

NICK HORNBY

HIGH FIDELITY

POLIROM

NICK HORNBY

HIGH FIDELITY

Original: *High Fidelity* (1997)

Traducere și note de:
RADU GÂRMACEA

virtual-project.eu

POLIROM

2005

Nick Hornby s-a născut în 1957 la Maidenhead, Anglia. A studiat și apoi a predat la Cambridge, a lucrat ca jurnalist independent. Va cunoaște un succes răsunător chiar cu romanul de debut, *Febra stadioanelor*, publicat în 1992, distins cu William Hill Sports Book of the Year Award și tradus în numeroase țări. În 1995, un alt roman al său, *High Fidelity,* devine imediat bestseller. În 1998, îi apare romanul *Totul despre băieți,* care a stat la baza unui film de succes, iar în 2001, romanul *Cum să fii bun,* recompensat cu WH Smith Award for Fiction.

Despre stilul său comic, accesibil, plin de referințe la cultura populară, Nick Hornby afirmă: „E o parte importantă din viețile noastre și ar trebui să se reflecte cumva în cărțile pe care le citim. Niciodată n-am înțeles de ce scriitorii nu descriu și nici măcar nu menționează emisiunile la care se uită oamenii. Întotdeauna am bănuit că la mijloc e chestia aia cu posteritatea”.

Nick Hornby a mai editat volumul *De vorbă cu îngerul,* cu povestiri de Helen Fielding, Roddy Doyle, Irvine Welsh și alții, a publicat o culegere de eseuri despre fotbal, *Anul meu preferat* (1993), și una despre muzică, *31 de cântece* (2003). A fost critic muzical la revista *New Yorker* și, în 1999, a primit premiul E.M. Forster din partea Academiei Americane de Arte și Litere.

Stilul degajat, colocvial și spumos, umorul irezistibil și capacitatea de a creiona, din stereotipurile cele mai plate, personaje cât se poate de veridice i-au adus lui Nick Hornby numeroși

imitatori peste Ocean, unde *High Fidelity* a dat naștere unei adevărate mode literare.

pe vremuri…

Un *top five* al celor mai memorabile despărțiri, în ordine cronologică, pe care le-aș lua cu mine pe o insulă pustie:

1) Alison Ashworth
2) Penny Hardwick
3) Jackie Allen
4) Charlie Nicholson
5) Sarah Kendrew.

Le-am ales pe cele care m-au durut cu adevărat. Nu-i așa că numele tău nu apare aici, Laura? Cred că te-ai putea strecura în *top ten,* dar este limpede că nu încapi în *top five*; locurile astea sunt rezervate pentru umilințe și suferințe pe care tu pur și simplu nu te-ai pricepe să le provoci. Poate că sună mai crud decât aș fi vrut, dar adevărul e că suntem prea bătrâni ca să ne facem unul altuia viața amară, și asta-i bine, să știi, așa că nu-i cazul să te simți jignită de listă. Zilele alea s-au dus, ducă-se dracului pe pustii. Nefericirea chiar însemna ceva pe vremea aia; acum e doar o chestie nasoală, ca atunci când ești răcit sau n-ai bani. Dacă voiai cu adevărat să mă dai peste cap trebuia să te trezești mai devreme.

1. Alison Ashworth (1972)

Cam în fiecare seară atârnam prin parcul de lângă casă. Locuiam în Hertfordshire, dar puteam la fel de bine să locuiesc în orice altă suburbie din Anglia: era genul acela de suburbie și genul acela de parc – la trei minute de casă, chiar peste drum de câteva magazine (de legume și fructe, de ziare și reviste, de băuturi). Nu era nimic primprejur care să te ajute să-ți găsești coordonatele geografice; dacă magazinele erau deschise (se închideau la cinci și jumătate, joia la unu, iar duminica era închis toată ziua), puteai să intri la ziare și să cauți gazeta locală, dar s-ar fi putut ca nici măcar așa să nu te lămurești prea bine.

Aveam vreo doisprezece sau treisprezece ani și descoperiserăm de curând ironia – sau ceea ce am înțeles mai târziu că ar fi ironia: nu ne dădeam în leagănele, roțile și celelalte chestii pentru copii care rugineau pe-acolo decât dacă o puteam face cu un fel de detașare ironică și conștientă de sine. Asta presupunea fie să mimăm neatenția (de obicei fluierând, sporovăind sau făcându-ne de lucru cu un chiștoc sau cu o cutie de chibrituri), fie să ne jucăm cu pericolul, așa că săream din leagăne atunci când ajungeau în punctul cel mai înalt, săream pe roată când ajungea la viteza maximă, ne țineam de capătul bărcilor până ajungeau într-o poziție aproape verticală. Dacă erai în stare să dovedești cumva că distracțiile acestea copilărești puteau să-ți zobească creierii, atunci joaca devenea oarecum OK.

Însă nu eram câtuși de puțin ironici când era vorba de fete. Pur și simplu nu aveam timp să ajungem la asta. Acum nici nu existau, nu erau prezente în niciun fel care să ne intereseze câtuși de puțin, și peste două clipe le sorbeam din priviri; erau peste tot, te împiedicai de ele la tot pasul. Acum voiai să le dai cu ceva în cap pentru că erau soră-ta sau sora altcuiva, și peste două clipe voiai să le… de fapt nici nu știam ce voiam, dar era ceva, ceva… Aproape peste noapte, toate aceste surori (nu existau alt fel de fete, nu încă) deveniseră interesante, tulburătoare chiar.

Vezi tu, nu știu ce anume se schimbase atât de mult la noi. Vocile ni se pițigăiaseră, însă o voce pițigăiată nu prea e un lucru de laudă – te face penibil, nu atrăgător. Iar părul pubian care începuse să ne crească era un secret, era ceva care trebuia să rămână doar între noi și șlițul nostru, și abia peste ani de zile o persoană de sex opus va putea să verifice că era într-adevăr acolo unde trebuia. Fetele, pe de altă parte, era destul de clar că au sâni și, de asemenea, un nou fel de a merge: cu brațele încrucișate peste piept, o poziție care ascundea și, în același timp, atrăgea atenția asupra a ceea ce tocmai li se întâmplase. Și mai erau fardurile și parfumul, întotdeauna ieftine și cu care se dădeau fără să se priceapă, reușind, uneori, să fie ridicole, însă, cu toate acestea, era un semn destul de înfricoșător că lucrurile merseseră înainte fără noi, dincolo de noi, pe la spatele nostru.

Am început să mă întâlnesc cu una dintre ele… nu, nu-i adevărat, pentru că eu nu am introdus niciun fel de date în procesul decizional. Și n-aș putea nici să spun că ea a început să se întâlnească cu mine; „a se întâlni cu“, verbul ăsta e problema, pentru că sugerează un fel de paritate și egalitate. S-a întâmplat în felul următor: sora lui David Ashworth, Alison, s-a răzlețit din turma de femele care se aduna în fiecare seară la bancă și m-a adoptat, m-a luat sub aripa ei și m-a dat jos din leagăne.

Acum nu mai știu prea bine cum anume a procedat. Nici nu cred că mi-am dat seama la momentul respectiv, pentru că, pe la jumătatea primului nostru sărut, a primului meu sărut, îmi aduc aminte că m-am simțit cât se poate de năucit, fără să fiu în stare să explic cum de ajunsesem la asemenea intimități cu Alison Ashworth. Nu-mi dădeam seama nici măcar cum ajunsesem în partea ei de parc, departe de frate-său, de Mark Godfrey și de ceilalți, nici cum ne despărțiserăm de gașca ei și nici de ce și-a aplecat fața spre mine, astfel încât am știut că era cazul să-mi pun gura pe gura ei. Întregul episod sfidează orice explicație rațională. Însă toate astea s-au întâmplat, și s-au mai întâmplat, în mare parte, și în seara următoare și în seara cealaltă.

Ce era în capul meu? Ce era în capul ei? Acum, când vreau să sărut pe cineva în felul ăsta, cu gura și limba și așa mai departe, o fac pentru că mai vreau și alte lucruri: sex, un film vineri seara, companie și conversație, reunirea familiilor și a prietenilor, aspirină la pat atunci când sunt bolnav, alte urechi pentru casetele și CD-urile mele, poate un băiețel pe nume Jack și o fetiță pe nume Holly sau Maisie, încă nu m-am hotărât. Dar de la Alison Ashworth nu voiam nimic din toate astea. Nu voiam copii, pentru că noi eram niște copii, nu voiam să mergem vineri seara la film, pentru că mergeam sâmbătă dimineața, și nu voiam aspirină, pentru că mi-o dădea mămica, și nici măcar sex, mai ales sex, doamne, dumnezeule, nu sex, cea mai scârboasă și înspăimântătoare invenție a începutului anilor ’70.

Ce însemna, deci, mozoleala aia? Adevărul e că nu însemna nimic; eram doar pierduți în ceață. Parte imitație (oameni pe care i-am văzut sărutându-se până în 1972: James Bond, Simon Templar,

Napoleon Solo, Barbara Windsor și Sid James, sau poate Jim Dale, Elsie Tanner, Omar Sharif și Julie Christie, Elvis și o mulțime de oameni alb-negru la care mama voia să se uite, deși ei nu se sărutau niciodată pe bune), parte sclavie hormonală, parte presiune a grupului (Kevin Bannister și Elizabeth Barnes făcuseră și ei chestia asta vreo două săptămâni) și parte panică oarbă… nu exista niciun strop de conștiință, dorință sau plăcere, în afara unei ciudate și oarecum agreabile călduri în măruntaie. Eram niște mici animale, ceea ce nu înseamnă că în weekend ne sfâșiam hainele de pe noi; atâta că, metaforic vorbind, începuserăm să ne mirosim unul pe altul sub coadă și mirosul nu ni se părea din cale-afară de dezgustător.

Dar fii atentă, Laura. În a patra seară a relației noastre am apărut în parc și Alison stătea pe bancă ținându-l pe după gât pe Kevin Bannister, iar Elizabeth Barnes nu se zărea pe nicăieri. Nimeni nu a spus absolut nimic – nici Alison, nici Kevin, nici eu și nici idioții neinițiați sexual care se bâțâiau în leagăne. Am rămas tâmpit, am roșit și am uitat, dintr-o dată, cum să merg fără a fi conștient de fiecare părticică a corpului meu. Ce să fac? Unde să mă duc? Nu voiam să mă bat; nu voiam să stau acolo, lângă ei doi; nu voiam să mă întorc acasă. Și, deci, concentrându-mă din răsputeri asupra pachetelor goale de No. 6 care marcau poteca dintre băieți și fete, fără să mă uit nici înapoi, nici în stânga și nici în dreapta, m-am îndreptat spre rândurile strânse ale masculilor burlaci care se dădeau în leagăne. La jumătatea drumului, am comis singura mea greșeală: m-am oprit și m-am uitat la ceas, dar pe viața mea dacă știu la ce speram să-mi ajute chestia asta sau pe cine încercam să prostesc. La urma urmei, care-ar fi ora potrivită pentru ca un băiat de treisprezece ani să plece cu coada între picioare de lângă o fată și să se ducă spre locul de joacă, cu palmele transpirate, cu inima zbătându-se în piept, ținându-se cu greu să nu plângă? În niciun caz ora patru a unei după-amieze târzii de septembrie.

Am ciordit o țigară de la Mark Godfrey și m-am dus să stau singur pe scrânciob.

„E o boarfă“, mi-a zis David, fratele lui Alison, și i-am zâmbit recunoscător.

Și asta a fost tot. Unde greșisem? Prima seară: parc, țigară, mozoleală. A doua seară: aceeași șmecherie. A treia seară: aceeași șmecherie. A patra seară: lăsat cu fundu-n baltă. OK, OK. Poate că ar fi trebuit să văd semnele. Poate că mi-o căutasem. Pe la a doua șmecherie la fel trebuia să mă fi ginit că intrasem în rutină, că lăsasem buboiul să se coacă și că ea își căuta pe altul. Dar ar fi putut să încerce să-mi spună! Ar fi putut măcar să-mi mai lase vreo două zile ca să rezolv problema!

Relația mea cu Alison Ashworth ținuse șase ore (cele două ore dintre școală și telejurnalul de seară ori trei), așa că n-aș prea putea să spun că mă obișnuisem să fim împreună, că nu știam ce să mai fac. De fapt, acum abia dacă-mi mai aduc aminte câte ceva despre ea. Păr lung și negru? Poate. Scundă? Mai scundă decât mine, oricum. Ochi oblici, aproape orientali și ten măsliniu? Nu mai știu dacă asta era ea sau altcineva. Mă rog. Dar, dacă alcătuim topul nu cronologic, ci în ordinea suferinței, aș pune-o pe locul doi. Ar fi bine să pot spune că după ce am crescut lucrurile s-au schimbat, că relațiile mele au devenit mai sofisticate, femeile mai puțin crude, șoriciul mai gros, reacțiile mai rapide, instinctele mai ascuțite, însă ceva din seara aceea a rămas în tot ce mi s-a întâmplat de atunci înainte; am impresia că toate celelalte povești romantice pe care le-am trăit nu sunt decât o versiune mai amestecată a acestei prime aventuri. Desigur, niciodată nu am mai fost nevoit să fac acel drum, urechile nu mi s-au mai înroșit cu aceeași furie și nici nu a mai trebuit să număr pachetele de No. 6 ca să evit privirile batjocoritoare și puhoaiele de lacrimi… nu chiar, nu cu adevărat, nu în felul ăsta. Doar sentimentul mă mai încearcă uneori.

2. Penny Hardwick (1973)

Penny Hardwick era o fată drăguță, și acum îmi plac la nebunie fetele drăguțe, deși pe atunci nu eram atât de sigur. Avea o mămică drăguță și un tătic drăguț, o casă drăguță, în mijlocul unei grădini cu un copac și un bazin mic cu pești, o tunsoare drăguță (era blondă și își purta părul nici lung, nici scurt, într-un fel de coafură sportivă,

simplă și cu volum), ochi drăguți și zâmbitori și o soră mai mică și drăguță, care surâdea politicos când îmi deschidea ușa și dispărea atunci când era cazul. Avea maniere drăguțe – maică-mii îi plăcea foarte mult de ea – și lua numai note bune la școală. Penny era frumușică, iar cântăreții ei preferați erau Carly Simon, Carole King, James Taylor, Cat Stevens și Elton John. Oamenilor le plăcea de ea. De fapt, era atât de drăguță, încât nici nu se punea problema să mă lase să-mi pun mâna pe sutienul ei, necum să mi-o strecor pe dedesubt, așa că am lăsat-o baltă, deși nu i-am spus, desigur, care era motivul. A plâns, și am urât-o pentru asta, fiindcă m-a făcut să mă simt prost.

Îmi imaginez foarte bine ce fel de persoană a devenit Penny Hardwick: o persoană drăguță. Știu că a făcut o facultate, că s-a descurcat bine și că s-a angajat ca producător la Radio BBC. Bănuiesc că este inteligentă și serioasă, poate prea serioasă, uneori, și ambițioasă, dar nu la modul grețos; cam așa era și atunci când ne întâlneam, și într-o altă etapă a vieții mele toate aceste virtuți m-ar fi atras. Pe vremea aceea, însă, nu mă interesau calitățile, ci doar sânii, și din cauza asta nu era bună pentru mine.

Aș vrea să-ți pot spune că am avut conversații lungi și interesante și că am rămas buni prieteni în anii adolescenței – ar fi fost o prietenă excelentă –, dar nu cred să ne fi vorbit vreodată. Am mers la filme, la petreceri și la discoteci și ne-am luptat. Ne-am luptat în dormitorul ei, în dormitorul meu, în sufrageria ei, în sufrageria mea, în alte dormitoare pe la petreceri, în alte sufragerii, tot pe la petreceri, și toată vara ne-am luptat pe diverse petice de iarbă. Ne-am luptat pentru una și aceeași chestie. Uneori mă plictiseam într-un asemenea hal să tot încerc să-i pipăi sânii, încât aș fi fost în stare să încerc să o pipăi între picioare, un gest care ar fi avut o anumită încărcătură de ironie autoparodică: era ca și cum aș fi încercat să împrumut cinci lire, aș fi fost refuzat, și atunci aș fi cerut cincizeci.

Asta se întrebau băieții unii pe alții la școala mea (care era o școală de băieți): „Pui mâna pe ceva?“, „Îți dă ceva?“, „Ce-ți dă?“ și așa mai departe. Uneori întrebările erau derizorii, iar răspunsul așteptat era „Nu“: „Așa-i că nu pui mâna pe nimic?“, „Așa-i că nici măcar nu i-ai pus mâna pe țâță?“ În timpul ăsta, fetele trebuiau să se

mulțumească cu diateza pasivă. Penny folosea cuvântul „forțată”: „Încă nu vreau să fiu forțată”, explica ea cu răbdare și, poate, cu o anumită tristețe (părea a înțelege că într-o bună zi – dar nu acum – va trebui să cedeze și că, atunci când se va întâmpla, nu o să-i placă) atunci când îmi îndepărta mâna de pe pieptul ei pentru a mia miliarda oară. Atac și apărare, invazie și respingere… era ca și cum sânii ar fi fost niște domenii anexate ilegal de către sexul opus – erau ale noastre de drept și le voiam înapoi.

Existau totuși, din fericire, trădători, cozi de topor în tabăra adversă. Unii băieți știau alți băieți ale căror prietene „îi lăsau” să facă orice; uneori, fetele astea ar fi colaborat, chipurile, în mod activ la propria lor molestare. Desigur, nimeni nu auzise de vreo fată care să fi mers până într-acolo încât să se dezbrace sau chiar să-și scoată desuurile. Ar fi însemnat să meargă prea departe cu colaborarea. Din câte înțelesesem, pur și simplu se așezau într-un fel care încuraja accesul. „Își suge burta, și tot tacâmul”, după cum a povestit aprobator Clive Stevens despre prietena lui frate-său; abia peste vreun an am ajuns și eu la așa ceva. Nu-i de mirare că-mi amintesc numele mic al fetei care și-a supt burta (Judith); o parte din mine încă mai vrea să o-ntâlnească.

•

Citește orice revistă pentru femei și vei vedea aceeași lamentație, la nesfârșit: bărbații – băiețeii ăștia de zece, de douăzeci, de treizeci de ani – sunt niște dezastre în pat. Nu-i interesează deloc „preludiul”; nu au nicio dorință de a stimula zonele erogene ale sexului opus; sunt egoiști, lacomi, neîndemânatici, necioplițí. Nu poți să nu te gândești câtă ironie a sorții e în lamentațiile astea. Pe vremea aia nu ne doream decât preludiul, dar pe fete nu le interesa. Nu voiau să fie atinse, mângâiate, stimulate, ațâțate; de fapt, chiar ne plesneau dacă încercam. Așa că nu e deloc de mirare dacă nu ne prea pricepem. Doi sau trei ani foarte importanți din viață ni s-a tot spus că nici măcar nu trebuie să ne gândim la asta. Între vârsta de paisprezece și douăzeci și patru de ani, preludiul devine, din ceva ce băieții își doresc, iar fetele nu, ceva ce femeile își doresc, dar pe bărbați nu-i mai interesează. (Sau cel puțin așa spun. Mie, unul, îmi place preludiul – mai ales pentru că vremea când nu voiam decât să

pipăi îmi este îngrijorător de proaspătă în minte.) După părerea mea, cuplul perfect este format din femeia *Cosmo* și băiatul de paisprezece ani.

Dacă m-ar fi întrebat cineva de ce eram atât de chitit să pun mâna pe pieptul lui Penny Hardwick, n-aș fi știut ce să răspund. Și, dacă ar fi întrebat-o cineva pe Penny de ce era atât de chitită să nu mă lase, pun pariu că nici ea n-ar fi știut să spună. Ce aveam eu la treaba asta? La urma urmei, nu ceream niciun fel de reciprocitate. De ce nu voia să-i fie stimulate zonele erogene? Habar n-am. Tot ce știu este că, dacă ai vrea, ai putea afla răspunsul la tot felul de întrebări dificile răscolind prin acel *interregnum* devastat de războaie care se întinde între primele fire de păr pubian și primul Durex mânjit.

Și, oricum, poate că nu voiam atât de mult să-mi bag mâna sub sutienul lui Penny. Poate că alții voiau mai mult decât mine să o pipăi. După vreo două luni de lupte cu Penny pe fel de fel de canapele de prin oraș, m-am săturat; i-am mărturisit unui prieten – un lucru destul de imprudent, dacă stau să mă gândesc acum – că nu ajungeam nicăieri, iar prietenul meu le-a spus altor prieteni, și am devenit ciuca glumelor crude și neplăcute. I-am mai dat lui Penny o șansă, în dormitor la mine, în timp ce ai mei erau la spectacolul unui club local de teatru cu *Toad of Toad Hall*[1]; am fost de o violență care ar fi scandalizat-o și înspăimântat-o pe o femeie matură, dar n-am reușit nimic, iar când am condus-o acasă abia dacă am schimbat două vorbe.

Am fost mitocan cu ea când ne-am întâlnit data următoare și, când ne-am despărțit și a vrut să mă sărute, am respins-o. „La ce bun?“, am întrebat-o. „Oricum nu ajungem nicăieri.” Când ne-am mai văzut m-a întrebat dacă mai voiam să ne întâlnim, iar eu m-am uitat în altă parte. Eram împreună de trei luni, ceea ce însemna, în clasa a opta, o relație stabilă. (Ai ei chiar se întâlniseră cu ai mei. Se plăcuseră.) A plâns atunci, și am detestat-o pentru că m-a făcut să mă simt vinovat și să o părăsesc.

M-am cuplat cu o fată pe care o chema Kim, care știam sigur că fusese invadată deja și care (presupuneam eu, pe bună dreptate) nu va avea nimic împotrivă să fie invadată din nou; Penny s-a cuplat cu

Chris Thomson, de la mine din clasă, un băiat care umblase cu mai multe fete decât noi toți la un loc. Kim nu era de nasul meu, și nici Thomson nu era de nasul lui Penny. Într-o dimineață, la vreo trei săptămâni de la ultima noastră ceartă, Thomson a intrat behăind în clasă.

— Bă, Fleming, bă, damblagiule! Ghici cu cine m-am cordit azi-noapte!

Am simțit că se învârte pământul cu mine.

— Tu nici măcar nu i-ai pus mina pe țâțe în trei luni de zile, și eu i-am tras-o în prima săptămână!

L-am crezut; toată lumea știa că obține ce vrea de la oricine. M-a umilit, m-a făcut, m-a învins; m-am simțit un bou, m-am simțit ca un rahat și mult, mult mai mic decât găliganul ăla enervant, papagal și oligofren. Dar nici nu prea ar fi trebuit să conteze. Thomson era un meseriaș când era vorba de gagici, și erau o grămadă de labagii într-a 8-a B care nici măcar nu luaseră o fată pe după gât. Chiar și izbânzile mele, oricât de mărunte ar fi fost, trebuie să li se fi părut imposibil de sofisticate. Nu ieșeam cine știe ce umilit. Dar nu puteam să înțeleg ce se întâmplase. Cum de se schimbase Penny într-atât? Cum de se transformase dintr-o fată care nu ar fi făcut nimic într-o fată care ar fi făcut orice ar fi fost de făcut? Poate că era mai bine nici să nu mă mai gândesc la asta; nu voiam să-mi fie milă de altcineva în afară de mine.

Bănuiesc că Penny nu a ajuns până la urmă prea rău și știu că nici eu nu am ajuns prea rău; cred că nici măcar Chris Thomson nu e cel mai rău om din lume. Nu mi-l închipui dând buzna la serviciu, în biroul lui de la bancă, de la compania de asigurări sau de la reprezentanța auto, aruncându-și servieta și informându-l pe vreun coleg, cu un hohot satisfăcut, că s-a „cordit“ cu nevasta respectivului. (Deși nu mi-e greu deloc să mi-l închipui cordindu-se cu nevasta altuia. Încă de pe vremea aia arăta ca unul care se cordește cu nevestele altora.) Femeile care le aduc reproșuri bărbaților – și sunt o grămadă de lucruri de reproșat – ar trebui să-și aducă aminte de unde am pornit și cât de departe a trebuit să ajungem.

3. Jackie Allen (1975)

Jackie Allen era prietena prietenului meu Phil, și i-am suflat-o, încetul cu încetul, cu răbdare; m-am chinuit luni de zile. A fost nevoie de mult timp, de asiduitate și viclenie. Phil și Jackie au început să se întâlnească tot cam pe când începusem și eu să mă întâlnesc cu Penny, numai că ei au continuat și în tembela și hormonala clasă a opta, și în înfricoșătoarea clasă a noua, punctul terminus al școlii generale, și la începutul clasei a zecea, cu seriozitatea aia care maimuțărea maturitatea. Erau cuplul nostru model, Linda și Paul McCartney, Paul Newman și Joanne Woodward, dovadă vie că în lumea asta fără dumnezeu și atât de nestatornică puteai totuși să crești mare sau măcar să mai crești un pic fără să te tot sucești și să te schimbi la fiecare câteva săptămâni.

N-aș prea ști să spun de ce am vrut să stric totul, pentru ei și pentru toți cei care voiau ca ei să fie împreună. Știi cum e atunci când îți cumperi un tricou. Le vezi pe toate în magazin, așa frumos împăturite și așezate pe culori… Când ajungi cu el acasă nu mai arată la fel. Îți dai seama prea târziu că arăta bine doar în magazin, printre frații lui. Ei, cam asta a fost treaba. Sperasem că dacă o să mă cuplez cu Jackie statutul de personalitate respectabilă urma să treacă și asupra mea, dar normal că, fără Phil, nici ea nu avea nimic din toate astea. (Dacă asta voiam, atunci poate că ar fi trebuit să încerc să mă cuplez cumva cu amândoi, dar chestiile de felul ăsta nu-s prea ușoare nici când ești adult; la șaptesprezece ani, cred că aș fi fost spânzurat în piața publică.)

Phil a început să lucreze sâmbăta într-un magazin de haine bărbătești, și atunci i-am cam luat locul. Cei care nu munceam sau care – cazul meu – munceam după școală, dar nu în weekend, ne întâlneam sâmbăta după-amiază; ne plimbam în sus și-n jos pe High Street, pierdeam o grămadă de timp și de bani la Harlequin Records și ne „tratam” (nu știu cum de prinsesem vocabularul abstinenței de după război, pe care-l foloseau mamele noastre) cu o cafea la filtru, care credeam noi că este ultimul răcnet în materie de șic franțuzesc. Uneori ne duceam să-l vedem de Phil; câteodată mă lăsa să cumpăr

cu reducerea la care avea el dreptul, ca angajat. Asta nu m-a împiedicat s-o fut pe gagică-sa, pe la spatele lui.

Știam, pentru că învățasem de la Alison și de la Penny, că despărțirea de cineva putea fi o nefericire, dar nu știam că și atunci când te întâlnești cu cineva poate fi un lucru la fel de nefericit. Eu și Jackie eram nefericiți într-un fel groaznic, ca adulții. Ne întâlneam pe ascuns, făceam sex pe ascuns, spuneam pe ascuns lucruri de genul „Ce-o să ne facem" și vorbeam despre cât de ca lumea o să fie când n-o să mai trebuiască să facem tot felul de lucruri pe ascuns. Nu m-am gândit niciodată prea bine dacă era adevărat sau nu. N-aveam timp.

Am încercat să nu dau prea tare în Phil – mă simțeam și-așa destul de prost că o futeam pe gagica lui și așa mai departe. Dar n-am mai putut să dau înapoi, fiindcă, atunci când Jackie și-a exprimat îndoielile în legătură cu el, eu a trebuit să am grijă de ele ca de niște pisoiași neajutorați, până au devenit ditamai resentimentele, care se lăfăiau nestingherite în conversațiile noastre.

Și după aia, într-o seară, la o petrecere, i-am văzut pe Phil și Jackie șopăcăind într-un colț; se vedea de la o poștă că Phil era negru de supărare, palid și abia se ținea să nu plângă; a plecat acasă, și în dimineața următoare m-a sunat ea și m-a întrebat dacă nu vreau să ieșim să ne plimbăm; am ieșit; acum nu ne mai ascundeam; am rămas împreună vreo trei săptămâni.

O să spui că astea-s niște copilării, Laura. O să spui că este o prostie să-i compar pe Rob și Jackie cu Rob și Laura, care au trecut binișor de treizeci de ani, sunt oameni așezați și stau împreună. O să spui că adulterul adulților e mult mai nasol decât adulterul adolescenților, dar n-ai dreptate. Am fost de mai multe ori, de-atunci încoace, vârful unui triunghi, dar primul vârf a fost cel mai ascuțit. Phil n-a mai vorbit cu mine niciodată; nici gașca noastră, cu care mergeam sâmbăta prin magazine, nu prea a mai vrut să aibă de-a face cu noi. Mama lui Phil a sunat-o pe maică-mea. Timp de câteva săptămâni, nu m-am simțit în largul meu la școală.

Dacă aș face acum o porcărie de genul ăsta ar fi altfel: aș putea să mă duc în alte cârciumi și cluburi, să las telefonul pe robot, să ies mai mult, să stau în casă mai mult, să-mi întind antenele sociale ca

să-mi fac un nou cerc de prieteni (și, oricum, prietenii mei nu sunt niciodată și prietenii ei, indiferent cine ar fi ea), să evit orice contact cu părinții dezaprobatori. Însă pe vremea aceea nu-mi puteam permite un asemenea anonimat. Trebuia să stai și să înduri tot.

Cel mai mult m-a mirat sentimentul de dezamăgire care m-a copleșit în acea dimineață de sâmbătă, când m-a sunat Jackie. N-am putut să înțeleg. Plănuisem lovitura asta de luni de zile și când a venit vestea capitulării n-am simțit nimic – ba chiar mai puțin decât nimic. Era clar că nu-i puteam spune lui Jackie asta, dar, pe de altă parte, nici nu-mi puteam arăta entuziasmul de care știam că are atâta nevoie, așa că m-am hotărât să-mi tatuez numele ei pe brațul drept.

Nu știu ce să zic. Mi se părea mult mai ușor să mă pocesc pe viață decât să-i spun lui Jackie că toate astea n-au fost decât o greșeală penibilă, că am făcut o mare porcărie; mă gândeam, în prostia mea, că dacă puteam să-i arăt tatuajul nu mai era nevoie să mă chinui să găsesc cuvinte mărețe. Poate că ar fi cazul să spun că nu sunt genul care să se tatueze. Nu sunt și nu am fost nici genul de rocker supărat, nici genul de haidamac pilangiu. Dar pe atunci erau, din păcate, foarte la modă la noi la școală; știu sigur niște contabili, profesori, directori de personal și analiști-programatori trecuți de treizeci de ani care poartă pe piele, întipărite cu litere de foc, tot felul de mesaje cumplite de pe vremea aia („MANCHESTER UNITED DĂ CLASĂ LA TOȚI” sau „LYNYRD SKYNYRD“).

Voiam să-mi fac doar un „J ♥ R“ discret pe braț, dar Victor, tipul cu tatuajele, nu era prea încântat.

— Ea care e? „J“ sau „R“?

— Și de când ești cu gagica asta?

Eram speriat de masculinitatea agresivă a prăvăliei – ceilalți clienți (care erau cu toții genul haidamaci pilangii și se uitau, nu știu de ce, foarte amuzați la mine), femeile goale de pe pereți, mostrele fioroase din catalog, multe dintre ele expuse strategic pe antebrațele lui Victor, chiar și limbajul lui cam agresiv.

— De ceva vreme.

— Bă, asta hotărăsc eu, e clar?

Mi s-a părut un stil cam ciudat de a face afaceri, dar m-am hotărât să-mi păstrez observația pentru altă ocazie.

— De vreo două luni.

— Și o să te însori cu ea, nu? Sau ai lăsat-o cu burta la gură?

— Nu. Niciuna, nici alta.

— Deci vă întâlniți doar. Nu te-ai potcovit.

— Mda.

— Și cum ai întâlnit-o?

— Păi se vedea cu un prieten de-al meu.

— Și zi așa. Da' când s-au despărțit?

— Sâmbătă.

— Sâmbătă. A râs în hohote. Auzi, eu n-am chef să mă trezesc cu maică-ta pe-aici. Ia cară-te dracului.

M-am cărat dracului.

E clar că Victor o nimerise la fix; de multe ori am fost tentat să mă duc la el atunci când inima mi se zbătea în ghearele durerii. Ar fi în stare să-mi spună în zece secunde dacă cineva merită sau nu un tatuaj. Dar, nici măcar după ce Jackie și Phil s-au regăsit cu lacrimi și extaze, lucrurile n-au mai fost ca înainte. Unele fete de la școala ei și unii băieți de la școala noastră s-au gândit că Jackie mă folosise ca să-și renegocieze termenii relației cu Phil, iar după-amiezele de sâmbătă pierdute prin magazine n-au mai fost la fel. Și nu i-am mai admirat pe cei care erau împreună de mult; am început să-i luăm peste picior, ba chiar și ei au început să se ia peste picior. Destul de repede, în câteva săptămâni, imitarea căsniciei nu mai era ceva la care să aspiri și devenise motiv de batjocură. La șaptesprezece ani ajunsesem la fel de acriți și de lipsiți de romantism ca și părinții noștri.

Vezi, Laura? Tu nu poți schimba totul în jurul tău, ca Jackie. Ni s-a întâmplat de prea multe ori, amândurora; o să ne întoarcem la prietenii, la cârciumile și la viața dinainte, atât și nimic mai mult, și probabil că nimeni n-o să observe diferența.

4. Charlie Nicholson (1977-1979)

Pe Charlie am întâlnit-o la facultate. Eu făceam un curs de jurnalism, iar ea era la design și, de când am văzut-o prima oară, mi-am dat seama că era genul de fată pe care voisem să o-ntâlnesc încă de pe când crescusem destul de mare ca să vreau să întâlnesc fete. Era înaltă, blondă, tunsă scurt (zicea că-i știe pe unii care erau colegi cu niște prieteni de-ai lui Johnny Rotten la St. Martin's[{2}], dar mie nu mi i-a prezentat niciodată) și avea un look foarte original, teatral și exotic. Chiar și numele ei mi se părea teatral, original și exotic, pentru că trăisem până atunci într-o lume în care fetele aveau nume de fată, și nu prea interesante. Vorbea mult, așa că nu apăreau tăcerile alea groaznice, încordate din mai toate întâlnirile mele dintr-a zecea, iar când vorbea spunea niște lucruri remarcabil de interesante – despre cursul ei, despre cursul meu, despre muzică, despre filme, cărți și politică.

Și ea chiar mă plăcea. Ea *mă* plăcea. *Ea* mă plăcea. Ea mă *plăcea.* Sau cel puțin așa cred. Așa *cred.* Etc. Niciodată n-am știut precis ce anume le place femeilor la mine, dar știu că zelul e foarte bun în cazuri dintr-astea (chiar și eu știu cât de greu e să-i reziști cuiva care te găsește irezistibil), iar eu eram cât se poate de zelos: făceam totul ca să nu fiu plictisitor, cel puțin până spre sfârșit, și nu mă întindeam niciodată mai mult decât mi-era plapuma, cel puțin atâta timp cât mai aveam o plapumă sub care să mă întind, dar eram drăguț, sincer, atent și devotat, îmi aminteam fel de fel de lucruri despre ea, îi spuneam că e frumoasă și-i cumpăram mici cadouri care se legau de obicei de o conversație pe care o avuseserăm de curând. Nimic din toate astea nu însemna un efort pentru mine și nu pornea din vreun calcul: mi-era ușor să-mi aduc aminte fel de fel de lucruri despre ea pentru că nici nu mă gândeam la altceva și chiar credeam că e frumoasă și n-aș fi putut să nu-i cumpăr mici cadouri și nu trebuia să mă prefac că sunt devotat. Nu era vorba de niciun fel de efort. Așa că am fost foarte emoționat și surprins atunci când o prietenă de-a lui Charlie, o fată pe nume Kate, a spus, visătoare, că ar fi vrut să-și găsească pe cineva ca mine. Emoționat, pentru că era acolo și Charlie, și era ceva de bine, dar surprins, pentru că făcusem totul numai pentru binele meu. Și era, totuși, destul ca să fiu dorit. Ciudat.

Și acum, că mă mutasem la Londra, era mai ușor să mă placă fetele. Acasă mă știau mulți, sau îi știau pe ai mei – sau știau pe cineva care mă știa sau îi știa pe ai mei –, încă de când eram mic și, de aceea, am avut mereu sentimentul neplăcut că toată lumea mă vedea ca pe un copil. Cum să mergi cu o fată să bei ceva într-un bar când ești încă minor și știi că mai păstrezi acasă, în debara, uniforma de cercetaș? De ce-ar vrea o fată să te sărute când știe (sau știe pe cineva care știe) că nu mai departe de acum câțiva ani ai ținut morțiș să-ți coși pe hanorac etichete din vacanțele petrecute la Norfolk Broads și Exmoor? Acasă erau peste tot poze de-ale mele cu urechile clăpăuge și haine oribile, călare pe tractoraș, bătând din palme nebun de fericire la niște trenulețe de jucărie care intrau în niște gări de jucărie; și, deși mai târziu, spre disperarea mea, prietenelor mele li se părea că pozele respective erau drăguțe, toate astea erau atunci prea aproape ca să mă pot simți în largul meu. Îmi luase doar șase ani ca să mă transform dintr-un puști de zece ani într-unul de șaisprezece ani; dar oare șase ani erau suficienți pentru o schimbare de o asemenea magnitudine? La șaisprezece ani, hanoracul ăla cu etichete pe el mi-era doar cu două numere mai mic.

Charlie nu mă știa cum eram la zece ani și nici nu știa pe cineva care să mă știe. Mă știa doar ca pe un adult tânăr. Eram deja destul de mare ca să merg la vot atunci când am cunoscut-o; eram destul de mare ca să-mi petrec noaptea cu ea – întreaga noapte, la ea în cămin –, ca să am opinii, ca să-i ofer de băut într-un bar, cu siguranța pe care mi-o dădea permisul de conducere din buzunar, pe care vârsta mea era stanțată în relief… și eram destul de mare ca să am un trecut. Acasă nu aveam în spate niciun trecut, doar lucruri pe care ceilalți le știau deja și care nu meritau, deci, povestite din nou.

Dar mă simțeam tot ca un impostor. Eram ca toți ăia care se rad la un moment dat în cap și spun că au fost dintotdeauna punkiști, chiar dinainte să apară punk-ul: mă simțeam ca și cum aș fi putut fi descoperit în orice moment, ca și cum cineva ar fi putut oricând să dea buzna în barul facultății fluturând o poză cu hanoracul și țipând „Rob a fost copil! A fost un puștiulică!“, iar Charlie să o vadă și să mă lase baltă. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că avea și ea o

grămadă de cărți de povești și niște rochițe penibile pentru serbări ascunse pe undeva la ai ei, la St. Albans. Eu, unul, îmi închipuiam că se născuse cu niște cercei enormi la urechi, cu blugii burlan și cu o admirație incredibil de sofisticată pentru opera unuia care mozolea totul cu niște vopsea portocalie.

Am fost împreună doi ani, și în fiecare clipă m-am simțit de parcă aș fi stat pe o muchie periculos de ascuțită. Nu m-am putut simți niciodată în largul meu, dacă înțelegi ce vreau să spun; pur și simplu n-aveam loc să mă întind și să mă relaxez. Eram deprimat de hainele mele, care nu ieșeau cu nimic din comun. Mă îngrijorau performanțele mele de amant. Nu puteam să înțeleg ce găsise la tipul ăla cu tablourile portocalii, deși îmi explicase de o mie de ori. Mă rodea gândul că nu eram niciodată în stare să-i spun ceva interesant sau haios, despre nimic. Mă intimidau ceilalți bărbați de la cursul ei de design și eram convins că o să se cupleze cu unul dintre ei. Și s-a cuplat cu unul dintre ei.

•

Din momentul ăla intriga a luat-o razna, și eu m-am trezit pe dinafară. La fel și intriga secundară, scenariul, coloana sonoră, antractul, punga de floricele, genericul și neonul verde de deasupra ușii. Am tot bântuit prin jurul căminului lui Charlie până m-au prins niște prieteni de-ai ei și m-au amenințat că-mi sparg fața. M-am hotărât să-l omor pe Marco (Marco!), tipul cu care se cuplase, și am plănuit ore întregi, în crucea nopții, cum o s-o fac, deși, ori de câte ori se nimerea să dau peste el, mormăiam un salut și treceam mai departe. Am furat de câteva ori din magazine, n-aș mai ști să spun acum de ce, am luat o supradoză de valium și mi-am băgat degetele pe gât imediat după aia. I-am scris scrisori interminabile, iar pe unele i le-am și trimis, și am compus dialoguri interminabile, dar nu am purtat niciunul. Și, când mi-am mai venit în fire, după vreo două luni de coșmar, mi-am dat seama, spre surprinderea mea, că renunțasem la cursuri și lucram la Record and Tape Exchange, în Camden.

Totul s-a întâmplat atât de repede… Sperasem că anii tinereții vor fi lungi, consistenți și instructivi, dar totul s-a adunat în acești doi ani; câteodată mi se pare că tot ce mi s-a întâmplat și toate

femeile pe care le-am cunoscut de atunci încoace nu au fost decât niște distracții mărunte. Unii nu au trecut niciodată de anii ’60, de război sau de seara în care trupa lor l-a acompaniat pe Dr Feelgood în cine știe ce pub și-și petrec zilele care le-au mai rămas privind înapoi; eu, unul, nu am trecut niciodată de momentul Charlie. Atunci mi s-au întâmplat lucrurile importante, lucrurile care mă definesc.

Câteva dintre melodiile mele preferate: „Only Love Can Break Your Heart“ de Neil Young, „Last Night I Dreamed That Somebody Loved Me“ de The Smiths, „Call Me“ de Aretha Franklin, „I Don’t Want To Talk About It“ de nimeni. Și mai sunt „Love Hurts“, „When Love Breaks Down“, „How Can You Mend A Broken Heart“, „The Speed Of The Sound Of Loneliness“, „She’s Gone“, „I Just Don’t Know What To Do With Myself“... Am ascultat unele dintre melodiile astea în medie cam o dată pe săptămână (de trei sute de ori în prima lună și din când în când după aceea) de la vârsta de șaisprezece sau nouăsprezece sau douăzeci și unu de ani. Cum să nu fi rămas cu nicio cicatrice? Cum să nu mă fi transformat în genul ăla de om de care se-alege praful când prima dragoste sfârșește rău? Ce este la început, dragostea sau nefericirea? Ascultam muzică pentru că eram nefericit? Sau eram nefericit pentru că ascultam muzică? Oare nu cumva toate discurile astea te transformă într-o ființă melancolică?

Oamenii își fac griji că puștii se joacă cu arme de foc sau că adolescenții se uită la filme violente; ne e teamă că va pune stăpânire pe ei o așa-zisă cultură a violenței. Nimeni nu-și face griji că puștii ascultă mii – literalmente mii – de melodii despre inimi sfărâmate, respingere, durere, nefericire și despărțiri. Cei mai nefericiți oameni pe care îi cunosc, din punct de vedere sentimental, sunt cei cărora le place cel mai mult muzica pop; și nu știu dacă muzica pop este cauza nefericirii, dar știu sigur că și-au petrecut mai mult timp ascultând melodii triste decât trăindu-și viața nefericită.

•

Mă rog. Uite cum să nu-ți construiești cariera: a) te desparți de prietenă; b) o dai în bară cu facultatea; c) îți găsești o slujbă într-un magazin de muzică; d) rămâi în magazinele de muzică până la

sfârșitul zilelor. Vezi imaginile alea cu oamenii din Pompei și te gândești cât este de ciudat că faci un joc scurt de zaruri după masă și gata, ai încremenit, așa își aduc oamenii aminte de tine mii de ani de atunci înainte. Să presupunem că era primul joc de zaruri din viața ta. Să presupunem că ai vrut doar să-i ții de urât amicului Augustus. Să presupunem că taman atunci ai terminat de scris un poem extraordinar sau ceva de felul ăsta. Nu-i cam neplăcut să intri în istorie ca un jucător de zaruri? Mă uit uneori la magazinul meu (pentru că m-am mai mișcat și eu în ultimii paisprezece ani! Acum vreo zece ani am împrumutat niște bani și mi-am deschis magazinul meu) și la mușteriii fideli care-mi vin sâmbăta și știu precis cum s-ar simți locuitorii ăia din Pompei dac-ar putea simți ceva (deși tocmai asta-i ideea, că nu mai pot). Am încremenit în poza asta, poza patronului de magazin, pentru totdeauna, din cauza câtorva săptămâni din anul 1979, când mi-a căşunat pe moment. Bănuiesc că putea să fie și mai rău; puteam să mă duc la un birou de recrutare și să intru în armată sau să mă angajez la cel mai apropiat abator. Dar, chiar și așa, mă simt ca și cum mi-ar fi rămas întipărită o grimasă pe față și acum trebuie să umblu toată viața schimonosindu-mă în felul ăsta penibil.

Până la urmă am renunțat să mai pun scrisorile la poștă; după vreo câteva luni am renunțat și să le mai scriu. Am mai avut fantasme criminale cu Marco, deși moartea pe care i-o pregăteam a devenit mai rapidă (îl las o clipă, ca să-și dea seama ce se-ntâmplă, și apoi BUM!) – nu mai eram atât de pasionat de scenariile lente, sadice. Am început să mă culc din nou cu femei, deși am privit toate aceste aventuri ca pe niște accidente, niște întâmplări, care nu-mi ridicau câtuși de puțin moralul. (Și, precum James Stewart în *Vertigo,* mi-am compus un „tip“: blondă, tunsă scurt, artistă, amețită, logoreică, ceea ce a dus la câteva greșeli dezastruoase.) Am renunțat să mai beau atâta, am renunțat să mai ascult versurile cântecelor cu aceeași fascinație morbidă. (Un timp, am avut impresia că mai toate cântecele în care cineva pierdea pe altcineva erau înspăimântător de relevante și, cum asta înseamnă întreaga muzică pop, iar eu lucram într-un magazin de discuri, eram speriat aproape tot timpul.) Am

renunțat să mai compun replici ucigătoare care să o facă pe Charlie să se zvârcolească pe jos, chinuită de regrete și silă de ea însăși.

Am avut, totuși, grijă să nu mă implic prea mult în nimic, nici în muncă, nici în relații: m-am convins pe mine însumi că s-ar putea să primesc în orice moment un telefon de la Charlie, și atunci ar trebui să acționez într-o clipită. N-am fost sigur nici măcar dacă e bine să-mi deschid magazin; dacă ar fi vrut să plec împreună cu ea din țară și eu n-aș fi putut să mă mișc destul de repede? Căsătoria, ipotecile și copiii nici nu intrau în discuție. Nu renunțam însă la realism: din când în când aduceam la zi viața lui Charlie, imaginându-mi o serie întreagă de evenimente catastrofale (Stă cu Marco! Și-au cumpărat împreună o casă! S-a măritat cu el! E gravidă! Are o fetiță!), numai și numai ca să rămân în priză; evenimentele astea cereau o serie întreagă de reajustări și transformări care să-mi alimenteze fantasmele. (Când o să se despartă n-o să aibă unde să se ducă! Chiar n-o să aibă unde să se ducă atunci când o să se despartă, și o să trebuiască să o întrețin eu! Căsnicia o să-i deschidă ochii! O să-și dea ea seama ce băiat bun sunt atunci când o să vadă că am grijă de copilul altuia!) Aș fi putut suporta orice veste. Orice ar fi făcut ea și Marco, eu rămâneam convins că asta nu era decât o etapă prin care trecea relația noastră. Ei sunt tot împreună, din câte știu, iar eu sunt acum din nou singur.

5. Sarah Kendrew (1984-1986)

Din dezastrul cu Charlie am învățat o lecție: trebuie să știi la ce categorie te bați. Ea nu era de nasul meu: mult prea drăguță, mult prea deșteaptă, mult prea sclipitoare, mult prea mult. Iar eu? Obișnuit. La categoria mijlocie. Nici cel mai strălucit flăcău de pe lumea asta, dar, fără doar și poate, nici cel mai tâmpit: am citit cărți cum ar fi *Insuportabila ușurătate a ființei* și *Dragostea în vremea holerei* și le-am înțeles, cred eu (erau despre fete, nu-i așa?), dar nu-mi plac cine știe ce; într-un *top five* al cărților mele preferate ar fi *Somnul de veci* de Raymond Chandler, *Dragonul roșu* de Thomas Harris, *Sweet Soul Music* de Peter Guralnik, *The Hitchhicker's Guide to the Galaxy* de

Douglas Adams și, știu și eu, ceva de William Gibson sau Kurt Vonnegut. Citesc *The Guardian, The Observer, New Musical Express* și alte reviste de muzică; la urma urmei, mă mai duc prin Camden să văd filme străine (un *top five* al filmelor străine: *Betty Blue, Subway, Leagă-mă strâns!, The Vanishing, Diva),* deși prefer de departe filmele americane. (Un *top five* al filmelor americane și, deci, cele mai bune filme din toate timpurile: *Nașul, Nașul II, Taxi Driver, Goodfellas* și *Reservoir Dogs.)*

•

Arăt OK; de fapt, dacă l-am pune pe Mei Gibson la un capăt al scalei frumuseții și la celălalt capăt pe, să zicem, Berky Edmonds, de la mine din școală, a cărui urâțenie grotescă era proverbială, eu cred că aș fi la fix în jumătatea dinspre Mei. O prietenă mi-a spus la un moment dat că semăn un pic cu Peter Gabriel, și el nu arată prea rău, nu-i așa? Sunt de înălțime mijlocie, nici slab, nici gras, nu-mi crește barba până-n ochi, mă spăl, umblu în blugi, tricou și geacă de piele cam tot timpul, mai puțin vara, când îmi las geaca acasă. Votez cu laburiștii. Am destul de multe casete cu comedii clasice – *Python, Fawlty Towers, Cheers* și așa mai departe. Înțeleg, în general, ce vor feministele, dar nu alea radicale.

Talentul meu, ca să zic așa, este de a combina o grămadă de chestii obișnuite într-un cadru compact. Aș putea spune că există milioane de oameni de felul meu, dar de fapt nu-i așa: o mulțime de inși au gusturi muzicale impecabile, dar nu citesc, o mulțime de inși citesc, dar sunt grași, o mulțime de inși simpatizează cu feministele, dar au bărbi penibile, o mulțime de inși au un simț al umorului în genul lui Woody Allen, dar arată ca Woody Allen. O mulțime de inși beau prea mult, sunt niște tâmpiți la volan, se iau la bătaie, se dau mari cu banii lor sau se droghează. Eu nu fac nimic din toate astea, pe cuvântul meu; mă descurc cât de cât cu femeile nu pentru că aș avea cine știe ce calități, ci pentru că n-am cine știe ce defecte.

Chiar și așa, trebuie să știi să nu te avânți în larg. Eu am ajuns prea departe cu Charlie; după ea, m-am hotărât să nu mi-o mai iau niciodată în cap, așa că timp de cinci ani, până s-o-ntâlnesc pe Sarah, m-am bălăcit pe la mal. Charlie și cu mine nu ne potriveam. Marco și Charlie se potriveau; eu și Sarah ne potriveam. Sarah era

potrivit de drăguță (micuță, subțire, cu ochi frumoși, mari și căprui, cu dinți strâmbi, cu părul negru, până la umeri, care arăta tot timpul ca și cum ar fi fost nearanjat, oricât de des ar fi mers la coafor) și se îmbrăca la fel ca mine, în general. Topul muzicienilor și trupelor: Madness, Eurythmics, Bob Dylan, Joni Mitchell, Bob Marley. Topul filmelor: *National Velvet, Diva* (ei, da!), *Gandhi, Missing, La răscruce de vânturi.*

Și era tristă, în adevăratul sens al cuvântului. Cu câțiva ani în urmă, o părăsise un fel de echivalent masculin al lui Charlie, un tip pe nume Michael, care voia să ajungă nu știu ce la BBC. (N-a reușit până la urmă, labagiul, și ne bucuram în sinea noastră în fiecare ziulică în care nu-l vedeam la televizor sau nu-l auzeam la radio.) A fost momentul ei de glorie, așa cum a fost Charlie pentru mine, și, după ce s-au despărțit, Sarah s-a hotărât să se lase de bărbați pentru un timp, așa cum și eu mă hotărâsem să mă las de femei. Era normal să încercăm să ne lăsăm împreună, să devenim tovarăși întru scârba față de sexul opus și să avem totuși cu cine să ne culcăm. Prietenii noștri erau cuplați cu toții, carierele noastre păreau să fi intrat definitiv pe un anumit făgaș, așa că ne era frică să nu rămânem singuri pentru tot restul vieții. Doar oamenii care sunt într-o anumită dispoziție se tem să nu rămână singuri pentru tot restul vieții la douăzeci și șase de ani; ei bine, noi eram în dispoziția aia. Ni se părea că totul se întâmplă mult mai târziu decât se întâmpla în realitate și, după vreo câteva luni, s-a mutat la mine.

Nu aveam cu ce să umplem o cameră. Adică nu că n-am fi avut destule lucruri: ea avea o mulțime de cărți (era profesoară de engleză) și eu aveam sute de discuri, iar apartamentul meu e, oricum, destul de strimt – locuiesc aici de mai bine de zece ani și de cele mai multe ori mă simt ca un câine de desene animate într-un coteț. Vreau să spun că nici eu, nici ea nu eram destul de zgomotoși sau de puternici, așa că-mi dădeam seama, atunci când eram împreună, că nu reușeam să ocupăm decât spațiul pe care-l umpleau corpurile noastre. Nu reușeam să iradiem, așa, ca alte cupluri.

Uneori încercam, atunci când eram cu persoane chiar mai tăcute decât noi; nu am discutat niciodată de ce deveneam mai stridenți și mai zgomotoși, dar sunt convins că ne dădeam amândoi seama de

asta. Era un fel de a compensa faptul că viața se petrecea altundeva, că exista un loc în care Michael și Charlie erau împreună, distrându-se mai bine decât noi, cu oameni mai interesanți decât noi, și zgomotul pe care-l făceam era un fel de sfidare, o ultimă luare de poziție, futilă, dar necesară. (Poți vedea asta la tot pasul: tineri burghezi pe care viața începe să-i dezamăgească și care fac gălăgie în restaurante, în baruri și în cârciumi. „Uită-te la mine! Nu sunt chiar atât de plictisitor pe cât crezi! Știu să mă distrez!" E tragic. Mă bucur că am învățat să-mi văd de treabă și să fiu ursuz.) Trăiam într-o căsnicie de fațadă la fel de cinică și de reciproc avantajoasă ca oricare alta și credeam sincer că aș putea să-mi petrec viața alături de ea. Nu m-ar fi deranjat. Era o tipă OK.

Am văzut odată o poantă într-un serial – cred că era *Man About the House* –, o poantă foarte urâtă, în care un tip iese într-o seară cu o ochelaristă obeză, o îmbată și se dă la ea după ce o conduce acasă. Tipa începe să țipe la el: „Eu nu sunt genul ăsta de fată!" El o privește șocat. „Dar… dar nu se poate să nu fii", zice ăla. Mă făcea să râd la șaișpe ani, dar nu m-am mai gândit la asta până-n momentul în care Sarah mi-a spus că-și găsise pe altcineva. „Dar… dar n-aveai cum", am vrut să îngaim. Nu vreau să spun că Sarah nu putea fi plăcută de cineva; oricum, tipul ăla o plăcuse, probabil. Vreau să spun doar că a-ți găsi pe altcineva era cu totul contrar spiritului înțelegerii noastre. Tot ce aveam cu adevărat în comun (admirația pentru *Diva* nu ne-ar fi ținut împreună, la drept vorbind, mai mult de câteva luni) era faptul că fusesem părăsiți de alții și că uram chestia asta din răsputeri. Deci cum dumnezeu ajunsesem eu să fiu părăsit?

Sigur că nu eram realist. Întotdeauna riști să pierzi o persoană cu care merită să fii, doar dacă nu ești atât de paranoic încât să alegi pe cineva pe care să nu-l poți pierde, pe cineva care nu poate trezi interesul nimănui. Dacă ai de gând să te bagi în povestea asta trebuie să iei în calcul și ipoteza că nu o să meargă, că poate să apară unul pe care-l cheamă, să zicem, Marco sau, în cazul ăsta, Tom și o să-ți strice toată bucuria. Însă pe vremea aia nu vedeam lucrurile așa. Nu vedeam decât că mai coborâsem ștacheta, dar

lucrurile tot nu mergeau cum trebuie, iar asta mă făcea să-mi plâng de milă și să fiu cât se poate de nefericit.

Și după aia te-am găsit pe tine, Laura, și am trăit împreună, iar acum tu ai plecat. Dar să știi că nu-mi oferi nimic nou cu asta; dacă vrei cu adevărat să încapi pe listă o să trebuiască să te mai chinui un pic. Nu mai sunt la fel de vulnerabil ca atunci când m-au părăsit Alison sau Charlie, nu ai schimbat întreaga structură a vieții mele zilnice, așa cum a făcut-o Jackie, nu m-ai făcut să mă urăsc, ca Penny (și nu ai cum să mă umilești, așa cum a reușit Chris Thomson), iar acum sunt mai puternic decât atunci când m-a lăsat Sarah – cu toată depresia și cu toate îndoielile care ies la suprafață atunci când ești părăsit, știu că tu nu ești ultima și cea mai bună ocazie pe lângă care am trecut. Așa că asta e. Mai încearcă. Ai fost pe-aproape, dar n-ai nimerit. Mai vorbim noi.

acum...

Unu

Laura pleacă luni dimineața la prima oră cu o valiză și o geantă de voiaj. Zău că te trezești la realitate când vezi cu cât de puține pleacă femeia asta care ține la lucrurile ei, la ceainicele, la cărțile și la afișele ei și la statueta pe care și-a adus-o din India; mă uit la geantă și mă gândesc: dumnezeule, e clar că nu-și dorește să stea cu mine.

Lângă ușă ne îmbrățișăm, iar ea plânge un pic.

— Nici eu nu știu prea bine ce fac, spune.

— Mda, îmi dau seama, îi răspund – ceea ce e un fel de glumă și nu prea. Nu trebuie să pleci acum. Poți să stai cât vrei.

— Mersi. Dar ce era mai greu a trecut. Aș putea la fel de bine, mă rog…

— Bun, atunci mai stai măcar noaptea asta.

Însă dă ochii peste cap și vrea să pună mâna pe clanță.

Ieșirea e stângace. Are amândouă mâinile ocupate, dar încearcă să deschidă ușa și nu reușește, așa că o deschid eu, dar îi stau în cale, așa că trebuie să ies pe coridor ca să poată trece, iar ea trebuie să proptească ușa pentru că nu am cheia și eu trebuie să mă strecor pe lângă ea ca să prind ușa înainte să se închidă. Și asta-i tot.

Îmi pare rău să o spun, dar acest sentiment minunat, în parte eliberare, în parte surescitare nervoasă, pătrunde în mine pe undeva prin degetele de la picioare și mă traversează ca o undă de șoc. Nu e prima oară când îl simt și știu că nu înseamnă mare lucru – de exemplu, în mod ciudat, nu înseamnă că o să fiu în culmea fericirii în următoarele câteva săptămâni. Dar știu prea bine că ar trebui să țin de el, să mă bucur până nu trece.

Iată cum îmi serbez eu întoarcerea în împărăția celor Singuri: stau în fotoliu, în cel care va rămâne aici, cu mine, și-i scot bucățele de burete din brațe; îmi aprind o țigară, chiar dacă e încă devreme și nu simt nevoia, pur și simplu pentru că acum pot să fumez în casă când am chef fără să mai înceapă niciun scandal; mă întreb dacă o

cunosc deja pe următoarea persoană cu care o să mă culc sau dacă o să fie cineva cu care nu m-am întâlnit încă; mă întreb cum arată și dacă o să o facem aici sau la ea, și cum arată la ea; mă hotărăsc să-mi pictez o siglă a casei Chess Records pe peretele sufrageriei. (Într-un magazin din Camden erau imprimate cu stanța toate – Chess, Stax, Motown, Trojan –, pe peretele de cărămidă de lângă intrare, și dădeau foarte bine. Poate o să-l găsesc pe tipul care le-a pictat și o să-l pun să mi le facă aici, în variantă micșorată.) Mă simt OK. Mă simt bine. Mă duc la muncă.

•

Magazinul meu se cheamă Championship Vynil. Vând punk, blues, soul și R&B, ceva ska, ceva muzică alternativă, ceva pop din anii ’60, tot ce-și poate dori un colecționar de discuri serios, așa cum spune inscripția din vitrină, scrisă, ironic, cu litere demodate. Prăvălia e pe o străduță liniștită din Holloway, așezată strategic, astfel încât să atragă cât mai puțini eventuali mușterii rătăciți; n-ai de ce să vii pe-aici dacă nu ești de prin zonă, iar oamenii de prin zonă nu par cine știe ce interesați de discul meu cu Stiff Little Fingers în ediție limitată (douăzeci și cinci de lire pentru dumneavoastră; eu am dat pe el șaisprezece, în 1986) sau de exemplarul meu mono din *Blonde on Blonde*[3].

Reușesc să supraviețuiesc datorită celor care fac un efort ca să vină aici la cumpărături în zilele de sâmbătă – tineri, întotdeauna tineri cu ochelari în genul lui John Lennon, geci de piele și genți pătrate – și datorită comenzilor prin poștă: îmi fac reclamă în ultimele pagini ale revistelor de rock și primesc scrisori de la tineri, întotdeauna tineri, din Manchester, Glasgow sau Ottawa, tineri care par să-și piardă mult prea mult timp căutând single-uri rare de The Smiths și albume de Frank Zappa marcate ca „ORIGINAL NOT RE-RELEASED“. Nici nu merită să-ți pui problema dacă sunt sau nu întregi la minte.

Am întârziat și, când ajung, îl găsesc pe Dick sprijinit de ușă, citind dintr-o carte. Are treizeci și unu de ani și poartă plete negre și nespălate; are un tricou cu Sonic Youth, o geacă neagră de piele care încearcă din răsputeri să arate că a văzut și zile mai bune, deși a cumpărat-o abia acum un an, și un walkman cu o pereche de căști

penibil de mari, care-i ascund nu doar urechile, ci și jumătate din față. Cartea este o biografie a lui Lou Reed în ediție populară. Geanta de la picioarele lui – care chiar că a văzut zile mai bune – poartă sigla unei case independente de discuri din State, foarte la modă; s-a chinuit mult până să facă rost de ea și devine nervos când vede că ne apropiem de prețioasa lui achiziție. O folosește ca să-și care casetele; a ascultat cam toată muzica din magazin și preferă să-și aducă chestii noi – casete de pe la prieteni, discuri pirat pe care le-a comandat prin poștă – decât să-și piardă timpul ascultând ceva de două ori. (Eu sau Barry îl întrebăm de vreo două ori pe săptămână dacă nu vrea să vină să mâncăm de prânz la cârciumă, dar el se uită cu tristețe la teancul de casete și suspină. „Aș veni, dar trebuie să trec prin astea.“)

— Bună dimineața, Richard.

Se grăbește să-și dea căștile jos și se-ncurcă-n ele; una i se agață de ureche, iar cealaltă îi cade pe ochi.

— A, noroc. Noroc, Rob.

— Scuze de întârziere.

— Nicio problemă, nicio problemă.

— Cum a fost în weekend?

Descui magazinul în timp ce-și strânge lucrurile ca un bezmetic.

— Păi, da, bine, a fost OK. Am găsit primul album Liquorice Comfits, în Camden. *Testament of Youth.* Nu a fost lansat niciodată la noi. Se importă din Japonia.

— Mișto.

Habar n-am ce dracu' vrea să spună.

— Ți-l trag și ție.

— Mersi mult.

— Finc-ai zis că ți-a plăcut al doilea album. *Pop, Giris, Etc.* Ala cu Hattie Jacques[4] pe copertă. Da' stai, că tu nu văzusei coperta. Ți-l trăsesem eu pe casetă.

Sunt convins că mi-a tras un album Liquorice Comfits și că i-am spus că-mi place. Am o grămadă de casete pe care mi le-a tras Dick, dar pe majoritatea nu le-am ascultat.

— Dar tu? Cum a fost în weekend? Bine? Sau nu prea?

Nu-mi dau seama cum ar putea să sune conversația dacă m-aș apuca să-i povestesc despre weekend-ul meu. Probabil că ar fi complet distrus când i-aș spune că m-a părăsit Laura. Dick nu prea e tare la chestii de-astea; de fapt, dacă mi-ar trece prin cap să-i mărturisesc ceva cât de cât mai personal – că am un tată și-o mamă, de exemplu, sau că am fost și eu la școală când eram mic –, cred că ar roși, s-ar bâlbâi și m-ar întreba dacă am ascultat ultimul album Lemonheads.

— De, așa și-așa. Și de-alea bune, și de-alea mai nasoale.

Dă din cap. E clar că ăsta-i cel mai bun răspuns.

Magazinul miroase a fum stătut, a umezeală și a cămăși de țiplă, e strimt, ponosit, murdar și înghesuit, în parte fiindcă așa am vrut eu – așa trebuie să arate un magazin de discuri, numai fanii lui Phil Colins ar intra într-o prăvălie care să arate ca-n reviste – și-n parte fiindcă tot nu reușesc să fac curat și să-l redecorez.

De-o parte și de alta a ușii sunt stative rotative, încă vreo două în vitrină, iar pe pereți sunt casete și CD-uri în carcase transparente; cam asta-i tot, și e destul loc, dacă ne gândim că nu avem clienți, așa că în general e destul loc. Depozitul din spate este mai mare decât magazinul, dar, de fapt, nu prea avem ce depozita, în afară de câteva vrafuri de discuri la mâna a doua pe care nimeni nu se obosește să lipească etichete de preț, așa că folosim depozitul mai mult ca să pierdem timpul pe-acolo. Sincer să fiu, felul în care arată locul ăsta a început să mă scârbească. Mi-e teamă că-ntr-o zi or să mă apuce pandaliile, o să smulg posterul cu Elvis Costello care atârnă din tavan, o să arunc în stradă stativul cu „Country Artists (Male) A-K“, o să mă angajez la un Virgin Megastore și n-o să mă mai întorc niciodată.

Dick pune un disc, o chestie psihedelică de pe Coasta de Vest, și face niște cafea, în timp ce eu mă uit pe corespondență; după aia ne bem cafeaua; după aia încearcă să îndese niște discuri în stativele ticsite, care scârțâie, în timp ce eu scot deoparte vreo câteva comenzi; după aia arunc o privire la rebusul din *Guardian,* în timp ce el citește o revistă de rock adusă din State și, fără să ne dăm seama, vine rândul meu să fac cafea.

Pe la vreo unsprezece și jumătate se-mpleticește înăuntru un irlandez bețiv pe nume Johnny. Vine pe la noi cam de trei ori pe săptămână, și vizitele lui au devenit niște scenete cu o coregrafie și un scenariu pe care niciunul dintre noi n-am vrea să le schimbăm. Într-o lume ostilă și plină de neprevăzut, atunci când avem nevoie de ceva solid știm că putem conta unul pe celălalt.

— Haide, Johnny, cară-te, îi spun eu.

— Da' ce, bă, banii mei nu e buni?

— Lasă, mă, că tu n-ai bani. Și oricum nu ținem ce vrei tu să cumperi.

Și asta-i poanta la care bagă o interpretare entuziastă după „All Kinds of Everything“, poantă la care eu trebuie să ies din spatele tejghelei și să-l conduc înapoi la ușă, poantă la care el se aruncă la unul din stativele rotative, poantă la care eu deschid ușa cu o mână, îi desfac strânsoarea de pe stativ cu cealaltă și-l împing afară. Mișcările astea le-am născocit acum vreo câțiva ani buni, așa că acum le știm pe dinafară.

Johnny e singurul nostru client înainte de prânz. Ce să spun, asta nu prea-i o slujbă pentru un tip cu mari ambiții.

•

Barry nu se arată până după prânz, ceea ce nu-i neobișnuit. Și Dick, și Barry au fost angajați cu jumătate de normă, câte trei zile fiecare, dar, destul de repede, au început să vină amândoi zilnic, inclusiv sâmbetele. Eu n-am știut ce să fac – mă-nțelegeți, dacă nu aveau unde să se ducă și ce să facă altceva, nu voiam să ridic problema; poate că era vorba de vreo criză spirituală sau ceva de felul ăsta –, așa că le-am mărit un pic salariul și am lăsat-o așa. Barry a văzut mărirea ca pe un semn că-și poate scurta la loc programul, prin urmare alta nici n-a mai pupat de-atunci. Au trecut patru ani, dar nu a ridicat niciodată problema.

Intră în magazin mormăind un riff din Clash. De fapt, „mormăind” nu e cuvântul cel mai potrivit. Face zgomotul ăla ca de chitară pe care-l fac toți băieții, „DU-DU!“, cu buzele răsfrânte și dinții strânși. Barry are treizeci și trei de ani.

— Merge treaba, băieți? Băi, Dick, ce-i cu muzica asta de cacao, frățioare? Se strâmbă și se ține de nas. Bleah!

Barry îl intimidează pe Dick, într-atât încât Dick nu scoate o vorbă atunci când Barry e în prăvălie. Eu nu mă bag decât în momentul în care Barry începe să-l jignească de-adevăratelea, așa că stau și mă uit cum Dick se duce la combina de deasupra tejghelei și oprește caseta.

— Ce pot să mai zic, meștere? Ești ca un copil. Trebuie să te păzească cineva tot timpul. Da' nu-nțeleg de ce trebuie să am eu grijă de toate. Rob, tu n-ai văzut ce pusese ăsta? Ce era porcăria aia, frățioare?

Nu tace o clipă din gură și bate câmpii mai tot timpul. Trăncănește la nesfârșit despre muzică, dar și despre cărți (Terry Pratchett și orice altceva în care e vorba despre monștri, planete și alte chestii de-astea), filme sau femei. Pop, fete și așa mai departe, cum zic băieții de la Liquorice Comfits. Dar conversația lui nu e decât o înșiruire continuă: dacă a văzut un film bun, nu o să stea să povestească intriga sau să spună ce a simțit el, ci o să-l încadreze într-un top al anului, al tuturor timpurilor, al deceniului. Nu vorbește decât în *top ten*-uri și *top five*-uri, așa că Dick și cu mine am ajuns să vorbim la fel. Și ne pune să scriem tot timpul fel de fel de liste. „Așa, băieți. Hai cu un *top five* al filmelor cu Dustin Hoffman." Sau al solo-urilor de chitară, sau al albumelor scrise de muzicieni orbi, sau al emisiunilor lui Gerry Anderson[{5}] („Nu pot să cred că l-ai pus pe Căpitanul Scarlet pe primul loc, Dick. Tipul era nemuritor! Care-i problema?"), sau al dulciurilor care se găsesc la borcan („Dacă vreunul din voi a pus rubarba sau crema de vanilie în primele cinci locuri, eu îmi dau demisia").

Barry bagă mâna într-un buzunar al gecii de piele, scoate o casetă, o pune în combină și dă volumul la maximum. Magazinul începe să se zgâlțâie în ritmul bașilor de pe „Walking on Sunshine", de Katrina and The Waves. E februarie. E frig. Umezeală. Laura m-a părăsit. Nu vreau să ascult „Walking on Sunshine". Nu știu cum să zic, dar nu prea am dispoziția.

— Oprește-o odată, Barry.

Trebuie să urlu, ca un căpitan pe o barcă de salvare în mijlocul furtunii.

— Nu merge mai tare.

— N-am zis s-o dai mai tare, boule, am zis „oprește-o odată”.

Râde și se duce în depozit, zbierând pe refren: „Du! du du du du du-du du-du-du-du“. Mă duc și o opresc. Barry se întoarce în magazin.

— Ce faci?

— Nu vreau s-ascult „Walking on Sunshine”!

— E o casetă nouă. Caseta mea pentru luni dimineața. Am tras-o special azi-noapte.

— Află că-i luni după-amiaza, băga-mi-aș picioarele! Trebuia să te trezești mai devreme.

— Și dacă era dimineață mă lăsai s-o pun, nu-i așa?

— Nu. Da’ măcar așa am o scuză.

— De ce nu vrei s-asculți ceva care să te-nveselească? Să-ți mai încălzească un pic oasele alea de boșorog?

— De-aia.

— Și-atunci ce-ai vrea s-asculți când ești șucărit?

— Nu știu. Da’ nu „Walking on Sunshine”.

— Bine. O să dau mai departe.

— Și ce urmează?

— „Little Latin Lupe Lu“.

Scot un geamăt.

— Mitch Ryder and The Detroit Wheels? întreabă Dick.

— Nu. The Righteous Brothers.

Se vede cum Barry începe să bată în retragere. E clar că n-a auzit niciodată de versiunea lui Mitch Ryder.

— Aha. Bine. Mă rog.

Dick nu și-ar permite niciodată să-i spună lui Barry că habar n-are, dar e destul de clar ce vrea să spună.

— Care-i problema? se rățoiește Barry?

— Nicio problemă.

— Nu, hai să te-aud! E vreo problemă cu Righteous Brothers?

— Nicio problemă. Numai că eu prefer cealaltă versiune, spune Dick împăciuitor.

— Rahat.

— Ce-i așa de rahat dacă spui că preferi altceva? îl întreb.

— E de rahat dacă preferi o prostie.

Dick ridică din umeri și zâmbește.

— Poftim? Poftim? Ce-i cu zâmbetul ăsta de superioritate?

— Lasă-l în pace, Barry. N-are-a face. Oricum nu ascultăm căcănăria aia de „Little Latin Lupe Lu“, așa că mai scutește-ne.

— Deci de când a ajuns să fie-n magazinul ăsta ca la pușcărie?

— De când ai venit tu cu caseta asta idioată.

— Eu n-am vrut decât să vă-nveselesc un pic. Atâta tot. Mii de scuze. N-ai decât să pui muzică de-aia de jelanie de pe vremuri, nu mă interesează, faci ce vrei.

— Să știi că n-am chef nici de muzică de-aia de jelanie de pe vremuri. Vreau ceva care să-mi treacă pe lângă ureche.

— Tare de tot. Asta-i mișto când lucrezi într-un magazin de discuri, nu-i așa? Să pui chestii pe care n-ai chef să le-asculți. Eu am crezut că o să putem discuta pornind de la caseta asta. Mă rog. Aveam de gând să vă-ntreb de un *top five* al albumelor pe care să le pui într-o dimineață ploioasă de luni și așa mai departe, dar văd că n-am cu cine.

— O să facem chestia asta săptămâna viitoare.

— De ce-am mai face-o?

Și așa mai departe, la nesfârșit, până la pensie, probabil.

Aș vrea să fac un *top five* al albumelor care nu te fac să simți absolut nimic; așa, Dick și Barry mi-ar face și mie un pustiu de bine. Eu, unul, o să pun Beatles când ajung acasă. *Abbey Road,* probabil, deși o să programez combina să sară peste „Something”. Beatles înseamnă pentru mine lame de gumă de mestecat, *Help* la cinema, la matineul de sâmbătă, chitare de jucărie din plastic și excursiile cu școala în care cântam cât mă ținea gura „Yellow Submarine”, pe bancheta din spate a autocarului. Astea sunt doar ale mele, nu ale mele și ale Laurei sau ale mele și ale lui Charlie sau ale mele și ale lui Alison Ashworth și, chiar dacă o să mă facă să simt ceva, măcar n-o să mă facă să simt ceva neplăcut.

Doi

Mă gândeam cu grijă cum o să fie când o să mă întorc acasă, pe seară, dar e bine. Tot nu mi-a trecut sentimentul înșelător de confort pe care-l am încă de dimineață. Și, în orice caz, nu o să fie mereu așa, cu toate lucrurile ei pe-aici, la vedere. O să și le strângă cât de curând, așa că o să dispară și aerul ăsta de naufragiu, cu romanul de Julian Barnes citit pe jumătate, zăcând pe noptieră, și cu ciorapii din coșul de rufe murdare. (Ciorapii de damă au fost pentru mine o dezamăgire cumplită atunci când am renunțat la cariera de burlac. Am descoperit că femeile își țin perechile cele mai bune pentru nopțile în care știu că o să se culce cu cineva; nu mi-am revenit niciodată din șocul ăsta. Atunci când trăiești cu o femeie, pe toate caloriferele apar dintr-o dată cârpele astea ieftine, ponosite și boțite. Din visurile lascive de școlar, în care îți închipui maturitatea ca pe o vreme când vei fi înconjurat de tot felul de lenjerii exotice în veacul vecilor amin… din visurile astea se alege praful.)

Îndepărtez dovezile traumei de azi-noapte – plapuma de pe canapea, batistele de hârtie mototolite, ceștile de cafea pline de chiștoace care plutesc în zațul scârbos – și apoi îmi pun Beatles; și, după ce am ascultat *Abbey Road* și primele piese de pe *Revolver,* deschid sticla de vin alb pe care a adus-o Laura săptămâna trecută, mă așez și mă uit la un episod din *Brookside,* pe care mi l-am tras pe casetă.

•

Tot așa cum, după o vreme, călugărițelor care trăiesc în aceeași mănăstire ajunge să le vină ciclul în același timp, mama Laurei și maică-mea au ajuns, pe cine știe ce căi misterioase, să-și sincronizeze telefoanele săptămânale. Maică-mea sună prima.

— Ce faci, puiule? Eu sunt.

— Bună.

— Ești bine?

— Mda.

— Cum a fost săptămâna asta?
— Păi cum știi.
— Și la magazin?
— Așa și-așa. Nici prea-prea, nici foarte-foarte.
Nici prea-prea, nici foarte-foarte ar fi bine. Nici prea-prea, nici foarte-foarte ar însemna că unele zile sunt mai bune, că există niște clienți. Sincer să fiu, nu prea a fost cazul.
— Taică-tău și cu mine suntem cam îngrijorați de criza asta.
— Mda. Cum spui tu.
— Ai noroc cu Laura. Dacă n-ar fi ea, noi nici n-am putea să dormim noaptea.
A plecat, mamă. M-a lăsat de izbeliște. S-a cărat și m-a părăsit, javra dracului… Nu. Nu pot sa fac asta. Nu e momentul potrivit pentru asemenea vești.
— Dumnezeu știe că are destule pe cap, n-are nevoie să-și mai facă griji din cauza unei prăvălii pline de porcării de-alea de discuri pop…
Cum s-ar putea descrie mai bine felul în care pronunță cuvântul „pop“ oamenii născuți înainte de 1940? Mai bine de douăzeci de ani i-am ascultat pe ai mei rostind această silabă scurtă, cu o strâmbătură de dispreț, cu capul împins înainte și cu un aer idiot (pentru că fanii muzicii pop sunt niște idioți).
— … Nu știu de ce nu te convinge să vinzi magazinul și să-ți iei o slujbă ca lumea. E o minune că a pierdut atâta timp cu tine. Eu, una, te-aș fi părăsit de mult și mi-aș fi văzut de treabă.
Abține-te, Rob. Nu-i da satisfacție. Nu mușca momeala. Nu… băga-mi-aș.
— Ei bine, află că m-a părăsit ca să-și vadă de treabă, așa că poți să fii fericită.
— Unde a plecat?
— De unde dracu’ să știu? A plecat. S-a mutat. A dispărut.
O tăcere lungă, interminabilă. Ține preț de câteva scene din serial, timp în care în receptor nu se aude decât un oftat prelung și dureros.
— Alo! Ce-i, ai amuțit?

Acum chiar se aude ceva: maică-mea plânge încetișor. Ce s-a-ntâmplat cu ea? Care-i problema? Atunci când devii adult știi că, pe măsură ce trece vremea, vei petrece din ce în ce mai mult timp având grijă de ființa care a avut la început grijă de tine, ceea ce e de așteptat; dar maică-mea și cu mine am inversat rolurile încă de când aveam vreo nouă ani. Tot ce mi s-a întâmplat rău în ultimii douăzeci de ani – pedepsele de la școală, notele proaste, caftelile, părăsirea colegiului, despărțirea de prietenele mele – s-a sfârșit așa, cu mami vizibil – și audibil – necăjită. Ar fi fost mai bine pentru amândoi dacă aș fi plecat în Australia când aveam cincisprezece ani și aș fi sunat acasă o dată pe săptămână ca să povestesc o înșiruire măreață de succese fictive. Multor băieți de cincisprezece ani li s-ar părea greu să trăiască la capătul lumii, fără bani, prieteni, familie, slujbă sau meserie; mie nu. Ar fi fost floare la ureche pe lângă chinul de-a asculta prostiile astea săptămână de săptămână.

Deci… pur și simplu nu-i corect. Nu-i corect și n-a fost niciodată corect. De când am plecat de-acasă nu face altceva decât să se jelească, să se-ngrijoreze și să-mi trimită tăieturi din ziarul local în care sunt descrise succesele mărunte ale colegilor mei de școală. Asta-nseamnă să fii o mamă bună? N-aș prea crede. Eu am nevoie de compasiune, de înțelegere, de sfaturi și de bani, și nu neapărat în ordinea asta, dar se pare că acolo unde stau ai mei, în Canning Close, astea sunt concepte de pe altă planetă.

— Eu sunt OK, dacă asta te frământă.

Știu bine că nu asta o frământă.

— Știi bine că nu asta mă frământă.

— Păi să știi că ar fi cazul să te frământe! Mami, ți-am spus că tocmai a plecat. Nu mă simt prea bine, înțelege.

Ei, nici prea rău – Beatles, o jumătate de sticlă de Chardonnay și caseta cu *Brookside* m-au mai pus pe picioare –, dar ei nu-i spun asta.

— Eu abia îmi văd de mine, d-apoi să mai am și grija ta.

— Știam eu c-așa o să se-ntâmple.

— Păi, dacă știai, atunci de ce ești acum atât de distrusă?

— Ce-o să te faci tu acum, Rob?

— O să mă uit la televizor și o să termin sticla asta de vin. După aia mă culc. Și după aia mă scol și mă duc la muncă.

— Și după aia?

— Găsesc o fată drăguță și facem copii.

Ăsta-i răspunsul corect.

— Of, de-ar fi atât de simplu…

— Este. Uite, îți dau cuvântul meu că până data viitoare când vorbim rezolv problema.

Aproape că am făcut-o să zâmbească. O aud. Încep să zăresc o luminiță la capătul acestui lung și întunecos tunel telefonic.

— Dar Laura ce-a zis? Tu știi de ce-a plecat?

— Nu prea.

— Ei bine, eu știu.

Mă-ngrijorez pe moment, până înțeleg unde bate de fapt.

— N-are nimic de-a face cu căsătoria, mami, dacă asta vrei să spui.

— Așa zici tu. Aș vrea s-aud și ce are ea de zis.

Calm, calm. N-o lăsa să… Nu mușca… ah, paștele…

— Mami, de câte ori să-ți spun, fir-ar al dracului să fie? Laura nu vrea să se mărite. Nu e genul ăsta. Înțelege odată pentru totdeauna. Nu-i vorba de asta acum.

— Eu, una, nu știu despre ce-i vorba acum. Atâta că-ți găsești pe cineva, vă mutați împreună și pleacă. Îți găsești pe cineva, vă mutați împreună și pleacă.

Corect, ce să mai zic.

— Haide, mami, las-o baltă.

•

După câteva minute sună doamna Lydon.

— Bună, Rob. Janet la telefon.

— Bună seara, doamnă L.

— Ce mai faci?

— Bine. Dumneavoastră?

— Bine, mulțumesc.

— Și Ken?

Tatăl Laurei nu stă prea bine cu sănătatea – are angină și din cauza asta a ieșit la pensie.

— Binișor. Așa și-așa. Știi și tu cum e. Laura este pe-acolo?

Interesant. Deci nu a sunat acasă. Să fie oare vorba de o dovadă de vinovăție?

— Nu e, din păcate. S-a dus până la Liz. Să-i spun să vă sune?

— Dacă nu se-ntoarce prea târziu.

— Sigur că da.

Și asta a fost, probabil, ultima dată când ne-am vorbit. „Sigur că da“: ultimele cuvinte pe care i le-am spus cuiva de care am fost destul de apropiat până în momentul în care viețile noastre au apucat-o pe drumuri diferite. Destul de ciudat, nu? Îți petreci Crăciunul acasă la niște oameni, îți faci griji atunci când se operează, îi îmbrățișezi, îi săruți, le dai flori, îi vezi îmbrăcați în halat de casă… și, după aia, pac, asta-i tot. Pentru totdeauna. Și, mai devreme sau mai târziu, o să apară o altă mamă, un alt Crăciun, alte varice. Toate astea sunt la fel. Se schimbă doar adresa și culoarea halatului.

Trei

Sunt în magazin, în spate; încerc să fac un pic de ordine, când îmi ajunge la ureche o discuție pe care Barry o are cu un client – un bărbat între două vârste, după voce, și despre care nu s-ar putea spune în niciun caz că este în pas cu ce se poartă.

— Caut un disc pentru fiică-mea. Pentru ziua ei. „I Just Called to Say I Love You". Îl aveți?

— Da, normal, spune Barry. Sigur că-l avem.

Știu sigur că singurul single de Stevie Wonder pe care-l avem în momentul ăsta e „Don't Drive Drunk"; îl avem de pe vremea lui Pazvante și până acum n-am reușit să scăpăm de el, nici măcar la prețul de șaizeci de pence. Ce dumnezeu are de gând să facă?

Mă duc în față să văd ce se-ntâmplă. Barry stă în picioare și-i zâmbește; tipul are un aer cam confuz.

— Păi, atunci, mi-l puteți da și mie? Schițează un zâmbet ușurat, ca un copil care și-a adus aminte în ultimul moment că trebuie să spună „vă rog".

— Îmi pare rău, dar nu se poate.

Clientul, mai în vârstă decât crezusem la început, cu șapcă de fetru și un pardesiu bej cam murdar, a încremenit locului; la început n-am vrut să intru în încăperea aia mizerabilă, întunecoasă și zgomotoasă, așa că acum mă aflu în încurcătură.

— De ce?

— Poftim?

Barry ascultă Neil Young; în momentul ăsta, Neil tocmai își face solo-ul de chitară.

— De ce?

— De-aia, fiindcă e o porcărie siropoasă și de prost gust. Vi se pare cumva că am fi genul de magazin care vinde rahaturi de genul „I Just Called to Say I Love You"? Hai, valea, că ne pierdem timpul.

Bătrânul se întoarce și iese, iar Barry chicotește amuzat.

— Mersi mult, Barry.

— Care-i problema?
— Problema e că tocmai ai gonit un client.
— Tot nu aveam ce voia el. M-am distrat și eu un pic, și tu n-ai pierdut niciun ban.
— Nu asta-i poanta.
— Da’ care?
— Poanta e că nu vreau să te mai aud niciodată vorbind așa cu cineva care a intrat aici.
— De ce? Ai impresia că dobitocul ăla de moș putea să devină un client fidel?
— Nu, da’… uite care-i treaba, Barry, magazinul nu merge prea bine. Știu că ne plăcea să ne batem joc de ăia care cereau chestii care nouă nu ne plac, dar așa nu se mai poate.
— Rahat. Dacă aveam discul i-l vindeam și tu te făceai de cincizeci de pence sau de-o liră și după aia nu-l mai vedeai în viața ta. Mare căcat.
— Ce rău ți-a făcut ție tipul ăsta?
— Știi foarte bine ce rău mi-a făcut. M-a jignit cu gusturile lui penibile.
— Nici măcar nu erau gusturile lui. Erau ale fiică-sii.
— Te cam ramolești cu vârsta, Rob. Pe vremuri l-ai fi dat afară pe ușă c-un șut în fund.
Are dreptate; așa e. Numai că vremurile alea îmi par acum foarte departe. Acum pur și simplu nu mă mai simt în stare de o asemenea furie.
Marți seara îmi rearanjez colecția de discuri; e un lucru pe care-l fac de obicei în perioadele de stres emoțional. Poate că unora li se pare un mod prostesc de a-ți petrece seara; mie nu. Asta e viața mea, și este foarte plăcut că mă pot bălăci în ea, că-mi pot scufunda mâinile în ea, că o pot atinge.
Atunci când Laura era aici, discurile mele erau ordonate alfabetic; înainte, le aranjasem cronologic, începând cu Robert Johnson și terminând, știu și eu, cu Wham!, cu ceva muzică africană sau cu vreo altă chestie pe care o ascultam împreună. În seara asta, însă, vreau să încerc cu totul altceva, așa că mă chinui să-mi amintesc în ce ordine am făcut rost de ele; în felul ăsta, sper să-mi scriu cumva

autobiografia. Scot discurile de pe rafturi, le așez în teancuri pe podeaua sufrageriei, caut *Revolver* și pornesc de-aici; când termin, sunt copleșit de sentimentul conștiinței de sine, fiindcă, la urma urmei, asta sunt eu de fapt. Îmi place să pot vedea cum am ajuns de la Deep Purple la Howling Woolf în douăzeci și cinci de mișcări; nu mă mai întristează amintirea perioadei de singurătate cumplită când ascultam întruna „Sexual Healing”, nu-mi mai e rușine de vremurile în care voiam să înființez la școală un club rock, ca să mă pot întâlni cu colegii dintr-a noua și să vorbim despre Ziggy Stardust{6} și *Tommy*{7}.

Dar cel mai mult îmi place sentimentul de siguranță pe care mi-l dă noul meu sistem de ordonare; am devenit, astfel, mai complicat decât sunt de fapt. Am vreo două mii de discuri, și nimeni în afară de mine – sau, în cel mai rău caz, de un specialist în flemingologie – nu poate să se descurce printre ele. Dacă vreau să ascult, să zicem, *Blue,* de Joni Mitchel, trebuie să-mi aduc aminte că l-am cumpărat pentru o fată în toamna lui 1983 și până la urmă nu i l-am mai dat, din motive despre care nu vreau să discut. Ei bine, voi nu știți nimic din toate astea, așa că sunteți pierduți, nu? Va trebui să mă rugați pe mine să vă scot la liman și, dintr-un motiv sau altul, asta îmi dă un sentiment de siguranță.

•

Miercuri se întâmplă ceva ciudat. Johnny intră în magazin, cântă „All Kinds of Everything“ și încearcă să înșface o mână de discuri. Ne începem dansul, ca de obicei, când deodată se smucește, se uită în sus la mine și mă-ntreabă:

— Ești însurat?

— Nu, Johnny, nu sunt. Dar tu?

Râde la subsuoara mea, un chicotit înfricoșător, maniacal, care miroase a băutură, tutun și vomă și sfârșește într-o tuse plină de flegme.

— Crezi c-aș mai fi acum în halul ăsta dac-aș avea nevastă?

Nu spun nimic – sunt foarte concentrat să-l împing în pas de tangou către ușă –, dar această autoevaluare tăioasă și tristă a lui Johnny i-a atras atenția lui Barry – probabil că e încă botos pentru că l-am certat ieri –, care se apleacă peste tejghea.

— N-are-a face, Johnny. Rob are acasă o femeie ca lumea, și ce folos? Arată groaznic. Tuns ca naiba. Cu coșuri. Cu bluza și șosetele astea oribile. Singura diferență între tine și el este că tu nu trebuie să plătești în fiecare săptămână chirie pentru un magazin.

Tot timpul am parte de dintr-astea de la Barry. Însă azi nu mai pot să-nghit și-i arunc o privire care să-l facă să tacă din gură, dar pe care el o interpretează ca pe o invitație și continuă să mă chinuie.

— Rob, eu pentru binele tău îți spun. E cea mai urâtă bluză pe care-am văzut-o vreodată pe cineva, dintre oamenii cu care stau eu de vorbă, vreau să zic. E-o rușine pentru întreaga omenire. Nici măcar David Coleman n-ar purta așa ceva la *A Question of Sport.* Păi l-ar aresta imediat John Noakes[8], pentru crimă împotriva modei. Dac-ar vedea-o, Val Doonican[9]…

Îl azvârl pe Johnny pe trotuar, trântesc ușa în urma lui, mă reped înapoi în magazin, îl înhaț pe Barry de reverele gecii lui maro de piele întoarsă și-i spun că-l omor cu mâna mea dacă-l mai aud o singură dată cu blehăieli dintr-astea idioate, penibile și fără niciun sens. Tremur de furie când îi dau drumul.

Dick apare din depozit și se bâțâie încoace și-ncolo.

— Hei, măi băieți, îngaimă. Hei!

— Ce puii mei ai, te-ai tâmpit de tot? mă-ntreabă Barry. Ai grijă, frăție, că dacă-mi rupi geaca ești bun de plată.

„Bun de plată.“ Așa-mi zice. Dumnezeule! Și iese din magazin călcând apăsat.

Mă duc în depozit și mă așez pe scară; Dick vine și el după mine.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Nu-i nimic. Scuze. M-au lăsat nervii. Dick, nu mai am acasă o femeie ca lumea. M-a părăsit. Dacă-l mai vezi pe Barry, poți să-i spui și lui chestia asta.

— Sigur că da, Rob. Nicio problemă. Nu-i nicio problemă. O să-i spun când îl mai văd, zice Dick.

Nu zic nimic. Doar dau din cap.

— Eu… eu oricum am să-i mai spun o chestie, așa că nu-i nicio problemă. Deci o să-i spun despre, mă rog, despre Laura când îi zic și de chestia ailaltă.

— Bun.

— Îi spun întâi de treaba de la tine înainte să-i spun ce-am eu, normal. Eu n-am mare lucru să-i zic; doar de cineva care cântă mâine seară la Harry Lauder. Așa că-i spun înainte. O veste bună și-una proastă, cum ar veni, zice Dick.

Râde nervos.

— Sau, de fapt, o veste proastă și-una bună, fiindcă-i place de persoana care-o să cânte la Harry Lauder. Pe față i se întipărește o expresie de groază. Adică îi plăcea și de Laura, nu asta voiam să zic. Și de tine îi place. Deci, numai că…

Îi spun că știu ce-a vrut să zică și-l rog să-mi facă o cafea.

— Imediat. Acuma. Uite, Rob, dacă vrei… să stăm la o vorbă despre treaba asta, știi tu…

Preț de o clipă sunt gata să cedez ispitei: o discuție la sentiment cu Dick ar fi o experiență unică și irepetabilă. Dar îi zic că nu mai e nimic de spus și pentru o fracțiune de secundă am impresia că o să mă strângă în brațe.

Patru

Mergem la Harry Lauder toți trei. M-am împăcat cu Barry; Dick l-a pus la curent când s-a întors la magazin și amândoi își dau toată silința să aibă grijă de mine. Barry mi-a tras pe o casetă o compilație adnotată cu acribie, iar Dick își reformulează acum întrebările de patru-cinci ori, nu de două sau trei, ca de obicei. Și au insistat să merg și eu cu ei la concert.

Lauder este un pub enorm, cu un tavan atât de înalt, încât fumul de țigară ți se adună deasupra capului ca un nor de desen animat. E destul de jegos, trage curentul, băncile sunt tăiate și cu umplutura smulsă, chelnerii sunt nesimțiți, clienții fideli sunt fie înfricoșători, fie inconștienți, în veceuri e ud pe jos și pute, seara nu e nimic de mâncare, vinul e extraordinar de prost, iar bitterul face bule și e mult prea rece; cu alte cuvinte, e o cârciumă cât se poate de ordinară din nordul Londrei. Nu venim aici foarte des, deși e chiar la capătul străzii, pentru că trupele care se produc de obicei sunt genul ăla de grup punk de mâna a doua care cântă atât de dezastruos, că ți-ai da jumate din salariu ca să nu trebuiască să le asculți. Uneori, însă, de exemplu în seara asta, mai aduc și câte un artist american folk-country destul de obscur și care are o sectă de fani de-i numeri pe degetele de la o mână. Cârciuma e plină cam o treime, ceea ce-i destul de bine, și când intrăm Barry mi-i arată cu degetul pe Andy Kershaw[10] și pe unul care scrie în *Time Out.* Mai select de-atâta n-ai să vezi în Lauder.

Pe tipa pe care am venit s-o vedem o cheamă Marie LaSalle; a scos vreo două discuri individuale la o casă independentă și după unul dintre cântecele ei a făcut la un moment dat un cover Nanci Griffith[11]. Dick zice că acuma stă la Londra. A citit el undeva că Anglia i se pare mai deschisă față de genul de muzică pe care îl face ea, ceea ce înseamnă, probabil, că la noi a avut de-a face mai degrabă cu o indiferență amicală decât cu o ostilitate fățișă. Sunt aici o grămadă de bărbați singuri, adică nu burlaci, ci fără prieteni.

În acest cadru, noi trei – eu, morocănos și monosilabic, Dick, încordat și timid, iar Barry, plin de solicitudine și atent la ce spune – alcătuim o gașcă numeroasă și dezlănțuită.

În deschidere nu cântă nimeni; e doar o stație de rahat din care bubuie un country-rock destul de OK, și oamenii stau în picioare, ținându-se de halbe și citind fluturașii pe care i-au primit la intrare. La nouă, Marie LaSalle urcă pe scenă (un fel de-a spune; nu-i decât o mică platformă cu vreo două microfoane, la câțiva metri în fața noastră), la nouă și cinci, spre cumplita mea rușine și enervare, am ochii în lacrimi, iar amorțeala în care am trăit în ultimele zile s-a risipit cu totul.

De când m-a părăsit Laura am încercat să evit multe cântece, însă cântecul cu care începe Marie LaSalle, cântecul care mă face să plâng, nu se numără printre ele. Cântecul care mă face să plâng nu m-a mai făcut niciodată până acum să plâng; de fapt, cântecul care mă face să plâng mă făcea de obicei să vomit. Eram la facultate pe vremea când era un hit, iar Charlie și cu mine ne dădeam ochii peste cap și ne băgăm degetele pe gât atunci când se găsea cineva – întotdeauna vreun student la geografie sau vreo fată de la colegiul pedagogic (și nu văd de ce-aș fi acuzat că sunt snob doar pentru că spun adevărul gol-goluț) – care să-l pună la tonomat, în bar. Cântecul care mă face să plâng este „Baby, I Love Your Way“, de Peter Frampton, în versiunea lui Marie LaSalle.

Incredibil: stau împreună cu Barry și Dick, cu tricoul lui cu Lemonheads, ascult un cover după un cântec de Peter Frampton și mă smiorcăi! Peter Frampton! „Show Me the Way“! Șlagărul ăla! Și cu efectul ăla penibil care-i făcea chitara să sune ca rățoiul Donald! *Frampton Comes Alive,* în fruntea topurilor rock din America timp de două sute șaptezeci de mii de ani și cumpărat, probabil, de toți retarzii oligofreni cu creierul înecat în Cola din Los Angeles! Înțeleg foarte bine că aveam o nevoie disperată de simptome care să mă facă să-nțeleg că mă alesesem cu traume profunde de pe urma recentelor evenimente, dar oare chiar trebuia să se ajungă până aici? De ce nu s-a-n-durat Dumnezeu să pună la cale ceva care să nu fie chiar o culme a ororii – un vechi hit de-al Dianei Ross, să zicem, sau o melodie de Elton John?

Și lucrurile nu se opresc aici. Ca urmare a acestui cover după „Baby, I Love Your Way“ cântat de Marie LaSalle („Știu că nu ar trebui să-mi placă melodia asta, dar n-am ce-i face“, spune ea cu un zâmbet obraznic după ce termină), mă găsesc acum în două stări destul de contradictorii, după câte se pare: a) dintr-o dată, îmi este dor de Laura cu o intensitate care mi-a lipsit cu desăvârșire în ultimele patru zile și b) mă îndrăgostesc de Marie LaSalle.

Se mai întâmplă și lucruri de felul ăsta. Așa li se-ntâmplă bărbaților, în orice caz. Sau acestui bărbat. Uneori. E greu să explici de ce sau cum ajungi să fii împins în două direcții diferite în același timp și, desigur, una dintre cerințele prealabile ar fi o anumită doză de iraționalitate visătoare. Dar există și o logică în asta. Marie e drăguță, în felul ăla americănesc, ușor zbanghiu – seamănă cu Susan Dey din perioada dintre *Partridge Family* și *LA Law,* poate un pic mai plinuță –, și, dacă tot e să te-ndrăgostești la prima vedere și fără niciun sens, poți nimeri cu mult mai rău de-atât. (Într-o sâmbătă dimineață m-am trezit, am dat drumul la televizor și m-am amorezat brusc de Sarah Green, din *Going Live,* sentiment pe care am avut grijă să-l ascund cât mai bine la momentul respectiv.) Și, din câte pot să-mi dau seama, este seducătoare și deloc lipsită de talent: după ce termină, în sfârșit, cu Peter Frampton, își vede de cântecele compuse de ea, care sunt bune, sensibile, amuzante și delicate. Toată viața mi-am dorit să mă culc – ba nu, de fapt să am o relație – cu o muziciană: aș vrea să compună melodii acasă, să mă-ntrebe ce părere am, eventual să includă în versuri una dintre glumele noastre, să-mi mulțumească în notele de pe copertă, poate chiar să bage o fotografie de-a mea pe coperta interioară, undeva în fundal, și aș privi-o cântând live din spate, din culise (deși aici, la Lauder, cred că aș arăta ca un bou, fiindcă nu există culise; aș sta de unul singur, în fața tuturor).

Deci partea cu Marie e destul de ușor de înțeles. Cât despre Laura, explicația e ceva mai lungă, dar cred că lucrurile stau cam așa: muzica sentimentală reușește la fel de bine să te poarte în trecut și să te ducă înainte, așa că te simți nostalgic și, în același timp, plin de speranță. Marie este partea de speranță, de mers înainte – poate nu neapărat ea, însă cineva ca ea, cineva care să mă poată împinge

de la spate. (Și chiar așa și e: întotdeauna mă gândesc că femeile o să mă salveze și o să mă conducă spre o viață mai bună, că mă pot schimba și-mi pot aduce mântuirea.) Iar Laura e partea din trecut, ultima persoană pe care am iubit-o, și, când ascult acordurile astea domoale și lipicioase de chitară acustică, încep să reinventez momentele pe care le-am petrecut împreună; nici nu-mi dau seama când mă trezesc în mașină, alături de ea, încercând să cântăm armoniile din „Sloop John B”{12}, greșind și râzând. În realitate, noi n-am făcut niciodată asta. N-am cântat niciodată în mașină și sunt cât se poate de sigur că n-am râs niciodată când am greșit. De aia nu ar trebui să ascult acum muzică pop.

În seara asta poate să fie oricare dintre variante, nu contează. Marie ar putea să vină la mine atunci când mă pregătesc să plec și să mă-ntrebe dacă nu vreau să mergem să mâncăm ceva; sau aș putea să mă duc acasă și s-o găsesc acolo pe Laura sorbind dintr-un ceai și așteptând nerăbdătoare să fie iertată. Oricare din aceste două reverii sună la fel de frumos și oricare din ele m-ar face foarte fericit.

•

Marie ia o pauză cam după vreo oră. Stă pe scenă și bea câte o gură dintr-o sticlă de Budweiser; un tip apare cu o cutie de casete și o lasă pe scenă, lângă ea. Costă 5,99 lire, dar nu au monede de un penny, așa că, de fapt, costă șase lire. Ne cumpărăm toți trei câte o casetă de la ea și, spre groaza noastră, ne vorbește.

— Vă simțiți bine?

Dăm din cap că da.

— Bun, fiindcă și eu mă simt bine.

— Bun, îi zic, și am impresia că asta-i tot ce pot să dau din mine deocamdată.

Nu am decât o bancnotă de zece, așa că stau acolo ca un fraier în timp ce tipul se caută de patru monede de o liră.

— Am înțeles că acuma stai la Londra, nu-i așa? o întreb.

— Mda. Stau destul de aproape de-aici, de fapt.

— Și-ți place? o întreabă și Barry.

Bună poantă. La asta nu mă gândisem.

— E destul de OK. Auziți, voi păreți genul care să știe chestia asta. Ați auzit de vreun magazin de muzică bun prin zonă, sau trebuie să mă duc până în West End?

Și de ce ne-am simți jigniți? Suntem genul de oameni care se pricep la magazinele de muzică. Chiar așa arătăm și chiar asta suntem.

Barry și Dick aproape că se dau cap în cap, grăbindu-se să-i explice.

— Păi el are un magazin!

— Păi el are un magazin!

— În Holloway!

— Chiar aici, pe Seven Sisters Road!

— Championship Vinyl!

— Noi lucrăm acolo!

— Să știi că ți-ar plăcea!

— Treci pe la noi!

Începe să râdă în fața unei asemenea șarje de entuziasm.

— Și ce vindeți?

— Cam tot ce-i bun. Blues, country, soul clasic, new wave…

— Sună mișto.

Vine altcineva care vrea să stea de vorbă cu ea, așa că ne zâmbește frumos și se întoarce. Ne ducem la locurile noastre.

— De ce i-ați spus de magazin? îi întreb.

— Păi n-am știut că-i secret de stat, zice Barry. Eu știam că n-avem clienți, dar credeam că asta-i ceva rău, nu m-am gândit că-i o strategie de afaceri.

— N-o să cumpere nimic.

— Nu, normal. De-aia a-ntrebat dacă știm vreun magazin bun de muzică. Vrea doar să vină și să ne facă să pierdem timpul.

Știu că sunt absurd, dar nu vreau să vină la mine în magazin; s-ar putea să-mi placă de ea de-adevăratelea și după aia o s-o aștept tot timpul să vină, și când o să vină o să fiu încordat și stupid și probabil că până la urmă o s-o invit în oraș cu cine știe ce schemă împiedicată și pe ocolite, iar ea fie n-o să se prindă, și o să mă simt ca un tâmpit, fie o să mi-o taie scurt, și o să mă simt ca un tâmpit. Și după concert, pe drumul spre casă, mă întreb deja dacă o să vină

mâine și dacă asta o să însemne ceva și, dacă înseamnă ceva, atunci pentru care dintre noi înseamnă ceva de fapt, deși Barry, probabil, nu intră în discuție.

Băga-mi-aș. Sunt sătul de chestiile astea. Oare la ce vârstă o să-nceteze?

•

Când ajung acasă găsesc două mesaje pe robot, unul de la Liz, prietena Laurei, și unul de la Laura. Sună cam așa:

1) Bună, Rob, Liz la telefon. Te-am sunat doar ca să văd, mă rog, să văd dacă ești bine. Mai dă și tu un semn. Ăă... eu nu iau partea nimănui. Încă. Te-am pupat, pa.
2) Bună, eu sunt. Aș avea nevoie de niște lucruri. Dă-mi și mie un telefon la servici mâine dimineață, te rog. Mersi.

Un nebun ar putea găsi o grămadă de lucruri în fiecare din telefoanele astea; un om întreg la minte ar ajunge la concluzia că prima persoană este grijulie și prietenoasă, iar pe a doua o doare-n fund. Nebun nu sunt.

Cinci

O sun pe Laura la prima oră. Mă ia cu leșin atunci când formez numărul, iar când secretara îmi face legătura mă simt și mai rău. De obicei mă recunoștea, dar acum nu găsesc niciun indiciu în vocea ei. Laura ar vrea să treacă sâmbătă după-amiază, când eu sunt la muncă, să-și mai ia niște lenjerie, și eu n-am nimic de comentat; ar fi trebuit să punem punct aici, dar eu încerc să schimb discuția, și ei nu-i convine, fiindcă e la servici, dar eu insist și ea începe să plângă și-mi închide. Și mă simt ca un rahat, dar nu sunt în stare să mă abțin. Niciodată nu sunt în stare.

Mă întreb ce-ar spune dacă ar ști că, în același timp, ard de nerăbdare s-o văd pe Marie intrând în magazin. Tocmai am vorbit la telefon și eu i-am dat de înțeles că mi-a distrus viața; și, în momentul acela, chiar am crezut ce-am spus. Însă acum – fără să fiu câtuși de puțin tulburat sau să-mi fac cel mai mic reproș – mă gândesc cu ce să mă îmbrac, dacă arăt mai bine neras sau proaspăt bărbierit și ce muzică ar trebui să pun astăzi la magazin.

Am câteodată impresia că un bărbat nu-și poate da seama cât este de drăguț și de treabă decât judecind după relațiile lui cu femeile – sau, mai bine zis, cu actualele și viitoarele partenere de sex. E destul de ușor să fii drăguț cu amicii. Le faci cinste, le tragi o casetă, le dai un telefon ca să vezi ce mai fac… există o mulțime de metode rapide și comode de a fi un Băiat de Treabă. Când vine însă vorba de prietene, e mult mai complicat să ieși întotdeauna onorabil. Acum îți faci de lucru prin casă, speli veceul, îți exprimi sentimentele și faci toate chestiile pe care se presupune că trebuie să le facă un tip modern, iar peste două secunde devii parșiv, țâfnos și mincinos. Nu-mi dau seama cum vine asta.

După prânz o sun pe Liz. E foarte drăguță cu mine. Îmi spune cât îi pare de rău, că s-a gândit întotdeauna că suntem un cuplu foarte reușit, că eu am fost un lucru bun pentru Laura, că i-am oferit un sprijin, am făcut-o să nu mai fie atât de închisă în ea, am

transformat-o într-o persoană mai veselă, mai drăguță, mai relaxată, mai calmă, că i-am dat șansa de a se preocupa și de altceva în afară de slujbă. Liz nu folosește cuvintele astea, ca atare – eu le interpretez aici. Dar cred că la asta se gândește atunci când spune că eram un cuplu reușit. Mă întreabă ce mai fac și dacă am grijă de mine; îmi spune că ei nu-i prea place de tipul ăla, Ian. Rămâne că o să ieșim să bem ceva într-o zi, săptămâna viitoare. Închid.

Care Ian, în morții mă-sii?

Nu trece mult și în magazin apare Marie. Suntem toți trei. Pusesem caseta ei și când o văd mă reped s-o opresc până să observe, dar nu mă mișc destul de repede, așa că reușesc s-o opresc taman când începe să spună ceva despre melodie, deci îi dau din nou drumul și roșesc. Râde. Mă duc în depozit și nu mai apar. Barry și Dick îi vând casete de șaptezeci de lire.

Care Ian, în morții mă-sii?

Barry dă buzna în depozit:

— Suntem pe lista de invitați la cântarea lui Marie de la White Lion; ce zici de asta? Toți trei.

În ultima jumătate de oră m-am făcut de râs în fața unei tipe care mă interesează și cred că am aflat că fosta mea iubită are o relație. Nu-mi pasă de lista de invitați de la White Lion.

— Foarte mișto, Barry, excelent. Lista de invitați de la White Lion! Trebuie doar să luăm taxiul până în Putney și-napoi și ne-am scos fiecare cu câte cinci lire. Așa e când ai prieteni bazați.

— Putem să mergem cu mașina ta.

— Deci nu e mașina mea, da! E a Laurei, și și-a luat-o. Așa că mergem două ore cu metroul sau luăm taxiul, care o să ne coste, surpriză, câte cinci lire de căciulă. Marfa.

Barry ridică exasperat din umeri și pleacă. Mă simt prost, dar nu-i spun nimic.

•

Nu cunosc niciun Ian. Nici Laura nu cunoaște niciun Ian. Am fost împreună trei ani și n-am auzit-o niciodată să pomenească de vreun Ian. La birou la ea nu e niciun Ian. N-are niciun prieten pe care să-l cheme Ian și nicio prietenă de-a ei n-are vreun prieten pe care să-l cheme Ian. N-aș putea să spun că nu a cunoscut în viața ei pe cineva

pe care să-l cheme Ian – trebuie să fi fost vreunul la facultate, deși, să nu uităm, a fost la o școală de fete –, dar sunt aproape sigur că din 1989 încoace a trăit într-un univers fără niciun Ian.

Și această certitudine a inexistenței lui Ian mă ține până ajung acasă. Pe policioara de pe interiorul ușii de la holul imobilului, acolo unde se lasă corespondența, printre meniurile firmelor de livrare la domiciliu și fluturașii companiilor de taxi, găsesc trei plicuri: o factură pentru mine, un extras de cont pentru Laura… și o somație de prelungire a abonamentului TV pentru dl I. Raymond (Ray pentru prieteni și, în speță, pentru vecini), tipul care a stat în apartamentul de deasupra până acum vreo lună și jumătate.

Când intru în casă tremur și îmi vine să vomit. Știu că el e; am știut că e el de când am văzut plicul. Mi-aduc aminte că Laura a urcat de câteva ori să vorbească cu el; mi-aduc aminte că Laura… n-aș putea să spun că flirta, dar în mod clar își trecea mâna prin păr mai des și zâmbea fără motiv mai mult decât ar fi fost strict necesar atunci când a venit pe la noi de Crăciun, la un pahar. Ar putea să fie exact tipul ei, băiețașul sensibil și rătăcit, sigur că da, cu sufletelul lui atât de melancolic, exact atât cât trebuie ca să pară interesant. Niciodată nu prea mi-a plăcut de el, iar acum îl urăsc de moarte.

De când? Cât de des? Ultima oară când am vorbit cu Ray – cu Ian –, cu o seară înainte să se mute… se-ntâmplase deja? Nu cumva se strecura în apartamentul de deasupra în serile când eu nu eram acasă? Oare John și Melanie, cuplul de la parter, știu de toată povestea asta? Îmi pierd o grămadă de timp căutând hârtia cu noua adresă pe care ne-a dat-o, dar a dispărut; asta înseamnă în mod sigur ceva, și e de rău – doar dacă nu am aruncat-o eu, caz în care tăiem partea cu „înseamnă ceva de rău“. (Și ce-aș face dacă aș găsi-o? L-aș suna? M-aș duce peste el, să văd dacă e singur?)

Acum încep să-mi amintesc fel de fel de lucruri: salopetele pe care le purta, muzica lui (africană, latino, bulgărească sau ce paștele ei de muzică etno mai era la modă în clipa aia), râsul lui isteric și care te călca pe nervi, mirosurile infecte de mâncare cu care împuțea palierul, musafirii care stăteau până târziu, beau prea mult și făceau prea multă gălăgie când plecau. Despre el nu pot să-mi aduc aminte nimic de bine.

Reușesc să mă feresc de amintirea cea mai cumplită, cea mai dureroasă, cea mai neliniștitoare până când mă bag în pat și o aud pe femeia care stă acum deasupra cum umblă prin casă și trântește ușile de la dulap. Asta e lucrul cel mai rău, care l-ar umple pe oricine (pe orice bărbat?) de sudorile cele mai reci și mai băloase: îl ascultam cum face sex. Se auzeau zgomotele pe care le făcea și se auzeau și zgomotele pe care le făcea ea (și au fost două sau trei partenere diferite în perioada în care noi trei – noi patru, de fapt, dacă punem la socoteală și tipa din patul lui Ray – eram despărțiți doar de câțiva metri pătrați de podea care scârțâia și de o cojiță de ipsos).

„Văd că-l ține destul de mult“, am spus într-o noapte, pe când stăteam amândoi treji, cu ochii în tavan. „Unde n-am și eu norocul ăsta…“, a spus Laura. Era o glumă. Am râs amândoi. Ha, ha. Ha, ha, ha. Acuma nu mai râd. În viața mea n-am auzit o glumă care să mă umple de o asemenea greață și de paranoia, de atâta nesiguranță, autocompătimire, groază și îndoială.

Atunci când o femeie îl părăsește pe un bărbat și bărbatul este nefericit (ei bine, da, cu toată amorțeala, cu tot optimismul meu idiot și cu toate figurile astea jemanfișiste, sunt nefericit – deși n-aș renunța la ideea de a apărea undeva pe coperta următorului album al lui Marie)… despre asta e vorba de fapt? Uneori cred că da, alteori nu. Am trecut prin asta după chestia cu Charlie și Marco, mi i-am închipuit împreună, făcând treaba aia; chipul lui Charlie era schimonosit de o pasiune pe care eu, unul, nu i-am putut-o provoca niciodată.

Trebuie să spun, chiar dacă nu prea am chef să vorbesc acum despre asta (vreau să mă umilesc, să-mi fie milă de mine, să-mi strig în gura mare defectele – ce sa faci altceva în asemenea momente?), că în ceea ce privește Treaba Aia lucrurile erau OK. Așa cred. Dar în închipuirile mele îngrozite Charlie era pe culmile extazului și țipa ca un personaj de film porno. Era jucăria lui Marco, la fiecare atingere a lui răspundea cu gemete de plăcere orgasmică. Nicio femeie de pe lumea asta nu a avut parte de partide de sex mai bune decât a căpătat Charlie de la Marco, în mintea mea.

Dar nu s-a întâmplat nimic din toate astea. Nimic nu a fost adevărat, câtuși de puțin. Din câte știu eu, Marco și Charlie nici măcar nu și-au consumat vreodată relația, și Charlie și-a petrecut următorul deceniu încercând din răsputeri – și dând greș lamentabil – să regăsească extazul normal și pașnic al nopților petrecute împreună cu mine. Știu, totuși, că Ian este un amant sălbatic, și știe și Laura. Și eu, și Laura auzeam absolut tot. De fapt, mă călca pe nervi, și credeam că și pe ea o calcă pe nervi. Acum nu mai sunt așa de sigur. De-aia să fi plecat? Pentru că voia să aibă și ea parte de lucrurile care se-ntâmplau în apartamentul de deasupra?

De fapt, nu-mi dau seama de ce-ar conta lucrul ăsta atâta. Ian ar putea fi mai bun decât mine la conversație, la gătit, la muncă, la treburile casnice, la pus bani deoparte, la făcut bani și la cheltuit; ar putea să înțeleagă mai bine o carte sau un film; ar putea fi mai drăguț decât mine, mai frumos, mai inteligent, mai curat, mai altruist, mai de treabă, ar putea fi un om mai bun în orice fel am lua-o… și nu mi-ar păsa. Pe cuvânt. Accept și înțeleg că nu poți fi bun la toate și știu că există lucruri foarte importante la care nu sunt bun deloc. Dar cu sexul e o altă treabă; e insuportabil să știi că succesorul tău e mai bun la pat, și nu pot să-mi dau seama de ce.

Știu și eu destule cât să pot spune că asta e o idioțenie. Știu, de exemplu, că cele mai bune partide de sex de care am avut parte vreodată nu au nicio importanță. Cele mai bune partide de sex de care-am avut parte au fost cu o fată pe care o chema Rosie; m-am culcat cu ea doar de patru ori. N-a fost destul (sexul, vreau să spun, nu cele patru partide, care au fost mai mult decât suficiente). Mă înnebunea, pur și simplu, și o înnebuneam și eu pe ea, iar faptul că am reușit să terminăm în același timp (și am impresia că la asta se referă oamenii atunci când vorbesc de o partidă reușită, indiferent ce-ar spune Dr. Ruth despre sentimentele împărtășite, respect, conversația în pat, varietate, poziții și cătușe) a fost esențial.

Deci ce anume mă scoate din minți în halul ăsta în toată chestia cu „Ian“ și Laura? Adică de ce m-ar interesa atât de tare cât timp poate s-o țină el și cât timp pot eu s-o țin, ce zgomote făcea când era cu mine și ce zgomote face acum cu el? Cred că până la urmă nu se leagă decât de un singur lucru: îl aud și acum în urechi pe

pitecantropul de Chris Thomson, marele Don Juan de clasa a opta, cum mă face damblagiu și-mi spune că s-a cordit cu prietena mea. Și vocea aia mă face și acum să mă simt rău.

•

Noaptea am unul din visele acelea care de fapt nu sunt vise deloc, doar niște amestecături în care Laura și-o trage cu Ray și Marco i-o trage lui Charlie, așa că sunt bucuros să mă trezesc în crucea nopții, pentru că asta înseamnă că se termină și visul. Dar bucuria nu ține decât câteva secunde, și apoi totul se prăbușește: undeva, acum, Laura se fute de-adevăratelea cu Ray (poate nu chiar acum, fiindcă e 3.56 AM, deși, cu remarcabila lui rezistență – sau cu neputința lui de a termina, ha ha ha –, n-ai de unde să știi), pe când eu sunt aici, în apartamentul ăsta mic și tâmpit, singur-singurel, și am treizeci și cinci de ani, o firmuliță care nu merge deloc bine, iar prietenii mei nu prea sunt, de fapt, prieteni, ci oameni cărora nu le-am pierdut numărul de telefon. Și, dacă m-aș culca la loc, aș dormi vreo patruzeci de ani și m-aș trezi într-un azil de bătrâni, fără niciun dinte în gură, în sunetele muzicii de la Melody Radio, n-ar fi cine știe ce problemă, pentru că cea mai urâtă parte a vieții, adică aia care mi-a mai rămas de trăit, se va fi terminat. Și nici măcar n-ar mai trebui să mă sinucid.

Abia acum încep și eu să-mi dau seama ce important este să ai ceva de făcut, la servici sau acasă; altfel, te agăți de orice. Dacă aș trăi în Bosnia, faptul că nu am o prietenă nu mi s-ar mai părea cel mai important lucru din lume, dar aici, în Crouch End, așa simt. Ai nevoie de foarte mult balast ca să nu te ia apa; ai nevoie să fii înconjurat de oameni, să ți se întâmple fel de fel de lucruri, altfel, viața este ca atunci când faci un film și ți se termină fondurile, și nu mai ai nici decoruri, nici locații de filmare, nici figuranți; rămâi să te zgâiești în cameră de unul singur, nu mai ai ce face și nu mai ai nici cu cine să vorbești; cine poate să creadă într-un asemenea personaj? Trebuie să fac rost de lucruri, de recuzită, de detalii, pentru că, în momentul ăsta, sunt în pericol s-o dau în bară rău de tot.

•

„Aveți ceva soul?“ mă întreabă o femeie a doua zi, după-amiază. Depinde, îmi vine să-i răspund; sunt zile când am și zile când nu. Acum vreo câteva zile tocmai rămăsesem fără; acum am o grămadă, chiar prea mult, mai mult decât pot duce. Aș vrea să-l pot distribui cumva mai bine, să găsesc un echilibru mai bun, dar nu prea reușesc să mă descurc. Însă îmi dau seama că pe ea nu o interesează ce probleme am eu cu controlul stocurilor interne, așa că-i arăt unde țin de obicei soul, chiar lângă ieșire, alături de blues[13].

Șase

Exact la o săptămână după ce-a plecat Laura, mă sună o femeie din Wood Green în legătură cu niște single-uri care crede că m-ar putea interesa. De obicei nu mă ocup cu curățenia la domiciliu, dar femeia asta pare să știe ce spune: mormăie ceva despre ediții limitate, coperte de colecție și tot felul de chestii care îmi dau de înțeles că nu ar fi vorba doar de două-trei discuri zgâriate cu Electric Lights Orchestra pe care le-a lăsat fi-su când a plecat de-acasă.

Stă într-o casă imensă, genul acela de locuință care te face să te gândești că s-a strecurat în Wood Green dintr-o altă parte a Londrei, și n-aș zice că e o frumusețe. E trecută de patruzeci și cinci de ani, bronzată la solar și cu o piele suspect de întinsă pe față; deși e îmbrăcată în blugi și tricou, pe blugi e trecut numele unui italian acolo unde ar trebui să fie domnul Wrangler sau domnul Levi, iar pe tricou sunt prinse niște strasuri, care formează semnul mișcării antiatomice.

Nici nu zâmbește, nici nu-mi oferă o cafea și nici nu mă întreabă cum de am nimerit adresa, deși afară e frig, plouă cu găleata și nu poți vedea nici la doi pași. Mă conduce direct într-o cameră de lucru care dă în hol, aprinde lumina, îmi arată single-urile – sute de discuri, aranjate în cutii de lemn făcute pe comandă – de pe raftul de sus și mă lasă să mă descurc singur.

Pe rafturile care îmbracă pereții nu e nicio carte; doar albume, CD-uri, casete și echipament hi-fi; casetele au etichete numerotate, ceea ce înseamnă că e vorba de o persoană serioasă. De perete sunt sprijinite două chitare, și mai e și un computer pe care se vede treaba că se poate mixa muzică dacă te pasionează.

Mă sui pe un scaun și încep să dau jos cutiile cu single-uri. Sunt vreo șapte sau opt în total; deși încerc să nu mă uit din prima ce-i în ele, îmi sare în ochi primul disc din ultima cutie: eu un single James Brown scos la King Records, vechi de treizeci de ani, și încep să tremur de nerăbdare.

Când mă uit prin ele, îmi dau imediat seama că asta e prada la care am visat mereu, încă de când am început să fac colecție de discuri. Sunt single-uri Beatles în ediție exclusivă pentru fan cluburi, primele șase single-uri The Who, discuri originale ale lui Elvis de la începutul anilor ’60, o mulțime de rarități blues și soul și… un exemplar din Sex Pistols, „God Save the Queen“, scos la A&M! Nu l-am mai văzut niciodată până acum! Nu știu pe nimeni care să fi văzut vreunul! Și nu, nu, nu, măiculiță, „You Left the Water Running“, de Otis Redding, scos la șapte ani de la moarte și pe care văduva lui l-a retras imediat, fiindcă nu…

— Ce părere aveți?

Se sprijină în tocul ușii, cu brațele-ncrucișate, amuzată de fața pe care o fac.

— E cea mai bună colecție pe care-am văzut-o vreodată.

Nici nu știu cât să-i propun. Lotul ăsta face cel puțin șase-șapte mii, și ea știe. De unde să iau atâția bani?

— Dați-mi cincizeci de lire, și puteți să le luați pe toate, azi.

Mă uit la ea. Am impresia că am pășit în țara bancurilor, acolo unde băbuțele te umplu de bani ca să te convingă să le scapi de mobilele Chippendale. Numai că eu nu am de-a face cu o băbuță, iar ea știe foarte bine că discurile astea fac mult mai mult de cincizeci de lire. Care-i treaba?

— Sunt de furat?

Începe să râdă.

— Și care-ar fi afacerea? Să m-apuc să tăgârțez pe fereastră toate astea pentru cincizeci de lire? Nu, sunt ale lui bărbatu-meu.

— Și acum v-ați cam certat?

— E în Spania, cu una de douăștrei de ani. O prietenă de-a fiică-mii. Și, ’tu-l în cur pe mă-sa, a avut tupeul să mă sune ca să mă roage să-i împrumut niște bani. L-am refuzat, așa că m-a rugat să-i vând colecția de single-uri și să-i trimit un cec pentru cât iau pe ea, minus un comision de zece la sută. Așa, apropo, sper că ai să-mi dai și o bancnotă de cinci lire. Vreau s-o pun în ramă și s-o agăț pe perete.

— Cred că i-a luat mult timp ca să le-adune.

— Ani de zile. Colecția asta e cea mai mare realizare a vieții lui, dacă se poate numi așa.

— Lucrează?

— El spune că-i muzician, dar… Ridică din sprâncene neîncrezătoare. Tot ce știe să facă e să mă tapeze de bani, să stea în cur pe scaun și să se chiorască la etichete de discuri.

Cum ar fi să te întorci acasă și să-ți găsești single-urile de Elvis, de James Brown și de Chuck Berry date pe de-a moaca, așa, în dușmănie? Ce-ar trebui să faci? Ce-ai zice?

— Uitați cum spun eu: haideți să vă plătesc ca lumea. Nu trebuie să-i spuneți cât ați luat pe ele. Puteți să-i trimiteți patruzeci și cinci de lire și să țineți restul. Sau să-l dați pentru acte de binefacere. Sau orice altceva.

— Nu așa m-am înțeles cu el. Vreau să fiu a dracului, dar corectă.

— Îmi pare rău, dar eu nu… pur și simplu nu vreau să contribui la așa ceva.

— Treaba dumneavoastră. Găsesc imediat pe altcineva.

— Mda, știu. De-aia aș vrea s-ajungem la un compromis. Ce ziceți de o mie cinci sute? Probabil că fac de patru ori mai mult.

— Șaizeci.

— O mie trei sute.

— Șapteșcinci.

— O mie o sută. Asta e cea mai mică ofertă.

— Iar eu nu primesc niciun bănuț peste nouăzeci.

Zâmbim amândoi. Nu cred că se poate închipui o altă înlănțuire de împrejurări care să ducă la o asemenea negociere.

— În cazul ăsta i-ar ajunge să se-ntoarcă acasă, și exact asta nu vreau eu.

— Îmi pare foarte rău, dar în cazul ăsta cred că ar fi mai bine să vorbiți cu altcineva.

Când o să mă întorc la magazin o să plâng ca un copil mic, dar pur și simplu nu pot să-i fac așa ceva omului ăstuia.

— Bine.

Mă ridic să plec, dar mă așez din nou în genunchi. Vreau doar să mai arunc o ultimă privire, de adio.

— Puteți să-mi vindeți discul ăsta al lui Otis Redding?

— Sigur că da. Zece pence.

— Haideți, nu se poate! Lăsați-mă să vă dau zece lire pe el, și cu restul faceți ce vreți, din partea mea.

— OK. Asta pentru că v-ați deranjat să veniți până aici. Și pentru că sunteți un om corect. Dar atât. Nu vi le vând la bucată.

Așa că am fost până în Wood Green și m-am întors cu „You Left the Water Running", în perfectă stare, cumpărat cu zece lire. N-aș spune că dimineața asta a mers prost. Barry și Dick o să fie impresionați. Dar, dacă află vreodată de Elvis, James Brown, Jerry Lee Lewis, Sex Pistols, Beatles și așa mai departe, o să sufere un șoc traumatic instantaneu și care poate lăsa sechele, așa că o să trebuiască să le ofer consiliere, și după aia...

Cum de-am ajuns de aceeași parte a baricadei cu personajul negativ, cu tipul care și-a părăsit nevasta și a plecat în Spania cu o nimfetă? De ce oare nu reușesc să împărtășesc sentimentele nevestisii? Poate că ar trebui să mă duc acasă și să vând statueta Laurei cuiva care vrea s-o facă bucăți și s-o folosească la cine știe ce; poate că așa o să mă simt mai bine. Dar știu că n-o să fac asta. Mă obsedează mutra pe care o s-o facă omul când o să primească prin poștă cecul ăla de toată jena, și mă copleșește o milă disperată, cumplită.

•

Ar fi bine să pot spune că viața mea e plină de asemenea incidente exotice, dar aș minți. Dick se ține de cuvânt și îmi trage primul album Liquorice Comfits; în *Brookside* lucrurile merg bine, deocamdată; mama Laurei nu mă mai sună; mă sună, în schimb, maică-mea. Se gândește că Laura ar putea fi mai interesată de mine dacă m-aș duce la niște cursuri serale. Stabilim să schimbăm subiectul, pentru că, altfel, eu îi închid telefonul. Și, împreună cu Dick și Barry, iau un taxi și ne ducem la White Lion ca s-o vedem pe Marie; suntem trecuți pe lista de invitați. Cursa costă exact cincisprezece lire, fără bacșiș, iar halba de bere e două lire. White Lion e mai mic decât Lauder, așa că e mai degrabă pe jumătate plin decât pe trei sferturi gol; e și mult mai drăguț și e și cineva care cântă în deschidere, un cantautor local, îngrozitor, pentru care

lumea s-a sfârșit o dată cu „Tea for the Tillerman“, de Cat Stevens, dar nu cu un Big Bang, ci cu un smiorcăit.

Veștile bune: 1) Nu mai plâng pe „Baby, I Love Your Way“, deși mă cam ia cu leșin. 2) Se pomenește numele nostru: „Ia te uită, mi se pare că-i văd pe Barry, Dick și Rob! Mă bucur că ați venit, băieți”. Și apoi, către public: „Ați fost la magazinul lor, Championship Vinyl, din nordul Londrei? Merită să vă duceți”. Iar oamenii se întorc și se uită la noi, noi ne uităm jenați unul la celălalt, iar boul de Barry e gata să pufnească în râs de fericire. 3) Țin în continuare să apar pe undeva pe coperta albumului, chiar dacă azi de dimineață, când am venit la lucru, mi-a fost foarte rău, pentru că am fumat toată noaptea țigări făcute din chiștoace, am băut lichior de banane și mi-a fost dor de Laura. (Asta intră la veștile bune? Poate că e o veste proastă, dovada ultimă și de netăgăduit că am înnebunit de tot, dar e și o veste bună, pentru că înseamnă că încă mai am o ambiție, cât de mică ar fi, și că Melody Radio nu e singurul fel în care-mi văd viitorul.)

Veștile proaste: 1) Marie mai aduce pe cineva, cu care cântă la bis. Un tip. Care împarte cu ea microfonul, cu un aer de intimitate care nu-mi place deloc, cântă armoniile de pe „Love Hurts” și în timpul ăsta se uită la ea cu o privire care dă de înțeles că a prins un loc înaintea mea la coada pentru poza de pe album. Marie seamănă în continuare cu Susan Dey, iar tipul ăsta – ea îl prezintă ca „T-Bone[14] Taylor, cel mai bine păstrat secret din Texas” – arată ca o versiune mai bună a lui Daryl Hall, din Hall and Oates[15], dacă se poate închipui o asemenea ființă. Are niște plete blonde, pomeți proeminenți, e înalt cât o prăjină, dar are și ceva mușchi (poartă o geacă de blugi, fără cămașă) și are o voce pe lângă care cea a tipului din reclamele la Guiness pare de-a dreptul siropoasă, o voce profundă, ca zgomotul unei ghiulele care ar cădea cu un bubuit pe scenă și s-ar rostogoli spre noi.

Știu că, pe plan sexual, mă simt cam nesigur în momentul ăsta și mai știu și că femeile nu sunt atrase neapărat de țipi blonzi și pletoși, înalți și cu pomeți proeminenți; se poate întâmpla să se uite și după țipi bruneți și tunși scurt, fără pomeți și mai plinuți, dar chiar și așa! Uită-te la ei! Susan Dey și Daryl Hall! Înlănțuindu-și

vocile pe versurile din „Love Hurts“! Aproape amestecându-și saliva unul cu celălalt! Noroc că purtam cămașa mea preferată atunci când a venit la magazin, zilele trecute, altfel nu cred c-aș avea nici cea mai mică șansă.

Cam astea ar fi veștile rele.

Când se termină concertul, îmi iau geaca de pe jos și mă pregătesc să plec.

— E doar zece jumate, îmi spune Barry. Hai să mai luăm un rând.

— Luați voi. Eu plec.

N-am niciun chef să beau cu unul pe care-l cheamă T-Bone, dar am impresia că exact asta își dorește Barry. Am impresia că asta ar fi cea mai mare realizare a vieții lui, să bea cu unul pe care-l cheamă T-Bone.

— Nu vreau să vă stric seara. Pur și simplu nu prea aș mai sta.

— Nici măcar jumate de oră?

— Nu prea.

— Atunci mai stai un minut. Mă duc să trag o pișare.

— Vin și eu, zice Dick.

După ce pleacă, ies rapid și opresc un taxi. Să fii deprimat este extraordinar, poți să te porți oricât de urât și nu-ți spune nimeni nimic.

•

Și ce-i atât de rău în a vrea să fii acasă, singur cu colecția de discuri? Pentru că a face colecție de discuri nu e ca și cum ai face colecție de timbre, de cutii de bere sau de degetare vechi. Aici e o întreagă lume, o lume mai frumoasă, mai murdară, mai violentă, mai liniștită, mai colorată, mai alunecoasă, mai periculoasă, mai pătimașă decât lumea în care trăiesc; aici e o adevărată istorie, o adevărată geografie, o adevărată poezie și nenumărate alte lucruri pe care le-am studiat, probabil, la școală, inclusiv muzica.

Când ajung acasă (douăzeci de lire din Putney în Crouch End, fără să mai punem și bacșișul) îmi fac un ceai, îmi pun căștile și iau la rând toate melodiile supărate despre femei compuse de Bob Dylan și Elvis Costello; când termin cu astea mă agăț de un album live al lui Neil Young până începe să-mi țiuie feedback-ul în cap, iar când termin și cu Neil Young mă bag în pat și mă zgâiesc în tavan, ceea

ce nu mai e deloc activitatea visătoare și neutră de odinioară. Toată treaba cu Marie a fost doar o glumă, nu-i așa? N-am făcut altceva decât să mă păcălesc singur că este o chestie în care aș putea să mă bag, o tranziție ușoară și lină. Acum înțeleg. Înțeleg tot ce s-a întâmplat cândva – mă pricep foarte bine atunci când e vorba de lucruri din trecut. Ce nu pot eu să înțeleg e prezentul.

•

Ajung la slujbă târziu; Dick a primit deja un mesaj de la Liz. Trebuie să o sun la servici, urgent. Nu am de gând s-o sun la servici. Vrea să anuleze întâlnirea de diseară, știu și de ce, și n-am de gând s-o las. O să trebuiască să mi-o spună în față.

Îl pun pe Dick să-i dea telefon și să-i spună că astăzi n-o să vin – trebuie să mă duc la un târg de discuri la Colchester și mă întorc abia diseară, special pentru o întâlnire. Nu, Dick nu are niciun număr de telefon. Nu, Dick nu crede că o să sun la magazin. Nu răspund la telefon toată ziua, ca să nu dea de mine.

Aranjasem să ne vedem în Camden, într-un pub liniștit din Parkway. Ajung mai devreme, dar am la mine un *Time Out,* așa că mă așez într-un colț cu o halbă și niște alune în față și mă uit să văd la ce filme aș putea să mă duc dacă aș avea cu cine.

Întâlnirea cu Liz se termină repede. O văd venind val-vârtej spre masa mea – nu arată rău, dar e imensă, iar când e furioasă, așa, ca acum, te cam bagă în sperieți – și încerc să zâmbesc, dar îmi dau seama că n-o să meargă; e prea nervoasă pentru că am târât-o până aici:

— Ești un cretin cu spume, Rob, îmi spune, apoi face stânga-mprejur și iese, iar oamenii de la masa de-alături se uită la mine. Roșesc, stau cu ochii în *Time Out* și trag o dușcă zdravănă, sperând că halba o să-mi ascundă fața stânjenită.

Are dreptate, sigur că da. Sunt un cretin cu spume.

Șapte

Pe la sfârșitul anilor ’80 am fost, vreo doi ani, DJ la un club din Kentish Town; acolo am cunoscut-o pe Laura. Clubul nu era cine știe ce; de fapt, doar o încăpere deasupra unui pub, însă, timp de vreo jumătate de an, a fost foarte frecventat, veneau aici o mulțime de oameni de un anumit fel – londonezi destul de în pas cu moda, *trendy,* cu Levis 501 negri și helănci, care luau la rând toate cluburile din oraș. Cred că eram un DJ bun. În orice caz, oamenii păreau fericiți; dansau, stăteau până târziu, mă întrebau de unde pot să facă rost de unele dintre discurile pe care le puneam și se întorceau în fiecare săptămână. Îi spuneam Groucho Club, din cauza chestiei ăleia pe care a spus-o Groucho Marx, că nu vrea să se înscrie în niciun club care l-ar primi pe el; mai târziu, am aflat că mai exista un Groucho Club, undeva prin West End, dar se pare că lumea știa foarte bine care-i unul și care-i altul. (Ca o paranteză, un *top five* al melodiilor care umpleau ringul la Groucho: „It’s a Good Feeling“, de Smokey Robinson and The Miracles; „No Blow No Show”, de Bobby Bland; „Mr Big Stuff”, de Jean Knight; „The Love You Save“, de Jackson Five; „The Ghetto", de Donny Hathaway.)

Și chiar mi-a plăcut la nebunie să fac asta. Este un lucru înălțător să te uiți în jos la o încăpere plină de capete care se bâțâie pe muzica aleasă de tine, iar acea jumătate de an în care clubul a mers bine a fost și cea mai fericită perioadă a vieții mele. Numai atunci pot să spun că am avut și eu cu adevărat un sentiment al puterii, deși mai târziu mi-am dat seama că era o putere falsă, pentru că nu-mi aparținea câtuși de puțin mie, ci muzicii: oricine le-ar fi pus melodiile lor preferate de dans, cu volumul la maximum, unor oameni care au plătit ca să le asculte ar fi simțit exact același lucru. La urma urmei, se presupune că muzica de dans trebuie să aibă forță; pur și simplu, mă luase valul.

Mă rog, deci am cunoscut-o pe Laura exact la mijlocul acelei perioade, în vara lui ’87. Ea parcă-și aduce aminte c-a mai fost în

club de vreo trei sau patru ori înainte s-o observ eu, și s-ar putea să aibă dreptate – este măruntă, subțire și foarte drăguță, machiată în genul Sheenei Easton[16] de dinainte de Hollywood (deși arăta mai dură decât Sheena Easton, cu părul ei de avocată pentru organizații radicale, aranjat în șuvițe țepene, încălțată în cizme și cu ochii de un albastru deschis, care-ți dădeau fiori), dar erau și femei mai frumoase acolo, și, când te uiți așa, la întâmplare, întotdeauna te uiți la cele mai frumoase. Deci atunci, a treia sau a patra oară, a venit la pupitru și a vorbit cu mine, iar mie mi-a plăcut de ea imediat: m-a rugat să pun un disc care îmi plăcea mult („Got to Get You Off My Mind“, de Solomon Burke, în caz că interesează pe cineva), dar care gonise lumea de pe ring de fiecare dată când îl încercasem.

— Erai aici când l-am mai pus?

— Da.

— Deci ai văzut ce s-a-ntâmplat. Erau gata să plece acasă cu toții.

E un single de trei minute, și a trebuit să-l tai cam după vreun minut și jumătate. Am pus „Holiday”, de Madonna; foloseam chestii moderne din când în când, în momentele de criză, tot așa cum oamenii care cred în homeopatie trebuie să folosească uneori medicina convențională, chiar dacă o dezaprobă.

— De data asta n-or să mai plece.

— De unde știi tu?

— Pentru că eu am adus jumătate din gașca de-aici și o să am grijă să danseze.

Așa că l-am pus și, normal, Laura și prietenii ei au invadat ringul, dar și de data asta au șters-o, unul câte unul, dând din cap și râzând. E un cântec pe care nu-i ușor să dansezi: un R&B *mid-tempo,* iar intro-ul se oprește și pornește de mai multe ori. Laura s-a ținut de melodie și, deși eram curios să văd dacă era atât de încăpățânată încât să se chinuie până la sfârșit, am intrat în panică atunci când lumea s-a oprit și am trecut repede pe „The Love You Save“.

Pe The Jackson Five nu a dansat; a venit la mine cu un zâmbet larg pe față și mi-a spus că nu o să-mi ceară încă o dată cântecul. Voia doar să știe de unde poate să facă rost de disc. I-am zic că, dacă vine și săptămâna următoare, i-l trag pe o casetă, și s-a bucurat.

Mi-a luat ore întregi să-i trag caseta. Pentru mine, atunci când fac o casetă e ca și cum aș scrie o scrisoare – șterg, mă mai gândesc, o iau de la capăt, și voiam să fie ceva ca lumea, pentru că… să fiu cinstit, pentru că nu mai întâlnisem nicio tipă la fel de promițătoare ca Laura de când eram DJ, și a întâlni o femeie promițătoare trebuia să facă parte, din câte știam eu, din meseria de DJ. Să faci o compilație bună e ca o despărțire; nu-i deloc ușor. Trebuie să începi cu ceva care să te dea pe spate, să te prindă (am început cu „Got to Get You Off My Mind“, dar apoi mi-am dat seama că s-ar putea să nu meargă mai departe de piesa unu de pe fața întâi dacă îi dădeam din prima ce voia, așa că am ascuns-o undeva pe la mijlocul feței a doua), apoi trebuie să pui ceva care să se lege, urcând sau coborând tonul, dar nu poți să pui la un loc muzică de albi și muzică de negri, decât dacă muzica de albi sună ca muzica de negri, și nu poți să pui două melodii de același autor una lângă alta, decât dacă ai mers peste tot pe perechi, și… oho, există o mulțime de reguli.

Așa, deci am tot lucrat la compilația aia, ca să nu mai zic că mai aveam pe undeva vreo două demo-uri, niște prototipuri care nu-mi mai plăcuseră când le-am ascultat mai atent. Și vineri, în seara de club, când a venit la mine, am scos caseta din buzunarul gecii. De aici am pornit. A fost un început bun.

Laura era – și este – avocat, deși atunci când am cunoscut-o era alt fel de avocat: pe vremea aia lucra pentru o firmă de asistență juridică (de unde, cred eu, și mersul prin cluburi și geaca neagră de motor). Acum lucrează pentru o firmă de avocatură din City (de unde, cred eu, restaurantele, costumele scumpe, dispariția șuvițelor țepene și un anumit gust pentru sarcasmul plictisit, pe care înainte nu-l avea), nu pentru că și-ar fi schimbat ideile politice, ci pentru că la un moment dat nu a mai fost nevoie de postul ei și nu a mai găsit de lucru în domeniul asistenței juridice. A trebuit să-și ia o slujbă de patruzeci și cinci de mii pe an, pentru că nu și-a găsit una cu sub douăzeci de mii; spunea că asta e esența thatcherismului, și cred că avea perfectă dreptate. S-a schimbat și ea o dată cu serviciul. Întotdeauna a fost foarte energică, dar înainte energia asta avea un debușeu: putea să se ocupe de drepturile chiriașilor, de proprietarii odioși și de copiii care nu aveau apă curentă. Acum are energie doar

pentru muncă – cât are de tras, cât e de stresată, ce-a mai făcut, ce cred partenerii despre ea, chestii de-astea. Și când nu pune energie în muncă se frământă foarte energic cum că n-ar trebui să pună atâta energie în muncă sau, în orice caz, în felul ăsta de muncă.

Câteodată – cam rar în ultimul timp – puteam să fac sau să spun câte ceva care să o ajute să evadeze, și acelea erau momentele în care ne înțelegeam cel mai bine; se plânge mereu de „veșnicele mele trivialități", dar adevărul e că o fac să se simtă bine.

Nu pot să spun că am avut vreodată o pasiune nebună pentru ea, și asta mă cam îngrijora când mă gândeam la viitorul mai îndepărtat. Credeam eu pe vremea aia – și, dat fiind felul în care am terminat-o, poate că încă mai cred – că orice relație are nevoie de impulsul acela violent pe care-l implică dragostea la prima vedere, fie și numai ca să te pună în mers și să te împingă peste hopuri. Și, pe urmă, după ce s-a consumat energia impulsului și ajungi la ceva ce începe să semene cu un punct mort, te uiți în jurul tău ca să vezi cu ce te-ai ales. Poate fi ceva total diferit, poate fi cam același lucru, dar mai liniștit și mai senin, sau poate să nu mai fie nimic.

În relația cu Laura, mult timp n-am mai fost sigur că așa stau lucrurile. N-am avut parte de nopți nedormite, de lipsă de poftă de mâncare sau de așteptări chinuitoare lângă telefon, niciunul din noi. Dar mergeam înainte, oricum, și, cum nu fusese vorba de niciun impuls care să se epuizeze, nici nu mai trebuia să ne oprim ca să vedem cu ce ne alesesem, fiindcă ce aveam nu era cu nimic diferit de ceea ce avusesem întotdeauna. Nu mă făcea să mă simt nefericit, neliniștit sau încordat și nu pot să spun că în pat mă panicam și mă pierdeam cu firea, dacă înțelegeți ce vreau să zic, și cred că înțelegeți foarte bine.

Ieșeam în oraș mai tot timpul, ea venea la club în fiecare săptămână și, când i-a expirat contractul pentru apartamentul pe care-l închiriase în Archway, s-a mutat la mine; totul a mers bine și așa au stat lucrurile ani de zile. Dacă aș fi un încuiat, aș spune că banii au schimbat totul: când și-a schimbat serviciul a avut dintr-o dată o mulțime, iar eu, când mi-am pierdut slujba de la club și când, din cauza recesiunii, magazinul a devenit, parcă, invizibil pentru trecători, n-am mai avut deloc. E clar că lucrurile de genul ăsta

complică viața și că apar tot felul de sacrificii care trebuie făcute, de lupte care trebuie duse și de limite care trebuie stabilite. Dar n-a fost din cauza banilor, serios. A fost din cauza mea. După cum a spus și Liz, sunt un cretin.

Cu o seară înainte ca eu și Liz să mergem în Camden la un pahar de vorbă, Liz și Laura s-au întâlnit undeva ca să mănânce ceva împreună, iar Liz s-a luat de Laura pentru chestia cu Ian; Laura nu avea de gând să spună ceva ca să se apere, pentru că asta ar fi însemnat să dea în mine, iar ea are un simț al loialității foarte puternic și, uneori, cam prost înțeles. (Eu, unul, de exemplu, n-aș fi în stare să mă abțin.) Dar Liz a mers prea departe, și Laurei i-a sărit țandăra; toate lucrurile alea despre mine au țâșnit ca un torent, apoi au plâns amândouă și Liz și-a cerut iertare de o sută de mii de ori că a vorbit aiurea. Așa că a doua zi i-a sărit țandăra lui Liz, a încercat să dea de mine la telefon, după care a venit la bar și m-a făcut în toate felurile. Normal că nu știu sigur toate lucrurile astea. N-am mai avut niciun contact cu Laura, iar cu Liz, doar o întâlnire scurtă și nefericită. Dar, chiar și așa, nu e nevoie de cine știe ce cunoaștere profundă a personajelor ca să te gândești că așa s-a întâmplat.

•

Nu știu exact ce-o fi spus Laura, dar probabil că a oferit cel puțin două dintre informațiile următoare; dacă nu pe toate patru:

1) Că m-am culcat cu altcineva când ea era însărcinată.

2) Că aventura mea a avut o contribuție directă la decizia ei de a întrerupe sarcina.

3) Că, după ce a avortat, am împrumutat de la ea o sumă mare de bani, din care nu i-am dat încă nimic înapoi.

4) Că i-am spus, cu puțin timp înainte să mă lase, că eram nefericit în relația noastră și că se pare că se făcea că mă bătea gândul să mă gândesc să-mi caut pe altcineva.

Am făcut și am spus eu lucrurile astea? Da. Există vreo circumstanță atenuantă? Nu prea, doar dacă nu cumva toate circumstanțele (cu alte cuvinte, toate contextele) pot fi considerate atenuante. Și, înainte să judecați, deși probabil că ați și făcut-o, ia să puneți pe hârtie patru dintre cele mai urâte lucruri pe care i le-ați făcut partenerului, chiar dacă – sau mai ales dacă – el nu știe de ele.

Nu le cosmetizați și nu încercați să le explicați; doar puneți-le pe hârtie, într-o listă, cu cuvintele cele mai simple. Gata? Ei, acum cine mai e cretinul?

Opt

– Pe unde dracu' ai umblat? îl întreb pe Barry sâmbătă dimineața, când se întoarce la muncă. Nu l-am mai văzut de la concertul lui Marie, la White Lion; nu tu telefon, scuze, nimic.

— Pe unde dracu' am umblat? Eu pe unde dracu' am umblat? Băi, ce jigodie mai ești, îmi zice Barry pe post de explicație. Îmi pare foarte rău, Rob. Știu că nu-ți merge prea bine, că ai probleme și așa mai departe, dar, cum să-ți spun eu ție… Te-am căutat ore în șir în seara aia, 'tu-i mama mă-sii.

— Ore în șir? Mai mult de-o oră? Două măcar? Eu am plecat la zece jumate, deci m-ai căutat până la douășpe jumate, nu? Adică ai ajuns pe jos din Putney în Wapping.

— Ești deștept cu spume, ce să zic.

Într-o zi, poate nu în următoarele săptămâni, dar cu siguranță în viitorul previzibil, se va găsi cineva care să poată vorbi despre mine fără să folosească și expresia „cu spume“ pe undeva prin propoziție.

— OK, scuze. Dar pun pariu că m-ați căutat vreo zece minute și după aia v-ați așezat la o bere cu Marie și ăla, zi-i să-i zic. T-Bone.

Nu pot să suport să-i zic T-Bone. Mi se-ncurcă limba-n gură, ca atunci când trebuie să ceri un Big Heap Buffalo Billburger, și tu vrei de fapt un hamburger mare, sau când ceri o „Ca la mama acasă" ca să-ți dea o plăcintă cu mere.

— Nu asta-i ideea.

— V-ați distrat bine?

— A fost foarte mișto. T-Bone a cântat pe două albume de-ale lui Guy Clark și pe un album al lui Dale Gilmore.

— Excelent.

— Hai, băi, du-te dracu'.

Mă bucur că e sâmbătă, fiindcă avem destulă treabă, așa că nu trebuie să mă mai chinuiesc să găsesc subiecte de discuție cu Barry. Când mă duc să caut prin depozit un single vechi de-al lui Shirley Brown, Dick vine să pună de cafea și-mi spune că T-Bone a cântat pe

două albume de-ale lui Guy Clark și pe un album al lui Jimmie Dale Gilmore.

— Și vreau să-ți spun o chestie: chiar e un tip de treabă, adaugă, uimit că un om care a ajuns pe aceste culmi amețitoare poate să schimbe câteva cuvinte normale într-o cârciumă.

Dar cam la asta se rezumă interacțiunea cu personalul angajat. Sunt o grămadă de alte persoane cu care trebuie să vorbesc.

Deși în magazin intră o mulțime de oameni, cei care mai și cumpără ceva sunt destul de puțini. Cei mai buni clienți sunt cei care trebuie să cumpere un disc pentru că e sâmbătă, chiar dacă nu vor, de fapt, nimic. Vor doar să se întoarcă acasă târând după ei o geantă mare, plată, pătrată și incomodă. Îi poți recunoaște pe dependenții de discuri după faptul că răscolesc prin stative până se plictisesc, după care se duc într-o cu totul altă parte a magazinului, scot un disc la întâmplare și se duc cu el la casă. Asta pentru că și-au făcut în minte o listă de posibile achiziții („Dacă nu găsesc nimic în următoarele cinci minute, atunci o să mă mulțumesc cu compilația de blues pe care am văzut-o acum o jumate de oră“) și dintr-o dată se scârbesc când își dau seama cât timp au putut să piardă căutând ceva ce nu voiau cu adevărat. Cunosc foarte bine sentimentul (așa sunt și eu; îi înțeleg perfect): e o senzație vâscoasă, enervantă, de panică, și ieși din magazin pe șapte cărări. După aceea mergi mult mai repede, încercând să recuperezi timpul pierdut; de multe ori, simți nevoia să citești pagina de știri externe dintr-un ziar, să te duci la un film de Peter Greenaway sau să mănânci ceva solid și consistent, ca să se așeze peste vata de zahăr inutilă care îți umple capul.

Cealaltă categorie de oameni care îmi plac sunt cei care trebuie neapărat să găsească o melodie care îi tulbură, care îi chinuie, o melodie pe care o aud atunci când gâfâie, alergând după autobuz, sau în ritmul ștergătoarelor de parbriz, atunci când se întorc de la servici. Uneori, de vină pentru tulburarea asta e ceva banal și foarte limpede, ceva ce au auzit la radio sau într-un club. Dar alteori le vine ca prin vrajă. Uneori le vine pentru că a ieșit soarele, au văzut pe cineva care le-a plăcut și, dintr-o dată, s-au trezit fredonând un crâmpei dintr-o melodie pe care n-au mai auzit-o de cincisprezece

sau douăzeci de ani; o dată, a venit un tip care visase un disc, cu tot tacâmul, melodia, titlul și artistul. Și când i l-am găsit (era un reggae de demult, „Happy Go Lucky Girl“, de The Paragons) și s-a dovedit că era mai mult sau mai puțin așa cum îi apăruse în somn, privirea lui m-a făcut să mă simt ca și cum aș fi fost nu proprietarul unui magazin de discuri, ci moașă sau pictor, un om a cărui viață are tot timpul de-a face cu transcendentul.

Sâmbăta poți să vezi cum sunt cu adevărat Dick și Barry. Dick este răbdător, entuziast și amabil ca o învățătoare: le vinde oamenilor discuri pe care ei nici nu știau că le vor, pentru că intuiește imediat ce-ar trebui să cumpere. Stă la discuții, apoi pune ceva la pick-up și, în curând, oamenii scot bancnotele de cinci lire cu un aer firesc, de parcă exact asta căutaseră de la bun început. Pe când Barry pur și simplu își supune clienții cu biciul. Îi ia la rost că încă nu și-au luat primul album Jesus and Mary Chain, iar ei îl cumpără, râde de ei că nu au *Blonde on Blonde,* așa că și-l cumpără, și nu poate să creadă că nu au auzit în viața lor de Ann Peebles, așa că își cumpără și un disc de-al ei. De cele mai multe ori, sâmbătă după-amiaza, cam pe la ora patru, mă încearcă așa, ca un sentiment de satisfacție, poate pentru că e vorba, la urma urmei, de munca mea, și se vede că merge treaba, poate pentru că sunt mândru de echipa noastră, de modul în care, deși competențele noastre sunt puține și limitate, ni le folosim la capacitate maximă.

Când vine, deci, timpul să închid și ne pregătim să mergem să bem ceva, așa cum facem în fiecare sâmbătă, și ne simțim din nou bine împreună, avem un capital de bunăvoință pe care-l vom cheltui în zilele următoare, când nu avem nimic de făcut, și care se va epuiza complet vineri, pe la prânz. De fapt, ne simțim atât de bine, încât, în timp ce-i dăm afară pe ultimii clienți și ne pregătim de plecare, facem un *top five* al melodiilor lui Elvis Costello (eu pun „Alison”, „Little Triggers“, „Man Out of Time“, „King Horse“ și o versiune din „Everyday I Write the Book“ pe care o am pe undeva, pe o casetă pirat, obscuritatea celei din urmă fiind o contrapondere inteligentă la previzibilul celei dintâi, contracarând astfel, mă gândesc eu, miștoul pe care l-ar putea face Barry) și, după o

săptămână plină de amărăciuni și greutăți de tot felul, este plăcut să te poți gândi din nou la lucruri de felul ăsta.

Însă, când ieșim din magazin, Laura mă așteaptă, sprijinită de zidul care ne desparte de magazinul de pantofi de alături, și îmi aduc aminte că asta nu ar trebui să fie o perioadă prea plăcută a vieții mele.

Nouă

Chestia cu banii e ușor de explicat: ea îi avea, eu nu, și voia să mi-i dea. Asta se întâmpla la câtva timp după ce-și schimbase slujba, iar salariul ei începea să se cam adune în bancă. Mi-a împrumutat cinci mii; dacă nu, aș fi dat faliment. Nu i i-am dat înapoi, pentru că n-am avut de unde, iar faptul că a plecat și acum e cu altcineva nu mă face în niciun caz mai bogat cu cinci mii de lire. Zilele trecute, când am vorbit cu ea la telefon, când m-am purtat urât și i-am spus că mi-a nenorocit viața, a zis ceva de bani, că să încep să i-i dau înapoi în rate, și atunci eu i-am răspuns că o să-i dau înapoi câte o liră pe săptămână în următorii o sută de ani. Și atunci mi-a închis.

•

Deci asta-i chestia cu banii. Cât despre faptul că i-am zis că relația noastră nu mă mai face fericit și că aș cam vrea să-mi găsesc pe altcineva, ei bine, ea m-a făcut s-o spun. M-a ademenit s-o spun. Știu că sună penibil, dar ăsta-i adevărul. Aveam o discuție de bilanț și mi-a declarat, cât se poate de hotărâtă, că traversăm o perioadă destul de nefericită, iar eu am fost de acord; m-a întrebat dacă m-am gândit vreodată să-mi caut pe altcineva, iar eu am negat; a râs și a spus că, dacă ajungi în situația noastră, întotdeauna te gândești să-ți cauți pe altcineva. Așa că am întrebat-o dacă ea se gândise să-și găsească pe altcineva; mi-a răspuns că sigur că da, așa încât am recunoscut că-mi mai făceam și eu fantasme dintr-astea din când în când. La momentul respectiv m-am gândit că nu e decât o conversație de genul „viața-i complexă, hai s-o privim cu maturitate”, o analiză serioasă, la modul abstract; acum îmi dau seama că vorbeam, de fapt, despre ea și Ian și că m-a păcălit ca să o iert de păcate. A fost o șmecherie, o chichiță avocățească, și am mușcat momeala, pentru că e mult mai deșteaptă decât mine.

N-am știut că e însărcinată; de unde să știu? Nu mi-a spus, fiindcă știa că mă întâlnesc cu altcineva. (Știa că mă-ntâlnesc cu altcineva pentru că-i spusesem. Credeam că eram adulți, dar eram, de fapt, de

o naivitate ridicolă, eram niște copii dacă am crezut că vreunul din noi ar fi putut să încalce legea și să scape de pedeapsă atâta timp cât stăteam împreună.) Nu am aflat decât mult mai târziu: treceam printr-o perioadă bună și am făcut o glumă despre cum ar fi să avem copii, iar ea a izbucnit în plâns. Deci am insistat să-mi spună despre ce era vorba și până la urmă mi-a spus, după care am ținut neapărat să punctez cu o scurtă gargară moralizatoare (chestiile standard: că era și copilul meu, că nu avea niciun drept și așa și pe dincolo), până mi-a închis gura cu neîncrederea și disprețul ei.

„Pe vremea aia nu mă gândeam c-ai fi o afacere bună pe termen lung, mi-a spus. Și nici nu-mi prea plăcea de tine cine știe ce. Nu voiam un copil de la tine. Nici nu voiam să mă gândesc la o relație dintr-aia groaznică bazată pe dreptul la vizită și care să dureze la nesfârșit. Și nici nu voiam să cresc copilul singură. N-a fost deloc o decizie greu de luat. Așa că n-avea niciun rost să-ți cer părerea."

Toate lucrurile astea erau juste. De fapt, dacă eu aș fi rămas însărcinat cu mine la momentul respectiv, aș fi avortat din exact aceleași motive. N-am mai avut ce să spun.

Tot în seara aia, mai târziu, după ce m-am mai gândit la toată chestia asta cu sarcina ținând seama de noile informații care-mi fuseseră aduse la cunoștință, am întrebat-o de ce se agățase, totuși, de mine.

A stat mult timp pe gânduri.

„Pentru că nu m-am mai agățat niciodată de ceva, și mi-am făcut o promisiune, atunci când am început să ne întâlnim, și anume că o să trec măcar peste un hop, doar ca să văd ce se-ntâmplă. Și așa am și făcut. Și ai regretat atât de sincer aventura cu idioata aia de Rosie…" – Rosie, aia cu care am pus-o de patru ori, tipa cu orgasmul simultan, pacostea aia, tipa cu care mă întâlneam în timp ce Laura era însărcinată – „…încât te-ai purtat foarte frumos cu mine mult timp de-atunci încolo, iar mie nici nu-mi trebuia altceva. Am ajuns foarte apropiați, Rob, fie și numai pentru că suntem împreună de destul de mult timp. Și nu voiam să dau cu piciorul la toate astea și s-o iau de la capăt decât dacă nu se mai putea altfel. Asta e."

De ce m-am agățat eu de ea? Din rațiuni nu atât de nobile și de mature. (Există oare ceva mai matur decât să te agăți de o relație

care se destramă în speranța c-o s-o așezi pe drumul cel bun? Eu n-am făcut niciodată așa ceva.) M-am agățat de ea pentru că, dintr-o dată, exact după ce-am terminat-o cu Rosie, m-am simțit din nou atras de Laura; a fost de parcă aș fi avut nevoie de Rosie ca să mai pun un pic de sare și piper în relația cu Laura. Și m-am temut c-am făcut-o de oaie (în momentul ăla nu știam că ea pur și simplu făcea un experiment, cu stoicism). Îmi dădeam seama că-și pierde interesul față de mine, așa că m-am străduit din răsputeri să o cuceresc din nou și, când am reușit, mi-am pierdut din nou interesul față de ea. Din câte-mi dau eu seama, lucrurile de felul ăsta mi se-ntâmplă destul de des. Nu știu cum să ies din asemenea situații. Și așa ajungem, până la urmă, la oile noastre. În momentul în care toată povestea se-mpotmolește într-o asemenea fundătură nenorocită, până și fraierul cel mai stupid, până și cel mai jalnic amant părăsit care încearcă din răsputeri să se amăgească și-ar da seama că aici este vorba de cauză și efect, că avortul, Rosie, Ian și chestia cu banii merg mână în mână, în mod necesar.

•

Dick și Barry ne întreabă dacă vrem să mergem cu ei la bar, la una mică, dar nu prea văd cum am putea să stăm cu toții în jurul unei mese și să râdem de clientul care l-a confundat pe Albert King cu Albert Collins („N-a avut nicio tresărire când s-a uitat la disc dacă nu e zgâriat și a văzut eticheta Stax[17]", ne-a spus Barry, clătinând din cap în fața unor asemenea abisuri nebănuite ale ignoranței omenești), deci îi refuz politicos. Îmi închipui că mergem la apartament, așa că pornesc spre stația de autobuz, dar Laura mă trage de braț și se întoarce să se uite după un taxi.

— Plătesc eu. Cred că-i mai bine decât cu 29, nu?

Corect. Ar fi mai bine să discutăm singuri, fără să fim înconjurați de cățe, copii și tot felul de grăsani cu sacoșe pline de cumpărături.

Suntem destul de tăcuți în taxi. Facem doar zece minute de pe Seven Sisters Road până în Crouch End, dar ne simțim atât de stânjeniți, de tensionați și de nefericiți, încât am sentimentul că n-o să uit călătoria asta cât oi trăi. Plouă, iar luminile de neon aruncă umbre care ne brăzdează fețele. Șoferul ne întreabă dacă am avut o zi bună; mormăim scurt, și închide geamul care ne desparte de el.

Laura se uită pe fereastră; îi arunc o privire cu coada ochiului, încercând să-mi dau seama dacă ultima săptămână i-a lăsat vreo urmă pe chip. S-a tuns, așa cum face de obicei, foarte scurt, în genul anilor ’60, ca Mia Farrow, numai că – și aici nu sunt câtuși de puțin libidinos – ei îi stă mult mai bine cu tunsoarea asta. Are un păr atât de închis la culoare, aproape negru, încât atunci când se tunde scurt ochii ei par imenși. Nu este machiată deloc; bănuiesc că asta e din cauză că urma să se întâlnească cu mine. Este o modalitate foarte la îndemână de a-mi arăta că e foarte preocupată și distrasă, că e prea nefericită ca să mai aibă timp de frivolități. Ce simetrie interesantă: când i-am dat caseta aia cu Solomon Burke, cu atâția ani în urmă, avea pe ea tone de fard, mult mai mult decât de obicei, mult mai mult decât cu o săptămână în urmă, și știam – sau speram – că asta mi se datora și mie. Deci la început pui o grămadă, ca să arăți că situația e bună, pozitivă, incitantă, și la sfârșit deloc, ca să arăți că situația e disperată. Destul de limpede, nu?

(Însă mai târziu, chiar când cotim pe strada mea și încep să intru în panică gândindu-mă la cât de dureroasă și de dificilă va fi conversația iminentă, văd o femeie singură, gătită ca pentru sâmbătă seara, care a ieșit să se întâlnească cu cineva, cu prietenii sau cu iubitul. Și eu, cât am fost cu Laura, am pierdut… ce anume? Poate că am pierdut o tipă care mergea cu autobuzul, cu taxiul sau cu metroul, singură, ca să mă întâlnească pe mine, poate un pic gătită, poate machiată ceva mai mult decât de obicei, poate chiar puțin cam neliniștită; când eram mai tânăr, conștiința faptului că eu eram cauza unui lucru de genul ăsta, fie și numai a drumului cu autobuzul, îmi dădea un sentiment jalnic de recunoștință profundă. Atunci când ești cu cineva nu mai ai parte de asta: dacă Laura voia să mă vadă, nu trebuia decât să se întoarcă spre mine sau să vină din baie până în dormitor, și pentru drumul ăsta nu se obosea niciodată să se gătească. Și, când se întorcea acasă, asta nu se întâmpla decât pentru că stăteam împreună, nu pentru că aș fi fost iubitul ei, iar când ieșeam, uneori se gătea și alteori nu, după cum mergeam într-un loc sau altul, dar, repet, asta nu avea nimic de-a face cu mine. În fine, ce voiam să spun e că femeia pe care am văzut-o din taxi m-a mai însuflețit și m-a mai consolat pe moment:

poate că nu sunt încă atât de bătrân, încât să nu mai pot fi cauza unui drum dintr-un capăt într-altul al Londrei; dacă o să mai am vreodată o prietenă și o să stabilim să ne întâlnim în Islington, să zicem, iar ea va trebui să vină tocmai din Stoke Newington – un drum de vreo cinci-șase kilometri –, o să-i mulțumesc din adâncul sufletului meu amărât de om la treizeci și cinci de ani.)

Laura plătește taxiul; descui ușa de la intrare, aprind lumina pe scară și o conduc înăuntru. Se oprește să se uite prin corespondența de pe policioară, doar prin forța obișnuinței, bănuiesc, dar, normal, e pusă imediat într-o situație jenantă: frunzărind plicurile, dă de somația pentru abonamentul TV al lui Ian; ezită o secundă, suficient cât să-mi risipească orice urmă de îndoială; simt cum mi se face rău.

— Poți s-o iei dacă vrei, îi spun, însă nu pot să mă uit la ea, și nici ea nu se uită la mine. Ca să nu mai trebuiască s-o retrimit eu.

Dar o pune la loc în teanc, apoi pune teancul la loc, printre meniuri și fluturașii companiilor de taxi, pe policioară, și începe să urce scările.

Când ajungem în apartament, mi se pare straniu s-o văd acolo. Dar și mai ciudat este modul în care încearcă să evite lucrurile pe care le făcea de obicei – e foarte clar că se controlează. Își dă jos haina; obișnuia să o arunce pe un scaun, dar acum nu vrea să facă asta. Stă în picioare și o ține pe braț, până i-o iau eu și o arunc pe un scaun. Se îndreaptă spre bucătărie ca să pună ceainicul pe foc sau să-și ia un pahar de vin, așa că o întreb, politicos, dacă vrea o ceașcă de ceai, iar ea mă întreabă, politicoasă, dacă nu am ceva mai tare; când îi spun că am o jumătate de sticlă de vin în frigider, se abține să spună că ea a cumpărat-o și că era întreagă când a plecat. Oricum, nu mai e a ei, sau nu mai e aceeași sticlă, sau cam așa ceva. Iar, când se așază, își alege fotoliul de lângă combină – fotoliul meu –, nu pe cel de lângă televizor – fotoliul ei.

— Ei, ai reușit s-o faci, în sfârșit? Arată cu capul spre rafturile pline de discuri.

— Ce anume?

Evident că știu despre ce e vorba.

— Marea Reorganizare.

Aud limpede majusculele.

— A! Da. Aseară.

Nu vreau să-i spun că am făcut-o în seara zilei când a plecat, dar, oricum, aruncă un zâmbet enervant la modul că las' că știm noi.

— Ce e? o întreb. Ce vrei să spui?

— Nimic. Numai că, ce să zic, nu ți-a luat prea mult.

— Nu crezi că avem de discutat despre lucruri mai importante decât colecția mea de discuri?

— Ba da, Rob. Întotdeauna am crezut asta.

S-ar presupune că ar trebui să controlez înălțimile strategice din punct de vedere moral (la urma urmei, ea s-a culcat cu vecinii, nu?), dar nici măcar nu reușesc să ies din cartierul general.

— Unde-ai stat săptămâna asta?

— Cred că știi foarte bine, îmi răspunde liniștită.

— Dar a trebuit să aflu asta pe cont propriu, nu-i așa?

Simt din nou cum mi se face rău, rău de-adevăratelea. Nu știu dacă se vede pe fața mea, dar, brusc, Laura lasă garda mai jos: arată obosită și tristă și își fixează privirea în gol ca să nu înceapă să plângă.

— Îmi pare rău. Am luat niște hotărâri greșite. Nu am fost foarte corectă cu tine. De-aia am venit astă-seară la magazin, fiindcă m-am gândit că a venit momentul să fiu mai curajoasă.

— Ți-e teamă acum?

— Sigur că mi-e teamă. Mă simt groaznic. Îmi este foarte greu, să știi.

— Bun.

Tăcere. Nu mai știu ce să spun. Vreau s-o întreb o mulțime de lucruri, dar sunt numai întrebări al căror răspuns nu vreau de fapt să-l aflu: Când ai început să te întâlnești cu Ian? Ai făcut-o pentru că, știi tu, chestia aia cu zgomotul care se auzea de sus? E mai bine? (Ce anume? m-ar întreba. Totul, i-aș răspunde.) E chiar ceva definitiv, sau doar o fază? Și – ca să vă dați seama cât de slab am ajuns – ți-a fost dor de mine câtuși de puțin? Mă iubești? Îl iubești? Vrei să trăiești cu el până la sfârșitul zilelor? Vrei să faci copii cu el? Și e mai bine? E mai bine? E MAI BINE?

— E din cauza slujbei mele?

Asta de unde a mai ieșit? Sigur că nu e din cauza rahatei mele de slujbe. De ce naiba am întrebat așa ceva?

— Of, Rob, sigur că nu e din cauza asta.

Ei, de-asta am întrebat așa ceva. Pentru că mi-era milă de mine și aveam nevoie de un fel de consolare ieftină. Voiam să aud „Sigur că nu e din cauza asta“, spus pe un ton de negație tandră, în timp ce, dacă i-aș fi pus Marea întrebare, s-ar fi putut să-mi răspundă cu o negație jenată, sau o tăcere jenată, sau o mărturisire jenată, și nu voiam nimic din toate astea.

— Așa crezi tu? Că te-am părăsit pentru că nu ești destul de distins pentru mine? Acordă-mi și mie un strop de încredere, te rog frumos.

Dar și asta o spune într-un fel drăguț, cu un ton pe care mi-l aduc aminte din vremuri de mult trecute.

— Nu știu. Asta e unul dintre lucrurile la care m-am gândit.

— Și care ar fi celelalte?

— Nimic deosebit; chestiile evidente.

— Care sunt chestiile evidente?

— Nu știu.

— Deci nu sunt chiar atât de evidente.

— Nu.

Încă o tăcere lungă.

— Și merge treaba cu Ian?

— Haide, Rob, te rog frumos. Nu fi copil.

— Și de ce ți se pare c-aș fi copil? Trăiești cu tipul ăla. Voiam doar să știu dacă merge treaba.

— Nu trăiesc cu el. Stau la el câteva zile, până mă hotărăsc ce-am de făcut. Nu știu cum să-ți spun, dar asta nu are nimic de-a face cu nimeni altcineva. Și o știi și tu, nu-i așa?

Întotdeauna spun așa. Întotdeauna spun că nu are nimic de-a face cu nimeni altcineva. Pun pariu pe orice că, dacă Celia Johnson ar fugi în cele din urmă cu Trevor Howard, în *Scurtă întâlnire,* i-ar spune lui bărbatu-său că asta n-a avut nimic de-a face cu altcineva. Asta e prima lege a traumei amoroase. Scot un sforăit caraghios, destul de respingător și de nelalocul lui, ca să-mi exprim

neîncrederea, iar Laura aproape că izbucnește în râs, dar până la urmă se mai gândește un pic.

— Am plecat pentru că nu mai mergea, nici măcar nu prea mai vorbeam cine știe ce unul cu celălalt, iar eu am ajuns la o vârstă la care vreau să-mi pun ordine în viață, și nu-mi dau seama cum aș fi putut face asta stând cu tine, mai ales pentru că am impresia că tu nu ești în stare să-ți pui ordine în viața ta. Și s-a întâmplat să fiu oarecum interesată de altcineva, iar treaba asta a mers mai departe decât m-aș fi gândit, așa că mi s-a părut un moment potrivit ca să plec. Dar nu am nici cea mai mică idee ce o să se-ntâmple cu Ian pe termen lung. Probabil că nimic. Poate că o să te mai maturizezi și tu, și atunci o să punem lucrurile la punct. Poate că nu o să vă mai văd pe niciunul din voi niciodată. Nu știu. Tot ce știu e că nu-i cel mai potrivit moment să locuiesc aici.

Încă o tăcere. De ce oare sunt oamenii – sau, hai s-o spunem pe-a dreaptă, femeile – așa? Nu rezolvi nimic dacă gândești așa; în loc să vezi o imagine simplă, cu culori clare, cazi pradă îndoielii și te încurci în tot felul de prostii cu contururi cenușii și mâzgălite. Sunt perfect de acord că trebuie să-ți găsești pe altcineva ca să te dispensezi de cel de dinainte – ar trebui să fii foarte curajos și matur ca să-i dai cuiva papucii numai pentru că treaba nu merge prea bine. Dar nu te poți băga în așa ceva cu inima îndoită, așa cum o face Laura acum. Când am început să mă întâlnesc cu Rosie, femeia cu orgasmul simultan, exact așa gândeam; în ceea ce mă privea, era un lucru cât se poate de serios, era femeia care avea să mă scoată fără probleme dintr-o relație și să mă bage în alta, iar faptul că nu s-a întâmplat așa, că s-a dovedit un dezastru pe toată linia, a fost pur și simplu un ghinion. Măcar am avut în minte un plan de bătaie foarte limpede; nu a existat nimic din toată chestia asta enervantă cu vai, Rob, dar am nevoie de timp.

— Deci nu te-ai hotărât definitiv să-mi dai papucii? înțeleg că mai există o șansă să ne împăcăm?

— Nu știu.

— Bun; dacă nu știi, asta înseamnă că mai există o șansă.

— Nu știu dacă mai există o șansă.

Dumnezeule.

— Asta vreau să spun. Că, din moment ce nu știi dacă mai există o șansă, înseamnă de fapt că ar trebui să mai fie o șansă, nu-i așa? E ca și cum ai fi în spital, grav bolnav, și doctorul zice că nu știe dacă mai ai șanse de supraviețuire sau nu; deci asta nu înseamnă că e clar că o să mori, nu? Înseamnă că s-ar putea să trăiești. Chiar dacă probabilitatea e foarte mică.

— Probabil că da.

— Deci există o șansă să ne împăcăm.

— Of, Rob, mai taci din gură!

— Vreau doar să știu cum stau. Ce șanse am.

— Fir-ar al dracului să fie, nu știu ce dracu' de șanse mai ai. Eu încerc să-ți spun că nu știu ce să mă fac, că nici nu mai țin minte de când nu am mai fost fericită, că am ajuns amândoi într-o mare porcărie și că mă văd cu altcineva. Astea sunt lucrurile care contează.

— Probabil. Dar ar fi foarte bine dacă mi-ai spune în față.

— Bine, am înțeles. Există o șansă de nouă la sută să ne împăcăm. Ți se pare că asta limpezește situația?

Este sătulă până-n gât de toate astea și gata să izbucnească în plâns; are ochii strâns închiși și vorbește plină de furie, într-o șoaptă veninoasă.

— Acum ești chiar proastă.

Știu de fapt, în sinea mea, că nu ea e proastă. Înțeleg, dintr-un anumit punct de vedere, că nu știe, că totul e în aer acum. Dar asta nu mă ajută cu nimic. Știți care e lucrul cel mai rău atunci când ești respins? Faptul că nu poți controla nimic. Nu ar mai fi atât de rău dacă aș putea controla cât de cât momentul și felul în care voi fi părăsit. Însă atunci nu ar mai fi vorba de respingere, nu-i așa? Ar fi cu acordul părților. Ca diferendele în materie de muzică. Ar însemna că părăsești trupa ca să începi o carieră solo. Îmi dau seama cât de incredibil și penibil de imatur este faptul că tot încerc în felul ăsta să obțin o probabilitate cât de mică, dar asta e tot ce mi-a mai rămas de făcut ca să recuperez de la ea un strop de control.

•

În momentul în care am văzut-o pe Laura lângă ușa magazinului am știut precis, fără umbră de îndoială, că o vreau din nou. Însă

probabil că asta se întâmplă pentru că ea este cea care m-a părăsit. Mi-ar fi mai ușor dacă aș putea s-o fac să accepte că există o șansă să reînnodăm lucrurile; m-aș putea descurca fără ea dacă nu m-aș mai simți rănit, neputincios și nefericit. Cu alte cuvinte, sunt nefericit pentru că nu mă vrea; dacă m-aș putea convinge că mă mai vrea un pic, atunci aș fi din nou OK, fiindcă atunci n-aș mai vrea-o eu și mi-aș putea căuta pe altcineva.

Laura a arborat o expresie pe care am ajuns s-o cunosc bine în ultimele luni, o figură care trădează, în același timp, o nesfârșită răbdare și o frustrare deznădăjduită. Nu mă bucură să știu că a inventat figura asta special pentru mine. Înainte, nu avea nevoie de ea niciodată. Oftează, își sprijină capul în palmă și se uită în gol.

— OK, este posibil să ne împăcăm. Există o șansă să se întâmple și asta. Aș spune că nu cine știe ce, dar există o șansă.

— Perfect.

— Nu, Rob, nu e perfect. Nimic nu e perfect. Totul e de rahat.

— Dar n-o să mai fie, o să vezi.

Clatină din cap; nu pare prea convinsă.

— Acum sunt prea obosită pentru așa ceva. Știu că îți cer prea mult, dar aș vrea să te întorci la bar și să stai la un pahar cu băieții cât timp îmi strâng niște lucruri. Trebuie să fiu în stare să gândesc în timp ce fac asta, și nu pot să gândesc cu tine aici.

— Nicio problemă. O singură întrebare aș mai vrea să-ți pun.

— Bine. Una singură.

— E aiurea.

— Nu contează.

— N-o să-ți placă.

— Te rog… spune odată.

— E mai bine?

— Ce să fie mai bine? Și decât ce anume?

— Deci… când faci sex. Când faci sex cu el e mai bine?

— Dumnezeule, Doamne, Rob! Asta te frământă pe tine?

— Normal.

— Chiar crezi că ar avea vreo importanță, în vreun fel sau altul?

— Habar n-am.

Și chiar nu am.

— Bun. Răspunsul e că nici eu nu știu. Încă n-am făcut asta.

Este!

— Niciodată?

— Nu. Nu am avut chef de așa ceva.

— Și nici înainte, când stătea sus?

— Aha, deci așa crezi tu! Ei bine, nu. Pe vremea aia eram cu tine, dacă mai ții minte.

Mă simt cam prost și nu mai spun nimic.

— Am dormit în același pat, dar n-am făcut dragoste. Nu încă. Dar vreau să-ți spun un lucru: atunci când dormim împreună e mult mai bine.

Este! Este! Astea sunt niște știri extraordinare! Musiu șaizeci de minute nici măcar nu și-a pornit cronometrul. O sărut pe obraz și mă duc la bar după Dick și Barry. Mă simt un alt om, mai puternic. Ca să spun drept, mă simt atât de bine, încât mă duc întins și mă culc cu Marie.

Zece

STATISTICĂ: mai bine de trei milioane de bărbați din țara asta s-au culcat cu zece femei sau mai mult. Și oare arată cu toții ca Richard Gere? Sunt cu toții bogați precum Cresus, șarmanți precum Clark Gable, monstruos înzestrați ca Errol Flynn sau spirituali precum Clive James[18]? Ei bine, nu. Toate astea nu au nicio importanță. Să fie, poate, vreo câțiva din ăștia trei milioane care au una sau mai multe dintre calitățile de mai sus, dar tot rămân… ce să zic, trei milioane, cu sau fără cei câțiva. Și nu sunt decât niște tipi oarecare. Nu suntem decât niște tipi oarecare, pentru că și eu – până și eu – sunt membru în exclusivistul club al celor trei milioane. Zece nici nu sunt așa de multe dacă ești necăsătorit și trecut de treizeci de ani. Zece partenere în vreo douăzeci de ani de activitate sexuală e, de fapt, destul de slăbuț, dacă stai să te gândești: o parteneră la doi ani; și dacă vreuna dintre partenerele astea a fost o aventură de-o noapte, iar aventura de-o noapte a apărut în mijlocul unei secete de doi ani, atunci nu neapărat că ai mari probleme, dar nici nu se poate spune că ești Tăurașul Number One de la tine din cartier. Zece nu înseamnă cine știe ce pentru burlacul trecut de treizeci de ani. Dacă aplicăm același raționament, nici douăzeci nu înseamnă prea mult. Am impresia că abia de pe la treizeci încolo ai dreptul să apari la televizor într-o emisiune despre promiscuitate.

Marie este cea de-a șaptesprezecea amantă a mea. Cred că vă întrebați cum de reușesc. „Poartă pulovere urâte, îi face mizerii fostei prietene, e botos, e lefter, atârnă cu doi cretini care nu discută decât despre muzică și, totuși, reușește să se culce cu o artistă americană care are deja discuri înregistrate și seamănă cu Susan Dey. Ce se-ntâmplă?“

În primul rând, hai să nu ne îmbătăm cu apă rece. Da, are discuri înregistrate, dar la o casă din Blackpool intitulată, în mod ironic, Hit Records, și e genul ăla de contract prin care tu îți vinzi propriile casete în timpul concertelor din prestigioasa bombă londoneză Sir

Harry Lauder. Și, dacă o cunosc eu bine pe Susan Dey, așa cum se pare că este cazul, după o relație care a durat mai bine de douăzeci de ani, cred că ea ar fi prima care să fie de acord că a semăna cu Susan Dey din *LA Law* nu e totuna cu a semăna, să zicem, cu Vivien Leigh din *Pe aripile vântului.*

Dar, într-adevăr, chiar și așa, noaptea petrecută cu Marie este, pentru mine, o mare izbândă sexuală, un *futaius mirabilis.* Și știți cum fac să obțin ce vreau? Pun întrebări. Asta e. Ăsta-i secretul meu. Dacă vreți să aflați cum puteți s-o puneți cu șaptesprezece femei – sau mai multe, dar în niciun caz nu mai puține sfatul meu ăsta este: puneți întrebări. Funcționează tocmai pentru că nimeni nu s-ar aștepta la așa ceva, dacă ar fi să ne luăm după înțelepciunea colectivă masculină. Există încă destui încrezuți de modă veche, tari în clanță și care-o țin pe-a lor toată ziua-bună ziua, așa că un tip ca mine are toate șansele să apară ca o surpriză plăcută; Marie chiar îmi spune ceva de genul ăsta pe la jumătatea serii…

Habar n-aveam că o să-i găsesc pe Marie și T-Bone în bar împreună cu Dick și Barry, care le promiseseră o seară de distracție englezească – pub, *curry,* autobuzul de noapte și tot tacâmul. Dar mă bucur să-i văd; sunt foarte bine dispus după confruntarea victorioasă cu Laura; Marie s-o fi întrebând, probabil, ce s-a întâmplat, pentru că până acum nu m-a văzut decât morocănos și taciturn. Lasă să se-ntrebe. Nu am prea des ocazia să fiu enigmatic și surprinzător.

Stau cu toții la o masă și beau bere la halbă. Marie se mută mai încolo ca să-mi facă loc lângă ea și din momentul ăla sunt pierdut, o iau razna, încep să plutesc. Bănuiesc că sunt montat așa din cauza femeii pe care am văzut-o din taxi și care se ducea la o întâlnire. Privesc gestul lui Marie de a se deplasa de-a lungul banchetei ca pe o atenție măruntă, dar romantică și plină de înțeles: ia te uită, face chestia asta pentru mine! Știu că e jalnic, dar imediat încep să-mi fac griji dacă nu cumva Barry sau Dick – Barry, ca s-o spunem pe-a dreaptă – s-a apucat să-i înșire unde am fost și ce-am făcut. Pentru că, dacă a aflat de Laura, de despărțire și de cum m-a lăsat mofluz, atunci o să-și piardă interesul și, dacă în primă instanță nu era interesată, asta înseamnă că interesul ei, în ceea ce mă privește, o să

scadă până la valori negative. Adică la capitolul interes indicatorul o să arate roșu.

Barry și Dick îl întreabă pe T-Bone despre Guy Clark[19]; Marie ascultă, dar la un moment dat se întoarce spre mine și mă întreabă, pe un ton secretos, dacă lucrurile au decurs OK. Fir-ar Barry al dracului să fie, cu gura lui cu tot!

Ridic din umeri.

— Voia doar să-și ia niște lucruri. N-a fost cine știe ce.

— O, doamne, detest momentul ăsta. Când se ajunge la recuperatul lucrurilor. Am trecut prin așa chiar înainte să vin aici. Știi cântecul ăla al meu care se cheamă „Patsy Cline Times Two"? E despre mine și fostul meu prieten, când ajungem să ne împărțim colecția de discuri.

— E un cântec foarte frumos.

— Îți mulțumesc.

— L-ai scris chiar înainte să vii?

— L-am scris pe drumul încoace. Versurile, cel puțin. Melodia o aveam dinainte, dar n-am știut ce să fac cu ea până nu mi-a venit titlul.

Încep să am, așa, o bănuială că T-Bone nu e decât un guvid fraier, ca să zic așa.

— De-aia te-ai hotărât să vii la Londra? Din cauza chestiei cu împărțitul colecției de discuri și așa mai departe?

— Cam da.

Ridică din umeri, apoi se gândește puțin și râde, pentru că răspunsul afirmativ a rezumat, de fapt, toate povestea, deci n-ar mai fi nimic de spus, dar se hotărăște să încerce, totuși.

— Deci da. Mi-a zdrobit inima și, în momentul ăla, am vrut să plec din Austin, așa că l-am sunat pe T-Bone, mi-a aranjat vreo câteva concerte și mi-a găsit un apartament, și asta-i tot.

— Stai cu T-Bone?

Râde din nou, cu poftă, pufnind în halba de bere.

— Nici vorbă! T-Bone n-ar vrea să stea cu mine. L-aș deranja prea tare. Și nici eu n-aș avea chef să ascult toate chestiile alea din camera cealaltă. Sunt mult prea independentă pentru așa ceva.

Ea e singură. Eu sunt singur. Sunt un bărbat singur care vorbește cu o femeie singură și atrăgătoare care poate că tocmai i-a mărturisit sau nu sentimentele de frustrare sexuală. Dumnezeule!

Mai demult, atunci când Dick, Barry și cu mine am căzut de acord că ceea ce contează cu adevărat e ce-ți place, nu cum ești, Barry a venit cu ideea unui chestionar pentru posibilii parteneri, un test-grilă de două-trei pagini care acoperea întreaga problematică muzică-film-TV-cărți. Obiectivele acestuia erau a) eliminarea conversației stângace și b) eliminarea posibilității ca gagiul să se trezească în pat cu cineva care s-ar putea dovedi ulterior o colecționară asiduă a discurilor lui Julio Iglesias. La momentul respectiv ideea ne-a distrat, deși Barry, fiind Barry, a mers și mai departe: a pus chestionarul pe hârtie și i l-a prezentat unei nefericite de care era interesat, iar ea i-a dat cu foile în cap. Însă ideea conținea un adevăr esențial, și anume acela că lucrurile astea contează și că nu ajută la nimic dacă postulezi că o relație are vreun viitor atunci când respectivele colecții de discuri se bat cap în cap sau atunci când filmele preferate nici măcar nu-și vorbesc dacă se întâlnesc la o petrecere.

Dacă i-aș fi prezentat lui Marie un chestionar, știu sigur că nu mi-ar fi dat cu foile în cap. Ar fi înțeles validitatea exercițiului. Purtăm una din conversațiile alea în care totul se potrivește la fix, se îmbină, își corespunde și se lipește, în care până și pauzele, până și semnele de punctuație par să se înțeleagă din priviri. Nanci Griffith și Kurt Vonnegut, The Cowboy Junkies și muzica hip-hop, *My Life as a Dog* și *Un peștișor pe nume Wanda, Pee-Wee Herman*[20] și *Lumea lui Wayne,* sportul și mâncarea mexicană (da, da, da, nu, da, nu, nu, da, nu, da)… Vă mai aduceți aminte jocul ăla de când eram mici, „Capcana de șoareci”? Trebuia să construiești o mașinărie absurdă în care niște bile argintii coborau prin jgheaburi, niște omuleți urcau în vârful unor scări, fel de fel de lucruri se ciocneau unele de altele și declanșau alte chestii, până când, în cele din urmă, colivia cădea peste șoarece și-l prindea în capcană. Seara se desfășoară cu aceeași precizie extraordinară, ca într-o comedie; cum să spun eu, intuiești perfect ce o să se întâmple, dar nu-ți vine să crezi că o să se ajungă acolo, chiar dacă, după aceea, totul este cât se poate de evident.

Când încep să-mi dau seama că ne simțim bine, îi las portițe de scăpare: dacă apare o tăcere, îl ascult pe T-Bone care-i povestește lui Barry cum este de fapt Guy Clark în viața de zi cu zi, dar Marie are grijă să revină de fiecare dată la oile noastre. Și, când plecăm din club ca să mâncăm ceva la o cârciumă, merg mai încet și rămân mai în spate, astfel încât să mă poată lăsa în urmă dacă vrea, însă încetinește și ea pasul o dată cu mine. Când ajungem, mă așez primul, ca să-și poată alege locul, iar ea alege să stea lângă mine. Abia la sfârșitul serii fac ceva ce ar putea fi interpretat ca o mișcare: îi spun că ar fi logic să luăm același taxi. Ceea ce este destul de adevărat, fiindcă T-Bone stă în Camden, iar Dick și Barry stau în East End, așa că nu arată ca și cum aș trage spuza pe turta mea. Și nici ca și cum i-aș spune că am de gând să stau peste noapte la ea; dacă nu mai are chef de companie, nu trebuie decât să se dea jos din mașină, să încerce să-mi plaseze o bancnotă de cinci lire și să-mi facă cu mâna. Dar, când ajungem la ea, mă întreabă dacă nu vreau să-i văd cuibușorul de nebunii, iar eu nu o refuz. Deci.

Deci. Casa ei seamănă cu a mea, un apartament înghesuit la primul etaj al unui imobil de trei etaje din nordul Londrei. De fapt, seamănă atât de bine cu apartamentul meu, încât e de-a dreptul deprimant. Chiar așa de ușor de imitat să fie viața mea? Un telefon scurt la un prieten și asta-i tot? Mi-a luat mai bine de un deceniu ca să pun cap la cap încropeala asta, așa tristă cum e ea. Acustica este, totuși, foarte proastă; nu există nici rafturi de cărți, nici pereți acoperiți de discuri, iar mobilele sunt puține, doar o canapea și un fotoliu. Nu are combină, doar un radiocasetofon mic și niște casete, printre care și cele câteva pe care le-a cumpărat de la noi. Și – surpriză – două chitare sprijinite de perete.

Se duce în bucătărie, care e de fapt în living, dar separată prin faptul că acolo se termină covorul și începe linoleumul; aduce niște gheață și două pahare (nu m-a întrebat dacă vreau gheață, dar este prima notă falsă în seara asta, așa că nu mă plâng) și se așază lângă mine, pe canapea. O întreb despre Austin, despre cluburile și oamenii de-acolo; îi pun o mulțime de întrebări despre fostul ei prieten, și vorbește frumos despre el. Îmi descrie relația și despărțirea pe un ton înțelept și onest, cu umor și autoironie; îmi

dau acum seama de ce sunt cântecele ei atât de bune. Eu nu-i vorbesc frumos despre Laura sau, cel puțin, nu atât de profund. Rotunjesc colțurile, îndrept muchiile, lărgesc marginile și mă exprim cu majuscule, ca să-i dau impresia că toată chestia asta e ceva mai complicată decât în realitate, așa că află câte ceva despre Ian (deși nu o pun să asculte și zgomotele pe care le auzeam eu) și despre serviciul Laurei, dar nu-i spun nimic despre avort, despre bani sau despre idioata cu orgasmul simultan. Chiar și eu am senzația că reușesc să creez o atmosferă de intimitate: vorbesc încet, rar, preocupat, îmi exprim regretele, spun lucruri drăguțe despre Laura, mă afund un pic în oceanul fără fund al melancoliei, chiar sub coama valurilor. Însă toate astea nu sunt decât rahaturi, pe bune, caricatura penibilă a unui tip de treabă și sensibil, care prinde numai și numai pentru că am ocazia să-mi inventez propria realitate și pentru că am impresia că a hotărât deja că-i place de mine.

Am uitat complet cum se face trecerea spre pasul următor, deși nu sunt niciodată sigur că o să existe un pas următor. Îmi aduc aminte de chestiile alea din adolescență, când îți întinzi brațul pe spătarul canapelei și-l lași să alunece pe umărul ei sau îți lipești piciorul de piciorul ei; îmi amintesc și de chestiile alea de adult care vrea să facă pe durul pe care le încercam pe la vreo douăzeci și ceva de ani, când mă uitam în ochii tipei și o întrebam dacă vrea să rămân peste noapte. Dar niciuna din astea nu mi se mai pare potrivită. Ce faci atunci când ai ajuns la o vârstă la care ar trebui să te pricepi mai bine? Până la urmă – și, dacă ați fi pus un pariu, ați fi avut șanse destul de mici s-o nimeriți – e vorba de o ciocnire stângace în mijlocul camerei, în picioare. Mă ridic să mă duc la baie, ea zice că îmi arată unde e, ne lovim unul de altul, o apuc, ne sărutăm și iată-mă din nou pe tărâmul nevrozei sexuale.

•

De ce oare primul lucru la care mă gândesc într-o asemenea situație este eșecul? De ce nu pot să mă simt bine pur și simplu? Însă atunci când ajungi să te gândești știi că ești pierdut – conștiința de sine este cel mai mare dușman al bărbatului. Mă întreb deja dacă nu și-a dat și ea seama de erecția mea și, dacă da, ce sentiment îi trezește chestia asta; dar nici măcar la teama asta nu pot să rămân,

pentru că o alungă o mulțime de alte temeri, iar următoarea etapă îmi pare dificilă și mă intimidează, e nespus de terifiantă, absolut imposibilă.

Să ne gândim un pic la toate lucrurile care pot merge prost pentru un bărbat. Ar fi atunci când nu se întâmplă nimic, atunci când se întâmplă prea multe și prea repede, atunci când se ofilește după un început promițător, atunci când mărimea nu contează decât în cazul meu, atunci când tot nu reușește să o facă să termine… iar femeile de ce-ar avea să se teamă? De niște celulită? Nicio problemă, oameni suntem. De locul pe care îl ocupă în clasament? Idem.

Mă bucur că sunt bărbat – sau cel puțin așa cred –, dar uneori nu mă bucur deloc că sunt un bărbat care trăiește la sfârșit de secol douăzeci. Uneori aș vrea să fiu taică-meu. El nu a trebuit niciodată să se teamă că nu o face să termine, fiindcă nici nu știa că există așa ceva; nu a trebuit să se întrebe cam pe unde s-ar clasa în topul o sută al aventurilor maică-mii, pentru că era primul și ultimul de pe listă. Ce bine-ar fi să poți discuta despre treburile astea cu tatăl tău!

Poate că o să încerc într-o zi. „Tati, pe tine te-a preocupat vreodată problema orgasmului feminin, atât în forma sa clitoridiană, cât și în cea vaginală (care s-ar putea să nu fie decât un mit)? Auzi, dar, de fapt, tu știi ce este orgasmul feminin? Dar punctul G? Ce însemna în 1955 «bun la pat», asta în cazul în care exista conceptul? Când a fost importat sexul oral în Anglia? Aș vrea să te întreb dacă mă invidiezi pentru viața mea sexuală, sau dacă nu cumva toate astea ți se par o chinuială groaznică. Te-ai frământat vreodată să știi cât timp poți să te ții, sau pe vremea aia nu se punea problema? Nu te bucuri că nu a trebuit niciodată să cumperi cărți de bucate vegetariene ca un prim pas timid pentru a ajunge sub fusta unei femei? Nu te bucuri că nu ai purtat niciodată conversații de genul «Văd că pari un tip destupat, dar ia spune-mi dacă știi să speli veceul.»? Nu te simți ușurat că nu a trebuit să treci prin primejdiile care se ivesc atunci când apare un copil și pe care trebuie să le înfrunte un bărbat modern?“ (Și ce mi-ar răspunde el dacă nu ar avea gura cusută și și-ar depăși prejudecățile sociale și sexuale sau timiditatea? Probabil ceva la modul: „Fiule, ia nu te mai văicări

atâta! Pe vremea mea nici măcar nu se născocise futaiul ca lumea. Oricâte veceuri ar trebui să speli și oricâte rețete vegetariene ar trebui să citești, tot te distrezi de o mie de ori mai bine decât aveam noi voie". Și ar avea și el dreptatea lui.)

Genul ăsta de educație nu am primit-o niciodată – în legătură cu punctul G și așa mai departe. Nimeni nu mi-a vorbit vreodată despre lucrurile cu adevărat importante, despre cum să-ți dai jos pantalonii cu demnitate, ce să-i spui fetei când nu ai erecție sau ce însemna „bun la pat" în 1975 sau în 1985, necum în 1955. Închipuiți-vă că nu mi-a vorbit nimeni, niciodată, despre lichidul seminal, ci numai despre spermă, și este o diferență crucială. Din câte mi-am putut da eu seama, mormolocii ăștia microscopici țâșneau pe nevăzute în vârful socotelii și, deci, cu prilejul primei mele… în fine, nu contează. Dar această ignoranță dezastruoasă în ceea ce privește organele sexuale masculine a fost pentru mine un motiv de angoasă, stânjeneală și rușine mult timp, până când, într-o după-amiază, un coleg de școală cu care mersesem la *fast-food* a remarcat, netam-nesam, că saliva pe care o lăsase în paharul de Cola „arată ca slobozul", o observație misterioasă pe care m-am chinuit un întreg weekend s-o descifrez, deși în momentul ăla, evident, m-am hlizit ca un cunoscător. Nu-i ușor să te zgâiești la o substanță ciudată care plutește într-un pahar de Cola și să ajungi să descoperi din acest crâmpei de informație însuși miracolul vieții, dar eu n-am avut încotro și am reușit și asta.

În fine. Stăm în picioare și ne sărutăm, apoi ne așezăm și ne sărutăm; o parte din mine îmi spune să nu-mi fac griji, cealaltă parte e mulțumită de mine, și aceste două părți alcătuiesc un întreg care nu lasă niciun loc pentru acum și aici, pentru vreun strop de plăcere sau satisfacție, așa că încep să mă întreb dacă mi-a plăcut vreodată cu adevărat chestia asta – adică mai degrabă senzația fizică decât faptul în sine –, sau dacă nu cumva e doar ceva ce simt că ar trebui să fac, iar când această reverie ia sfârșit îmi dau seama că am trecut de la sărutări la îmbrățișări și că mă uit fix la spătarul canapelei. Marie mă împinge ușor, ca să mă poată privi și, ca să nu mă vadă holbându-mă în gol, strâng pleoapele, ceea ce mă scoate din situația de moment, însă pe termen lung poate fi o greșeală, pentru că lasă

impresia că am așteptat cu ardoare acest moment toată viața mea, ceea ce fie o va speria și o va crispa, fie o va îndrepta spre presupuneri greșite.

— Te simți bine? mă întreabă.

Dau din cap.

— Tu?

— Deocamdată. Dar nu și dacă aș ști că seara asta se termină aici.

Când aveam șaptesprezece ani, stăteam treaz nopțile și mă gândeam cum ar fi să-mi spună o femeie așa ceva; acum, asta nu face decât să mă panicheze din nou.

— Eu sper că nu.

— Bun. În cazul ăsta, mai aduc ceva de băut. Vrei tot whisky, sau îți fac o cafea?

Vreau tot whisky, așa că o să am o scuză dacă nu se întâmplă nimic, sau dacă se întâmplă prea repede, sau dacă bla bla bla.

— Știi, aveam impresia că mă urăști, îmi spune. Până în seara asta, nu cred că mi-ai spus mai mult de două vorbe, și alea în răspăr.

— De-aia erai interesată de mine?

— Mda, oarecum.

— Nu ăsta e răspunsul corect.

— Nu, dar… dacă un tip se poartă ciudat cu mine, nu știu cum să-ți spun, vreau să aflu care-i problema.

— Și ai aflat?

— Nu prea. Tu ai aflat?

Cam da.

— Nu prea.

Izbucnim în râs; poate că o să reușesc să amân momentul dacă o țin tot într-un râs. Îmi spune că i se pare că sunt drăguț, un cuvânt pe care nu l-a mai folosit nimeni până acum în legătură cu mine, și profund, ceea ce am impresia că vrea să însemne că sunt tăcut și arăt mereu cam sictirit. Eu îi spun că mi se pare foarte frumoasă, ceea ce nu e departe de adevăr, și talentată, ceea ce e cât se poate de adevărat. Și discutăm în felul ăsta un timp, felicitându-ne pe noi înșine pentru norocul pe care l-am avut și pe celălalt pentru gustul desăvârșit; din experiența mea, cam așa decurg toate conversațiile

astea de după sărut și dinaintea partidei de sex. Sunt recunoscător pentru fiecare cuvințel stupid, pentru că mai câștig ceva timp.

Nu-mi amintesc să mai fi trecut vreodată printr-o asemenea stare de nervozitate sexuală. Și înainte eram neliniștit, normal, dar nu aveam nicio îndoială că vreau să duc treaba la bun sfârșit; de data asta, îmi e de ajuns că pot să o fac dacă vreau și, dacă aș avea vreo ocazie să trișez sau să ocolesc episodul care urmează – s-o pun pe Marie să semneze un fel de adeverință cum că ne-am petrecut noaptea împreună, de exemplu –, n-aș ezita nicio clipă. Pare de necrezut ca satisfacția de a o face să fie, de fapt, mai mare decât satisfacția de a ajunge în situația de a o face, dar am impresia că pentru mine, în ceea ce privește sexul, lucrurile au stat întotdeauna așa. Cred că nu mi-a plăcut niciodată partea efectivă a partidei de sex, ci doar partea cu cina, cafeaua și conversația de genul „ei, na?! și eu cred că ăsta e cel mai bun film al lui Hitchcock!“, atâta timp cât face parte din preludiul sexual și nu e doar trăncăneală în gol, iar…

Dar de ce să ne îmbătăm cu apă rece? Nu fac, de fapt, decât să caut o consolare tristă. Pe vremuri îmi plăcea sexul, în întregime, cu părțile efective și cu cele mai ocolite; în zilele bune, cu vânt din pupa, când nu beam prea mult, când nu eram foarte obosit și mă aflam într-un stadiu propice al relației (nici prea devreme, ca să am emoțiile primei nopți, nici prea târziu, când apărea melancolia rutinei), mă simțeam bine. (Ce anume însemna asta, mai precis? Habar n-am. Însemna, probabil, că nu existau reclamații; dar așa ceva nici nu prea există între doi oameni civilizați, nu?) Problema e că nu m-am mai simțit așa de ani de zile. Dacă o apucă râsul? Dacă mă încurc în pulover când mi-l trag peste cap? N-ar fi prima oară când pățesc așa ceva cu puloverul ăsta. Am impresia că gulerul a cam intrat la apă – asta dacă nu m-am îngrășat eu; dacă aș fi știut azi de dimineață… în fine.

— Ar cam trebui să plec, îi spun.

Nu aveam intenția să spun asta, dar, când mă aud vorbind, mi se pare că am spus ceva foarte înțelept. Sigur că da! Ce idee excelentă! Să plec acasă! De ce să faci sex dacă nu ai chef? Câtă maturitate!

Marie se uită la mine.

— Când am zis că sper că seara nu se termină aici, mă refeream… cum să spun… la micul dejun și așa mai departe, nu la încă un whisky plus zece minute de bârfă. Aș vrea să stai peste noapte.

— A, da? răspund, pe un ton vlăguit. Cum să nu!

— Doamne, dumnezeule, câtă delicatețe! Data viitoare, când o să-i mai spun cuiva să stea peste noapte, o să-i zic pe americănește. Credeam că voi, englezii, sunteți maeștrii subînțelesurilor, apropourilor și așa mai departe.

— Păi suntem, dar nu le prea înțelegem când le folosesc alții.

— Acum mă înțelegi? Ar fi cazul să mă opresc aici, ca să nu o spun și mai pe față.

— Nu, nu-i nicio problemă. Mă gândeam doar că ar fi bine, cum să spun eu, să lămurim lucrurile.

— Și acum sunt lămurite?

— Da, da.

— Și rămâi?

— Da.

— Bun.

E nevoie de geniu ca să faci ce-am făcut eu. Am avut posibilitatea să plec și am dat-o-n bară, ocazie cu care m-am dovedit incapabil să flirtez cu vreun strop de subtilitate. Ea folosește o replică foarte drăguță și sexy ca să-mi propună să rămân peste noapte, iar eu o fac să creadă că mi-a intrat pe o ureche și mi-a ieșit pe alta, dovedindu-i astfel că sunt exact genul de om cu care nici nu i-ar trece prin cap să se culce. Superb.

Dar, în mod surprinzător, alte hopuri nu mai sunt. Bifăm și conversația despre prezervative, adică îi spun că nu am niciunul la mine; râde și îmi spune că ar fi de-a dreptul oripilată dacă aș avea și că, în orice caz, are ea în geantă. Știm amândoi despre ce vorbim și de ce, dar nu mergem mai departe cu discuția. (Nici nu e nevoie, nu-i așa? Dacă întrebi de prezervativ, nu trebuie să mai comentezi și despre ce-o să faci cu el.) Apoi își ia paharul, mă apucă de mână și mă conduce în dormitor.

Din păcate, există un intermezzo pentru mersul la toaletă. Urăsc momentele astea, „Poți folosi periuța verde și prosopul roz“ și așa mai departe. Să nu mă înțelegeți greșit: igiena personală este extrem

de importantă, și oamenii care nu se spală pe dinți sunt înapoiați și inconștienți; pe copilul meu nu l-aș lăsa să etc., etc. Dar, nu știu cum să spun, chiar n-am putea trece peste chestia asta din când în când? Se presupune că în cazul ăsta suntem pradă unei patimi pe care nu o putem stăpâni; atunci cum se face că mai găsește timp să se gândească la laptele demachiant, crema hidratantă, crema de noapte și așa mai departe? În general, prefer femeile care sunt gata să iasă din rutina de-o viață în onoarea mea și, în orice caz, intermezzo-urile pentru toaletă nu sunt deloc indicate pentru avântul sau pentru entuziasmul unui bărbat, dacă înțelegeți ce vreau să spun. Sunt cât se poate de dezamăgit să aflu că Marie are obiceiul ăsta; credeam că duce o viață mai boemă, pentru că e artistă și așa mai departe. Credeam că partida de sex va fi mai puțin sterilă, la propriu și la figurat. Dispare de cum intrăm în dormitor, iar eu rămân ca un fraier, încercând să mă hotărăsc dacă trebuie să mă dezbrac sau nu.

Pentru că, dacă mă dezbrac, iar ea îmi oferă apoi periuța verde, sunt terminat: asta înseamnă interminabilul drum în pielea goală până la baie, de care nu mă simt în stare în acest moment; dacă nu, înseamnă să merg îmbrăcat, iar apoi să mă încurc în pulover când mi-l trag peste cap. (Nu se pune problema să refuz periuța verde, din rațiuni evidente.) Pentru ea nu e nicio problemă, desigur; poate evita foarte bine toate astea. Se poate întoarce într-un tricou larg cu Sting, pe care să și-l scoată după ce ies din cameră; nu pierde nimic, în timp ce eu sunt umilit pe toate planurile. Dar îmi aduc aminte că port niște boxeri destul de drăguți (primiți de la Laura) și un maiou alb destul de curățel, deci pot merge pe varianta de a mă sui în pat în lenjeria de corp; un compromis rezonabil. Când se întoarce Marie, mă găsește răsfoind un roman de John Irving, cu un aer cât pot eu de relaxat.

Apoi mă duc la baie și mă spăl pe dinți; mă întorc, facem dragoste, mai vorbim un pic, stingem lumina și asta-i tot. Nu o să intru în celelalte detalii, despre cine ce a făcut exact. Ați ascultat „Behind Closed Doors“, de Charlie Rich? E unul dintre cântecele mele preferate.

Bănuiesc că aveți dreptul să știți unele lucruri. Aveți dreptul să știți că nu am dat-o-n bară, că nu m-am confruntat cu niciuna dintre

potențialele probleme majore, că nu am făcut-o să termine, dar a spus că s-a simțit bine, totuși, și am crezut-o; și aveți dreptul să știți că și eu m-am simțit bine, iar la un moment dat mi-am amintit ce anume îmi place atunci când fac sex: faptul că mă pot cufunda în asta pe de-a-ntregul. De fapt, sexul este cea mai captivantă activitate pe care am descoperit-o la maturitate. Când eram mic, sentimentul ăsta mi-l provocau multe lucruri – jocurile de construit, *Cartea junglei,* benzile desenate cu *Biggles,* serialele de genul *The Man from U.N.C.L.E.,* matineurile de la cinema...; puteam să uit de mine și de ceilalți de dimineața până seara. Până la urmă, sexul este singurul lucru de felul ăsta peste care am dat când am devenit adult; despre cărți nu se mai poate spune așa ceva, o dată ce ai ieșit din adolescență, iar despre serviciul meu, nici atât. Toată starea aia oribilă de conștiință de sine dispare ca prin minune și uit de tot și de toate... și, da, uit chiar și cu cine sunt. Sexul este cam singurul lucru matur pe care știu să-l fac; cu atât mai ciudat e faptul că mă face să mă simt din nou ca la zece ani.

•

Mă trezesc spre dimineață, cu același sentiment pe care l-am avut în noaptea în care m-am prins cum stă treaba cu Laura și Ray: sentimentul că nu am greutate, nu am nimic care să mă țină și că, dacă nu o să mă agăț bine, o să mă ia vântul. Îmi place mult de Marie, e haioasă, deșteaptă, frumoasă și talentată, dar cine naiba e, de fapt? Nu-mi pun întrebarea asta la modul filosofic; ce vreau să spun e că nu o cunosc mai deloc, și, atunci, ce caut eu în patul ei? Chiar nu există vreun loc mai bun, mai sigur, mai călduț pentru mine? Însă știu bine că nu, cel puțin deocamdată, iar gândul ăsta mă înspăimântă.

Mă scol, îmi iau boxerii și maioul, mă duc în sufragerie, scotocesc prin buzunarul gecii după țigări și mă așez să fumez în întuneric. Nu trece mult și se scoală și Marie; se așază lângă mine.

— Stai și te gândești ca cauți aici?

— Nu, cum să-ți spun eu...

— Pentru că eu asta fac acum, dacă te ajută cu ceva să știi.

— Credeam că te-am trezit eu.

— Nici măcar nu am adormit.

— Deci te-ai gândit la asta mai mult decât mine. Ai ajuns la vreo concluzie?

— Cât de cât. Am ajuns la concluzia că sunt foarte singură și că m-am aruncat în pat cu primul bărbat dispus. Și am mai ajuns la concluzia că am avut noroc că te-am găsit pe tine, și nu pe vreunul plictisitor, nebun sau nemernic.

— Nemernic nu sunt, în orice caz. Și nu te-ai fi culcat cu cineva de felul ăsta.

— Nu sunt așa de sigură. Am avut o săptămână proastă.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Nu m-am simțit în apele mele, atâta tot.

Înainte să facem dragoste, ne puteam măcar amăgi că era vorba de ceva ce ne doream amândoi, că era începutul solid și firesc al unei relații noi și plăcute. Acum pare să fi dispărut orice umbră de amăgire și trebuie să acceptăm faptul că stăm aici pentru că nu cunoaștem pe nimeni altcineva alături de care să stăm.

— Nu mă deranjează că ești deprimat, îmi spune Marie. Nu-i nicio problemă. Și m-am prins că nu ești chiar atât de relaxat în legătură cu… cum o cheamă?

— Laura.

— Așa, Laura. Dar avem voie să ne simțim în același timp ațâțați și deprimați. Nu trebuie să te simți prost din punctul ăsta de vedere. Eu, una, nu mă simt. De ce să fim privați de drepturile fundamentale ale omului numai pentru că am dat-o-n bară într-o relație?

Încep să mă simt mai jenat de conversația asta decât de toate celelalte lucruri pe care le-am făcut împreună până acum. Ațâțată? Ăștia chiar folosesc un asemenea cuvânt? Doamne, dumnezeule! Toată viața mi-am dorit să mă culc cu o americancă, iar acum, că am reușit, îmi dau seama de ce oamenii cam evită asta. În afară de americani, firește, care se culcă mereu cu americancele.

— Tu zici că sexul e un drept fundamental?

— Normal. De ce să nu mi-o trag eu din cauza unui rahat?

Încerc să nu mă gândesc la diagrama anatomică pe care a sugerat-o. Și mă hotărăsc să nu insist asupra faptului că, admițând că sexul e un drept fundamental, nu-i prea ușor să militezi pentru respectarea lui dacă te tot iei de oamenii cu care vrei să te culci.

— Cine e rahatul?

Scapă printre dinți numele unui cântăreț și cantautor american foarte cunoscut, de care poate că ați auzit.

— Cu el a trebuit să-ți împărți colecția de discuri cu Patsy Cline?

Dă din cap, iar eu nu-mi pot stăpâni entuziasmul.

— Extraordinar!

— Ce anume, că te-ai culcat cu cineva care s-a culcat cu… (și aici repetă numele cunoscutului cântăreț american, pe care îl voi numi în cele ce urmează Steve).

Are dreptate! Chiar așa! Chiar așa! M-am culcat cu cineva care s-a culcat cu… Steve! (Fraza sună stupid așa, fără numele real. E ca și cum aș spune că am dansat cu un tip care a dansat cu o tipă care a dansat cu… Bob. Dar închipuiți-vă aici numele cuiva nu foarte celebru, însă destul de celebru – Lyle Lovett, să zicem, deși, din rațiuni legale, subliniez că nu e vorba despre el – și o să înțelegeți ce vreau să zic.)

— Nu fi stupidă, Marie. Nu sunt atât de bou. Voiam doar să zic că e extraordinar că cineva care a compus… (și aici numesc cel mai mare hit al lui Steve, o baladă insipidă și revoltător de siropoasă) poate fi atât de nemernic.

O explicație foarte satisfăcătoare, care mă uimește și pe mine. Nu numai că mă scoate din încurcătură, dar se dovedește, în același timp, subtilă și relevantă.

— Cântecul ăla e despre fosta lui prietenă, aia de dinainte de mine. Pot să-ți spun că mă simțeam foarte bine ascultându-l cum îl cânta seară de seară.

E minunat. Chiar așa mi-am imaginat că trebuie să se întâmple atunci când ești cu cineva care are un contract cu casă de discuri.

— Și apoi am scris „Patsy Cline Times Two“, iar el probabil compune ceva despre cum compun eu un cântec despre toate astea, iar ea compune probabil un cântec despre cum este să compună cineva un cântec despre ea, și…

— Asta-i treaba. Așa facem cu toții.

— Compuneți cu toții cântece despre celălalt?

— Nu, dar…

Mi-ar lua prea mult să-i explic despre Marco și Charlie și despre cum au compus ei despre Sarah, într-un fel, pentru că, dacă n-ar fi existat Marco și Charlie, n-ar mai fi existat nici Sarah; sau despre cum au compus despre mine Sarah și fostul ei prieten, ăla care voia să ajungă la BBC, sau cum am compus despre Ian eu și cu Rosie, dobitoaca cu orgasmul simultan. Singura diferență este că niciunul dintre noi nu are inteligența sau talentul de a transforma toate astea în cântece. Le-am transformat în viață, ceva mult mai amestecat, mai confuz și care îți irosește mai mult timp, iar la sfârșit nu rămâi cu niciun refren pe care să-l fredonezi.

Marie se ridică.

— O să fac ceva îngrozitor; te rog să mă ierți.

Se duce la casetofon, scoate o casetă, cotrobăie prin jur, pune o alta, apoi stăm amândoi pe întuneric și ascultăm cântecele lui Marie LaSalle. Cred că înțeleg de ce; probabil aș face și eu la fel dacă aș fi departe de casă, rătăcit și neștiind încotro mă îndrept. În asemenea momente, e mare lucru să știi că ai creat ceva bun. Dar eu ce să fac? Să mă duc să deschid magazinul și apoi să mă învârt prin el?

— Nu-i așa că e extraordinar de scârbos? întreabă, după un timp. Nu știu cum să zic, chestia asta, să mă ascult pe mine însămi de plăcere, e cam ca și cum m-aș masturba. Ce părere ai de asta, Rob? N-au trecut nici trei ore de când am făcut dragoste cu tine și am și început să mă frec.

•

Ne ducem să ne culcăm, în cele din urmă, și ne trezim târziu; eu arăt – și probabil că și miros – ceva mai nasol decât și-ar dori, într-o lume ideală; ea e prietenoasă, dar distantă; am sentimentul că e foarte probabil ca noaptea trecută să nu se mai repete. Ieșim să luăm micul dejun într-o cafenea plină de perechi tinere care și-au petrecut noaptea împreună și, deși nu arătăm nelalocul nostru, eu știu că așa suntem: toți ceilalți arată veseli, mulțumiți și la casa lor, nu încordați, neașezați și triști, iar noi doi citim ziarul cu un zel menit să descurajeze o mai mare intimitate. Însă abia după aceea ne despărțim cu adevărat de ceilalți: o sărutare rapidă și tristă pe obraz și, vreau, nu vreau, am toată duminica înaintea mea.

Ce anume a mers prost? Nimic și totul. Nimic: am petrecut o seară plăcută, am avut o partidă de sex care nu ne-a umilit pe niciunul din noi, am avut chiar și o conversație înainte să se crape de ziuă pe care eu – poate că și ea – nu o voi uita tot restul vieții. Totul: tevatura aia stupidă, când nu mă puteam hotărî dacă să plec sau să rămân, ocazie cu care i-am lăsat impresia că sunt cam sărac cu duhul, extraordinara continuare, după care nu am mai avut nimic să ne spunem, felul în care ne-am despărțit, faptul că acum nu e câtuși de puțin mai probabil să fiu menționat pe coperta albumului decât era înainte să o întâlnesc. Aici nu e vorba de a vedea jumătatea plină sau jumătatea goală; mai degrabă se poate spune că am turnat o jumătate de halbă într-o halbă goală. Eram curios să măsor exact, iar acum m-am lămurit.

Unsprezece

De când mă știu, am urât zilele de duminică, din rațiunile evidente pe care le are orice englez (cântecele bisericești, magazinele închise, mâncarea congelată, de care n-ai vrea să te atingi nici în ruptul capului, dar n-ai ce-i face) și, de fapt, orice om de pe lumea asta, însă duminica asta e culmea culmilor. Aș putea face o mulțime de lucruri; am de înregistrat casete, de văzut filme la video, de dat telefoane. Dar nu am chef să fac nimic din toate astea. Mă întorc la apartament pe la unu; pe la două, situația e atât de gravă, încât mă hotărăsc să merg acasă – acasă *acasă,* acasă la mama și la tata, la mâncarea congelată și cântecele bisericești. Asta pentru că m-am trezit în toiul nopții și am stat să mă gândesc de ce anume sunt eu legat; nu sunt legat de casă și nici nu vreau să fiu, dar măcar e un loc pe care îl știu bine.

Acasă *acasă* este pe lângă Watford; se ajunge cu autobuzul de la stația de tren metropolitan. Probabil că era un loc groaznic în care să-ți petreci copilăria, dar mie nu-mi prea păsa. Până pe la treisprezece ani, pentru mine a fost doar un loc prin care puteam merge cu bicicleta, iar între treisprezece și șaptesprezece ani, un loc pe unde puteam întâlni fete. M-am mutat la optsprezece ani, prin urmare l-am văzut așa cum era de fapt – o suburbie nenorocită – și nu l-am detestat decât timp de un an. Ai mei s-au mutat acum vreo zece ani, când maică-mea a înțeles, în sfârșit, că am plecat de acasă și că nu o să mă mai întorc, dar s-au mutat doar peste drum, într-o locuință decomandată cu două dormitoare, și au rămas cu același număr de telefon, cu aceiași prieteni și cu aceeași viață.

În cântecele lui Bruce Springsteen sunt două posibilități: poți să rămâi și să putrezești sau să evadezi și să explodezi. Nu-i nicio problemă, este artist, la urma urmei, și are nevoie de opțiuni simple de genul ăsta atunci când compune un cântec. Dar nu scrie nimeni un cântec despre cum e să evadezi și să putrezești, despre evadările pe jumătate, când pleci din suburbie la oraș și ajungi să duci aceeași

viață plată și provincială. Mie asta mi s-a întâmplat, și asta se întâmplă în majoritatea cazurilor.

Și nu e nicio problemă atunci când îți place asta, ceea ce nu e cazul meu. Taică-meu e cam tăntălău, dar genul care le știe pe toate; o combinație fatală. Poți să-ți dai seama după barba lui stupidă și foarte îngrijită că e tipul de om care vorbește în dodii și nu ascultă niciun argument. Maică-mea e pur și simplu o mamă; să spui asta ar fi de neiertat în orice altă situație. Își face griji, mă bate tot timpul la cap cu magazinul meu și mă pisează să fac un copil. Aș vrea să-mi doresc să-i văd mai des, dar nu pot și, când nu mai găsesc ceva de care mă simt vinovat, îmi fac reproșuri pentru asta. O să se bucure că am trecut pe la ei în după-amiaza asta, deși mi se taie picioarele când văd că la televizor o să fie oroarea aia, *Genevieve*[21]. (Un *top five* al filmelor care-i plac lui taică-meu: *Genevieve, The Cruel Sea, Zulu, Oh! Mr Porter,* care i se pare foarte comic, și *Tunurile din Navarone.* Topul maică-mii: *Genevieve, Pe aripile vântului, The Way We Were, Funny Girl* și *Șapte neveste pentru șapte frați.* În fine, ați prins ideea, și o să o prindeți și mai bine când o să vă spun că mersul la cinema înseamnă bani aruncați pe fereastră, după părerea lor, pentru că, mai devreme sau mai târziu, filmul o să se dea oricum la televizor.)

•

Când ajung, culmea culmilor: nu sunt acasă. Am venit un miliard de stații cu trenul metropolitan duminică după-amiază, am așteptat o mie de ani la autobuz, la televizor e porcăria aia de *Genevieve,* mama mă-sii, și ei nu sunt acasă. Nici măcar nu m-au sunat să-mi spună că o să plece, nu că eu i-aș fi sunat să le spun că vin. Dacă aș fi genul de om care să-și plângă de milă – și așa sunt –, aș fi distrus de cumplita ironie a sorții: când, în sfârșit, am nevoie de ai mei, nu-i găsesc acasă.

Dar, chiar în momentul în care pornesc înapoi spre stația de autobuz, maică-mea deschide fereastra casei de vizavi și țipă la mine:

— Rob! Robert! Hai înăuntru!

Eu nu-i cunosc pe vecinii de vizavi, dar îmi dau seama imediat că sunt singurul: casa e plină de lume.

— Cu ce ocazie?

— Degustare de vin.

— Sper că nu vinul de casă pe care-l face tata!

— Nu, un vin ca lumea. De data asta e un vin australian. Gustăm cu toții puțin, apoi cineva vine să ne dea explicațiile.

— Nu știam că vă interesează vinurile.

— Ba da. Lui taică-tău îi place la nebunie chestia asta.

Păi da. Cred că taică-meu se luptă din greu cu mahmureala de după o degustare dintr-asta, nu că i-ar duhni răsuflarea a băutură trezită, că ar avea ochii injectați sau că ar fi prost dispus, ci din cauza tuturor informațiilor pe care le-a înghițit în ajun. Probabil că își petrece jumate de zi împuindu-le celorlalți capul cu lucruri care nu-i interesează. Îl văd în capătul celălalt al camerei, discutând cu un bărbat în costum – expertul, probabil –, în ochii căruia se citește disperarea. Mă vede și mimează surpriza, dar nu renunță la conversație.

Camera e plină de oameni pe care nu-i recunosc. Am pierdut partea în care tipul vorbește și prezintă mostre; am ajuns la partea în care degustarea s-a transformat în băută și, deși mai văd din când în când pe câte cineva plimbând vinul prin gură și aberând, majoritatea îl dau pur și simplu pe gât cât pot de repede. Nu mă așteptam la asta. Venisem pentru o după-amiază de nefericire tăcută, nu de petrecere dezlănțuită; unul dintre lucrurile pe care sperasem să le obțin era dovada irefutabilă a faptului că, oricât de sumbră și pustie o fi fiind viața, nu e nici pe departe ca în Watford. M-am înșelat încă o dată. Eșec pe linie, după cum spunea Catweazle{22}. O fi viața din Watford sumbră, dar măcar este sumbră și plină de evenimente. Cu ce drept se duc părinții la petreceri, duminica după-amiază, fără niciun motiv?

— Se dă *Genevieve* la televizor, mamă.

— Știu. Ni-l tragem pe casetă.

— Când v-ați luat video?

— Acum câteva luni.

— Nu mi-ați spus.

— Păi dacă nu ne-ai întrebat…

— Păi ce, trebuie să vă întreb în fiecare săptămână dacă nu cumva v-ați mai cumpărat vreun bun de folosință îndelungată?

O cucoană imensă, îmbrăcată în ceva care seamănă cu un fel de caftan galben, se insinuează spre noi.

— Tu trebuie să fii Robert.

— Mda, Rob. Bună ziua.

— Eu sunt Yvonne. Gazda. Matroana.

Râde ca o apucată, nu-mi dau seama de ce. Aș da orice să mă uit la Kenneth More[23].

— Lucrezi în industria muzicală, nu?

Mă uit la maică-mea, care își ferește privirea.

— Nu, nu chiar. Am un magazin de discuri.

— Aha. Ei, cam același lucru. Râde din nou și, deși m-ar consola să știu că e beată, am impresia că, din păcate, nu este cazul.

— Cam așa ceva. Și omul care vă developează filmele lucrează în industria filmului.

— Nu vrei să-ți dau cheile, Rob? Te poți duce acasă, să pui ceainicul pe foc.

— Ba da. Ferească dumnezeu, nu cumva să rămân și eu aici să mă distrez.

Yvonne mormăie ceva și pleacă de lângă noi. Maică-mea e prea bucuroasă că mă vede ca să înceapă să mă cicăle, dar, chiar și așa, începe să-mi fie rușine de mine însumi.

— Cred că, oricum, nu mi-ar strica o ceașcă de ceai, îmi spune.

Se duce să-i mulțumească lui Yvonne, care se uită spre mine, înclină capul ca o găină și face o față întristată; e clar că maică-mea îi povestește despre Laura, ca să-mi scuze mârlănia. Nu mă interesează. Poate că o să mă invite și pe mine la următoarea sesiune.

Ne întoarcem acasă și ne uităm la *Genevieve,* cât a mai rămas.

Taică-meu se întoarce după vreo oră. E beat.

— Mergem la film cu toții.

E deja prea de tot.

— Parcă nu-ți plăcea să mergi la film, tată.

— Nu-mi place să merg la porcăriile la care te duci tu. Mie îmi plac filmele ca lumea, bune. Filmele britanice.

— La ce anume? îl întreabă maică-mea.

— *Howard's End.* E continuarea de la *Camera cu vedere.*

— A, ce frumos! De vizavi merge cineva?

— Doar Yvonne și Brian. Hai, grăbiți-vă! Începe într-o jumătate de oră.

— Eu m-aș duce acasă.

Abia dacă am schimbat două vorbe cu ei toată după-amiaza.

— Nu te duci nicăieri, spune taică-meu. Vii cu noi. Fac cinste.

— Nu-i vorba de bani, tată.

Este vorba de boii ăia de Merchant și Ivory.

— E deja târziu. Mâine mă duc la muncă.

— Hai, bătrâne, nu fi așa nevolnic! Oricum ajungi în pat până în unșpe. Nu-ți strică deloc. Îți mai vii și tu în fire, îți mai fuge gândul de la ale tale.

Asta e prima aluzie la faptul că există lucruri de la care trebuie să-mi mai fugă gândul.

Și, oricum, se înșală. Nu-mi ia mult până să descopăr că nu-ți fuge deloc gândul de la ale tale când te duci la film cu părinții și cu prietenii lor demenți, la vârsta de treizeci și cinci de ani. Ba chiar dimpotrivă. În timp ce așteptăm după Yvonne și Brian, care și-au pus în minte să cumpere tot standul de floricele și alune, trec printr-o experiență cumplită, care-mi face părul măciucă și pielea de găină: cel mai penibil om din lume mă recunoaște și-mi zâmbește. Cel Mai Penibil Om Din Lume poartă ochelari cât sifoanele și are dinți de cal; e îmbrăcat într-o geacă murdară de piele întoarsă și în niște pantaloni maro de pânză, cu genunchii ieșiți și lucioși; și pe el l-au scos ai lui să vadă *Howard's End,* deși are aproape treizeci de ani. Și-mi aruncă zâmbetul ăla îngrozitor, fiindcă a găsit pe cineva ca el. Sunt atât de tulburat, încât nu pot să fiu atent la Emma Thompson, Vanessa și toți ceilalți; când reușesc, în sfârșit, să mă concentrez e prea târziu, intriga a ajuns prea departe ca s-o mai pot urmări. În final un dulap cu cărți cade-n capul nu știu cui.

Aș merge până acolo încât să afirm că zâmbetul penibilului a intrat într-un *top five* al bilelor mele negre; pe celelalte patru nu mi le aduc aminte acum. Știu că nu sunt la fel de penibil precum cel mai penibil om din lume (Și-a petrecut el cumva noaptea trecută cu

o cântăreață din America? Mă cam îndoiesc); ideea e că diferența dintre noi nu îi sare în ochi, și înțeleg de ce. Asta este, de fapt, momentul adevărului, indiferent dacă suntem tineri sau bătrâni, bărbați sau femei; ăsta este motivul principal pentru care suntem atrași de sexul opus: avem nevoie de cineva care să ne salveze de zâmbetele compătimitoare cu care ne putem întâlni la coadă la cinema, într-o seară de duminică, de cineva care să nu ne lase să cădem în abisul în care trăiesc, împreună cu mama și cu tata, cei condamnați la burlăcie. Eu acolo nu mă mai întorc; mai bine nu mai ies din casă câte zile oi avea decât sa atrag atenția în felul ăsta.

Doisprezece

În zilele următoare mă gândesc la Marie, la Cel Mai Penibil Om Din Lume, precum și – urmând îndemnul lui Barry – la un *top five* al episoadelor mele preferate din *Cheers*: 1) Cel în care Cliff găsise un cartof care semăna cu Richard Nixon. 2) Cel în care John Cleese le-a oferit lui Sam și Diane ședințe de consiliere. 3) Cel în care au crezut că șeful Statului Major al armatei Statelor Unite – interpretat de persoana reală – îi furase cerceii Rebeccăi. 4) Cel în care Sam este angajat comentator sportiv la televiziune. 5) Cel în care Woody cântă cântecelul ăla stupid despre Kelly. (Barry mi-a spus că m-am înșelat în legătură cu patru din cele cinci, că nu am simțul umorului și că are de gând să vorbească la Channel 4 să-mi bruieze recepția în fiecare vineri între nouă și jumătate și zece seara, pentru că sunt un telespectator care nu știe să aprecieze și nu merită nimic.) Dar nu mă gândesc la nimic din ce mi-a spus Laura sâmbătă seara până miercuri, când mă întorc acasă și găsesc un mesaj de la ea. Nu e mare lucru, îmi cere copia unei facturi din dosarul nostru de întreținere, dar, din tonul vocii ei, îmi dau seama că unele dintre lucrurile despre care am discutat ar fi trebuit să mă pună pe gânduri, însă, dintr-un motiv sau altul, nu s-a întâmplat așa.

În primul rând – de fapt, în primul și în ultimul rând –, afirmația că nu s-a culcat cu Ian. Cum pot fi sigur că nu minte? De unde să știu că nu se culcă cu el de săptămâni întregi sau chiar de luni de zile? Și, în orice caz, nu mi-a spus decât că încă nu s-a culcat cu el, și mi-a spus-o sâmbătă, acum cinci zile. Cinci zile! E posibil ca, de atunci, să se fi culcat cu el de cinci ori! (E posibil să se fi culcat cu el de douăzeci de ori, dar, în fine, înțelegeți ce vreau să zic.) Și, chiar dacă nu s-a culcat cu el, e clar că mă amenința că o s-o facă. La urma urmei, ce altceva înseamnă „încă”? „Încă nu am văzut *Reservoir Dogs.*“ Ce înseamnă asta? Că ai de gând să-l vezi, nu?

— Auzi, Barry, dacă îți spun că încă nu am văzut *Reservoir Dogs,* tu ce înțelegi?

Barry se uită la mine.

— Hai, mă… Ce înțelegi tu din propoziția asta: „Încă nu am văzut *Reservoir Dogs*"?

— Păi înțeleg că ești un mincinos. Sau că ai căpiat. L-ai văzut de două ori. O dată cu Laura, o dată cu mine și cu Dick. Nu mai știi că am discutat despre cine l-a omorât pe domnul Pink, sau cum dracu' îl chema?!

— Da, da, știu. Dar să zicem că nu l-am văzut și că ți-aș spune „Încă nu am văzut *Reservoir Dogs*". Ce-ai înțelege?

— Aș înțelege că ești nebun. Și mi-ar părea rău pentru tine.

— Bine, dar tu nu ai înțelege din propoziția asta că am de gând să-l văd?

— Păi cel puțin așa aș spera, fiindcă altfel ar trebui să-ți spun că nu ești prieten cu mine.

— Nu, dar…

— Îmi cer scuze, Rob, dar nu pricep ce vrei. Nu înțeleg unde vrei să ajungi cu discuția asta. Mă întrebi ce-aș înțelege dacă mi-ai spune că nu ai văzut un film pe care l-ai văzut. Ce-ai vrea să-ți spun?

— Stai un pic și ascultă-mă. Dacă eu ți-aș spune…

— „Încă nu am văzut *Reservoir Dogs*", da, da, te urmăresc.

— Nu ai… nu ai rămâne cu impresia că vreau să-l văd?

— Păi… disperat nu ai fi, că altfel te-ai fi dus deja să-l vezi.

— Exact. Noi ne-am dus din prima zi, nu?

— Dar cuvântul „încă"… mda, aș rămâne cu impresia că vrei să-l vezi. Altfel, ai spune că nu te omori să te duci.

— Dar tu ce crezi, e sigur că m-aș duce?

— De unde să știu eu așa ceva? Poate să te calce o mașină, să orbești, orice se poate întâmpla. Poți să renunți la ideea asta. Se poate întâmpla să fii lefter. Sau să te saturi să-ți tot spună unii și alții că trebuie să-l vezi.

Nu-mi place cum sună asta.

— Dar ce treabă au ei?

— Fiindcă e un film extraordinar. E amuzant, violent, e cu Harvey Keitel și Tim Roth și așa mai departe. Și are o coloană sonoră meseriașă.

Poate că, de fapt, nu încape vreo comparație între posibilitatea ca Ian să se culce cu Laura și *Reservoir Dogs.* Ian nu e cu Harvey Keitel și Tim Roth. Și nici nu e amuzant sau violent. Și are o coloană sonoră de rahat, dacă ar fi să ne luăm după ce se auzea prin tavan. Am mers cam departe cu asta.

Dar acel „încă“ tot nu-mi iese din cap.

O sun pe Laura la serviciu.

— A, bună, Rob, îmi spune, ca și cum aș fi un prieten pe care se bucură să-l audă (1. Nu sunt un prieten. 2. Nu se bucură să mă audă. Lăsând la o parte astea…) Ce mai faci?

Nu o las să meargă mai departe cu chestiile de genul „ne-am despărțit, dar rămânem prieteni”.

— Rău, mulțumesc.

Oftează.

— Putem să ne întâlnim? Aș vrea să lămurim niște lucruri pe care mi le-ai spus data trecută.

— Nu vreau… Nu sunt încă pregătită să vorbim iarăși despre lucrurile astea.

— Și eu ce-ar trebui să fac între timp?

Îmi dau seama ce impresie îi las – că mă jelesc, că bocesc, că sunt acru –, dar nu mă pot abține.

— Păi… vezi-ți de viața ta. Nu poți să stai și să aștepți să-ți explic de ce nu vreau să mai fiu cu tine.

— Și cum a rămas cu treaba aia că e posibil să ne împăcăm?

— Nu știu.

— Pentru că data trecută asta mi-ai spus.

Nu ajung nicăieri așa și-mi dau seama că nu e într-o dispoziție în care să-mi facă vreo concesie, dar plusez.

— N-am spus nimic de genul ăsta.

— Ba ai spus! Ba ai spus! Ai spus că mai există o șansă. Asta înseamnă că e posibil!

Dumnezeule-doamne! Asta e chiar de toată jena.

— Rob, acum sunt la serviciu. O să vorbim când…

— Dacă nu vrei să te sun la serviciu, poate ar fi cazul să-mi dai numărul tău de acasă. Îmi cer scuze, Laura, dar nu închid până nu

ești de acord să ne întâlnim la un pahar. Nu înțeleg de ce trebuie să fie mereu după cum vrei tu.

Râde, scurt și acru.

— OK, OK, OK, OK, OK, OK. Mâine seară? Vino să mă iei de la birou.

Pare învinsă definitiv.

— Mâine seară? E vineri. Nu ești ocupată? Bine. Perfect. Mă bucur că o să te văd.

Dar nu sunt sigur că a auzit replica pozitivă, conciliantă, sinceră din final. Închisese între timp.

Treisprezece

La muncă ne ținem toți trei de prostii, pregătindu-ne să plecăm acasă și certându-ne pe un *top five* al tuturor timpurilor de piese de pe prima față a unui album (topul meu: The Clash, „Janie Jones“, de pe *The Clash*; Bruce Springsteen, „Thunder Road“, de pe *Born to Run;* Nirvana, „Smells like Teen Spirit“, de pe *Nevermind*; Marvin Gaye, „Let's Get It On“, de pe *Let's Get It On*; Gram Parsons, „Return of the Grievous Angel“, de pe *Grievous Angel.* Barry: „Mă, l-ai făcut numai cu chestii de care știe toată lumea. De ce n-ai băgat și Beatles? Sau Rolling Stones? Cum de l-ai uitat pe... Beethoven, 'tu-i mama mă-sii? Prima piesă de prima față a Simfoniei V. N-ar trebui să-ți dea voie să ții un magazin de discuri“. Apoi îl fac „obscurantist snob" – păi chiar sunt The Fire Engines[24], de pe lista lui, mai buni decât Marvin Gaye, pe care nu l-a pus? —, iar el îmi spune că sunt „un nene plicticos și bășinos".) Apoi, pentru prima dată în cariera lui la Championship Vinyl, în afară, poate, de cazurile în care a mai fost plecat la concertul cine știe cărei trupe penibile, îl auzim pe Dick:

— Băieți, diseară nu pot să vin la bere.

Tăcere prelungă; ne prefacem șocați.

— Ia vezi-ți de treabă, Dick, spune Barry în cele din urmă.

Dick schițează un zâmbet jenat.

— Nu, pe cuvânt. Nu pot să vin.

— Să nu zici că nu ți-am spus, zice Barry. Sper că ai o explicație serioasă, nu se poate să fii atât de căcăcios.

Dick nu spune nimic.

— Hai, mă, spune cu cine te întâlnești.

Tace în continuare.

— Dick, ai zis la mișto?

Tăcere.

— Nu pot să cred, zice Barry. Unde-i dreptatea pe lumea asta? Unde e? Dreptate, unde ești? Dick are întâlnire, Rob și-o trage cu

Marie LaSalle, și cel mai frumos și mai inteligent din gașcă n-are parte de nimic.

Nu a aruncat-o la derută. Nici măcar nu se uită la mine ca să vadă dacă a nimerit-o, nu ezită ca să vadă dacă protestez; știe sigur, iar eu mă simt rușinat și, în același timp, mândru de mine.

— De unde știi chestia asta?

— Haide, Rob, las-o baltă. Ne iei de proști? Pe mine mă interesează de întâlnirea lui Dick. Cum se poate așa ceva, Dick? Care ar fi explicația rațională. Ia să vedem. Duminică seara ai stat acasă, pentru că mi-ai tras compilația aia. Luni și ieri-seară am fost împreună, și atunci rămâne… marți!

Dick nu spune nimic.

— Unde ai fost marți?

— La un concert, cu niște prieteni.

Oare să fi fost chiar atât de evident? Poate că s-a văzut puțin. Sâmbătă seara, dar Barry nu avea de unde să știe dacă chiar s-a întâmplat ceva.

— Și ce concert e ăla la care, de cum te-ai dus, ți-ai și găsit pe cineva?

— Nu e că am găsit-o de cum m-am dus. Era cu niște prieteni de-ai mei cu care m-am întâlnit acolo.

— Și vă întâlniți din nou diseară?

— Da.

— Cum o cheamă?

— Anna.

— Păi are doar o jumate de nume? Ha? Anna și mai cum? Anna Neagle[25]? Anna Green Gables[26]? Anna Conda? Ia zi!

— Anna Moss.

— Anna Moss[27]. Femeia cu mușchi. Femeia mlaștinilor.

L-am mai văzut făcând lucrul ăsta când era vorba despre femei și, nu știu de ce, nu-mi place deloc. Am vorbit o dată cu Laura despre asta, pentru că încercase și cu ea aceeași chestie: niște calambururi stupide pornind de la numele ei de familie. Nu-mi mai aduc aminte acum exact ce anume. Ceva vulgar, oricum[28]. M-a enervat foarte tare. Voiam să rămână *Laura,* să aibă un nume drăguț și simpatic, de fată, la care să mă pot gândi atunci când sunt într-o dispoziție

visătoare. Nu voiam să o transforme într-un băiat. Laura a rămas, desigur, cu impresia că sunt cam rigid, că vreau ca fetele să rămână vaporoase, naive și feminine; mi-a spus că nu vreau să le privesc așa cum îi privesc pe prietenii mei. Avea, desigur, dreptate. Dar aici e vorba despre altceva. Barry nu face asta de dragul egalității, ci pentru că e veninos, pentru că vrea distrugă sentimentul de confort romantic pe care l-au trezit în noi Laura, Anna sau mai știu eu cine. E șmecher Barry. Șmecher și afurisit. Și-a dat seama ce putere au numele fetelor, și nu-i convine deloc.

— Și, ia zi, e verde și blănoasă?

A pornit ca o glumă – Barry ca drăcușor malefic, de partea acuzării, iar Dick ca pârât –, dar acum rolurile astea au început să devină serioase. Dick are un aer foarte vinovat, și nu a făcut altceva decât să-și găsească o fată.

— Termină, Barry, îi spun.

— Păi da, sigur, îți convine! Să vă luați de mână acum! Club Sportiv „Ciocănarii”, nu?

Încerc să-l iau cu binișorul.

— Vii la bere, sau nu?

— Nu. Mama mă-sii.

— Treaba ta.

Barry pleacă; Dick se simte vinovat acum, nu pentru că și-a găsit pe cineva, ci pentru că eu n-am cu cine să ies la bere.

— Cred că pot să vin un pic.

— Stai liniștit, Dick. Nu-i vina ta că Barry e ofticos. Distracție plăcută.

Se uită la mine cu o recunoștință profundă, care-ți rupe sufletul.

•

Mă simt ca și cum aș fi obișnuit cu conversațiile de felul ăsta de când mă știu. Niciunul dintre noi nu mai e tânăr, dar faza asta ar fi putut să se întâmple și când aveam șaisprezece, douăzeci sau douăzeci și cinci de ani. Ajungem în adolescență și ne oprim acolo; cartografiem terenul și lăsăm granițele neatinse. Și de ce-l frământă atâta pe Barry că Dick se întâlnește cu cineva? Fiindcă nu vrea să-i zâmbească la coadă la film un tip cu dinți de cal și geacă de piele

întoarsă; se gândește că viața merge înainte, și el e tot singur, iar cei mai acri oameni sunt oamenii singuri.

Paisprezece

De când am magazinul, tot încercăm să mărităm un disc scos de o trupă pe care o cheamă The Sid James Experience. De obicei ne scăpăm de chestiile care nu se vând – scădem prețul la 10 pence sau le aruncăm pur și simplu dar lui Barry îi place albumul ăsta (îl are în două exemplare, în caz că-l împrumută cuiva și nu-l mai recuperează); spune că e raritate și că, la un moment dat, o să facă pe cineva foarte fericit. A devenit un fel de ciucă a bancurilor. Clienții fideli întreabă ce mai face și-l mângâie cu afecțiune când dau peste el în timp ce caută prin rafturi, sau îl aduc la casă, ca și cum ar avea de gând să-l cumpere, apoi spun „Glumeam" și-l pun la loc de unde l-au luat.

Mă rog, deci vineri dimineața un tip pe care nu-l știu începe să scotocească prin raftul „Pop britanic, S-Z", scoate un icnet de uimire și fuge cu el la casă, strângând coperta la piept de parcă i-ar fi teamă că i-l ia cineva. Apoi scoate portofelul și plătește, șapte lire, scurt, fără să încerce să se târguiască, cu gesturi automate. Îl las pe Barry să-l servească – ăsta e momentul lui –, iar eu și Dick îi urmărim fiecare mișcare, ținându-ne răsuflarea; e ca și cum ar fi intrat cineva care și-a turnat benzină pe haine și a scos o cutie de chibrituri din buzunar. Nu suflăm până nu scapără chibritul și nu-și dă foc, iar când iese izbucnim în râs și nu ne mai oprim. Simțim că prindem puteri; dacă e posibil să intre cineva în magazin, pur și simplu, și să cumpere albumul Sid James Experience, atunci se poate întâmpla oricând o minune.

•

Laura s-a schimbat de când am văzut-o ultima oară. E și din cauza machiajului, pentru că vine de la serviciu; o face să arate mai puțin stresată, mai odihnită, mai sigură pe ea. Dar nu e numai asta. S-a mai întâmplat ceva, fie ceva real, fie în mintea ei. Orice-ar fi, este limpede că trăiește cu convingerea că a pășit într-o nouă etapă a vieții. Ceea ce nu-i adevărat. N-o s-o las.

Mergem într-un bar pe lângă biroul ei – nu o cârciumă, un bar; pe pereți sunt fotografii cu jucători de baseball, iar meniul e scris cu creta pe o tăbliță; berea la halbă lipsește în mod ostentativ – oamenii poartă costum și beau bere americană direct din sticlă. Nu e aglomerat; ne așezăm, singuri, într-un separeu din fund.

Iar ea intră direct în problemă cu un „Și ce mai faci tu?“, de parcă aș fi un oarecare. Mormăi ceva și știu că n-o să fiu în stare să mă controlez, că o să mă scap prea devreme: acuma, zbang:

— Te-ai culcat deja cu el? — și asta e.

— De-asta voiai să mă vezi?

— Cred că da.

— Of, Rob…

Îmi vine s-o întreb din nou, direct; vreau un răspuns, nu „Of, Rob“ și privirea aia plină de milă.

— Ce-ai vrea să-ți spun?

— Aș vrea să-mi spui că nu e așa, și să nu fie o minciună.

— Nu pot.

Nu se uită la mine când mi-o spune.

Începe să zică altceva, dar nu o aud; am ieșit deja în stradă, croindu-mi drum printre toate costumele și pardesiele alea, furios și îngrețoșat, și mă îndrept spre casă, unde mă așteaptă niște discuri și mai zgomotoase, și mai pline de furie, care să mă facă să mă simt mai bine.

•

A doua zi dimineață, tipul care a cumpărat albumul Sid James Experience se întoarce să-l schimbe. Spune că nu e ce credea el.

— Dar ce credeați că e? îl întreb.

— Nu știu, îmi răspunde. Altceva.

Ridică din umeri și se uită la noi trei, pe rând. Noi îl privim fix, zdrobiți și oripilați; are un aer jenat.

— L-ați ascultat pe tot? îl întreabă Barry.

— Până pe la mijlocul feței a doua. Nu mi-a plăcut.

— Mergeți acasă și mai încercați o dată, îi zice Barry, disperat. N-o să vă mai puteți dezlipi de el. E genul ăsta de album.

Omul dă din cap resemnat. S-a hotărât deja. Alege un CD la mâna a doua cu Madness, iar eu pun discul la loc în raft.

•

După-amiază mă sună Laura.

— Trebuia să-ți dai seama că o să se întâmple, îmi spune. Nu se poate să te fi luat pe nepregătite. Știi că stăteam cu el. Era clar că urma să se ajungă aici la un moment dat.

Îi scapă un râs nervos și, după părerea mea, cât se poate de nepotrivit.

— Și, în orice caz, ceea ce tot încerc să-ți spun e că, de fapt, nu asta e problema. Problema e că noi doi am ajuns într-o situație fără ieșire.

Aș vrea să-i închid, dar nu închidem telefonul decât ca să fim sunați înapoi, și, la urma urmei, de ce m-ar mai suna Laura? N-ar avea niciun motiv.

— Mai ești acolo? La ce te gândești?

Mă gândesc că am făcut baie împreună cu această persoană (doar o dată, acum câțiva ani, dar, mă rog) și a început deja să-mi fie greu să-mi aduc aminte cum arată. Mă gândesc că aș vrea ca această etapă să se încheie și să trecem la următoarea, în care te uiți în ziar, vezi că se dă la televizor *Parfum de femeie* și îți spui că ia te uită, filmul ăsta l-am văzut împreună cu Laura. Mă gândesc dacă ar trebui să mă lupt și, dacă da, cu ce mijloace și cu cine anume.

— La nimic.

— Putem să ne mai întâlnim o dată, dacă vrei. Ca să-ți explic mai bine. Îți sunt datoare măcar cu atâta.

Măcar cu atâta.

— Și cam cât ar însemna prea mult?

— Poftim?

— Nimic. Auzi, trebuie să închid. Să știi că și eu muncesc.

— Mă mai suni?

— Nu-ți știu numărul.

— Știi bine că poți să mă suni la serviciu. Și stabilim să ne vedem și să discutăm ca lumea.

— OK

— Îmi promiți?

— Mda.

— Fiindcă nu vreau ca asta să fie ultima noastră discuție. Te știu eu cum ești.

Dar nu știe deloc cum sunt: o sun tot timpul. O sun în aceeași după-amiază, mai târziu, când Barry a ieșit să ia ceva de mâncare, iar Dick sortează niște comenzi prin poștă, în spate. O sun după șase, când Barry și Dick au plecat. Când ajung acasă, sun la Informații, fac rost de noul număr al lui Ian, sun de vreo șapte ori și închid de fiecare dată când răspunde el; până la urmă, Laura bănuiește ce se întâmplă și răspunde ea. O sun a doua zi dimineață, de două ori după-amiaza și de la cârciumă, seara. Și, când ies de la cârciumă, trec pe unde stă Ian, doar ca să văd cum arată de afară. (E tot o clădire de trei etaje din nordul Londrei, deși habar n-am la ce etaj stă el și, oricum, toate luminile sunt stinse.) Altceva n-am ce face. Pe scurt, am pierdut din nou trenul, la fel cum s-a întâmplat și cu Charlie, acum atâția ani.

•

Există bărbați care sună și bărbați care nu; aș prefera de departe să fac parte din a doua categorie. Aceștia sunt bărbații *cum trebuie,* genul de bărbați după care suspină femeile. Este un stereotip bine înrădăcinat și absurd: bărbatul căruia pare să nu-i pese, care e părăsit și, eventual, stă de unul singur la bar timp de vreo două seri, după care-și vede mai departe de viață; deși data următoare va avea și mai puțină încredere decât înainte, nici nu se face de râs, nici nu sperie pe nimeni, în timp ce eu am reușit săptămâna asta și una, și alta. Astăzi Laura se simte vinovată și plină de regrete, mâine e speriată și furioasă, și numai eu sunt de vină și pentru una, și pentru alta, și nici nu am nimic de câștigat. M-aș opri dacă aș putea, dar am impresia că nu ține de mine; tot timpul mă gândesc numai la asta. „Te știu eu cum ești“, mi-a spus Laura, și, într-un fel, are dreptate; știe că sunt un om comod, că am prieteni pe care nu i-am văzut de ani de zile și că nu mai vorbesc cu niciuna dintre femeile cu care m-am culcat cândva. Dar nu știe cât de greu e să ajungi așa.

•

Acum, aș vrea să le văd: Alison Ashworth, care mi-a dat cu piciorul după trei seri nenorocite petrecute în parc. Penny, care nu m-ar fi lăsat s-o ating nici în ruptul capului, dar s-a culcat din prima

cu nemernicul ăla de Chris Thomson. Jackie, care m-a interesat doar cât a fost împreună cu unul dintre prietenii mei cei mai buni. Sarah, alături de care am întemeiat o coaliție împotriva tuturor celor care-și părăsesc partenerul și care, cu toate astea, m-a părăsit. Și Charlie. Mai ales pe Charlie, căreia trebuie să-i mulțumesc pentru tot: slujba mea extraordinară, încrederea în capacitățile mele sexuale, tot tacâmul. Îmi doresc să fiu o ființă umană perfect echilibrată, să scap de balastul ăsta apăsător de furie, vinovăție și scârbă de sine. Ce anume vreau să fac când o să mă întâlnesc cu ele? Habar n-am. O să stăm de vorbă, o să le întreb ce mai fac și dacă m-au iertat că m-am purtat cu ele cum m-am purtat, și o să le spun că eu le-am iertat că s-au purtat cu mine cum s-au purtat. Ce bine ar fi! M-aș simți eliberat, calm și gata să pornesc din nou la drum dacă m-aș întâlni cu toate, pe rând, și aș vedea că nu mai avem resentimente, ci doar sentimente frumoase, delicate – ca și cum ai gusta o felie de șvaițer, în loc să te lupți cu o bucată veche și tare de parmezan.

În cântecele lui, Bruce Springsteen procedează întotdeauna în felul ăsta. Poate că nu întotdeauna, dar la un moment dat a făcut asta. Ați ascultat „Bobby Jean“, de pe *Born in the USA*? În fine, deci o sună pe fata asta, dar ea a plecat din oraș cu ani în urmă, iar el e supărat că nu a știut, fiindcă voia să-și ia rămas-bun, să-i spună că i-a fost dor de ea și să-i ureze toate cele bune. Iar apoi intră unul din solo-urile alea de saxofon și ți se face pielea de găină, dacă îți plac solo-urile de saxofon. Și Bruce Springsteen. Ei bine, mi-aș dori ca viața mea să fie ca un cântec de-al lui Bruce Springsteen. Măcar o dată. Știu că nu sunt un hoinar rebel, știu că Seven Sister Road nu se compară în niciun caz cu Thunder Road, dar sentimentele sunt aceleași pentru toată lumea, nu-i așa? Aș vrea să le sun, să le urez toate cele bune și să-mi iau la revedere, iar apoi ele să se simtă bine și la fel să mă simt și eu. Ar fi foarte bine. Excelent chiar.

Cincisprezece

Îi sunt prezentat Annei. Dick vine cu ea la cârciumă într-o seară când Barry lipsește. E mărunțică, liniștită, politicoasă, timidă și zâmbește crispat; se vede de la o poștă că Dick e topit după ea. Și-ar dori să-i aprob alegerea, și nu pot decât să fiu de acord cu el, din toată inima. De ce să nu-i vreau binele lui Dick? Îi doresc toată fericirea din lume. Aș vrea să ne demonstreze tuturor că se poate foarte bine să ții o relație și o colecție de discuri în același timp.

— Nu are o prietenă și pentru mine? îl întreb pe Dick.

Desigur că în mod normal nu aș vorbi despre Anna la persoana a treia cu ea de față, dar am o scuză: întrebarea mea este atât un semn de aprobare, cât și o aluzie; Dick a înțeles și zâmbește fericit.

— Richard Thompson, îi explică Annei. E dintr-un cântec de pe un album al lui Richard Thompson, „I Want to See the Bright Lights Tonight", nu, Rob?

— Richard Thompson, repetă Anna, pe un ton care sugerează că în ultimele zile a trebuit să acumuleze rapid foarte multă informație. Asta cine mai era? Dick a încercat să mă mai educe.

— Încă nu am ajuns la el, spune Dick. În orice caz, cântă folk/rock și e cel mai bun chitarist englez. Am dreptate, Rob?

Pune întrebarea cu o voce nesigură. Dacă Barry ar fi aici, s-ar bucura să-i dea peste nas în momentul ăsta.

— Așa e, Dick, îl liniștesc eu. Dick dă din cap cu ușurare și satisfacție.

— Anna e fan Simple Minds, mărturisește el, încurajat de succesul cu Richard Thompson.

— Aha.

Nici nu știu ce să spun. În lumea noastră, asta e ceva cumplit. Nu putem să-i suferim pe Simple Minds. Au ieșit pe primul loc într-un *top five* al trupelor sau artiștilor care trebuie împușcați atunci când o să vină Revoluția Muzicală (După ei i-am înghesuit pe Michael Bolton, U2, Bryan Adams și – surpriză, surpriză – Genesis. Barry

voia să-i împuște și pe Beatles, dar i-am atras atenția că cineva a făcut-o deja.) Îmi este tot atât de greu să pricep cum de a nimerit peste un fan Simple Minds pe cât mi-ar fi de imposibil să concep că s-ar cupla cu cineva din familia regală sau cu un membru al cabinetului din umbră; marea întrebare nu e cum de se plac, ci cum dumnezeu s-au găsit.

— Dar cred că începe să înțeleagă de ce nu ar trebui să fie. Nu?

— Cred că da. Un pic.

Își zâmbesc. Ți se cam ridică părul pe ceafă, dacă stai să te gândești mai bine.

•

Până la urmă, Liz este cea care mă face să nu o mai sun pe Laura toată ziua. Mă scoate la The Ship și-mi trage o predică.

— Să știi că chiar o amărăști, îmi spune. Și pe el.

— Nu mai pot eu de grija lui.

— Păi ar trebui să te mai gândești.

— De ce?

— Fiindcă… fiindcă nu reușești decât să-i coalizezi împotriva ta. Înainte să începi tu chestia asta nu exista nicio coaliție. Era vorba doar de trei oameni care au probleme. În timp ce acum au ceva în comun, și bănuiesc că nu vrei să strici lucrurile și mai tare.

— Și pe tine de ce te frământă atâta? Parcă ziceai că sunt un cretin.

— Da, păi și el tot așa. El e încă și mai cretin, și încă nu a făcut nimic rău.

— De ce e cretin?

— Știi tu.

— Dar tu de unde știi că știu de ce e cretin?

— Pentru că mi-a spus Laura.

— Ați discutat despre ce nu-mi place mie la noul ei prieten? Cum dumnezeu ați ajuns la așa ceva?

— Am luat-o pe ocolite.

— Mie poți să-mi spui direct.

— N-o să-ți placă.

— Haide, Liz!

— OK. Mi-a zis că îți băteai joc mereu de Ian când stăteați împreună… și atunci s-a hotărât ea să te lase.
— Normal că-ți bați joc de unul ca ăsta, cu freza lui afro, de lăieț, cu salopeta aia, cu râsul ăla de prost, cu politica lui de rahat, cu…
Liz râde.
— Deci Laura nu exagera. Văd că nu-ți prea place de el.
— Nu pot să-l suport, dă-l în paștele mă-sii.
— Da, nici eu. Din aceleași motive.
— Și deci ea ce zicea?
— Spunea că pandaliile tale cu Ian au făcut-o să-și dea seama cât de… acru, așa a zis… cât de acru ai devenit. Mi-a zis că te-a iubit pentru entuziasmul și căldura ta, pe care ți le-ai pierdut. Nu mai poți să o faci să râdă; în schimb, o deprimi groaznic. Și acum, pe deasupra, ai început s-o sperii. Să știi că, dacă vrea, poate să cheme poliția.
Poliția. Dumnezeule! Azi dansezi prin bucătărie pe Bob Wills and the Texas Playboys[29] (ia te uită! o făceam să râdă – și a fost doar acum câteva luni!), iar mâine vrea să te bage în pușcărie. Se lasă o tăcere prelungă. Nu pot spune nimic care să nu sune acru. „Și de unde să-mi mai vină căldura?" îmi stă pe limbă s-o întreb. „De unde atâta entuziasm? Cum poți să faci să râdă pe cineva care vrea să pună poliția pe tine?"
— Dar de ce-o tot suni? De ce ții atâta să se întoarcă?
— Tu de ce crezi?
— Nu știu. Și nici Laura nu știe.
— Păi, dacă nu știe, ce rost mai are?
— Întotdeauna mai are rost. Fie și rostul de a evita problemele de genul ăsta data viitoare; întotdeauna există un rost.
— Data viitoare. Chiar crezi că o să mai existe o dată viitoare?
— Haide, Rob. Nu fi ridicol. Și uite cum mi-ai pus trei întrebări ca să eviți să-mi răspunzi la una singură.
— La care?
— Ha, ha! Am văzut bărbați de genul tău în filmele cu Doris Day, dar nu mi-am imaginat că există de-adevăratelea. Își trage o voce stupidă, groasă, de americancă: Bărbați care nu pot să-și ia niciun angajament, care nu pot să spună „Te iubesc" nici măcar atunci

când vor, care încep să tușească și să-și dreagă vocea, ca să schimbe subiectul. Și uită-te la tine! Un specimen în carne și oase. Incredibil.

Știu la ce filme se referă; niște tâmpenii. Nu există asemenea bărbați. E foarte ușor să spui „Te iubesc”, e o nimica toată, și toți bărbații pe care-i cunosc eu fac chestia asta tot timpul, mai mult sau mai puțin. M-am purtat de câteva ori ca și cum n-aș fi putut s-o spun, deși nu prea îmi dau seama de ce. Poate pentru că voiam să confer momentului genul ăla de romantism din filmele cu Doris Day, să-l fac mai memorabil. Știți cum e: ești cu o fată, începi să spui ceva, apoi te oprești, iar ea te întreabă „Ce e?“, și tu – „Nimic”, și ea – „Te rog, spune-mi“, și tu – „Nu, o să sune penibil”, și până la urmă ți-o scoate cu cleștele din gură, deși aveai oricum de gând s-o spui, iar ea crede că e cu atât mai prețios ce i-ai spus cu cât a fost mai greu obținut. Poate că a știut tot timpul că te prosteai, dar nu-i pasă. E o scenă dintr-un film; mai actori de-atât n-o să fim niciodată; aceste câteva zile în care te hotărăști că-ți place suficient de mult de o fată ca să-i spui că o iubești, dar nu vrei să strici totul împuțind-o cu sinceritatea ta solemnă.

Însă n-am de gând s-o pun la punct pe Liz. N-am de gând să-i spun că toată chestia asta e o încercare de a-mi redobândi controlul, că nu știu dacă o iubesc sau nu pe Laura, dar nu vreau să aflu în timp ce ea trăiește cu altul; prefer s-o las pe Liz să creadă că sunt un personaj dintr-ăla constipat, tăcut și devotat care prinde în cele din urmă viață. Cred că nu am nimic de pierdut pe termen lung.

Șaisprezece

Încep cu începutul, cu Alison. O rog pe mama să se uite după părinții ei în cartea de telefon și iau numărul de acolo.

— Doamna Ashworth?

— Da.

Eu și doamna Ashworth nu ne-am cunoscut niciodată. În decursul relației noastre de șase ore, nu am ajuns până la etapa în care faci cunoștință cu părinții.

— Sunt un prieten vechi al lui Alison și aș vrea să iau legătura cu ea.

— Vreți să vă dau adresa din Australia?

— Păi… dacă acolo stă, da.

O să-mi ia ceva timp până o să-i pot acorda lui Alison iertarea mea. Săptămâni întregi, dacă stăm să ne gândim: până îi scriu, cu chiu, cu vai, o scrisoare, până îmi răspunde ea…

Îmi dă adresa fiică-sii, și o întreb ce face Alison acolo; s-a măritat cu unul care are o firmă de construcții, e asistentă medicală, au doi copii, două fetițe și bla bla bla. Reușesc să mă abțin; nu o întreb dacă mai pomenește de mine. Nu poți merge până într-acolo cu narcisismul. Apoi întreb de David, care e la Londra, la o firmă de contabilitate, e însurat și are și el tot două fetițe, și de ce oare nimeni din familie nu poate să facă și un băiat? Că și vărului lui Alison tocmai i s-a născut tot o fată! Îmi exprim stupoarea în mod adecvat.

— Cum ai cunoscut-o pe Alison?

— Am fost primul ei prieten.

Urmează o tăcere și, pe moment, mă tem să nu fi fost ținut responsabil în familia Ashworth, timp de douăzeci de ani, de cine știe ce delict sexual pe care nu l-am comis.

— S-a măritat cu primul ei prieten, Kevin. O cheamă Alison Bannister.

S-a măritat cu Kevin Bannister. Am fost strivit de stihii pe care nimeni nu le poate stăpâni. Este zdrobitor. Ce sorți de izbândă mai am împotriva destinului orb? Nu e nimic de făcut. Nu este vina mea, eu nu am greșit cu nimic; simt cum rana provocată de Alison mi se vindecă chiar în clipa asta, văzând cu ochii.

— Dacă așa zice ea, înseamnă că minte.

Am vrut să o spun pe ton de glumă, dar a sunat ca dracu'.

— Poftim?

— Nu, serios, lăsând gluma deoparte, ha ha, am fost cu ea înainte de Kevin. Cam vreo săptămână doar – trebuie să exagerez puțin, pentru că, dacă i-aș spune adevărul, ar crede că sunt nebun –, dar se pune și asta, nu? La urma urmei, fiecare sărut contează, ha ha.

Nu voi permite ca numele meu să fie șters în felul ăsta din cartea istoriei. Am avut și eu rolul meu. Mi-am făcut și eu numărul.

— Cum spuneați că vă cheamă?

— Rob. Bobby. Bob. Robert. Robert Zimmerman[30].

'Tu-i mama mă-sii.

— Bine, Robert, îi spun că ai căutat-o când vorbesc cu ea. Dar nu știu dacă o să-și mai aducă aminte de tine.

Sigur că are dreptate. O să-și aducă aminte de seara în care s-a cuplat cu Kevin, dar nu și de seara dinainte. Probabil că numai eu îmi amintesc de seara dinainte. Cred că ar fi trebuit s-o uit de-o veșnicie, dar eu nu mă prea pricep să uit.

•

Tipul intră în magazin ca să cumpere coloana sonoră din *Fireball XL5*[31], pentru ziua nevesti-sii (și am discul original; dă pe el zece lire). Probabil că e cu doi-trei ani mai tânăr decât mine, dar vorbește îngrijit, e îmbrăcat la costum și-și zăngăne cheile de la mașină; nu știu de ce, dar lucrurile astea mă fac să mă simt cu vreo două decenii mai tânăr decât el, ca și cum aș avea vreo douăzeci de ani, iar el vreo patruzeci și ceva. Simt o dorință bruscă și arzătoare de a afla ce crede despre mine. Nu-i dau curs, firește („Poftiți discul și restul. Și acum, spuneți-mi sincer, credeți că sunt un ratat, nu?"), dar mă gândesc mult timp după aceea la felul în care trebuie să fi arătat în ochii lui.

Ce vreau să spun: e însurat, ceea ce e deja destul de înspăimântător, și are genul de chei pe care le zăngăni cu mândrie, să zicem de la un BMW, de la un Batmobile[32] sau de la vreo altă mașină de fițe și are o slujbă pentru care trebuie să poarte costum – deși nu mă pricep, până și eu îmi dau seama că e un costum scump. Azi sunt ceva mai îngrijit decât de obicei – mi-am luat blugii noi, negri, în loc de cei vechi, albaștri, și port o cămașă cu mânecă lungă, pe care m-am chinuit s-o calc –, dar, chiar și așa, e evident că nu arăt ca un adult care are o slujbă de adult. Oare vreau să fiu ca el? Nu chiar, n-aș prea crede. Însă îmi vin din nou gândurile alea despre muzica pop, mă întreb dacă îmi place pentru că sunt nefericit, sau dacă sunt nefericit pentru că-mi place muzica. Mi-ar prinde bine să știu dacă tipul ăsta a luat-o vreodată în serios sau dacă a fost înconjurat vreodată de mii și mii de cântece despre… despre… (haide, mă, spune-o odată!)… ei, da, despre dragoste. Sunt înclinat să cred că nu. Sunt, de asemenea, înclinat să cred că nici Douglas Hurd[33], și nici președintele de la Bank of England; nici David Owen[34], Nicholas Witchell, Kate Adie[35] și nicio mulțime de alți oameni celebri pe care ar trebui să-i știu, dar nu-mi vin acum în minte, pentru că nu au cântat niciodată în cine știe ce trupă obscură de blues. Pe oamenii ăștia se vede că n-au timp să asculte prima față de pe *Al Green Greatest Hits,* nemaivorbind de celelalte discuri ale lui (zece albume numai la Hi Records, deși numai nouă au fost produse de Willie Mitchel); sunt mult prea absorbiți de fixarea ratei de referință și de încercările de a impune pacea în spațiul fostei Iugoslavii ca să mai asculte „Sha La La (Make Me Happy) “.

Așa că s-ar putea să aibă un ascendent asupra mea dacă vorbim de seriozitate în sensul curent al cuvântului (deși, după cum știm cu toții, *Al Green Explores Your Mind* este ceva cum nu se poate mai serios), dar ar trebui să le-o iau înainte atunci când e vorba de probleme sentimentale. Ar trebui să pot spune așa: „Dragă Kate, e un lucru foarte bun să relatezi dintr-o zonă de conflict. Dar cum stai cu singurul lucru cu adevărat important? Știi bine ce vreau să spun, nu-i așa, păpușă?“ Apoi ar trebui să-i împărtășesc întreaga experiență emoțională pe care am acumulat-o la Colegiul Științei Muzicale. Dar uite că nu e chiar așa. Nu știu nimic despre viața

sentimentală a lui Kate Adie, dar n-are cum să fie mai tristă decât a mea, în niciun caz. Mi-am petrecut aproape treizeci de ani din viață ascultându-i pe alții cum cântă despre suflete zdrobite, și la ce mi-a ajutat? M-a ajutat pe dracu'.

Deci poate că ceea ce am spus mai devreme, cum că îți distrugi viața dacă asculți prea multe discuri… poate că există aici un sâmbure de adevăr, la urma urmei. Uite, David Owen; e însurat, nu? Și-a văzut de treabă, și acum e un diplomat de mare calibru. Tipul care a venit la magazin, cu costumul și cheile de la mașină, e și el însurat și acum este, știu și eu, om de afaceri, să zicem. Eu, unul, sunt burlac – iar, în momentul de față, cât se poate de burlac – și sunt proprietarul unui magazin de discuri în pragul falimentului. Am impresia că, dacă așezi muzica (și, probabil, și cărțile, filmul, teatrul sau alte lucruri care te fac să simți) în centrul existenței tale, atunci nu-ți poți permite să-ți faci ordine în viața sentimentală și începi să o vezi ca pe un produs finit. Trebuie s-o rumegi bine, s-o întreții și să ai grijă să fie alertă, s-o rumegi din nou și să despici firul în patru până se alege praful de toate și ești nevoit s-o iei de la capăt, încă o dată. Poate că noi, cei care ne intoxicăm toată ziua cu chestii sentimentale, am ridicat prea sus ștacheta vieții și, de aceea, nu ne mai putem simți pur și simplu mulțumiți: trebuie să ne simțim fie nefericiți, fie pe culmile extazului, fericiți până peste cap, iar la aceste stări este greu să ajungi în cadrul unei relații stabile și solide. Poate că Al Green este mai vinovat decât m-am gândit eu vreodată.

Vedeți voi, discurile m-au ajutat să mă îndrăgostesc, nu încape nicio îndoială. Aud ceva nou, cu o schimbare de acord care-mi topește măruntaiele, și, până să-mi dau seama, pornesc în căutarea unei fete, pe care o găsesc tot până să-mi dau seama. M-am îndrăgostit de Rosie, femeia cu orgasmul simultan, după ce mă îndrăgostisem de o melodie de Cowboy Junkies: am ascultat-o, și-am tot ascultat-o, și-am tot ascultat-o, până am devenit visător și am simțit nevoia de cineva la care să visez; am găsit-o pe ea și… uite cum am dat de necaz.

Șaptesprezece

Cu Penny mi-e foarte ușor. Adică nu în sensul ăla (dacă ar fi fost așa, nu ar mai fi trebuit să mă întâlnesc acum cu ea ca să vorbim despre cordeală și Chris Thomson, pentru că aș fi cordit-o eu primul și, atunci, n-ar mai fi avut el de ce să behăie așa în dimineața aceea, în clasă); vreau să zic că mi-e ușor să dau de ea. Maică-mea se întâlnește destul de des cu maică-sa; acum câtva timp, mama mi-a dat numărul ei și mi-a zis să iau legătura cu ea, iar mama lui Penny i-a dat numărul meu, și niciunul din noi n-a făcut nimic în ideea asta, însă eu l-am păstrat, totuși. Și e surprinsă când mă aude – o tăcere prelungă; își scanează memoria ca să proceseze numele, apoi mă recunoaște și râde scurt –, dar cred că nu neplăcut; stabilim să mergem la cinema, la un film chinezesc pe care trebuie să-l vadă pentru la servici, și apoi să ne ducem să mâncăm ceva.

Filmul e OK, mai bun decât mă așteptasem – despre o femeie pe care o trimit să trăiască cu un bărbat, care are deja o mulțime de neveste, așa că ideea e cum o să se descurce cu rivalele ei, și totul se termină foarte rău. Normal. Dar Penny are un pix special pentru criticii de film, dintr-alea cu o lanternă mică în vârf (deși nu e critic de film, ci doar ziaristă la Radio BBC); lumea se tot uită la ea și-și dă coate, iar eu mă simt ca un tâmpit stând lângă ea. (Trebuie să spun, deși nu e frumos din partea mea, că arată oricum cam ciudat, chiar și fără pixul special; ea a avut întotdeauna o înclinație spre hainele delicate, dar hainele cu care s-a îmbrăcat în seara asta – o rochie lungă, înflorată, și un pardesiu bej – împing delicatețea spre culmi nebănuite. „Ce naiba caută tipul ăla mișto, în geacă de piele, cu tanti aia?“ s-or fi întrebând. Probabil.)

Mergem la un restaurant italian pe care-l știe ea și unde o știu și chelnerii, care fac gesturi vulgare cu râșnița de piper; pare amuzată. De multe ori, oamenii care își iau munca foarte în serios gustă glumele proaste, ca și cum ar fi fost privați de distracție și, ca atare, suferă de ejaculare precoce în hohote de râs. Dar, la urma urmei,

Penny e chiar OK. E fată de comitet, și mi-e foarte ușor să aduc vorba despre Chris Thomson și cordeală. Trântesc povestea pur și simplu, fără nicio explicație prealabilă.

Încerc să-i povestesc pe un ton glumeț și cu autoironie (doar e vorba despre mine aici, nu despre el și ea), dar rămâne siderată și o dezgustă cu totul; lasă jos furculița și cuțitul și se uită în gol; îmi dau seama că e gata să izbucnească în lacrimi.

— Jigodia… Nu trebuia să-mi fi spus.

— Îmi cer iertare. Cum să-ți spun, m-am gândit că a trecut mult timp de-atunci și așa mai departe.

— Dar e clar că din punctul tău de vedere nu a trecut atâta timp.

Corect.

— Nu. Dar credeam că sunt eu mai ciudat.

— Și, oricum, de unde nevoia asta subită de a-mi povesti?

Ridic din umeri.

— Habar n-am. Am vrut doar să…

Și apoi îi demonstrez că, dimpotrivă, știu foarte bine: îi spun despre Laura și Ian (deși nu-i spun și despre Marie, bani, avort sau dobitoaca de Rosie) și despre Charlie; despre Charlie îi spun, poate, mai mult decât ar vrea să știe. Încerc să-i explic că simt că sunt întotdeauna respins, că Charlie a vrut să se culce cu Marco, nu cu mine, că Laura a vrut să se culce cu Ian, nu cu mine, că până și Alison Ashworth, cu atâția ani în urmă, a vrut să se mozolească că Kevin Bannister, nu cu mine (deși nu-i împărtășesc descoperirea mea recentă în legătură cu fatalitatea destinului), și, întrucât și ea, Penny, a vrut să se culce cu Cris Thomson, nu cu mine, sper că o să mă poată ajuta să înțeleg ce se întâmplă de atâta timp, de ce sunt eu blestemat să fiu părăsit mereu de femei.

Iar ea îmi spune, foarte apăsat, cu venin chiar, ca să fiu sincer, ce-și aduce aminte: că era înnebunită după mine, că voia să se culce cu mine, dar nu la vârsta de șaisprezece ani, și că, atunci când i-am dat papucii…

— Când tu mi-ai dat papucii, repetă ea, plină de furie, pentru că eram, ca să-ți folosesc fermecătoarea expresie, „crispată”, nu mă mai puteam opri din plâns, și te-am urât din tot sufletul. Și, după aia, infectul ăla mi-a propus să ne întâlnim, iar eu eram prea obosită ca

să-l mai resping; nu m-a violat, pentru că i-am zis că sunt de acord, dar nici prea departe n-a fost. Și pe urmă nu am mai făcut sex cu nimeni până am terminat facultatea, pentru că mi-era silă. Și tu vrei să stăm acum la o bârfă despre cum e să fii respins. Du-te-n mă-ta, Rob.

Iată, deci, încă una în legătură cu care nu trebuie să-mi fac probleme, pentru că trebuia să-mi fi făcut cu ani în urmă.

Optsprezece

Înăuntru, pe ușa magazinului e lipit cu scotch un bilet scris de mină, șters și îngălbenit de vreme. Zice așa:

SE CAUTĂ DERBEDEI TINERI ȘI ȘMECHERI
(BASS, TOBE, CHITARĂ) PENTRU TRUPĂ NOUĂ.
PREFERINȚE: REM, PRIMAL SCREAM, FANCLUB ETC.
ÎNTREBAȚI DE BARRY, ÎN MAGAZIN.

Înainte, anunțul se încheia cu fiorosul post-scriptum „NU SE ACCEPTĂ CHIULANGIII”, dar, după înregistrarea unor rezultate dezamăgitoare în decursul primilor doi ani ai campaniei de recrutare, Barry s-a hotărât că, la urma urmei, erau bine veniți și chiulangiii, însă fără vreun efect notabil; poate că nu reușeau să ajungă de la ușă până la casă. Acum câtva timp, s-a interesat un tip care avea o baterie și, deși acest duet minimalist voce-tobe a făcut câteva repetiții (din nefericire, nu a rămas nicio înregistrare), Barry a luat în cele din urmă o decizie înțeleaptă, și anume că avea nevoie de un sound mai plin.

De atunci încoace, nimic… până azi. Dick îl vede primul – îmi face semn din cap, și îl urmărim fascinați pe tipul care contemplă anunțul, dar, când se întoarce ca să vadă care din noi o fi fiind Barry, ne reluăm imediat activitățile pe care le lăsasem. Nu e nici șmecher, nici tânăr; arată mai degrabă ca un cărător de scule pentru Status Quo decât ca un star în devenire, care aspiră la o poză pe coperta unui disc de *Smash Hits*. Are niște plete linse, pe care le poartă legate la spate într-o coadă de cal, și o burtă care se ițește peste curea, ca să se simtă ceva mai comod. Până la urmă vine la casă și arată cu mina spre ușă.

— Nenea ăsta, Barry, e pe-aici?

— Mă duc să-l chem.

Intru în depozit, unde Barry s-a întins să se odihnească un pic.

— Auzi, Barry, vezi că te caută cineva în legătură cu anunțul.
— Care anunț?
— Pentru trupă.
Deschide ochii și se uită la mine.
— Fugi, mă, de-aici!
— Serios. Vrea să vorbească cu tine.
Se ridică și se duce în magazin.
— Da?
— Tu ai pus anunțul ăla?
— Da, eu.
— La ce cânți?
— La nimic.
Dorința arzătoare a lui Barry de a cânta la Madison Square Garden nu l-a coborât niciodată până la fapte într-atât de lumești precum aceea de a învăța un instrument.
— Dar poți să ții vocea, nu?
— Da.
— Căutăm un vocalist.
— Voi ce ascultați?
— E, păi cam tot alea de care ai zis și tu acolo. Dar vrem să fim ceva mai experimentali. Vrem să ne păstrăm sensibilitatea muzicală, dar să ne-o și forțăm un pic.
Să ne ferească dumnezeu!
— Sună mișto.
— Până acum n-am avut concerte sau alte chestii de genul ăsta. Abia ce ne-am adunat împreună. Mai mult așa, de plăcere. Dar o să vedem noi cum merge treaba, nu?
— Corect.
Cărătorul de scule pentru Status Quo mâzgălește o adresă, dă mâna cu Barry și pleacă. Dick și cu mine ne zgâim la spinarea lui, așteptându-ne să fie mistuit de o combustie spontană, să dispară pur și simplu sau să-i crească aripi de înger; în timpul ăsta, Barry își îndeasă adresa într-un buzunar de la blugi și caută un disc pe care să-l pună la combină, ca și cum ceea ce s-a întâmplat adineauri – un străin misterios a intrat și i-a îndeplinit unul dintre visele lui cele

mai dragi – nu ar fi exact genul de miracol mărunt pe care cei mai mulți dintre noi îl așteptăm în zadar.

— Care-i treaba? ne spune. Ce-aveți, ați înnebunit? Nu-i decât o trupă păduchioasă de garaj. Nu-i nimic deosebit.

•

Jackie stă în Pinner, nu departe de locul unde am crescut, împreună cu prietenul meu Phil, desigur. Când o sun, își dă seama imediat cine sunt, poate pentru că sunt singurul Celălalt Bărbat pe care l-a cunoscut vreodată; la început pare circumspectă, suspicioasă, ca și cum s-ar teme că vreau să o iau de la capăt. Îi spun că maică-mea și taică-meu sunt bine, că am un magazin, că nu sunt însurat și nu am copii, punct în care suspiciunea se transformă în simpatie și, poate, o umbră de vinovăție (Să fie oare vina mea? – Îmi dau seama că la asta se gândește. – Oare să nu mai fie capabil de iubire de atunci, din 1975, de când m-am împăcat cu Phil?); îmi spune că au doi copii și o căsuță, că lucrează amândoi, dar ea nu a făcut colegiul, exact așa cum s-a temut. Ca să pună capăt scurtei tăceri care intervine după acest curriculum vitae, mă invită la ei, la cină, iar eu accept, în scurta tăcere care intervine după invitație.

Jackie are șuvițe cenușii în păr, dar altfel este drăguță, prietenoasă, sensibilă și în celelalte feluri în care era ea; o sărut și îi întind mâna lui Phil. Phil e acum bărbat în toată firea, cu mustață, cămașă cu mânecă lungă, chelie și cravată slăbită la gât, dar face o pauză teatrală înainte să-mi întoarcă gestul – ține cu tot dinadinsul să-mi dau seama că este un moment simbolic, că mă iartă pentru rătăcirile de acum nu mai știu câtă vreme. Dumnezeul mare, parcă elefanții erau ăia care nu uită niciodată, nu funcționarii de la British Telecom. Dar, dacă ne gândim bine, eu ce altceva fac aici, dacă nu să scormonesc prin niște lucruri pe care majoritatea oamenilor le-ar fi uitat cu mult timp în urmă?

Jackie și Phil sunt cei mai plictisitori oameni din sud-estul Angliei, poate pentru că sunt căsătoriți de prea multă vreme și, din cauza asta, nu au niciun subiect de conversație, în afară de durata căsniciei lor. Până la urmă, nu am încotro și-i întreb, oarecum în glumă, care e secretul succesului lor; nu fac decât să economisesc ceva timp, pentru că, probabil, oricum aveau de gând să mi-l spună.

„Dacă ai găsit persoana potrivită, ai găsit-o și gata, indiferent ce vârstă ai.“ (Phil)

„Trebuie să pui osul într-o relație. Nu poți să renunți, pur și simplu, de fiecare dată când scârțâie ceva.“ (Jackie)

„Așa este. E ușor să-ți faci bagajele și s-o iei de la capăt cu cineva după care ți s-au aprins călcâiele, dar până la urmă ajungi din nou în stadiul în care trebuie să pui osul.“ (Phil)

„Nu prea mai ai parte de cine romantice la lumina luminărilor și de o a doua luna de miere, asta e clar. Dar noi am depășit lucrurile astea. În primul și-n primul rând suntem buni prieteni.“ (Jackie)

„Indiferent ce crede lumea, nu poți să te arunci în pat cu prima persoana care îți cade cu tronc și să crezi că asta n-o să-ți afecteze căsnicia.” (Phil)

„Tineretul din ziua de azi…“ Nu. Glumeam. Dar vorbesc pe un ton… evanghelic despre ceea ce au ei, ca și cum aș fi venit din nordul Londrei ca să-i arestez pentru că trăiesc în monogamie. Nu am venit cu scopul ăsta, dar au dreptate să considere că, în mediul meu, asta e un delict: este împotriva legii pentru că suntem, cu toții, cinici și romantici, uneori în același timp, iar căsnicia, cu clișeele și pâlpâirea ei nestinsă și călduță, este la fel de bine venită precum usturoiul pentru un vampir.

•

Sunt acasă și trag pe o casetă niște single-uri vechi, când sună telefonul.

— Salut. Rob?

Recunosc vocea, în sensul că o asociez cu cineva care îmi este antipatic, dar mai departe nu reușesc să merg.

— Ian e la telefon. Ray.

Nu spun nimic.

— M-am gândit că ar fi bine să stăm puțin de vorbă. Să rezolvăm unele lucruri.

A luat-o razna… *nu știu ce.* A luat-o razna… *puncte puncte.* Știți situația în care lumea folosește expresia asta pentru a comunica faptul că nu știu ce care mergea bine a scăpat de sub control? „Democrația a luat-o razna.” Ei, bine, eu vreau să folosesc expresia asta, dar nu mi-e foarte clar ce este acel nu știu ce. Nordul Londrei?

Viața? Anii ’90? Nu știu. Tot ce știu e că într-o societate normală, sănătoasă, Ian nu m-ar fi sunat ca să rezolvăm unele lucruri. Și nici eu nu l-aș fi sunat ca să rezolvăm unele lucruri. L-aș rezolva pe el, și chiar am impresia că vrea să-și adune dinții în batistă.

— Și cam ce-ar trebui să rezolvăm noi?

Sunt atât de furios, încât îmi tremură vocea, ca la școală, atunci când eram gata să sar la bătaie, și, din cauza asta, nu dau câtuși de puțin impresia că aș fi furios, ci speriat.

— Hai să fim serioși, Rob. E clar că relația mea cu Laura te-a dat peste cap.

— Ca să vezi ce chestie! Ai fi vrut să te felicit?

Scurt și la obiect.

— Nu e de glumă aici, Rob. E vorba de hărțuire. Dai zece telefoane într-o noapte, te învârți prin jurul casei mele…

’Tu-i mama mă-sii! Cum naiba m-a văzut?

— Mda, păi n-am mai făcut chestia asta.

Ce-a fost scurt și la obiect s-a dus; acum mă bâlbâi ca unul care se știe cu musca pe căciulă.

— Am observat, și să știi că ne bucurăm. Dar, cum să-ți spun eu ție… hai să vedem cum putem să facem pace. Vrem să-ți ușurăm situația. Ce putem face? Laura e o persoană deosebită, îmi dau seama de asta și știu că treci printr-o perioadă proastă acum. Nici mie nu mi-ar fi deloc ușor dacă aș pierde-o. Dar îmi place să cred că, dacă s-ar hotărî că nu vrea să mai stea cu mine, i-aș respecta decizia. Nu știu dacă mă înțelegi.

— Mda.

— Bun. Și deci cum rămâne treaba?

— Habar n-am.

Și apoi închid telefonul – nu pe o replică șmecheră, zdrobitoare sau după un șuvoi de insulte, ci pe un „habar n-am“. I-am arătat eu lui.

EL: Bun. Și deci cum rămâne treaba?

EU: Vezi-ți de treabă, penibilule! Avea dreptate Liz să te facă în toate felurile. *[Trântesc receptorul.]*

EL: Bun. Și deci cum rămâne treaba?

EU: Nu rămâne în niciun fel, Ian. Sau eu, unul, nu mă las. În locul tău, mi-aș schimba numărul. Mi-aș schimba adresa. În curând, o să-ți pară rău după vremurile când treceam o dată pe la tine și-ți dădeam zece telefoane pe noapte. Ai grijă, băiețaș. *[Trântesc receptorul.*]

EL: Dar îmi place să cred că, dacă s-ar hotărî că nu vrea să mai stea cu mine, i-aș respecta decizia.

EU: Dacă s-ar hotărî că nu mai vrea să stea cu tine, eu i-aș respecta decizia. Și aș respecta-o și pe ea. Toți prietenii ei ar respecta-o. Toată lumea ar chiui de bucurie. Ar însemna că trăim într-o lume mai bună.

EL: Ian e la telefon. Ray.

EU: Du-te, bă, în mă-ta. *[Trântesc receptorul.*]

Așa, deci.

Așa, deci nimic. Ar fi trebuit să zic unul dintre lucrurile astea. Ar fi trebuit să-i spun măcar o obscenitate. E clar că ar fi trebuit să-l ameninț cu violența fizică. Nu trebuia să închid pe un „habar n-am“. Chestiile astea o să mă tot râcâie până o să crăp de cancer sau de inimă rea. Tremur întruna și-mi refac la nesfârșit scenariul în cap, până ajunge o otravă în concentrație de sută la sută, dar nu mă ajută cu nimic.

Nouăsprezece

Sarah încă îmi mai trimite felicitări de Crăciun cu numărul de telefon și adresa ei. (Nu scrie pe ele, folosește autocolantele alea de rahat.) Nu spune niciodată decât „Crăciun fericit! Cu dragoste, Sarah“, cu scrisul ei mare și rotund, de profesoară de engleză. Îi răspund și eu cu felicitări goale. Acum vreo doi ani, am observat că și-a schimbat adresa; am mai observat și că s-a schimbat din Strada Cutare, Numărul Cutare într-un număr urmat de o literă, care nici măcar nu era un „B“, care încă ar mai fi putut trimite la o casă, ci un „C“ sau un „D“, care nu ar putea trimite decât la un apartament. La vremea respectivă nu am stat prea mult să mă gândesc la asta, dar acum îmi pare limpede ca lumina zilei. Eu, unul, înțeleg de-aici că Strada Cutare, Numărul Cutare era a lui Tom și că, între timp, Tom a cam ieșit din peisaj. Mulțumit? Cine, eu?

Arată la fel, poate puțin mai subțire (Penny era mult mai plină, dar e de două ori mai în vârstă decât ultima oară când am văzut-o; Sarah a trecut doar de la treizeci la treizeci și cinci de ani, și asta nu e o perioadă în care să te îngrași cine știe ce), dar îl are încă pe vino-ncoace. Ieșim la o pizza, și e deprimant să vezi cât de mult înseamnă asta pentru ea; nu actul în sine de a mânca pizza, ci faptul că a ieșit cu cineva. Tom a plecat, și încă într-un mod destul de spectaculos. Fiți atenți aici: nu i-a spus nici că relația lor nu îl face fericit, nici că a cunoscut pe cineva cu care ar vrea să se întâlnească, nici că se întâlnește deja cu altcineva, ci că se însoară cu altcineva. Clasic, nu-i așa? Te pufnește și râsul, zău, însă eu reușesc să mă abțin. Asta e una dintre poveștile alea cu ghinioane care îi afectează destul de serios pe cei care cad victime, așa că nu fac decât să clatin din cap la auzul cumplitelor mistere ale universului.

Se uită în paharul de vin.

— Nu pot să cred că te-am lăsat pentru el. Ce proastă…

Nu asta vreau să aud. Nu vreau să respingă respingerea, ci să o explice, ca să-i pot acorda iertarea.

Ridic din umeri.

— Probabil că părea o idee bună la vremea aia.

— Probabil. Dar nu-mi mai aduc aminte de ce.

Aș putea încheia aici printr-o partidă de sex; perspectiva asta nu mă înfricoșează. Există vreo modalitate mai bună de a exorciza demonii respingerii decât aceea de a i-o trage femeii care te-a respins? Dar asta nu ar însemna doar să te culci cu o femeie, ci cu o întreagă cultură a femeii singure. Dacă ne-am duce la ea acasă, acolo ar fi și o pisică, și parcă văd că ar sări pe pat într-un moment crucial, iar noi ar trebui să ne întrerupem, cât timp ea ar ușui-o și ar închide-o în bucătărie. Și parcă văd că ar trebui să ascultăm vreun disc de-al ei cu Eurythmics, și nu ar avea nimic de băut. Și aici nu va fi așa de simplu precum cu Marie LaSalle, care mi-a spus că și femeile au dreptul să se simtă ațâțate și apoi a ridicat din umeri; o să am parte doar de telefoane, momente jenante și regrete. Așa că n-am de gând să mă culc cu Sarah decât dacă în seara asta, la un moment dat, îmi dau seama destul de limpede că e ori ea, ori nimic pentru tot restul vieții mele, și deocamdată nu prea cred să se coboare asupra mea o asemenea viziune: tot în felul ăsta am ajuns noi împreună pe vremuri. Și tot din rațiunea asta m-a părăsit pentru Tom. Și-a făcut un calcul, a estimat probabilitățile, a pariat cu prudență pe o miză mică și a plecat. Faptul că și-ar dori o a doua șansă spune totul despre mine și despre ea – are treizeci și cinci de ani și se gândește că viața nu-i va oferi vreodată mai mult decât are aici, în seara asta: o pizza și un fost prieten de care nu i-a plăcut niciodată cine știe ce. Este o concluzie destul de sumbră, dar nu e greu de înțeles cum de a ajuns aici.

Bine, amândoi știm că asta nu ar trebui să conteze, că viața înseamnă ceva mai mult decât să-ți găsești o pereche, că mass media sunt de vină, bla bla bla. Dar uneori e destul de greu să-ți dai seama de toate astea – într-o dimineață de duminică, când mai ai în față vreo zece ore până să te duci într-un bar ca să bei ceva și să vorbești cu cineva, pentru prima oară pe ziua respectivă.

Nu m-a lăsat inima să discut despre respingere. Nu încape aici niciun resentiment, și mă bucur că ea m-a părăsit pe mine, nu invers. Și așa mă simt destul de vinovat. Vorbim puțin despre filme

– i-a plăcut *Dansând cu lupii,* dar sunetul din *Reservoir Dogs* i s-a părut slab – și slujbă, vorbim puțin mai mult despre Tom și puțin despre Laura, deși îi spun doar că trecem printr-o perioadă mai dificilă. M-ar vrea înapoi, dar eu nu; cădem de acord că ne-am simțit bine și că o să repetăm figura în curând. A mai rămas doar Charlie acum.

Douăzeci

– Experimentați, experimentați? Tot vă mai forțați sensibilitatea muzicală?

Barry se uită la mine urât. Îl enervează să vorbească despre trupă.

— Da, ia zi, Barry, cum e, le plac aceleași chestii, vă potriviți? întreabă Dick cu candoare.

— Nu e vorba că „ne plac chestii”, Dick. E vorba că noi cântăm. Piesele noastre.

— Corect, zice Dick. Scuze.

— Haide, Barry, mai scutește-ne, îi spun eu. Și cum sună piesele voastre? Ca Beatles? Ca Nirvana? Ca Ștrumfii veseli?

— Nu prea cred eu să-ți spună ție ceva influențele noastre imediate.

— Ia să vedem.

— Sunt mai ales nemți.

— Ce anume, Kraftwerk și de-alea?

Se uită la mine compătimitor.

— N-aș zice.

— Păi atunci cine?

— N-ai cum să fi auzit de ei, Rob, așa că las-o moartă.

— Zi doar un nume.

— Nu.

— Spune-ne atunci cu ce litere începe.

— Nu.

— Habar n-ai nici tu, nu-i așa?

Iese din magazin plin de draci.

Știu că așa poate să răspundă oricine la orice întrebare și-mi pare rău, dar, dacă există pe lumea asta vreun flăcău care merită s-o mai ia peste bot, ăsta e Barry.

Stă tot în Londra. Fac rost de numărul și de adresa ei din cartea de telefoane – stă în Ladbroke Grove, normal. Sun, dar stau cu receptorul la trei centimetri de telefon, ca să pot închide rapid dacă

răspunde cineva. Răspunde. Închid. Mai încerc o dată, după vreo cinci minute, dar de data asta țin telefonul ceva mai aproape de ureche și aud că răspunde un robot, nu un om. Închid și de data asta, totuși. Încă nu mă simt pregătit să-i aud vocea. A treia oară îi ascult mesajul. A patra oară îi las și eu unul. Dacă stai să te gândești, e incredibil că, de zece ani încoace, am avut posibilitatea asta în orice moment: a ajuns, cu timpul, atât de importantă pentru mine, încât am sentimentul că ar trebui să locuiască pe Marte și că încercarea de a comunica m-ar costa milioane de lire și ar lua ani-lumină până ar ajunge la ea. E un extraterestru, o stafie, un mit, nu un om normal, cu robot telefonic, cu oale și tigăi, cu abonament pe metrou și autobuz.

Vocea ei sună mai matură, am impresia, și ceva mai stilată – Londra i-a șters accentul de Bristol –, dar altfel e neschimbată. Nu zice dacă stă cu cineva – nu că m-aș fi așteptat la un mesaj care să dea detalii despre situația ei amoroasă, dar, mă-nțelegeți, nu spune ceva de genul „Nici Charlie, nici Marco nu pot să răspundă acum". Doar „Nu este nimeni acasă, vă rog să lăsați un mesaj după semnal". Îmi las numele, inclusiv numele de familie, numărul de telefon și zic ceva cum că nu ne-am mai văzut de-atâta timp și așa mai departe.

Nu primesc nicio veste de la ea. După vreo două zile încerc din nou și spun aceleași lucruri. Aici chiar am nimerit-o, dacă e să vorbim despre respingere: cineva care nici măcar nu-ți răspunde la mesaje la zece ani după ce te-a părăsit.

•

Vine la magazin Marie.

— Salut, băieți.

Dick și Barry dispar, destul de pe față și de jenant.

— Pa, pa, băieți, spune, după ce ies, și ridică din umeri.

Se uită fix la mine.

— Ia spune, băiețaș, mă eviți? mă întreabă, prefăcându-se furioasă.

— Nu.

Se încruntă și își înclină capul într-o parte.

— Pe cuvânt. Cum să te evit, dacă nici nu știu pe unde-ai umblat zilele trecute?

— Să înțeleg atunci că te simți prost?
— Asta da, așa e.
Râde.
— N-ai de ce.
Am impresia că de asta ai parte dacă te culci cu o americancă: bunăvoință fără fasoane. N-o să găsești nicio tipă de la noi, cât de cât decentă, care să mai treacă pe la tine după o aventură de-o noapte. Pentru noi, lucrurile astea e mai bine să le uiți, în general. Dar bănuiesc că Marie vrea să stăm de vorbă despre ce s-a întâmplat, să analizăm ce n-a mers bine; probabil că vrea să mergem la cine știe ce consiliere de grup, unde să întâlnim o grămadă de cupluri care au petrecut împreună o singură noapte ratată; poate c-o să trebuiască să ne dezbrăcăm ca să facem o reconstituire, iar mie o să mi se înțepenească puloverul în jurul capului.
— Voiam să te întreb dacă ai chef să vii să-l vezi pe T-Bone; cântă diseară.
Normal că n-am. Nu înțelegi, femeie, că noi doi nu mai putem să stăm de vorbă unul cu celălalt? Doar am făcut sex, și asta a pus capăt la tot. Asta-i legea în țara noastră. Dacă nu-ți place, întoarce-te de unde-ai venit!
— Da. Excelent.
— Știi un loc care se cheamă Stoke Newington? Acolo cântă. În Wavers Arms.
— Știu și cartierul, și cârciuma.
Cred că aș putea pur și simplu să nu apar, dar știu că o să mă duc.
Și ne simțim bine până la urmă. Are dreptate să se poarte ca americanii: dacă ne-am culcat unul cu celălalt nu înseamnă că trebuie să ne și urâm reciproc. Ne place concertul lui T-Bone, iar Marie cântă împreună cu el la bis (și, când se urcă pe scenă, lumea se uită la locul de pe care s-a ridicat, apoi se uită la omul alături de care a stat, ceea ce îmi cam place). Apoi ne ducem toți trei la ea acasă și stăm la un pahar; vorbim despre Londra, despre Austin, despre muzică, dar nu despre sex în general sau despre noaptea respectivă în particular, ca și cum ar fi ceva ce am făcut și gata, ca atunci când te duci să mănânci la un restaurant, ceva ce nu are nevoie de cine știe ce analize și dezbateri. După care mă ridic să

plec acasă, iar Marie mă sărută, și pe drum am sentimentul că una dintre relațiile mele, numai una, este chiar OK, un episod plăcut, de care pot să fiu mândru.

•

Charlie mă sună, până la urmă; își cere scuze că nu m-a sunat până acum, dar a fost plecată în State, în interes de afaceri. Eu încerc să-i răspund ca și cum aș ști despre ce e vorba, ceea ce nu e cazul, de fapt; normal – am fost până la Brighton în interes de afaceri, și la Redditch sau chiar până la Norwich, dar n-am fost niciodată în State.

— Și deci ce mai faci? mă întreabă.

Preț de o clipă – doar o clipă, dar totuși… —, îmi vine cheful să-i fac o scenă lăcrimoasă: „Mulțumesc, Charlie, nu prea bine, dar nu contează. Tu du-te în State în interes de afaceri, nu-ți face griji pentru mine". Spre lauda mea veșnică, însă, reușesc să mă abțin și să mă prefac că, în cei doisprezece ani care au trecut de când am vorbit ultima oară, am reușit să-mi trăiesc viața ca o ființă pe deplin funcțională.

— Bine, mulțumesc.

— Bun. Mă bucur. Știu că meriți să-ți fie bine.

E ceva care scârțâie, pe undeva, dar nu pot să-mi dau seama ce anume.

— Tu ce mai faci?

— Bine. Extraordinar. La muncă e bine, prietenii sunt OK, stau într-un apartament drăguț, știi și tu. Facultatea îmi pare atât de departe acum… Mai ții minte când stăteam în bar și ne gândeam cum o să arate viața noastră?

Nu.

— Ei… eu chiar sunt mulțumită de viața mea, și mă bucur că și tu ești mulțumit de viața ta.

Eu n-am zis că sunt mulțumit de viața mea. Am zis doar că sunt bine, adică nu sunt răcit, nu am făcut vreun accident de mașină în ultimul timp, nu am primit vreo condamnare cu suspendare, dar, în fine, nu contează.

— Ai, mă rog, copii și așa mai departe, ca toată lumea?

— Nu. Aș fi putut să am dac-aș fi vrut, normal, dar n-am vrut. Sunt prea tânără, și e prea…

— Greu?

— Păi da, e greu, evident – râde nervos, de parcă ar vorbi cu un idiot, ceea ce poate că e adevărat, dar nu din motivele la care se gândește ea –, și prea, nu știu cum să spun, prea solicitant, cred că ăsta e cuvântul pe care-l căutam.

Nu inventez nimic. Așa vorbește, ca și cum ar fi primul om din lume care discută despre asemenea lucruri.

— A, da, înțeleg ce vrei să spui.

Am reușit s-o scot din fire pe Charlie. Charlie! Charlie Nicholson! E ciudat. În ultimii doisprezece ani m-am gândit la Charlie aproape în fiecare zi și am pus în seama ei, sau a despărțirii noastre, aproape tot ce a fost rău în viața mea. De exemplu: nu aș fi renunțat la facultate; nu m-aș fi angajat la Record and Tape; nu m-aș fi potcovit cu magazinul ăsta; nu aș fi avut o viață personală nesatisfăcătoare. Aceasta este femeia care mi-a zdrobit inima, care mi-a distrus viața; numai și numai această femeie este vinovată de sărăcia și de eșecul meu, de confuzia în care mă zbat; la această femeie am visat eu necontenit timp de cinci ani, și acuma fac mișto de ea. Trebuie să recunosc că sunt bun, pe cuvântul meu. Trebuie să-mi scot pălăria și să-mi spun: „Rob, ești tare, nene!“

— Mă rog, deci ești în gașcă, sau nu?

— Poftim?

E reconfortant să văd că încă mai spune lucruri pe care le înțelege doar ea. Pe vremuri îmi plăcea, și o invidiam pentru asta. Eu, unul, nu m-aș putea gândi niciodată la ceva care să sune fie și pe departe ciudat.

— Nu, îmi cer scuze, voiam să spun că… discuțiile la telefon cu iubiții de pe vremuri mă cam deprimă. Numai de-astea am avut parte în ultimul timp. Îl mai ții minte pe tipul ăla, Marco, cu care am fost eu după ce ne-am despărțit?

— Ă… da, parcă da.

Știu ce-o să urmeze și nu-mi vine să cred. Eu am avut ani de zile fantasmele alea cumplite, cu căsătoria și copiii, și probabil că ea i-a dat papucii la șase luni după ce am văzut-o ultima oară.

— Ei, m-a sunat acum vreo câteva luni și nici n-am știut ce să-i zic. Cred că trecea printr-o perioadă de-aia, știi și tu, în care încerci să-ți dai seama ce rost au una și alta și voia să mă vadă ca să discutăm despre viață, iar eu nu aveam niciun chef de-așa ceva. Oare toți bărbații trec prin faza asta?

— Eu n-am mai auzit de așa ceva.

— Înseamnă că doar ăia cu care mă aleg eu… N-am vrut să zic…

— Nu, nu, nu-i nicio problemă. Probabil că ți se pare ciudat că te-am sunat așa, după atâta timp. Dar m-am gândit, cum să-ți spun eu…

Eu, unul, nu știu cum să i-o spun.

— Dar ce înseamnă dacă sunt în gașcă, sau nu?

— Adică, dacă suntem prieteni, sau nu suntem. Pentru că dacă suntem e OK, dar, dacă nu, nu văd ce rost are să batem apa-n piuă la telefon. Vrei să vii pe la mine sâmbătă, la cină? Mai vin niște prieteni, și am nevoie de un burlac. Ia zi, ești burlac?

— Păi…

Care-i poanta?

— În momentul de față, da.

— Deci ești în gașcă, sau nu?

— Sunt.

— Bun. Vine și prietena mea Clara, care nu are gagiu, și e exact genul tău. Ne vedem la opt?

Și asta-i tot. Acum îmi dau seama ce scârțâie: Charlie e îngrozitoare. Înainte nu era așa, dar i s-a întâmplat, între timp, ceva; spune lucruri groaznice și stupide și nu mai are niciun strop de umor. Oare ce-ar zice Bruce Springsteen despre Charlie?

•

Îi spun lui Liz că m-a sunat Ian; e scandalizată, zice că Laura o să fie distrusă, ceea ce mă bucură enorm. Îi povestesc despre Alison, Penny, Sarah și Jackie, despre pixul ăla penibil cu lanternă, despre Charlie și despre cum a fost ea în State în interes de afaceri; Liz îmi spune că și ea o să plece în State în interes de afaceri, eu încep să glumesc pe seama ei, dar nu o amuză deloc.

— Cum de ai ajuns să le urăști pe femeile care au o slujbă mai bună decât tine, Rob?

Așa o mai apucă uneori pe Liz. E o tipă OK, dar face parte dintre feministele alea paranoice care, indiferent ce spui, tot găsesc ele ceva rău.

— Asta de unde ai mai scos-o?

— O urăști pe femeia aia care s-a dus la film cu un pix cu lanternă, ceea ce mi se pare un lucru absolut normal dacă vrei să scrii pe întuneric. Și urăști ideea că... Charlie o cheamă?... Charlie a fost în State – te-ai gândit că poate nici n-a vrut să meargă acolo? Eu, una, nu vreau. Și nu ți-a convenit când Laura a început să se îmbrace cu haine pe care era obligată să le poarte, când și-a schimbat slujba, iar eu sunt acum demnă de dispreț pentru că sunt nevoită să merg la Chicago, să vorbesc opt ore cu unii într-o sală de conferințe dintr-un hotel și după aia să iau avionul înapoi...

— Păi din moment ce sunt sexist, nu? Ăsta e răspunsul corect?

N-ai ce face decât să zâmbești și s-o lași așa, altfel înnebunești.

Douăzeci și unu

Când Charlie deschide ușa, simt că mi se înmoaie genunchii; arată superb. E tot blondă și tunsă scurt, dar coafura e mai pretențioasă, și înaintează în vârstă cu multă eleganță – la colțurile ochilor încep să-i apară niște riduri simpatice și sexy, care o fac să semene cu Sylvia Sims[36], și poartă o rochie neagră de cocktail, sofisticată, de femeie în toată firea (deși poate că doar mie mi se pare așa, pentru că eu mi-o amintesc într-o pereche de blugi ponosiți și un tricou cu Tom Robinson Band). Îmi trece imediat prin minte că o să mă îndrăgostesc din nou de ea, că o să mă fac de râs și că o să ajung iar să sufăr, să mă simt umilit și să-mi plâng de milă, exact așa cum s-a mai întâmplat. Mă sărută, mă strânge în brațe, îmi spune că arăt neschimbat și că se bucură mult să mă vadă, apoi mă îndrumă spre o cameră unde să-mi las geaca. E dormitorul ei (fițos. Desigur, cu un imens tablou abstract pe un perete și cu ceva ce seamănă cu o pătură, pe un altul); când intru în cameră, am un atac de panică. Pe pat sunt numai haine scumpe, și timp de o clipă mă gândesc ce ar fi dacă le-aș face buzunarele și aș șterge-o.

•

Dar vreau s-o cunosc pe Clara, prietena lui Charlie, care e exact genul meu. Vreau s-o văd fiindcă habar n-am care e genul meu; nu știu de ce soi sunt, din ce speță, din ce familie, așa că poate o să mă ajute să-mi găsesc rădăcinile. Și ar fi interesant și să văd de ce soi crede Charlie că sunt, dacă sunt soi bun sau soi rău. (Cinci femei care nu sunt genul meu, din câte-mi dau seama, dar aș fi bucuros dacă am găsi un teren comun: Holy Hunter, din *Broadcast News*; Meg Ryan din *Nopți albe în Seattle*; o doctoriță pe care am văzut-o odată la televizor, cu un păr lung, bogat și ondulat și care l-a făcut praf pe un parlamentar liberal într-o dezbatere despre embrioni, deși nu știu cum o cheamă și nu am reușit să găsesc un poster cu ea; Katharine Hepburn din *Poveste din Philadelphia*; Valerie Harper din serialul *Rhoda.* Astea sunt femei care știu să dea o replică, care știu ce vor,

femei spirt, ca argintul viu… și sunt, în același timp, femei care au nevoie de dragostea unui om bun. Aș putea să fiu salvatorul lor. Mântuitorul lor. Ar putea să mă facă să râd și, de ce nu, aș putea și eu, într-o bună zi, să le fac să râdă, și am putea să ne uităm împreună, pe video, la unul din filmele sau la una din emisiunile lor, sau la o dezbatere despre embrioni; am putea să adoptăm copii năpăstuiți și să ne ducem să jucăm fotbal, cu toată familia, în Central Park.)

•

Când intru în sufragerie, îmi dau imediat seama că sunt condamnat la o moarte lentă și atroce. Dau cu ochii de un bărbat într-o haină cărămizie, de altul într-un costum de în șifonat cu mare grijă, apoi Charlie, în rochia ei de cocktail, și o altă femeie, în niște colanți fluorescenți și o cămașă de mătase de un alb orbitor, și încă o femeie, în niște pantaloni dintr-ăia care seamănă cu o fustă, dar nu este. Nu sunt. Mă rog. Și, când îi văd, îmi vine să urlu, nu numai de groază, ci și de invidie cumplită: De ce nu este și viața mea așa?

Cele două femei care sunt de față în afară de Charlie sunt frumoase – nu drăguțe, atrăgătoare sau cu vino-ncoace, ci frumoase – și, în ochii mei panicați, încețoșați, împăienjeniți, aproape identice: kilometri de păr negru, mii de cercei imenși, metri întregi de buze roșii, sute de dinți albi. Cea care este îmbrăcată în cămașa albă de mătase stă tolănită pe canapeaua enormă din sufrageria lui Charlie, care e făcută din sticlă, din plumb sau din aur – în fine, dintr-un material care te intimidează și nu are nimic de-a face cu o canapea- și-mi zâmbește; Charlie îi întrerupe pe ceilalți („Hei, hei…“) și mă prezintă. Clara stă lângă mine, pe canapea, ca din întâmplare, ha, ha, Nick e cel cu haina cărămizie, Barney, cu costumul de in, iar Emma, cu pantalonii care seamănă cu o fustă. Mă îndoiesc profund că oamenii ăștia au cum să fie în vreun fel genul meu.

— Tocmai vorbeam despre nume de câini, spune Charlie. Emma are un labrador pe care-l cheamă Dizzy, după Dizzy Gillespie.

— Aha, zic eu. Nu mă prea omor după câini.

Un timp, nimeni nu spune nimic; nici nu prea ar avea cum să comenteze lipsa mea de entuziasm în legătură cu câinii.

— Dar de ce? Ai un apartament prea mic? Sau e din cauza vreunei spaime din copilărie, sau a mirosului, sau…? mă întreabă Clara, pe un ton suav.

— Habar n-am. Deci… — ridic din umeri neputincios – nu știu, nu mă prea omor eu după câini.

Zâmbesc cu toții, politicoși.

Se dovedește până la urmă că e cea mai importantă contribuție a mea la conversație; mai târziu mă surprind gândindu-mă, nostalgic, la replica asta ca la o zicere de o mare adâncime. M-ar bate gândul s-o mai folosesc o dată, dacă aș mai avea ocazia, dar restul subiectelor abordate nu-mi lasă nicio portiță; nu am văzut filmele sau piesele despre care se discută și nu am văzut niciunul dintre locurile pe care le-au vizitat ei. Aflu despre Clara că lucrează într-o editură, iar Nick, într-o agenție de PR; mai aflu și că Emma stă în Clapham. Emma află că eu stau în Crouch End, iar Clara află că am un magazin de discuri. Emma a citit cartea autobiografică scrisă de John McCarthy și Jill Morrell[37]; Charlie nu a citit-o, dar ține neapărat, așa că s-ar putea să o împrumute de la Emma. Barney a fost la ski de curând. Și cred că mi-aș mai putea aminti vreo câteva lucruri dacă ar fi musai. Totuși, în cea mai mare parte a timpului stau ca o plăcintă și mă simt ca un copil căruia i s-a dat voie să mai rămână cu oamenii mari, la o ocazie. Mâncăm niște chestii pe care nu le recunosc, iar Nick și Barney comentează, cu schimbul, despre fiecare sticlă de vin pe care o bem, în afară de cea pe care am adus-o eu.

Diferența dintre mine și oamenii ăștia este că ei au terminat facultatea, iar eu nu (ei nu s-au despărțit de Charlie, spre deosebire de mine); ca atare, ei au niște slujbe șmechere, în timp ce eu am o slujbă jegoasă, ei sunt bogați, iar eu sunt sărac, ei sunt siguri pe ei, iar eu sunt un neputincios, ei nu fumează, eu da, ei au opinii, în timp ce eu nu am în cap decât niște liste. Am eu cum să-mi dau cu părerea atunci când se dezbate care anume e cea mai obositoare călătorie din punctul de vedere al adaptării la fusul orar? Nu. Sunt ei în stare să-mi spună componența originală a trupei The Wailers[38]? Nu. Probabil că nu ar putea să-mi spună nici măcar numele vocalistului.

Dar asta nu înseamnă că nu sunt niște oameni de treabă. Nu mă dau în vânt după lupta de clasă și, oricum, nu se poate spune că sunt niște bogătași pur-sânge – probabil că părinții lor stau, și ei, tot prin Watford. Îi invidiez pentru ceea ce au. Aș vrea să am și eu opiniile lor, banii lor, hainele lor, aș vrea să am și eu ușurința lor de a discuta fără niciun strop de jenă despre nume de câini. Aș vrea să dau timpul înapoi în 1979 și să o iau de la capăt.

Nu mă încălzește cu nimic faptul că Charlie spune tâmpenii toată seara; nu ascultă pe nimeni, se dovedește tot timpul obtuză, bagă tot felul de accente aiurea. Mi-ar plăcea să pot spune că astea sunt obiceiuri noi, dar nu este așa; le avea și înainte, pe vremuri. Incapacitatea de a asculta o luam atunci drept tărie de caracter, obtuzitatea o luam drept mister, accentele le vedeam ca pe niște dovezi de profunzime venind din partea unei femei fatale. De unde dumnezeu am scos asemenea prostii în toți anii ăștia? Cum de am transformat-o într-un răspuns la toate problemele de pe lume?

Reușesc să rezist până la capăt, deși nu-mi merit câtuși de puțin locul pe care-l ocup pe canapea; rămân după ce pleacă și Clara, și Nick, și Barney, și Emma. După care îmi dau seama că mi-am petrecut tot timpul ăsta bând în loc să discut și, drept urmare, am început să cam văd dublu.

— Am avut dreptate, nu? mă întreabă Charlie. E exact genul tău.

Ridic din umeri.

— Al cui gen n-ar fi?

Îmi mai pun cafea. M-am îmbătat, așa că mi se pare o idee bună să trec la atac.

— Charlie, de ce m-ai părăsit pentru Marco?

Se uită la mine urât.

— Știam eu.

— Ce anume?

— Deci treci și tu printr-o fază dintr-aia în care vrei să afli sensul vieții.

Spune „sensul vieții” cu accent american și se încruntă. Nu mă simt în stare să mint.

— Ca să spun drept, da. Trec. Chiar așa.

Râde – de mine, cred, nu cu mine – și începe să se joace cu unul din inelele de pe mână.

— Poți să-mi spui ce vrei, îi zic, cu multă generozitate.

— Lucrurile astea s-au cam pierdut în… cețurile negre ale trecutului.

Spune „cețurile negre ale trecutului” cu accent irlandez, nu-mi dau seama de ce, și-și trece mâna prin fața ochilor, ca și cum ar vrea să risipească ceața.

— Nu că mi-ar fi plăcut mai mult de Marco, fiindcă și tu mă atrăgeai la fel de mult. (Pauză.) Numai că el știa că știa că arată bine, spre deosebire de tine, și asta îl avantaja, într-un fel. Tu te purtai ca și cum ar fi fost cam ciudat din partea mea că sunt dispusă să-mi petrec timpul cu tine, și chestia asta a început să mă cam obosească, dacă înțelegi ce vreau să zic. Impresia asta a ta mi-a intrat până la urmă și mie în cap și a ajuns să mi se pară și mie ciudat. Îmi dădeam seama că ești drăguț, că ești atent, mă simțeam bine cu tine și-mi plăcea că pui suflet în ceea ce-ți place, dar… Marco avea ceva mai mult, cum să spun eu, mai mult haz? Era mai sigur pe el, mai de gașcă? (Pauză.) Era mai comod, fiindcă aveam sentimentul că te cam duc în spate. (Pauză.) Era ceva mai vesel și mai spumos. (Pauză.) Nu știu. Știi cum ești la vârsta aia. Gândești mai superficial.

Ce e superficial în asta? Eram – și, deci, așa sunt și acum – șters, cenușiu, o pacoste, un tip penibil și împiedicat, cu care nu se poate ieși în lume. Nu mi se pare nimic superficial aici. Astea nu sunt răni de suprafață, ci leziuni profunde ale organelor interne.

— Știu că nu e plăcut pentru tine. S-a dovedit un dobitoc, dacă te consolează cu ceva.

Nu mă prea consolează, dar nici nu am nevoie de așa ceva. Am vrut o explicație, și am găsit-o. Aici nu e vorba nici de forța oarbă a destinului, ca în cazul lui Alison Ashworth, nici de rescrierea istoriei, ca la Sarah, și nici de faptul că am înțeles toată treaba asta cu respingerea exact pe dos, așa cum s-a întâmplat cu Penny. E o expunere cât se poate de limpede a motivelor pentru care unii oameni au parte de toate, iar alții nu. Ceva mai târziu, în taxi, îmi dau seama că Charlie nu a făcut decât să reformuleze propriile mele

idei despre acest mare talent de fi normal, cu care am fost eu hărăzit; și poate că și talentul ăsta – singurul meu talent, după câte se pare – mi l-am supraestimat.

Douăzeci și doi

Trupa lui Barry o să aibă un concert; vrea să pună un afiș în magazin.

— În niciun caz. Las-o dracului.

— Îți mulțumesc pentru sprijin, Rob. Îți sunt recunoscător.

— Credeam că avem o regulă clară în legătură cu trupele de rahat.

— Da, pentru ăia care vin de pe stradă să ne roage. Pentru ratați.

— Cum ar fi… ia să ne gândim. Suede, pe care i-ai refuzat. The Auteurs. St Etienne. Pentru ratați de-ăștia, adică?

— Adică cum „i-am refuzat eu“? Nu tu ai făcut regula asta?

— Ba da, dar îți plăcea de nu mai puteai, nu? Erai în culmea fericirii când le ziceai puștilor ălora amărâți să se care dracului.

— Da, OK, am greșit, e bine? Haide, Rob, avem nevoie de oamenii care vin aici, altfel o să fie sala goală.

— Bine. Cum se cheamă trupa? Poți să-ți pui afișul dacă numele e OK.

Îmi flutură un afiș în față. E doar numele trupei scris cu niște litere înzorzonate.

— „Barrytown“. „Barrytown”? Băi, tată! Cât de încrezut poți să fii?

— N-are nicio legătură cu mine. E titlul melodiei ăleia pe care o cântau Steely Dan. Și a mai apărut și în *The Commitments.*

— Haide, Barry, fii serios. Nu se poate să te cheme Barry și să cânți într-o trupă care se cheamă Barrytown. Sună pur și simplu…

— Așa se chema înainte să vin eu, e bine, da? n-a fost ideea mea.

— Deci de-aia te-au luat pe tine, nu?

Barry de la Barrytown nu zice nimic.

— Nu?

— Da, ăsta a fost unul din motivele inițiale. Dar vreau să-ți spun…

— Extraordinar! Asta e chiar extraordinar! Te-au luat în trupă numai și numai pentru numele tău! Normal că poți să-ți pui afișul, Barry. Vreau să afle toată lumea. Nu în vitrină, da? Poți să-l lipești deasupra raftului de-acolo.

— Cu câte bilete te trec?

Mă țin cu mâinile de burtă și rid de mă sparg.

— Ha, ha ha. Hă, hă hă. Haide, Barry, că mi-au dat și lacrimile.

— Ce, nu vii?

— Păi să-ți fie clar că nu vin. Am eu față de fraier care să se ducă să vadă o trupă experimentală de toată jena într-o cârciumă nenorocită din nordul Londrei? Unde cântați? Mă uit la afiș. În Harry Lauder! Ha!

— Ce să zic, să te ferească dumnezeu de așa prieteni. Ești o acritură nenorocită, Rob.

Acritură. Se vede treaba că nimănui nu-i place gustul meu.

— De ce sunt o acritură? Fiindcă nu sunt fan Barrytown? Asta nu-i un motiv. Și tu, ce să spun, tare drăguț ai mai fost când a venit Dick cu Anna, nu? Ai făcut-o să simtă că face parte din gașcă.

Uitasem că lui Dick și Annei le-am dorit din tot sufletul fericire veșnică. Deci nu se poate spune că sunt chiar atât de acru.

— Chestia aia cu Anna a fost o glumă. N-am nimic cu ea… nu-i vina mea că tu o dai în bară și în colțul scurt, și-n colțul lung, și la vinclu.

— Aha. Și tu ai alerga cu limba scoasă ca să mă vezi pe mine cântând, nu-i așa?

— Poate nu cu limba scoasă, dar aș fi acolo.

— Dick vine?

— Normal. Și Anna. Și Marie și T-Bone.

Oare chiar așa de generoși să fie oamenii? Nu știu ce să zic.

•

Probabil că se poate spune și că sunt acru. Eu nu mă văd așa, dar m-am dezamăgit pe mine însumi; am crezut că până la urmă se va vedea că e ceva mai mult de capul meu, și poate că dezamăgirea asta mi-a venit de hac. Nu e vorba doar de slujba pe care o am sau de faptul că am treizeci și cinci de ani și sunt tot singur, deși mă amărăsc și lucrurile astea destul. E vorba că… of, nu știu nici eu

prea bine. Vi s-a întâmplat să vă uitați la o poză de-a voastră de când erați mici? Sau la poza unui om celebru de când era mic? Am impresia că asta poate fie să te înveselească, fie să te întristeze. Există o poză foarte frumoasă a lui Paul McCartney copil; prima oară când am văzut-o am avut un sentiment plăcut: un asemenea talent, atâția bani, atâția ani de viață lipsită de griji, o căsnicie solidă și niște copii minunați, iar el nu bănuiește încă nimic din toate astea. Dar, când te uiți la alte poze – a lui Kennedy, ale atâtor legende ale rock-ului care au murit înainte de vreme sau care și-au distrus viața, poze ale unor oameni care au înnebunit, care au luat-o pe arătură, care au ucis, care s-au nenorocit pe ei înșiși sau i-au nenorocit pe alții în atâtea și atâtea feluri –, te gândești cât de bine ar fi să se oprească la vârsta asta, pentru că nu vor avea în veci parte de ceva mai bun…

De vreo doi ani încoace, pozele mele de când eram mic, acelea pe care nu am vrut niciodată să le arăt prietenelor… ei, bine, uitându-mă la ele, am început să simt cum mi se strecoară în suflet ceva – nu aș putea spune chiar un sentiment de nefericire, ci mai degrabă un soi de regret pașnic și profund. Am una cu o pălărie de cowboy; stau cu un pistol îndreptat spre obiectiv și mă străduiesc să arăt ca un cowboy, dar nu-mi iese; acum îmi este foarte greu să mă uit la fotografia asta. Laurei i s-a părut că e dulce (chiar așa a zis! Dulce, antonimul lui acru!) și a prins-o cu piuneze în bucătărie, dar eu am dat-o jos și am pus-o la loc, în sertar. Îmi tot vine să-mi cer scuze în fața copilului ăluia: „Iartă-mă, te-am dezamăgit. Știu că ar fi trebuit să am grijă de tine, dar n-am fost în stare de nimic: am luat decizii greșite în cele mai nepotrivite momente și așa ai devenit tu ceea ce sunt eu acum".

El s-ar fi dus neapărat să vadă trupa lui Barry; nu i-ar fi păsat nici de salopeta lui Ian, nici de pixul cu lanternă al lui Penny (de fapt, i-ar fi plăcut pixul ăla cu lanternă) și nici de călătoriile lui Charlie în State. N-ar fi înțeles nici în ruptul capului de ce îmi bat eu capul cu lucrurile astea. Dacă ar putea ajunge aici în momentul ăsta, dacă ar putea să sară din fotografie și să aterizeze în magazinul meu, ar tăia-o pe ușă afară cât l-ar ține picioruşele alea ale lui, înapoi, direct în 1967.

Douăzeci și trei

În sfârșit, în sfârșit, cam la vreo lună după ce a plecat, Laura vine să-și ia lucrurile. Nu prea avem de ce să ne certăm pe ele; muzica bună e a mea, mobila bună, majoritatea lucrurilor din bucătărie și cărțile cartonate sunt ale ei. Tot ce am făcut a fost să aleg un teanc de discuri și câteva CD-uri pe care i le făcusem cadou, tot felul de chestii pe care le voiam pentru mine, dar mă gândisem că o să-i placă, și care au ajuns, până la urmă, în colecția mea. Am fost cât se poate de scrupulos aici: pe multe nici nu și le-ar mai fi amintit, deci mi-ar fi fost foarte ușor să rămân cu ele, dar le-am scos absolut pe toate.

M-am temut că o să-l aducă și pe Ian, dar nu a fost cazul. De fapt, e clar că se simte prost din cauza telefonului pe care l-am primit de la el.

— Lasă, nu-i nimic.

— Nu avea niciun drept, și eu i-am spus asta.

— Tot împreună sunteți?

Se uită la mine ca să vadă dacă nu glumesc, apoi face o față nefericită care nu-mi place deloc, dacă stau să mă gândesc.

— Merge treaba?

— Ca să fiu sinceră, nu vreau să discut subiectul ăsta.

— Deci nu prea merge.

— Știi bine ce vreau să zic.

A împrumutat Volvo-ul Estate al lui taică-său pentru weekend-ul ăsta; îl îndesăm până la refuz, după care urcă înapoi, să bem un ceai.

— E ca-n cocină, nu? spun eu.

O văd cum se uită prin casă și rămâne cu ochii la locurile decolorate și pline de praf de pe pereți, unde au stat până acum lucrurile ei, așa că mă grăbesc să i-o iau înainte.

— Dă o zugrăveală, Rob, te rog eu. Nici nu te costă cine știe ce, și o să te simți mai bine.

— Pun pariu că acum te gândești cum de-ai putut să stai atâta timp în locul ăsta.

— Nu e deloc așa. Am stat aici pentru că voiam să fiu cu tine.

— Nu, ce vreau să spun e că… Tu cât câștigi acum? Patruzeci și cinci de mii de lire pe an? Cincizeci? Și stăteai în cotineața asta din Crouch End.

— Știi că nu mă interesa asta. Să nu crezi că acasă la Ray e mai de doamne-ajută.

— Auzi, ia lămurește-mă și pe mine, cum îl cheamă de fapt? Ian sau Ray? Tu cum îi spui?

— Ray. „Ian“ mă calcă pe nervi.

— Bun. Ca să știu și eu. Așa, și cum e la Ian acasă?

E o chestie infantilă, dar mă satisface. Laura ia o față suferindă și stoică, pe care i-o cunosc bine.

— Mai mic. Mai mic decât aici, dar aerisit și mai puțin înghesuit.

— Cred și eu, dacă are doar vreo zece discuri. CD-uri, de fapt.

— Și pentru tine asta înseamnă că e un om de nimic, nu?

— După criteriile mele, da. Dick, Barry și cu mine am ajuns la concluzia că nu te poți numi om în toată firea dacă nu ai cel puțin…

— Da, știu, cinci sute de discuri. Mi-ai mai spus asta de-o mie de ori. Eu nu sunt de acord. Cred că se poate foarte bine să fii un om în toată firea și să nu ai niciun singur disc.

— Ca, de exemplu, Kate Adie.

Se uită la mine, se încruntă și cască gura; ăsta e felul ei de a-mi arăta că sunt idiot.

— De unde știi tu atât de sigur că Kate Adie nu are niciun disc acasă?

— Bine, probabil că are vreo câteva. Pavarotti și așa mai departe. Poate și ceva Tracy Chapman, un *Bob Dylan's Gratest Hits* și vreo două-trei discuri cu Beatles.

Izbucnește în râs. Ca să fiu sincer, am vorbit foarte serios, dar, dacă ea are impresia că sunt haios, atunci sunt gata să mă port ca și cum aș fi glumit.

— Și pun pariu că e genul ăla care chiuie la petreceri pe finalul de la „Brown Sugar”.

— Și, după părerea ta, ăsta e cel mai oribil lucru din lume!

— Mai e și atunci când cânți cât te ține gura pe refrenul de la „Hi Ho Silver Lining”.

— Aflăcă eu făceam chestia asta.

— Nu pot să cred!

Nu mai e de glumă; mă uit la ea siderat. Începe să urle:

— M-ai crezut! M-ai crezut! Mă crezi în stare de orice!

Râde din nou; își dă seama, cu surprindere, că se simte bine și se oprește. Punctez.

— Aici trebuia să spui că nici nu-ți mai aduci aminte de când nu ai mai râs așa și că-ți dai seama că ai făcut un pas greșit.

Își ia o mină nepăsătoare.

— Da, mă amuzi mai mult decât Ray, dacă asta te încălzește cu ceva.

Zâmbesc ironic, dar nu-mi arde deloc de ironii, îmi dau bine seama cât de serioase sunt lucrurile.

— Dar asta nu are nici cea mai mică importanță, Rob, pe bune. Chiar dacă aș râde până m-ar lua cu salvarea, tot nu mi-aș aduce lucrurile înapoi din mașină. Știam dinainte că mă poți face să râd. Și cam atât.

— De ce nu vrei să recunoști că Ian e un dobitoc și s-o termini cu el? Ar fi mult mai bine pentru tine.

— Ai stat de vorbă cu Liz?

— De ce? Și ea crede că e un dobitoc? Interesant.

— Te rog eu, Rob, nu-mi strica ziua asta. Ne-am înțeles bine astăzi. Hai s-o lăsăm așa.

Scot teancul de discuri și CD-uri pe care le-am pus deoparte pentru ea: *The Nightfly,* de Donald Fagen, pe care i l-am luat pentru că nu-l ascultase niciodată, câteva compilații de blues, pe care m-am gândit eu ca trebuie să le aibă, vreo două chestii jazz-dance pe care i le-am cumpărat când începuse să se ducă la niște cursuri de jazz-dance, deși s-a dovedit că era vorba de alt gen de jazz-dance, mult mai de rahat, ca s-o spunem pe-a dreaptă, vreo două albume country, în încercarea mea zadarnică de a-i schimba părerea despre country, și…

Nu vrea să ia nimic din toate astea.

— Dar sunt ale tale.

— De fapt, tu știi că nu-i așa. E adevărat că le-ai luat pentru mine, și a fost un gest drăguț din partea ta, dar asta se întâmpla pe vremea când încercai să mă transformi în copia ta. Nu pot să le iau. O să am impresia că se uită tot timpul la mine, o să mă facă să mă simt prost și… nu știu dacă mă înțelegi, nu se potrivesc cu restul lucrurilor mele. Discul ăsta cu Sting… ăsta da, a fost un cadou pentru mine. Mie-mi place Sting, și tu nu poți să-l suferi. Dar restul… — Pune mâna pe compilația de blues. — Cine naiba e Little Walter? Sau Junior Wells? Nu știu ce-i cu ăștia. Eu…

— Bine, bine. Am înțeles.

— Îmi pare rău că te bat la cap cu chestia asta. Nu știu, cred că ar trebui s-o iei ca pe o lecție, și vreau să fiu sigură că ai înțeles-o.

— Da, am înțeles-o. Îți place Sting, dar Junior Wells nu-ți place, pentru că n-ai auzit de el.

— Faci special pe prostul.

— De fapt, chiar sunt.

Se ridică să plece.

— Mă rog, mai gândește-te.

Și, după aceea, mă gândesc la ce bun. La ce bun să mă gândesc la asta? Dacă o să mai am vreodată vreo relație, o să-i cumpăr, indiferent de cine-ar fi vorba, chestii care ar trebui să-i placă, dar de care n-a auzit; că doar pentru asta sunt prietenii noi. Și sper că n-o să mă împrumut de la ea, că n-o să calc pe-alături, că n-o să trebuiască să facă vreun avort sau să fugă cu vecinul, așa că n-o să mai am la ce să mă mai gândesc. Laura doar n-a fugit cu Ray pentru că i-am luat CD-uri după care nu se prea dădea în vânt; a spune asta e pur și simplu… pur și simplu… psiho-onanie. Dacă ea crede asta, înseamnă că nu vede jungla Amazonului din cauza copacilor. Dacă chiar nu pot să-i iau unei prietene o compilație la preț redus, înseamnă că trebuie să mă las păgubaș, pentru că nici nu cred că sunt în stare de altceva.

Douăzeci și patru

De obicei mă bucur când vine ziua mea, dar azi nu simt chiar nicio plăcere. Într-un an ca ăsta, cred că zilele de naștere ar trebui suspendate. Cred că ar trebui dată o lege, dacă nu există o lege a firii în sensul ăsta, cum că n-ai voie să înaintezi în vârstă decât atunci când lucrurile merg așa cum trebuie. De ce aș vrea să fac acum treizeci și șase de ani? N-am de ce. Nu-mi convine. Viața lui Rob Fleming e înghețată în acest moment și el refuză să îmbătrânească. Vă rog să păstrați felicitările, torturile și cadourile pentru o ocazie ulterioară.

Da fapt, se pare că lumea asta a și făcut. Legile lui Murphy spun că ziua mea cade anul ăsta într-o duminică, așa că nu primesc nicio felicitare și niciun cadou; n-am primit nimic nici sâmbătă. Nu mă așteptam la nimic din partea lui Dick sau Barry, deși le-am spus după serviciu, la cârciumă; și-au luat un aer spăsit, mi-au făcut cinste și mi-au promis fel de fel de lucruri (mă rog, compilații trase pe casete, nu altceva); dar nici eu nu-mi aduc niciodată aminte de ziua lor – cred că numai femeile sunt în stare de așa ceva –, deci nu am de ce să mă oftic prea tare. Dar Laura? Rudele? Prietenii? (Nu-i cunoașteți, dar să știți că am câțiva, cu care mă mai văd din când în când, iar vreo doi-trei chiar știu când este ziua mea.) Nașii? Alți cunoscuți? Primesc o felicitare, într-adevăr, de la maică-mea, pe care se semnează și taică-meu, dar părinții nu se pun; dacă nu primești o felicitare nici măcar de la părinți, înseamnă că ai probleme destul de mari.

În dimineața respectivă îmi pierd mult prea mult timp făcându-mi fantasme în legătură cu o gigantică petrecere-surpriză organizată de Laura, poate, cu ajutorul alor mei, care i-ar fi putut da adresele și telefoanele celor pe care ea nu-i știe; până la urmă, ajung chiar să-mi fac nervi pentru că nu mi-au spus și mie. Să presupunem că m-am dus la film fără să le spun, ca să mă aniversez de unul singur. Să-i văd eu ce-o să se facă în situația asta. O să stea ascunși într-un

dulap, pe undeva, în timp ce eu stau și mă uit la trilogia *Nașul,* la Scala. Asta o să le fie învățătură de minte. Mă hotărăsc să nu le spun unde mă duc. Să se înghesuie acolo pe întuneric, încordați și plini de nervi. („Am crezut că-l suni tu.“ „Doar ți-am zis că n-am timp“ etc.) După vreo două cafele, îmi dau seama, totuși, că gândurile astea nu mă ajută cu nimic și că nu reușesc decât să mă scoată din minți; mă hotărăsc, deci, să fac ceva pozitiv.

Ca, de exemplu, ce?

Păi să mă duc și să închiriez o mulțime de casete cu filme pe care le-am lăsat tocmai pentru o ocazie de genul ăsta: *Naked Gun 2½, Terminator 2, Robocop 2.* Apoi să dau niște telefoane și să văd dacă găsesc pe cineva cu care să stau la un pahar. Nu pe Dick și Barry. Poate pe Marie, sau pe cineva cu care nu m-am mai văzut de mult. O să ne uităm la un film sau două, o să bem niște beri și o să ronțăim ceva, poate chiar niște Kettle Chips. Nu sună rău. Ar fi exact genul de aniversare pe care ar trebui să și-o organizeze un tip care face treizeci și șase de ani. (De fapt, este chiar singurul gen de aniversare la care poate spera un tip de treizeci și șase de ani – în fine, un tip care, la treizeci și șase de ani, nu are nici soție, nici familie, nici prietenă și nici bani. Kettle Chips! ’Tu-i mama mă-sii!)

•

V-ați închipuit că n-o să mai găsesc nimic la centrul de închiriere, nu? V-ați închipuit că sunt un personaj atât de tragic, încât n-o să am încotro și o să fiu nevoit să mă uit la cine știe ce comedie cu Whoopi Goldberg care nici nu a rulat vreodată pe ecrane la noi. Ei, bine, nu! Găsesc tot ce căutam; ies de-acolo cu tot teancul de porcării la care aveam chef să mă uit. S-a făcut deja douăsprezece, deci pot să iau și niște bere; mă întorc acasă, deschid o cutie, trag draperiile, ca să nu mă deranjeze soarele de martie, și mă uit la *Naked Gun,* care se dovedește, până la urmă, destul de haios.

Mama mă sună exact când băgăm caseta cu *Robocop 2* și, din nou, sunt dezamăgit că nu e altcineva. Dacă nici mama nu te sună de ziua ta, înseamnă că ai probleme destul de mari.

E drăguță, de ce să spun. Mă compătimește că îmi petrec ziua de naștere de unul singur, deși, probabil, o doare faptul că prefer să-mi petrec ziua de unul singur decât să vin să stau cu ea și cu tata. („Nu

vrei să mergi diseară la film cu taică-tău, cu Yvonne și cu Brian?“ „Nu.“ Atâta tot. Pur și simplu „Nu“. M-am controlat bine, nu?) După chestia asta, nu mai găsește nimic de zis. Îmi închipui că trebuie să fie greu pentru un părinte să vadă că lucrurile nu merg deloc bine pentru copilul lui, dar nu mai poate ajunge la el pe drumurile de odinioară, care au devenit acum mult prea lungi, începe să-mi povestească despre alte zile de naștere, când mi s-a făcut rău pentru că am mâncat nu știu câte kile de sandvișuri și am băut nu știu câte sucuri, dar măcar știu că ce am vomat atunci a fost rezultatul unor momente fericite; nu mă bucură deloc s-o aud vorbind despre vremurile alea și o întrerup. Apoi începe un discurs văicăreț – că adică în ce fel am reușit să ajung în situația asta nenorocită și așa mai departe –, care știu că pornește din neputință și din panică, dar azi e ziua mea, totuși, așa cum o fi ea, deci nu am de gând să ascult lucruri de-astea. Dar nu se supără când o opresc din vorbăria asta: pentru că mă tratează în continuare ca pe un copil, aniversările sunt momente în care mi se permite să mă comport ca atare.

•

Laura mă sună pe la jumătatea lui *Robocop 2,* de la un telefon public. Asta e ceva foarte interesant, dar poate că nu-i acum momentul să discut despre motive – oricum, nu cu Laura. Poate mai târziu, cu Liz sau cu altcineva, dar nu acum. E limpede ca bună ziua, pentru orice idiot.

— De ce mă suni de la un telefon public?

— Oare așa să fie?

Nici urmă de răspuns.

— Păi nu cumva a trebuit să bagi niște fise sau o cartelă ca să vorbești cu mine? Sau nu cumva pute a urină? Dacă răspunsul la oricare din întrebările astea e „da“, atunci vorbești de la un telefon public. De ce mă suni de la un telefon public?

— Ca să-ți spun la mulți ani. Îmi pare rău că am uitat să-ți trimit o felicitare.

— Nu te-am întrebat…

— Eram pe drum spre casă și…

— De ce n-ai mai așteptat până acasă?

— Ce rost mai are să-ți răspund? Oricum tu ai impresia că știi răspunsul.

— Aș vrea să mi-l confirmi.

— Tu ești bine?

— Binișor. *Naked Gun 2½* e foarte haios. *Robocop 2* nu e la fel de bun ca primul. Cel puțin deocamdată.

— Ce faci, te uiți la filme pe video?

— Exact.

— De unul singur?

— Da. Ai chef să treci pe la mine? încă nu am văzut *Terminator 2.*

— Nu pot. Trebuie să ajung acasă.

— Corect.

— Mă rog.

— Tatăl tău ce mai face?

— Se simte destul de bine deocamdată. Mersi de întrebare.

— Bun.

— Simte-te bine azi, da? Fă ceva ca lumea, te rog eu. Nu-ți pierde toată ziua în fața televizorului.

— Da, da.

— Haide, Rob. Nu-i vina mea că-ți petreci ziua de unul singur. Nu sunt singurul om pe care-l cunoști. Și să știi că mă gândesc la tine, să știi că nu mă doare-n cot.

— Salută-l pe Ian din partea mea, da?

— Ești foarte amuzant.

— Vorbesc serios.

— Sunt convinsă. Foarte amuzant.

Am prins-o. Lui nu-i convine că mă sună, așa că n-o să-i spună că mi-a dat telefon. Mișto.

•

După *Terminator 2* nu mai știu ce să fac. Nu-i nici șase încă și, deși m-am chinuit cât am putut cu trei mari filme de rahat și aproape că am terminat șase beri, tot nu reușesc să scap de sentimentul că nu am parte de o aniversare adevărată. Am de citit niște ziare și de tras niște casete, dar, în fine, nu știu cum să zic… În loc de asta, pun mâna pe telefon și mă apuc să-mi organizez singur petrecerea-surpriză, la cârciumă. Am de gând să adun vreo câțiva

oameni, după care o să încerc să uit că i-am sunat, o să mă duc în Crown sau în Queen's Head ca să beau și eu o halbă în liniște și, când colo, ce să vezi, o să mă trezesc copleșit de urări din partea unor amici peste care nu m-aș fi așteptat nici în ruptul capului să dau acolo.

•

Dar e mai greu decât m-aș fi așteptat. Asta-i Londra, ce să-i faci. A întreba pe cineva dacă n-are chef să iasă la o băută ceva mai încolo e totuna cu a-i cere să-și ia un concediu de un an pentru o călătorie în jurul lumii; ceva mai încolo înseamnă ceva mai încolo luna asta, anul ăsta sau în deceniul ăsta, dar în niciun caz astăzi. „Astă-seară?“ se miră toți oamenii ăștia cu care nu am mai vorbit de luni de zile, foști colegi sau prieteni din facultate, „Ceva mai târziu astă-seară?“ Sunt de-a dreptul îngroziți, perplecși, cumva și amuzați, dar cei mai mulți dintre ei pur și simplu nu-și pot crede urechilor. Cineva îi sună și le propune să iasă astă-seară la o băută, așa, din senin, nu tu un fax, nu tu listă de opțiuni alternative, nu tu consultări îndelungate cu partenerii? Complet absurd.

Însă vreo doi dau semne de slăbiciune, iar eu le exploatez fără scrupule. Nu de slăbiciune dintr-aia, că adică n-ar prea trebui, dar aș avea chef de-o halbă, ca să spun drept; e vorba mai degrabă de neputința de a refuza. Nu vor să iasă astă-seară, dar sesizează disperarea și nu sunt în stare să răspundă cu fermitatea de rigoare.

Dan Maskell (îl cheamă Adrian, de fapt, dar n-a avut încotro) e primul care cedează. E însurat, are un copil și stă în Hounslow; mai e și duminică seara, pe deasupra, dar nu îl las să-mi scape din undiță.

— Salut, Dan. Rob e la telefon.

— Salut, frăție. (Până aici e vorba de plăcere sinceră, ceea ce nu-i puțin lucru, cred eu.) Ce mai faci?

Deci îi spun ce mai fac și apoi îi explic trista situație – îmi pare rău că sun în ultimul moment, dar s-a întâmplat o nasulie cu ce aranjasem (s-a întâmplat o nasulie cu viața mea în general, îmi vine să-i spun, dar reușesc să mă abțin), și ce m-aș bucura să ne întâlnim, și tot așa, dă-i înainte, până îi simt o ezitare în voce. Și în momentul ăsta – Adrian e înnebunit după muzică; de fapt, așa ne-am

împrietenit în facultate și de-aia am păstrat apoi legătura – scot asul din mânecă.

— Ai auzit de Marie LaSalle? E foarte bună, cântă ceva gen country-folk, să zicem.

Nu a auzit, ceea ce nu mă miră, dar îmi dau seama că îl interesează.

— Ei, mă rog, deci e… o prietenă de-a mea, și vine și ea și, deci… e o tipă foarte tare, merită s-o cunoști și… mă gândeam dacă…

Și nici nu e nevoie de mai mult. Ca să vă spun drept, Adrian e cam bou, de-aia m-am gândit că pot să-l momesc cu Marie. De ce-aș ține să-mi petrec ziua de naștere bând cu un bou? Asta-i o poveste lungă, pe care o cam știți deja.

Steven Butler stă în nordul Londrei, nu e însurat și nici el nu are cine știe ce prieteni. Deci de ce nu poate veni diseară? Păi cică și-a închiriat deja filmul.

— Las-o dracului, Steve.

— Păi de ce nu m-ai sunat și tu mai devreme? Chiar acum m-am întors cu caseta.

— De ce nu te uiți acum la film?

— A, nu. Nu-mi place mie să mă uit la video înainte de ceai. Nu știu cum să-ți spun, e ca și cum te-ai uita așa, de dragul de-a te uita. Și, dacă te uiți la un film în timpul zilei, asta înseamnă că ai unul mai puțin pentru seară.

— Ce spui tu acolo?

— Păi da, deci înseamnă că-ți bați joc de casetă, nu?

— Atunci uită-te la film altă dată.

— Da' ce, eu îmi permit să arunc în fiecare seară două lire la centrul de casete?

— Păi ți-am zis eu să arunci în fiecare seară? Eu… Fii atent, îți dau eu două lire; e bine așa?

— Știu și eu… Pe bune?

E pe bune, așa că ne-am înțeles. Dan Maskell și Steve Butler. Nu se cunosc, n-o să se placă și nu au nimic în comun, în afară de câteva discuri din colecția fiecăruia (pe Dan nu-l prea interesează muzica neagră, pe Steve nu-l prea interesează muzica albă, dar și unul, și celălalt au câteva albume de jazz). Iar Dan se așteaptă s-o

cunoască pe Marie, dar Marie nu se așteaptă să-l cunoască pe Dan și nici măcar nu are habar de existența lui. Așa că o să am parte de o seară de mare excepție.

•

Marie și-a pus telefon, și-i aflu numărul de la Barry; e bucuroasă că am sunat-o și mai mult decât bucuroasă să vină la o băută; dacă ar ști că e ziua mea, probabil că ar exploda de bucurie, dar, dintr-un motiv sau altul, mă hotărăsc să nu-i spun. Nu trebuie să mă chinui deloc s-o conving; cred și eu: cine ar fi dispus să rateze așa o ocazie măreață? Are, însă, niște treabă înainte, așa că trebuie să mă chinui groaznic timp de o oră, singur cu Steve și Dan. Vorbesc cu Dan despre rock, în timp ce Steve se uită la cineva peste care a dat norocul la jocurile mecanice, iar cu Steve vorbesc despre soul, în timp ce Dan se joacă cu suportul pentru pahar așa cum fac oamenii care știu să te calce pe nervi. Apoi vorbim toți trei despre jazz; intervine și un moment dintr-alea în care ne întrebăm, hodoronc-tronc, unii pe alții ce-am mai făcut, după care rămânem fără combustibil și ne uităm la tipul care câștigă la jocurile mecanice.

Marie, T-Bone și o tipă foarte blondă, foarte apetisantă și foarte tânără, americancă și ea, apar în sfârșit pe la zece fără un sfert, ceea ce înseamnă că nu ne-au mai rămas decât vreo trei sferturi de oră pentru băută. Îi întreb ce vor să bea, dar Marie nu se poate hotărî și vine cu mine la bar, ca să vadă ce au.

— Acum înțeleg ce voiai să spui când ziceai despre viața sexuală a lui T-Bone, îi zic, în timp ce așteptăm.

Dă ochii peste cap.

— Piesă, nu-i așa? Și vrei să-ți spun ceva? Asta e cea mai urâtă femeie cu care s-a cuplat el vreodată.

— Mă bucur că ai reușit să ajungi.

— Noi ne bucurăm. Cine sunt tipii ăștia?

— Dan și Steve. Mă cunosc cu ei de ani de zile. Știu că sunt cam stupizi, dar trebuie să mă mai văd cu ei din când în când.

— Rățuște negre, cam așa ceva, nu?

— Cum?

— Așa le zic eu, rățuște negre. Ceva între rățușca cea urâtă și oaie neagră. Oameni cu care n-ai chef să te vezi, dar ai sentimentul că n-

ai încotro.

Rățuște negre. Bine zis. Și de ăștia trebuie să mă milogesc eu, să le dau bani ca să vină la o băută de ziua mea.

Dar nu vreau să aprofundez ideile astea. „La mulți ani, Rob“, îmi urează Steve când îi pun paharul în față. Marie încearcă să-mi prindă privirea – îmi închipui că e surprinsă și, totodată, mă compătimește și mă înțelege cum nu se poate mai bine –, dar o evit.

Seara e destul de ratată. Când eram mic, bunică-mea își petrecea a doua zi de Crăciun, de Sfântul Ștefan, cu bunica unui prieten de-al meu; maică-mea și taică-meu stăteau la un pahar cu părinții lui Adrian, noi doi ne jucam și, în timpul ăsta, cele două mamaie stăteau la televizor și schimbau amabilități. Poanta e că amândouă erau surde, dar n-avea nicio importanță; le făcea plăcere soiul ăsta de conversație, în care apăreau aceleași goluri, semne din cap și zâmbete ca în orice altă discuție, dar nu se lega absolut nimic. Nu m-am mai gândit la asta de ani de zile, dar în seara asta îmi revine în memorie.

Steve mă enervează de la un capăt la altul; are năravul de a aștepta până când conversația e în toi; exact când încerc să ascult sau să spun ceva, el îmi mormăie ceva în ureche. Pot să fiu mitocan și să nu-l bag în seamă, sau să-i răspund, implicându-i pe toți ceilalți în ce spun și schimbând complet subiectul. Și, când a reușit să-i facă pe toți să discute despre muzica soul sau despre *Star Trek* (merge la întâlniri și chestii de-astea) sau despre cât de bine știu să facă bitter în nordul Angliei (merge la întâlniri și chestii de-astea), subiecte la care nu se pricepe nimeni, o ia din nou de la capăt. Dan cască pe rupte, Marie e răbdătoare, T-Bone e nervos, iar prietena lui, Suzie, e în mod clar șocată. Ce caută ea în cârciuma asta jegoasă, alături de oamenii ăștia? Nu poate să înțeleagă. Și nici eu. Poate că ar trebui să ne retragem amândoi, într-un loc mai intim, și să-i lăsăm pe ratații ăștia să-și vadă de ale lor. Aș putea să vă povestesc cum decurge întreaga seară, dar nu cred că v-ar distra, așa că o să scăpați ieftin, doar cu o mostră grăitoare:

MARIE:…absolut incredibil, niște animale. Cântam „Love Hurts“ și tipul a zbierat că „nu vrei să-ncerci și cu mine, păpușa?” și după

aia și-a borât pe tricou, dar nu i s-a mișcat niciun mușchi pe față. N-avea nicio treabă, stătea acolo, răcnea și râdea cu amicii. [*Râde.*] Parcă erai și tu, T-Bone, nu?

T-BONE: Cred că da.

MARIE: T-Bone ar vrea el să aibă fani așa delicați. Unde cântă el trebuie să… [*Nu se aude, datorită intervenției lui…*]

STEVE [*Îmi șoptește în ureche*]*:* Vezi că au scos *The Baron* pe casetă. Șase episoade. Îți mai aduci aminte muzica?

EU: Nu. [*Marie, T-Bone și Dan izbucnesc în hohote.*] Scuze, Marie, n-am auzit. Trebuie să ce?

MĂRIE: Ziceam că locul ăla în care T-Bone și cu mine…

STEVE: Era tare de tot. Ta-ta-TAM! Ta-ta-ta TAM!

DAN: Știu ce-i asta. *Man în a Suitcase*?

STEVE: Nu*, The Baron.* A ieșit pe casetă.

MARIE: *The Baron*? Cu cine era?

DAN: Cu Steve Forrest.

MĂRIE: Cred că s-a dat și la noi. Nu e ăla în care tipul… [*Nu se aude, datorită intervenției lui…*]

STEVE [*Îmi șoptește în ureche*]: Te-ai uitat pe *Voices from the Shadow*? E o revistă de soul. Tare. Am auzit că e a lui Steve Davis. Jucătorul ăla de snooker.

[*Suzie se uită lung la T-Bone. T-Bone se uită la ceas.*]

Etc.

Nu se va mai întâmpla niciodată ca toți acești oameni să stea laolaltă la aceeași masă; nici n-ar avea cum, și pe bună dreptate. Am crezut că o să-mi ofere un sentiment de siguranță și confort, dar n-a fost așa. Nu cunosc bine pe nimeni de-aici, nici chiar pe femeia cu care m-am culcat, și pentru prima dată de când m-am despărțit de Laura am senzația că o să cad din picioare și o să-mi iasă ochii din cap. Mi-e dor de casă.

De obicei, femeile sunt cele pe care o relație le izolează; ajung să se întâlnească mai mult cu prietenii lui (vezi cazul sărmanei Anna, care se chinuia să-și aducă aminte cine e Richard Thompson și căreia i se explica cât de rău e să fii fan Simple Minds) și, când sunt părăsite sau îl părăsesc, își dau seama cât de mult s-au îndepărtat de

prieteni și că nu s-au mai văzut de ani de zile. Înainte de Laura, tot cam așa se întâmpla și cu mine și partenerele mele.

Dar Laura… Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat. Îmi plăcea gașca ei, Liz și toți ceilalți care veneau în Groucho. Și, dintr-un motiv sau altul – oarece succes în carieră, probabil, și toate amânările pe care le implică lucrul ăsta –, gașca ei era mai flexibilă decât a mea și cu mai puține cupluri. Așa că, pentru prima oară în viață, am jucat rolul femeii și m-am dat după prietena mea. Nu că nu i-ar fi plăcut de amicii mei (nu amici de genul Dick, Barry, Steve sau Dan; prietenii ca lumea, genul de oameni pe care mi-am permis să-i pierd), însă de ai ei îi plăcea mai mult și voia să-mi placă și mie, ceea ce s-a și întâmplat. A început să-mi placă de ei mai mult decât de ai mei și, înainte să-mi dau seama (de fapt, mi-am dat seama numai când a fost mult prea târziu), relația în care mă angajasem a devenit busola mea. Și când îți pierzi busola ți se face dor de casă. Clar ca bună ziua.

Și acum încotro? Se pare că am ajuns la capătul drumului. Nu în sensul ăla din rock-ul american, în care ar urma să mă sinucid, ci, mai degrabă, ca în cărțile englezești pentru copii, atât de înduioșătoare. Sunt ca o locomotivă tristă care a rămas fără cărbuni și s-a oprit, încet, încet, pe o linie care nu duce nicăieri.

— Tipii ăștia sunt prietenii tăi? mă întreabă a doua zi Marie LaSalle, care m-a scos la un sandviș cu șuncă și avocado.

— E, nici chiar așa. Doar doi dintre ei.

Se uită la mine ca să vadă dacă vorbesc serios. Râde, deci e limpede că glumesc.

— Dar era ziua ta.

— De. Asta-i viața.

— Ziua ta! Asta-i tot ce poți tu?

— Ia gândește-te că ar fi ziua ta azi și diseară ai vrea să ieși să bei ceva. Pe cine ai chema? Pe Dick, pe Barry, pe T-Bone, pe mine. Ce, noi suntem cei mai buni prieteni pe care-i ai tu pe lumea asta?

— Haide, Rob, fii serios. Eu nici măcar nu sunt la mine-n țară. Sunt la mii de kilometri de casă.

Exact ce voiam și eu să spun.

•

Mă uit la cuplurile care intră în magazin sau pe care le văd în cârciumi, în autobuz, pe ferestrele caselor. Unele dintre ele e clar că sunt noi, și anume cele în care ei vorbesc, se ating, râd și se tot întreabă unul pe celălalt. Astea nu se pun; nici eu n-am nicio problemă dacă e vorba să fac parte dintr-un cuplu nou. Pe mine mă interesează cuplurile mai așezate, mai tăcute, cele care au început să-și trăiască viața nu față în față, ci cot la cot sau spate-n spate.

Pe chipurile lor nu poți citi mare lucru. Nu se prea deosebesc de burlaci. Încercați să-i așezați pe oamenii pe care-i vedeți pe stradă în cele patru categorii – cei cu o relație fericită, cei cu o relație nefericită, cei singuri și cei disperați – și veți vedea că n-o să reușiți. Sau, de fapt, o să reușiți, dar nu veți putea fi niciodată siguri. Asta mi se pare ceva incredibil. Este lucrul cel mai important în viață, și să nu poți să-ți dai seama dacă cineva are parte de el… E sigur că nu merge? E sigur oare că oamenii fericiți trebuie să și arate fericiți, tot timpul, indiferent câți bani au, dacă îi strâng pantofii sau dacă le plânge copilul noaptea? Iar cei care nu au probleme, dar încă nu și-au găsit sufletul-pereche ar trebui cumva, știu și eu, să arate bine, dar neliniștiți, ca Billy Crystal în *Când Harry o întâlnește pe Sally*. Pe când oamenii disperați ar trebui să poarte, să zicem, o panglică galbenă, ca să-i poată recunoaște alți oameni care sunt la fel de disperați. Când n-o să mai fiu disperat, când o să rezolv toate problemele astea, vă dau cuvântul meu de onoare că nu o să mă mai plâng niciodată de magazinul care nu merge, de muzica pop din zilele noastre, care nu are pic de trăire, de umplutura din sandvișurile de la magazinul din colț (o liră și șaizeci sandvișul cu șuncă și maioneză, dar nimeni n-a văzut vreodată mai mult de patru bucățele de șuncă într-unul) sau de orice altceva. O să fiu de-a pururi în culmea fericirii, de ușurare, pur și simplu.

•

Timp de vreo două săptămâni nu se întâmplă mai nimic, adică și mai puține decât de obicei. Găsesc un exemplar din „Al Kinds of Everything“ într-un anticariat de pe lângă mine, îl cumpăr cu cincisprezece pence și i-l dau lui Johnny cu prima ocazie când îl văd, cu condiția să se care și să ne lase dracului în pace odată pentru totdeauna. Se întoarce a doua zi să se plângă că e zgâriat și

să ne ceară banii înapoi. Barrytown are parte de un debut triumfal la Harry Lauder, zguduie localul din temelii, publicul e incredibil; au venit și o grămadă de oameni care arată ca niște angajați de la A&R și și-au ieșit și ei din minți; pe bune, Rob, mare păcat că n-ai fost și tu acolo (când o întreb, Marie râde și-mi spune că oricine trebuie să înceapă de undeva, la urma urmei). Dick încearcă să-mi aranjeze o ieșire în patru – el, Anna, o prietenă de-a ei – are douăzeci și unu de ani – dar nu mă duc; mergem la un concert al lui Marie într-un club folk din Farringdon și, pe piesele triste, mă gândesc la Laura mult mai mult decât la ea, chiar dacă dedică o melodie „băieților de la Championship Vinyl"; ies la un pahar cu Liz, care îl face în toate felurile pe Ray, ceea ce e excelent; apoi moare tatăl Laurei, și totul se schimbă.

Douăzeci și cinci

Aflu vestea în aceeași dimineață în care o află și ea. O sun de la magazin, cu gândul să-i las doar un mesaj pe robot; e mai simplu așa și, oricum, nu voiam decât să-i spun de o fostă colegă, care i-a lăsat un mesaj pe robotul nostru. Al meu. Al ei, de fapt, dacă e să vorbim de proprietarul legal. În fine. Nu mă așteptam să-mi răspundă, dar o face; se aude de parcă ar vorbi de pe fundul mării. Are o voce înăbușită, joasă și lipsită de intonație, înecată în sughițuri de la prima până la ultima silabă.

— Aoleu, vai de mine, dar știu c-ai răcit. Sper că ești în pat, cu o carte fierbinte și o sticlă bună de apă. Apropo, Rob te deranjează.

Nu spune nimic.

— Laura? Sunt Rob.

Tot nimic.

— Ce-i cu tine?

Și apoi un moment îngrozitor.

— Am murit de frig, o aud, deși ultimele silabe sunt doar un zgomot neclar, așa că „de frig” doar bănuiesc eu că a zis.

— Nu-ți face mari probleme. Stai în pat și nu te mai gândi la asta. O să te gândești când o să te simți mai bine.

— A murit Pig.

— Cine dracu' e Pig?

De data asta o aud. Suspină.

— A murit tata. Tata, tata.

Apoi închide.

Mi-am pus mereu problema ce s-ar întâmpla dacă ar muri cineva, dar e vorba, întotdeauna, de oameni apropiați de mine. Mi-am pus problema cum m-aș simți dacă ar muri Laura, cum s-ar simți ea dacă aș muri eu, cum m-aș simți dacă ar muri mama sau tata, dar nu m-am gândit niciodată la mama sau la tatăl ei. Nici n-aș fi avut de ce, nu? Și, chiar dacă a fost bolnav pe întreaga durată a relației mele cu Laura, lucrul ăsta nu m-a preocupat niciodată; era ca și cum m-aș fi

gândit că taică-meu are barbă, iar taică-său are angină. Nu mi-a trecut vreodată prin minte că lucrul ăsta va avea o consecință. Acum, că s-a dus, regret că nu… Ce anume regret? Că nu am fost mai drăguț cu el? Am fost foarte drăguț cu el în cele câteva ocazii când ne-am întâlnit. Că n-am fost mai apropiați? Era, practic, socru-meu, eram oameni foarte diferiți, el era bolnav și… am fost cât se poate de apropiați în condițiile date. Se presupune că trebuie să te încerce fel de fel de regrete când moare cineva, că trebuie să te chinuie tot felul de apăsări, să te învinovățești pentru tot ce ai greșit sau nu ai făcut, și încerc să mă achit cât pot eu de bine de sarcina asta. Doar că nu-mi dau seama ce-am greșit sau ce n-am făcut. E vorba de tatăl fostei mele prietene. Ce anume ar trebui să simt?

— S-a-ntâmplat ceva? mă întreabă Barry, văzând că mă uit în gol. Cu cine vorbeai?

— Cu Laura. A murit taică-său.

— Aoleu. Nasol.

După care pleacă la poștă cu un teanc de comenzi sub braț. Ați văzut? De la Laura la mine și, apoi, la Barry: de la durere la confuzie și, apoi, la un interes politicos, moderat. Dacă e să scapi de ghimpele morții, atunci Barry e omul cel mai potrivit. La prima vedere, pare ciudat că aceste două persoane – una, înnebunită de o durere căreia nici nu-i poate da glas, în timp ce cealaltă abia de ridică din umeri – se cunosc; e ciudat și că eu sunt legătura dintre ele; până și faptul că trăiesc în același loc și în același timp e ciudat. Dar, pentru Barry, Ken nu era decât tatăl fostei prietene a șefului. Ce ar trebui să simtă, în cazul ăsta?

***

Laura mă sună cam peste vreo ora. Nu mă așteptam.

— Iartă-mă.

Încă e greu să-ți dai seama ce spune, cu o voce slabă, printre sughițuri și lacrimi.

— Te rog, încearcă să te liniștești.

Apoi plânge un timp. Nu spun nimic până nu se liniștește puțin.

— Când pleci acasă?

— Acum. Să reușesc să mă adun.

— Cu ce pot să te ajut?

— Cu nimic.

Și după un suspin prelung, repetă „cu nimic”, ca și cum tocmai și-ar fi dat seama că nimeni nu poate să facă nimic pentru ea și probabil că e pentru prima oară când se află într-o asemenea situație. Eu, unul, n-am trecut niciodată prin așa ceva. Toate problemele mele ar fi putut să se rezolve dacă un director de bancă ar fi făcut un semn cu bagheta magică, dacă prietena mea s-ar fi răzgândit dintr-o dată sau dacă m-aș fi străduit să găsesc în mine însumi niște calități care-mi lipseau – hotărâre, conștiință de sine sau tărie de caracter. N-aș vrea să am de-a face vreodată cu nefericirea care a copleșit-o pe Laura. Dacă oamenii tot mor, nu vreau să se întâmple în preajma mea. Mama și tata n-o să moară lângă mine, am avut grijă să mă asigur de asta. N-o să simt mare lucru când o să se ducă.

•

A doua zi mă sună din nou.

— Mama vrea să vii la înmormântare.

— Eu?

— Lui tata îi plăcea de tine. Sau cel puțin așa se pare. Și mama nu i-a spus că ne-am despărțit, ca să nu-l supere, și… of, nu știu. Nu o înțeleg și n-am chef să mă contrazic. Bănuiesc că are impresia că el o să vadă tot ce se întâmplă. E ca și cum… – Scoate un sunet ciudat; îmi dau seama că e un hohot de râs nervos. – Se gândește că tata a trecut prin atâtea, cu moartea și așa mai departe, încât nu vrea să-l mai supere și cu altele.

Știu că lui Ken îi plăcea de mine, dar nu mi-am dat niciodată seama de ce; poate pentru că o dată, când căuta discul cu *My Fair Lady* în distribuția originală, l-am găsit la un târg de muzică și i l-am trimis. Uite unde ajungi cu amabilități de-astea mărunte. La înmormântare.

— Tu vrei să vin?

— Mi-e indiferent. Atâta timp cât nu ai pretenția să te țin de mină.

— Ray vine?

— Nu, nu vine.

— De ce?

— Fiindcă n-a fost invitat, da?!
— Nu e nicio problemă, să știi, dacă asta vrei.
— Vai, Rob, ce drăguț ești! Doar e ziua ta, nu?
Dumnezeule.
— Spune odată, vii sau nu?
— Da, sigur că vin.
— Vezi că o să te ia Liz. Știe ea unde are loc și așa mai departe.
— Bun. Tu cum te simți?
— N-am timp de taclale, Rob. Am destule pe cap.
— Nicio problemă. Ne vedem vineri.
Închid telefonul înainte să mai apuce să zică ceva, ca să-i arăt că m-a jignit, apoi îmi vine s-o sun și să-mi cer scuze, dar știu că ar fi o greșeală. Se pare că nu te mai poți purta așa cum trebuie cu o persoană cu care nu te mai culci. Oricât ai încerca, nu mai găsești nicio cale de întoarcere, nu mai poți nici să mergi înainte, nici să ocolești.

•

Piese pop despre moarte nu există, nu din cele bune, în orice caz. Poate că de aia îmi place muzica pop, iar muzica clasică mi se pare cam sinistră. Bine, ar fi piesa aia instrumentală a lui Elton John, „Song for Guy“, dar nu e decât o lălăială la pian care merge la fel de bine și într-un aeroport, și la o înmormântare.
— Hai, fraților, cele mai bune cinci melodii pop despre moarte!
— Superb, zice Barry. O listă comemorativă pentru tatăl Laurei. OK, OK. „Leader of the Pack“. Tipul moare pe motocicletă, nu? Și după aia mai e „Dead Man’s Curve“, de Jan și Dean, și Twinkle, cu „Terry“. Ăăăă… și aia a lui Bobby Goldsboro, cum îi zice, „And Honey, I Miss You…“
O cântă fals, chiar mai fals decât de obicei, iar Dick râde.
— Și ce zici de „Tell Laura I Love Her“. Asta o să-i dea pe spate.
Slavă domnului că Laura nu-i aici să vadă ce veselie e pe capul nostru la moartea lui taică-său.
— Eu mă gândeam la chestii serioase. Care să arate un pic de respect, totuși.
— Da’ ce, o să faci pe DJ-ul la înmormântare? Au! Nasol moment. Să știi că Bobby Goldsboro merită să rămână. Când o să ia lumea o

pauză. Ar putea să-l cânte mama Laurei.

Cântă din nou același vers, tot pe de lături, dar în falset, că să arate că e vorba de o femeie.

— Las-o dracului, Barry.

— Eu m-am hotărât ce vreau la înmormântarea mea. Madness, „One Step Beyond”. După aia, „You Can’t always Get what You Want“.

— Doar pentru că e pe coloana din *The Big Chill*!

— Păi eu nici nu l-am văzut.

— Băi mincinosule! L-ai văzut o dată cu *Bodyheat.*

— A, da. Uitasem complet, pe bune. Nu-i vorba de asta.

— Sunt convins.

Și așa mai departe.

Ceva mai târziu, încerc încă o dată.

— „Abraham, Martin and John”, spune Dick. E destul de mișto.

— Cum îl chema pe tatăl Laurei?

— Ken.

— Abraham, Martin, John and Ken“. Nu, nu merge.

— Du-te, băi!

— Black Sabbath, Nirvana. Sunt numai piese despre moarte.

Așa a fost jelită moartea lui Ken la Championship Vinyl.

M-am tot gândit la piesele pe care le-aș vrea pentru înmormântarea mea, deși nu le-am mai spus nimănui, ca să nu moară de râs. Bob Marley, cu „One Love“, Jimmy Cliff, „Many Rivers to Cross“, Aretha Franklin, cu „Angel“. Și am avut întotdeauna o fantasmă în care o frumusețe înlăcrimată va cânta cu patos pe „You’re the Best Thing that ever Happened to Me“ a lui Gladys Knight, dar nu-mi dau seama cine ar putea fi acea fată frumoasă cu ochii în lacrimi. Dar, la urma urnei, e înmormântarea mea, cum s-ar spune, și-mi pot permite să fiu generos și sentimental. Ceea ce nu îndulcește cu nimic observația pe care a făcut-o Barry, fără să-și dea seama: avem aici vreo șapte catralioane de ore de muzică, dar nu există niciun minuțel din toate astea care să descrie ceea ce simte Laura acum.

•

Am și eu un costum. E gri închis; ultima oară l-am purtat acum vreo trei ani, la o nuntă. Se vede clar că nu prea îmi mai vine, dar asta e. Îmi calc cămașa albă, reușesc să găsesc o cravată care să nu fie de piele sau să aibă imprimeu cu saxofoane și o aștept pe Liz, care trebuie să mă ia. Mă duc cu mâna goală – cărțile de condoleanțe de la chioșc erau prea vulgare. Arătau ca niște felicitări pe care le-ar fi trimis familia Addams. Bine ar fi fost să mai fi participat vreodată la o înmormântare. Unul din bunicii mei a murit înainte să mă nasc, iar celălalt, când eram mic de tot; bunicile mele trăiesc amândouă, dacă se poate spune așa, dar nu merg niciodată să le văd. Una e la un azil, cealaltă stă cu tanti Eileen, sora lui taică-meu. Și, când o să moară, nu cred să fie sfârșitul lumii. Doar ceva de genul vai de mine, ce chestie, au murit niște persoane foarte în vârstă. Și, deși am prieteni care au avut prieteni care au murit – un fost coleg de facultate al Laurei, homosexual, avea SIDA, un amic de-al amicului meu Paul a murit într-un accident de motocicletă și mulți dintre ei și-au pierdut părinții –, lucrul ăsta nu m-a afectat niciodată. Dar îmi dau seama că de-acum încolo numai cu asta o să mă ocup. Două bunici, mama și tata, mătuși și unchi și, dacă nu mor eu primul, o mulțime dintre oamenii de vârsta mea printre care mă învârt, în cele din urmă – sau poate chiar mai curând, dat fiind faptul că unii dintre ei au toate șansele să dea colțul înainte de vreme. Din momentul în care încep să mă gândesc la asta, devine o chestie foarte deprimantă, de parcă ar urma să mă duc la trei-patru înmormântări pe săptămână în următorii patruzeci de ani și nici n-aș avea altceva mai bun de făcut. Ce fac alții în situația asta? Chiar trebuie să te duci? Ce se întâmplă dacă refuzi, pe motivul că e prea sinistru, totuși? („Draga Laura, sunt alături de tine și așa mai departe, dar să știi că nu-i tocmai visul vieții mele.“) Nu cred că o să pot suporta să mai îmbătrânesc și încep să nutresc o admirație nețărmurită pentru părinții mei, pentru că s-au dus la nenumărate înmormântări până acum și nu s-au plâns niciodată, cel puțin nu de față cu mine. Poate că pur și simplu nu au atâta imaginație, încât să-și dea seama că înmormântările sunt chiar mai deprimante decât par la prima vedere.

Cinstit vorbind, mă duc doar pentru că asta s-ar putea să mă ajute, pe termen lung. Este oare posibil să te împaci cu fosta prietenă la înmormântarea lui taică-său? Nu m-aș fi gândit în veci. Dar cine știe?

— Deci preotul zice niște chestii simțite și după aia ce facem, ieșim din biserică și îl îngroapă?

Liz mă instruiește.

— E la crematoriu.

— Îți bați joc de mine.

— Cum să-mi bat joc de tine, măi?

— La crematoriu? Dumnezeule!

— Ce mai contează?

— Păi nu contează, dar… Dumnezeule!

Nu eram pregătit pentru asta.

— Care-i problema?

— Nu știu, dar… mama dracului.

Oftează.

— Vrei să te las la o stație de metrou?

— Nu, cum așa?

— Atunci taci din gură.

— Tot ce-mi doresc e să nu leșin. Dacă leșin fiindcă n-am fost pregătit dinainte, e vina ta.

— Ce ființă jalnică ești! Cred că-ți dai seama că nimănui nu-i face plăcere așa ceva, nu? Îți dai seama că ziua asta o să ne întoarcă pe dos pe toți. Nu ești doar tu în situația asta. O singură dată în viață am fost la un crematoriu și am crezut că înnebunesc. Și cred că nici dacă m-aș duce de o sută de ori nu mi-ar fi mai ușor. Nu te mai purta ca un copil mic.

— Tu ce crezi, de ce nu vine și Ray?

— Nu l-au invitat. Nu-l cunoaște nimeni din familie. Ken ținea la tine, iar Jo are o părere foarte bună despre tine.

Jo este sora Laurei. Și eu am o părere foarte bună despre ea. Seamănă bine cu Laura, dar nu poartă costume scumpe, nu are limba aia ascuțită a ei și nici nu are atâtea diplome și atestate.

— Atâta tot?

— Tu crezi că Ken a murit ca să-ți aranjeze ție treburile? Oi fi având impresia că noi toți suntem niște figuranți în povestea vieții tale.

Normal. Așa gândește orice om de pe lumea asta.

— Tatăl tău a murit, nu?

— Da. Demult. Când aveam optsprezece ani.

— Și te-a afectat?

Ce groaznic! Ce stupid!

— … Mult timp?

Am salvat situația. La mustață.

— Încă mă mai afectează.

— Cum?

— Nu știu… Încă îmi mai e dor de el; tot mă gândesc la el. Uneori stau de vorbă cu el.

— Și ce-i spui?

— Asta e doar între noi doi. – Dar o spune cu blândețe, cu un zâmbet discret. – De când a murit, știe mai multe despre mine decât când trăia.

— Și cine e de vină pentru asta?

— El. Era tatăl tipic, știi genul, tot timpul ocupat și obosit. O vreme, după ce a murit, mi-am făcut procese de conștiință că n-am stat de vorbă, dar până la urmă mi-am dat seama că eu nu eram decât o fetiță, o fetiță destul de cuminte, să știi. Era treaba lui, nu a mea.

Minunat. Văd că încep să cultiv relații de prietenie cu oameni cărora le-au murit părinții, prietenii sau partenerii de viață. Sunt cei mai interesanți oameni din lume. Și constat că sunt și ușor de abordat! Sunt aici, printre noi! Chiar dacă foștii Beatleși sau niște astronauți sau niște supraviețuitori ai unui naufragiu ar avea mai multe de povestit – lucru de care mă îndoiesc, de altfel –, oricum n-ai nicio șansă să te întâlnești cu ei. Cei care cunosc oameni care au murit, după cum ar putea zice Barbra Streisand într-un cântec – și nu e încă timpul trecut – sunt cei mai norocoși oameni din lume.

— L-ați dus la crematoriu?

— Ce contează?

— Știu și eu? întrebam, așa… Fiindcă ziceai că ai fost o dată la crematoriu și mă gândeam, mă rog…

— Eu nu-i dau Laurei mai mult de două zile până o să începi s-o pisezi cu întrebări de-astea. Să știi că nu e genul de experiență despre care să-ți facă plăcere să stai la palavre.

— Să înțeleg că-mi sugerezi s-o las baltă?

— Exact.

Destul de corect.

•

Crematoriul e la dracu-n praznic; lăsăm mașina într-o parcare imensă, aproape pustie și pornim spre clădire; deși e nouă, este oribilă – e prea dichisită și lipsită de sobrietate. Nici nu-ți poți imagina că acolo sunt incinerate trupuri omenești; îți închipui mai degrabă cine știe ce adunătură dubioasă de sectanți tembeli care se strâng aici o dată pe săptămână ca să tragă o cântare. Nu l-aș duce pe ăl bătrân aici pentru nimic în lume. Credeam că atmosfera o să mă facă să-mi compun o figură de doliu, dar nu cred că pereții ăștia din scândură de pin și cărămidă aparentă o să mă ajute în vreun fel.

•

E un multiplex cu trei capele. Există chiar și niște plăcuțe pe perete, pe care scrie cine urmează în fiecare sală și la ce oră:

CAPELA 1. 11.30 DL E BARKER

CAPELA 2. 12.00 DL K LYDON

CAPELA 3. 12.00

Slavă domnului, la Capela 3 avem parte de vești bune. Incinerare anulată. Știrea morții n-a fost decât o exagerare, ha ha. Stăm în sala de primire, care începe să se umple. Liz se salută din ochi cu vreo doi oameni pe care nu-i cunosc. Încerc să mă gândesc la nume de bărbați care încep cu „E“. Sper că la Capela 1 e vorba de o persoană în vârstă, fiindcă, dacă o să-i vedem când ies, sper ca cei dragi să nu arate prea îndurerați. Eric. Ernie. Ebenezer. Etherlred. Ezra. E bine. Putem să răsuflăm ușurați. Mă rog, nici chiar așa, dar probabil că avea pe puțin patru sute de ani, așa că nimeni nu o să se jelească din cale-afară în condițiile astea, nu? Ewan. Edmund. Edward. Rahat. Putea să fi avut orice vârstă.

Încă nu plânge nimeni în sala de primire, dar sunt câțiva care mult nu mai au și e clar că până la urmă tot acolo o să ajungă. Sunt oameni de vârstă a doua și știu mersul. Vorbesc în șoaptă, dau mâna unii cu alții, zâmbesc străveziu, uneori se sărută pe obraz; apoi, nu știu din ce cauză – ceea ce mă face să nu mă simt deloc în largul meu –, se ridică și intră, cu toții, pe ușa pe care scrie CAPELA 2.

•

Înăuntru este, în sfârșit, întuneric, așa că mi-e mai ușor să intru în atmosferă. Sicriul e chiar în față, un pic deasupra podelei, dar nu-mi dau seama pe ce e așezat; Laura, Jo și Janet Lydon stau în primul rând, foarte aproape, alături de câțiva bărbați pe care nu-i cunosc. Cântăm un imn, ne rugăm, preotul zice doar vreo câteva vorbe din cartea lui, cântăm din nou, după care, brusc, se aude un clănțănit de roți dințate care-ți îngheață sângele-n vine, iar sicriul dispare încet în podea. Și atunci în fața noastră se aude un urlet, un zgomot cumplit, cumplit, pe care aș da orice să nu-l aud; nu-mi dau seama decât că este vocea Laurei; în clipa asta îmi vine să mă duc la ea și să-i spun că o să fiu alt om, o să șterg orice urmă a ceea ce am fost dacă o să mă lase să am grijă de ea și să încerc s-o fac să se simtă mai bine.

Când ieșim la lumină, lumea le înconjoară și le îmbrățișează pe Laura, Jo și Janet; m-aș duce și eu, dar nu văd cum. Însă Laura ne vede, pe mine și pe Liz, ezitând la marginea grupului; ni se alătură, ne mulțumește că am venit și ne îmbrățișează lung; când îmi dă drumul, simt că nu mai e nevoie să-i promit c-am să devin alt om: s-a și-ntâmplat deja.

Douăzeci și șase

Acasă e mai ușor. E limpede că greul a trecut. În încăpere domnește o liniște obosită, ca senzația pe care o ai după ce ți-a trecut greața. Poți chiar să-i auzi pe câțiva vorbind despre alte lucruri, dar numai despre lucruri importante – despre serviciu, despre copii, despre viață. Nimeni nu discută despre cât îi consumă Volvo-ul sau ce nume ar alege pentru un câine. Liz și cu mine ne luăm câte un pahar și ne ducem să stăm în picioare, cu spatele la o bibliotecă, în colțul cel mai îndepărtat de ușă; mai schimbăm câte o vorbă, dar în cea mai mare parte a timpului nu facem altceva decât să ne uităm la lume.

Mă simt bine în încăperea asta, în ciuda motivului care m-a adus aici. Familia Lydon stă într-o casă mare, în stil victorian; o casă veche, neîngrijită și plină de tot felul de lucruri – mobile, tablouri, decorațiuni și plante – care nu se potrivesc unele cu altele, dar se vede că au fost alese cu grijă și cu gust. În camera unde stăm e un portret de familie imens și straniu, deasupra căminului, de pe când fetele aveau una vreo zece, cealaltă vreo opt ani. Sunt îmbrăcate, am impresia, în niște rochii de domnișoare de onoare; pozează alături de Ken, acoperite, în parte, de Allegro, Allie, un câine care a murit înainte să apar eu. Stă ridicat, cu labele pe pieptul lui Ken, care zâmbește și-i ciufulește blana. Janet stă puțin mai în spate, ceva mai departe de cei trei, și-și privește soțul. Cu toții sunt mult mai subțiri decât în realitate (și mai neclari, dar așa trebuie să arate un tablou). E o pictură modernă, luminoasă și veselă; se vede limpede că a fost făcută de cineva care-i cunoștea bine (Laura mi-a spus că femeia care a pictat-o a avut expoziții și așa mai departe), însă trebuie să se lupte cu o vidră împăiată care stă pe consola căminului și cu genul ăla de mobilă veche, pe care eu o detest. A, și mai e și un hamac plin de perne, într-un colț, și un banc imens de scule electronice, negre, noi-nouțe, comoara lui Ken, la care ținea mai mult decât la toate antichitățile și tablourile. O harababură de

nedescris, dar n-ai cum să nu îndrăgești familia care a stat aici, pentru că îți dai imediat seama că au fost niște oameni interesanți și de treabă. Acum îmi dau seama cât de mult m-am bucurat că fac parte din această familie și că, deși mă plângeam mereu când trebuia să vin aici în weekend sau duminica după-amiaza, nu m-am plictisit niciodată. După câteva minute, Jo vine la noi, ne sărută pe amândoi și ne mulțumește.

— Ce mai faci? o întreabă Liz, punând accentul pe „faci”, ceea ce dă întrebării un ton plin de semnificație și de compasiune.

Jo ridică din umeri.

— Eu fac bine, cât de cât. Și mama văd că se descurcă, dar Laura… nu știu ce să zic.

— Oricum avea o perioadă proastă de câteva săptămâni încoace; numai asta-i mai lipsea, spune Liz, și simt cum se ițește în mine un firav sentiment de mândrie: e vorba de mine. Eu am făcut-o să se simtă așa. Bine, și alți câțiva, printre care și ea însăși, dar nu contează. Uitasem că pot face pe cineva să se simtă în vreun fel și, oricum, e destul de ciudat să ți se aducă aminte de forța ta emoțională în mijlocul unei înmormântări, un eveniment care, din câte-mi pot da eu seama, cu slaba mea experiență, ar trebui să te facă să-ți pierzi acest sentiment.

— O să-și revină ea, zice Liz, pe un ton hotărât. Dar nu e prea ușor, după ce ai pus suflet într-o bucată din viața ta, la urma urmei, să-ți dai seama dintr-o dată că ai dat-o-n bară.

Îmi aruncă o privire, brusc jenată, vinovată sau ceva de genul ăsta.

— Nu-ți face probleme din cauza mea, îi spun. Pe bune. Nu-i nicio problemă. Gândește-te că vorbești despre altcineva.

Am spus-o cu toată sinceritatea și înțelegerea, pe cuvântul meu. Voiam să zic că, dacă aveau de gând să discute despre viața sentimentală a Laurei, indiferent din ce punct de vedere, nu mă deranja câtuși de puțin, nu într-o asemenea zi, în orice caz.

Jo zâmbește, dar Liz se încruntă la mine.

— E vorba de altcineva, nu știu dacă-ți dai seama. De Laura. De Laura și Ray, ca să-ți spun foarte sincer.

— Nu mi se pare corect, Liz.

— Poftim?

Ridică o sprinceană, ca și cum m-ar pune la locul meu.

— Știi ce, ia mai lasă-mă dracului, nu-mi spune tu mie „poftim” pe tonul ăsta!

Câțiva invitați se uită surprinși când spun „dracului”, iar Jo mă apucă de braț. Îi dau mina la o parte. Simt cum mă apucă furia și nu reușesc să mi-o înăbuș. Am sentimentul că, de câteva săptămâni încoace, cineva mă tot ține de braț: nu pot să vorbesc cu Laura, pentru că stă cu altcineva și pentru că mă sună de la telefonul public, dar mă minte că nu-i așa; nu pot să vorbesc cu Liz, pentru că știe de bani, de avort și de aventura mea; nu pot să vorbesc cu Barry și Dick, pentru că sunt Barry și Dick; nu pot să vorbesc cu prietenii mei, pentru că eu nu vorbesc cu prietenii mei, iar acum nu pot să vorbesc pentru că a murit tatăl Laurei, și trebuie să stau și să încasez, pentru că altfel tot eu sunt băiatul cel rău – cu accentul pe „băiatul” –, egoist, insensibil și prost. Ei, bine, băga-mi-aș, nu sunt așa, nu tot timpul, în orice caz; știu că nu este nici locul, nici momentul s-o spun – nu sunt chiar atât de idiot –, dar am impresia că niciodată nu este.

— Iartă-mă, Jo. Te rog să mă ierți.

Mi-am coborât din nou glasul până la murmurul din încăpere, deși îmi vine să urlu.

— Dar să știi, Liz, că… nu pot să stau tot timpul și să încasez, nu pot să cred tot ce spui tu despre mine, pentru că ar însemna să-mi fie silă de mine în fiecare zi și-n fiecare secundă. Probabil că tu crezi că nici nu merit altceva, dar să știi că asta nu e viață.

Ridică din umeri.

— Asta nu mă încălzește cu nimic, Liz. Te-nșeli profund; dacă nu vrei să înțelegi asta, să știi că ești mai obtuză decât am crezut.

Oftează teatral, apoi mă privește în ochi.

— Poate că am fost un pic nedreaptă. Dar tu ai impresia că acum e momentul?

— Da, niciodată nu e momentul. Nu putem trăi toată viața cerându-ne iertare.

— Dacă te referi la bărbați în general, atunci trebuie să-ți spun că măcar o dată e suficient.

Nu se face să plec botos de la înmormântarea tatălui Laurei. Nu se face să plec botos de la înmormântarea tatălui Laurei. Nu se face.

Uite că plec botos de la înmormântarea tatălui Laurei.

•

Familia Lydon stă la kilometri întregi de cel mai apropiat oraș, Amersham, care, oricum, habar n-am încotro e. Fac colțul, la dreapta, apoi încă dată, și ajung la un fel de drum principal; văd o stație de autobuz, dar nu-mi prea inspiră încredere, nu văd pe nimeni așteptând. Locul e destul de pustiu, de altfel; pe o parte a drumului e un rând de case mari, iar pe partea cealaltă, un teren de sport. Stau acolo și înghet în costumul meu, așteptând în zadar; la un moment dat îmi trece prin cap că pot să stau foarte bine zile întregi și să nu vină niciun autobuz, dar chiar atunci apare un Volkswagen verde, care mi-e cunoscut. E Laura; a venit să mă caute.

Fără să stau pe gânduri, sar peste gardul de cărămidă al uneia dintre case și aterizez în straturile de flori. E umed. Dar mai bine mă ud până la piele decât să-i dau ocazia să-mi facă o criză de isterie pentru că am dispărut, așa că am de gând să stau aici cât o să pot. De fiecare dată când îmi spun că am ajuns la fundul paharului, reușesc până la urmă să mă afund și mai mult, dar acum știu sigur că mai rău nu se poate, că orice o să mi se întâmple de acum înainte, oricât de sărac, de tâmpit sau singur o să ajung, aceste momente o să-mi rămână întipărite în minte cu litere de foc. Atunci când o să vină portăreii la magazin sau când următoarea Laura o să plece cu următorul Ray o să mă întreb: „Nu-i mai bine decât atunci când stăteam pe burtă într-un strat de flori, după ce l-au incinerat pe tatăl Laurei?” Iar răspunsul va fi, de fiecare dată, „Ba da!“

Când nu mai pot, când cămașa mi-a devenit transparentă, pe sacou mi s-a format o platoșă de noroi, iar durerile din picioare devin insuportabile— crampe, reumatism, artrită, cine știe? —, mă ridic și mă scutur; Laura, care stătuse, probabil, în stație tot timpul ăsta, coboară geamul și-mi spune să urc în mașină.

•

În timpul înmormântării mi-am dat seama, pentru prima oară, cât de mult mă tem de moarte – de moartea mea sau a altora – și că această teamă m-a împiedicat să iau anumite hotărâri, cum ar fi

aceea de a renunța la fumat (pentru că, dacă iei moartea prea în serios sau nu o iei deloc, așa cum am făcut eu până acum, ce rost are?), și să mă gândesc la viața mea, la slujba mea în special, în perspectiva unui viitor (ar fi fost mult prea înfricoșător, pentru că viitorul sfârșește întotdeauna în moarte). Dar în primul rând m-a împiedicat să mă leg definitiv de o relație, pentru că, dacă te legi definitiv de o relație, iar viața ta devine dependentă de viața persoanei respective, care, la un moment dat, moare, așa cum se întâmplă întotdeauna, cu excepția unor circumstanțe cu totul ieșite din comun, de exemplu, atunci când e vorba de un personaj dintr-un roman SF… ei, în momentul ăla îți pierzi busola complet, nu? Ar fi OK, probabil, dacă aș muri eu primul, dar necesitatea de a muri înaintea altcuiva nu aș putea spune că mă umple de fericire; de unde poți să știi când o să moară? Și mâine poate să dea o mașină peste ea, cum se spune, ceea ce înseamnă că eu trebuie să mă arunc sub roțile mașinii astăzi. Când am văzut-o pe Janet Lydon la crematoriu… cum poți să te ții atât de tare? Ce-o să se facă acum? Mie mi s-ar părea mai logic să zbori din floare-n floare atâta timp cât îți permiți, iar după aia să trăiești și să mori singur; cred că asta e alternativa cea mai bună. În unele nopți, mă cuibăream la spatele Laurei și mă lăsam copleșit de o teroare imensă și fără nume, numai că acum știu cum se numește: Brian Ha, ha. Bun, nu are cu adevărat un nume, dar îmi dau seama de unde vine; îmi dau seama de ce am vrut să mă culc cu Rosie, dobitoaca aia cu orgasmul simultan și, dacă sună ca o jalnică pledoarie pro domo – că adică sigur, se culcă cu alte femei pentru că se teme de moarte! –, ei, bine, îmi cer scuze, dar chiar așa stă treaba.

Noaptea, când mă cuibăream la spatele Laurei, îmi era frică să nu o pierd, pentru că, în cele din urmă, întotdeauna pierdem pe cineva sau cineva ne pierde pe noi. N-aș vrea să-mi asum riscul ăsta. N-aș vrea să mă întorc acasă, peste vreo zece-douăzeci de ani, și să găsesc o femeie galbenă ca ceara, care să-mi spună, speriată, că s-a căcat cu sânge – îmi pare nespus de rău, dar e perfect plauzibil –, apoi să mergem la doctor, care să spună că e neoperabil, și după aia… Chiar nu aș avea puterea să trec prin așa ceva, mă-nțelegeți? Probabil că aș fugi de-acasă, pur și simplu; m-aș muta în alt oraș, sub nume fals,

iar Laura s-ar interna ca să moară în spital; ar întreba-o: „Dar partenerul dumneavoastră nu vine în vizită?”, iar ea ar răspunde: „Nu, când a aflat că am cancer m-a părăsit”. Bun băiat! „Cancer? Îmi pare rău, nu-mi convine! Chestia asta nu-mi place deloc!“ Mai bine să nu ajungi în situația asta. Mai bine s-o lași baltă cu totul.

Deci unde mă duc toate astea? Logica mă împinge spre un joc al statisticii. Am acum treizeci și șase de ani, nu? Și să zicem că bolile cele mai cumplite – cancerul, bolile de inimă și așa mai departe – apar după vârsta de cincizeci de ani. E posibil să ai ghinion și să te căptușești cu așa ceva mai devreme, dar lucrurile grave li se întâmplă în general celor din grupul de vârstă de peste cincizeci de ani. Deci, ca să te protejezi, te oprești în momentul respectiv: o relație la doi ani, timp de paisprezece ani, după care te retragi, te oprești de tot, renunți. E destul de logic. Și o să-i explic toate astea celei cu care o să fiu? Poate că da. Poate că așa e mai cinstit. Și mai convenabil, din punct de vedere emoțional, decât porcăriile cu care se sfârșește, de obicei, o relație. „Tu o să mori, așa că nu prea are rost să mai continuăm, ce zici?“ Dacă emigrezi sau te întorci în țara natală, e cât se poate de rezonabil să întrerupi o relație pe motiv că a te implica mai mult ar fi prea dureros; de ce nu ar fi și moartea un asemenea argument? Despărțirea pe care o provoacă moartea e, fără doar și poate, mai dureroasă decât dacă ai emigra, nu? Vreau să zic că, dacă emigrează, poți să te duci oricând să fii alături de ea. Poți oricând să spui „ei, mama dracului, îmi strâng bagajele și mă duc să mă fac văcar în Texas/culegător de ceai în India etc“. Ceea ce nu e valabil și în cazul doamnei cu coasa. Doar dacă nu alegi strategia lui Romeo, care, dacă stai să te gândești bine…

— Credeam că o să stai în stratul ăla de flori până diseară.

— Ă? A. Ha, ha. Nu. Ha.

Într-o situație de felul ăsta nu-i deloc ușor să arborezi o poză nonșalantă, deși a sta întins într-un strat de flori ca să te ascunzi de fosta prietenă în ziua înmormântării – incinerării – tatălui ei nu e deloc, probabil, un fel, un gen de situație, ci un lucru aparte, unic.

— Ești leoarcă.

— Mm.

— Și ești un tâmpit.

O să mai fie și alte lupte. Nu are niciun rost să mă angajez în asta, când toate dovezile sunt împotriva mea.

— Ai dreptate. Să știi că-mi pare rău. Pe cuvântul meu. Asta era ultimul lucru pe care-l voiam, să... de-aia am și plecat, fiindcă... mi-am ieșit din sărite și n-am vrut să mă apuce acolo... Laura, să știi că m-am culcat cu Rosie și am stricat totul din cauză că mi-era teamă că o să mori. Sau că mi-era teamă de momentul ăla. Sau mă rog. Și îmi dau seama cum sună, dar...

Cuvintele se pierd la fel de brusc cum au izbucnit și rămân uitându-mă la ea, cu gura căscată.

— Păi să știi că o să mor. În privința asta, lucrurile au rămas cam la fel.

— Nu, nu, înțeleg perfect și nici nu mă aștept să-mi spui altceva. Dar voiam să știi asta, atâta tot.

— Mulțumesc.

Nu dă niciun semn că ar vrea să pornească mașina.

— Eu nu pot să spun același lucru.

— În ce sens?

— Eu nu m-am culcat cu Ray pentru că mă temeam c-ai să mori. M-am culcat cu el pentru că eram sătulă de tine și trebuia să ies cumva din starea asta.

— A, sigur, nu, înțeleg perfect. Uite, hai să nu te mai țin. Întoarce-te, eu o să aștept un autobuz.

— Nu vreau să mă întorc. Și eu mi-am pus poalele-n cap.

— A, bun. Foarte bine. Adică nu-i foarte bine, dar, mă rog...

Începe din nou să plouă și dă drumul la ștergătoare, așa că nu mai vedem mare lucru afară.

— Cine te-a supărat?

— Nimeni. Pur și simplu nu mă simt destul de matură. Am nevoie de cineva care să aibă grijă de mine, acum, că tata a murit, dar nimeni de-acolo nu era în stare. Când mi-a spus Liz că ai dispărut, am avut o scuză ca să plec.

— Păi facem o pereche bună, nu?

— Pe tine cine te-a supărat?

— A, nimeni. Mă rog, Liz. Mă...

Nu găsesc expresia serioasă, așa că spun cum îmi vine la îndemână.

— … Se tot lua de mine.

Pufnește.

— Ea s-a luat de tine și tu ai venit cu pâra.

— Mda, cam la nivelul ăsta.

Râde scurt, forțat.

— Păi nu-i de mirare că am ajuns în halul ăsta. Văd că suntem ca Tom Hanks în *Vreau să fiu mare*. Ca niște copii mici prinși în corpurile unor oameni mari și obligați să se descurce așa. Și în realitate e mult mai rău, pentru că nu-i vorba doar de mozoleală și futai. Mai sunt și toate astea, pe deasupra. (Arată, cu un gest larg, spre câmp și stația de autobuz, unde cineva și-a scos câinele la plimbare, dar înțeleg ce vrea să zică.) Să-ți spun ceva, Rob. Faptul că am plecat de la înmormântare e cel mai urât lucru pe care l-am făcut eu vreodată, dar și cel mai amuzant. Nici nu poți să-ți închipui cât de bine și cât de rău m-am simțit, în același timp. Ba da, poți să-ți imaginezi: e ca o înghețată flambată.

— Dar, oricum, nu e vorba că ai plecat de la înmormântare. Ai plecat de la partea cu petrecerea. Nu-i același lucru.

— Dar mama, și Jo, și… n-o să uite chestia asta în veci. Dar nu-mi pasă. M-am gândit atât de mult la el, am vorbit atât de mult despre el, și acum casa noastră e plină de oameni care nu vor altceva decât să-mi dea prilejul să mă mai gândesc la el și să mai vorbesc despre el, iar mie-mi venea pur și simplu să urlu.

— Să știi că ar înțelege.

— Crezi tu? Nu știu ce să zic. Eu, una, aș vrea ca oamenii să stea până nu mai pot. Ar fi ultimul lucru pe care l-ar putea face.

— Da, dar tatăl tău era mai bun decât tine.

— Nu-i așa?

— De cinci-șase ori mai bun.

— Ia nu te-ntrece!

— Scuze.

Ne uităm la un om care vrea să-și aprindă țigara în timp ce ține în mână o zgardă, un ziar și o umbrelă. E imposibil, dar se încăpățânează.

— Totuși, când ai de gând să te întorci?

— Habar n-am. La un moment dat. Mai încolo. Auzi, Rob, vrei să te culci cu mine?

— Ce?

— Pur și simplu simt nevoia să fac sex. Simt nevoia să am parte și de altceva, nu doar de nefericire și remușcări. Dacă nu fac asta, o să mă duc acasă și-o să-mi bag mâna în foc. Asta dacă nu vrei tu să stingi țigări pe brațul meu.

Laura nu-i așa. Este avocat de meserie, și asta e și firea ei, iar acum se poartă de parcă ar vrea să obțină un rol secundar într-un film cu Harvey Keitel.

— Nu mai am decât vreo două. Le păstrez pentru mai târziu.

— Păi atunci o să facem sex.

— Dar unde? Și Ray? Și…

Îmi vine să zic „Toate celelalte”. Și toate celelalte?

— O s-o facem în mașină, asta e. O să mergem undeva.

Mergem undeva.

Știu ce o să ziceți: Ce fantasme penibile ai, Fleming! Ai vrea tu, vrabia mălai visează etc. Dar nu mi-ar trece prin minte în viața mea să folosesc ceva din ce mi s-a întâmplat azi ca punct de pornire pentru vreo fantasmă sexuală. În primul rând că sunt ud leoarcă și, chiar dacă știu că faptul de a fi ud are anumite conotații sexuale, cred că nici cel mai vicios pervers nu ar fi excitat în situația mea: mi-e frig, sunt iritat (mi s-au șifonat pantalonii și îmi julesc acum picioarele până la sânge), miros urât (niciun mare creator de parfumuri nu a încercat vreodată să redea aroma de pantaloni uzi, din motive evidente) și de hainele mele atârnă frunzele prin care m-am tăvălit. Și nu am avut niciodată ambiția de a o pune în mașină (în fantasmele mele apărea întotdeauna un pat), iar înmormântarea, chiar dacă a avut cine știe ce efect ciudat asupra fiicei răposatului, pe mine, unul, m-a cam deprimat, ca să spun drept, unde mai pui că nu prea văd cum ar trebui să mă raportez la ideea de a face sex cu Laura în condițiile în care ea e, de fapt, cu altcineva (nu cumva, nu cumva, nu cumva e mai bun decât mine?) și, în orice caz…

Oprește mașina; îmi dau, acum, seama că de vreun minut sau două am ieșit de pe șosea.

— Când eram mici, tata ne aducea, din când în când, în locul ăsta.

Suntem la marginea unui drum de țară lung și desfundat, care duce la o casă mare. De-o parte e o junglă de tufișuri și ierburi înalte; de cealaltă, un șir de copaci. Noi am oprit pe partea cu copacii, cu fața spre casă, oblic.

— Aici era înainte o școală particulară, dar au dat faliment, acum câțiva ani, și acum e părăsită.

— De ce vă aducea aici?

— Să ne plimbăm. Vara găseam mure și toamna, castane. E un drum privat, așa că era cu atât mai palpitant.

Iisuse Hristoase! Slavă Domnului că nu știu nimic despre psihanaliză, despre Jung, Freud și așa mai departe. Altfel, cred că în momentul ăsta mi-ar îngheța sângele în vine: dacă vrea să facă sex în locul în care se plimba, pe vremuri, cu defunctul ei tată, probabil că femeia asta e foarte periculoasă.

Ploaia s-a oprit, dar apa continuă să picure de pe frunzele copacilor, iar vântul bate cu putere; din când în când, pe mașină cad ramuri întregi.

— Vrei să trecem în spate? mă întreabă Laura, cu o voce plată și absentă, ca și cum ar fi vorba dacă să mai luăm pe cineva.

— Cred că da. Cred că ar fi mai ușor.

A parcat prea aproape de copaci, așa că trebuie să iasă pe partea mea.

— Dă tu toate alea la o parte.

Pe banchetă sunt o carte de telefon, o hartă rutieră, vreo două carcase goale de casete, o pungă de bomboane desfăcută și niște coli de hârtie de ambalaj. Fac ordine fără să mă grăbesc deloc.

— Știam eu de ce m-am îmbrăcat în fustă astăzi, îmi spune când se suie în mașină.

Se apleacă și mă sărută pe gură, cu limba și tot tacâmul; spre mirarea mea, pot spune că simt un anumit interes.

— Rămâi așa. Își ridică fusta, apoi se așază deasupra mea. Salut. Parcă nici n-ar fi trecut atâta de când mă uitam la tine de-aici.

Îmi zâmbește, mă sărută din nou, după care își duce mâna sub ea, la pantalonii mei. Urmează preludiul și așa mai departe, iar apoi –

nu știu de ce – îmi amintesc un lucru pe care ar trebui să-l ținem minte tot timpul, deși nu ne gândim la el decât arareori.

— Auzi, spune-mi, cu Ray…

— Haide, Rob, nu începe din nou!

— Nu, nu. Nu asta… tu mai iei pilula?

— Da, normal. N-ai de ce să-ți faci probleme.

— Nu de asta ziceam. Vreau să zic… altceva nu foloseați?

Nu spune nimic. Apoi începe să plângă.

— Uite, putem să facem alte lucruri, îi spun. Sau putem să mergem în oraș și să cumpărăm.

— Nu plâng pentru că nu putem s-o facem. Nu-i vorba de asta. E vorba că… doar am trăit cu tine. Doar acum câteva săptămâni eram împreună. Și acum ți-e frică să nu te omor, și ai perfectă dreptate. E îngrozitor de trist.

Își clatină capul și suspină; se de jos de pe mine și ne așezăm unul lângă celălalt, pe bancheta din spate; stăm și nu spunem nimic, ne uităm la picăturile care se scurg pe parbriz.

M-am întrebat, după aceea, dacă chiar îmi făceam griji în legătură cu Ray. E cumva bisexual sau ia droguri injectabile? Mă îndoiesc. (N-ar avea el curajul ăsta.) S-a culcat, oare, vreodată, cu cineva care ia droguri injectabile sau cu cineva care s-a culcat cu un bărbat bisexual? Nu am nici cea mai vagă idee, și lucrul ăsta îmi dă tot dreptul să mă gândesc la protecție. Dar, de fapt, mai mult decât teama mă interesa morala situației. Am vrut s-o rănesc, și am făcut-o tocmai în ziua asta pur și simplu pentru că e prima ocazie care mi s-a ivit de când m-a părăsit.

•

Ne ducem, până la urmă, într-o cârciumioară drăguță cu decorațiuni rustice, unde au o bere bună și sandvișuri scumpe; ne așezăm într-un colț și discutăm. Mai cumpăr niște țigări; jumătate le fumează ea sau, mai bine zis, își aprinde câte una, trage un fum-două, se strâmbă și o strivește în scrumieră, iar după cinci minute își aprinde alta. Le strivește cu atâta furie, încât nu se mai poate salva nimic din ele. Când face chestia asta nu mă pot concentra la ce spune, pentru că sunt prea preocupat să mă uit cum mi se duc

țigările. Până la urmă își dă seama și-mi spune că-mi mai ia ea un pachet, iar eu mă simt meschin.

Discutăm despre tatăl ei sau, mai curând, despre cum o să fie viața fără el. Apoi discutăm despre cum o să fie viața în general fără părinți și dacă nu cumva ăsta e lucrul care te face să te simți, în sfârșit, adult. (Laura crede că nu, pe baza dovezilor disponibile în momentul de față.) Evident, eu nu vreau să discut despre așa ceva; vreau să vorbesc despre Ray și despre mine și dacă o să ne mai apropiem vreodată unul de celălalt într-atât încât să facem din nou sex sau dacă intimitatea și căldura acestei conversații înseamnă ceva, dar reușesc să mă abțin.

Și, când încep să mă împac cu faptul că nimic din toate astea nu o să ajungă la mine, la mine și iarăși la mine, oftează, se reazemă de spătar și spune, pe jumătate zâmbind, pe jumătate resemnată:

— Sunt prea obosită ca să nu mă întorc la tine.

Aici e vorba de o dublă negație – „prea obosită” este o negație pentru că numai o afirmație pozitivă nu e – și-mi ia ceva timp până-mi dau seama ce vrea să zică.

— Deci, stai un pic: dacă ai avea ceva mai multă energie, am rămâne despărțiți. Dar așa, fiind atât de terminată, ai vrea să fim iar împreună.

Dă din cap.

— Sunt prea multe pe capul meu. Poate că în alte condiții aș fi avut sânge-n mine s-o iau pe cont propriu, dar în momentul ăsta, nu.

— Și Ray?

— Ray e un dezastru. Chiar nu-mi dau seama ce-a fost în capul meu; uneori ai nevoie de cineva pe care să-l azvârli în mijlocul unei relații care merge prost, ca pe o grenadă, și să arunci totul în aer.

Eu aș vrea să intru în amănunte, să aflu în ce fel este Ray un dezastru; da fapt, aș vrea să fac o listă pe dosul unui suport de pahar și s-o păstrez de-a pururi. Poate cu altă ocazie.

— Și acum, că ai ieșit din relația care mergea prost și ai aruncat-o-n aer, vrei să te întorci și s-o refaci.

— Da. Știu că nu sună prea romantic, dar o să fie și chestii mai romantice la un moment dat. Dar simt nevoia să fiu cu cineva, cu un

om pe care-l cunosc și cu care mă înțeleg, iar tu ai spus limpede că mă vrei înapoi, așa că…

Și ce să vezi? Dintr-o dată mă panichez, mă ia cu leșin și-mi doresc să-mi pictez pe pereți sigle ale unor case de discuri sau să mă culc cu cântărețe americance. O iau de mină pe Laura și o sărut pe obraz.

***

Când ne întoarcem acasă avem parte de o scenă cumplită, evident. Doamna Lydon plânge, Jo e furioasă, iar cei câțiva invitați care au mai rămas se uită în pahare și tac. Laura o ia pe maică-sa în bucătărie și închide ușa; eu rămân în sufragerie cu Jo, ridicând din umeri și din sprâncene, clătinând din cap, bâțâindu-mă de pe un picior pe celălalt și făcând toate gesturile care-mi trec prin cap pentru a sugera jena, simpatia, dezaprobarea și nefericirea. Când simt că mi-au amorțit sprâncenele, că mi-am scos capul din țâțâni și că am mers pe loc mai bine de un kilometru, Laura iese din bucătărie într-un hal fără de hal și mă apucă de braț.

— Mergem acasă!

Și, uite-așa, relația noastră își reia cursul.

Douăzeci și șapte

Cinci conversații:

1.(A treia zi, am ieșit să mâncăm ceva, plătește Laura.)

— Pun pariu că asta ai făcut. Pun pariu că, la cinci minute după ce-am plecat eu, te-ai așezat, ai tras un *chiștoc* – accentuează de fiecare dată cuvântul ăsta, ca să-și sublinieze dezaprobarea – și te-ai gândit la tine, normal, nu-i nicio chestie, n-am nicio problemă cu asta. După aia ai stat tu și te-ai gândit să faci cine știe ce idioțenie prin casă… așa, știu, gata, te-ai gândit să-l aduci pe vreunul care să-ți picteze sigle de case de discuri pe perete înainte să mă întorc eu, nu-i așa? Pun pariu pe orice că stăteai acolo, trăgând dintr-un *chiștoc,* și te gândeai băi, pe unde-am pus eu numărul ăluia?

Mă uit în altă parte ca să nu mă vadă că zâmbesc, dar mă prinde.

— O, doamne, câtă dreptate am; nu-mi vine să cred câtă dreptate am. Și după aia, stai așa, stai așa – își pune degetul la tâmplă, ca și cum ar recepționa imaginile în creier și după aia te-ai gândit că are balta pește, că de mult nu te-ai mai simțit așa de liber, pe urmă ți-ai pus să asculți ceva și uite ce bine s-au aranjat lucrurile în micul tău univers de rahat.

— Și după aia ce-am mai făcut?

— Și după aia te-ai dus la muncă, nu le-ai zis nimic lui Dick și lui Barry și n-ai avut nicio treabă până nu ți-a arătat Liz pisica, și din momentul ăla au început să-ți vină gândurile negre.

— Și după aia m-am culcat cu o tipă.

Nu mă aude.

— Când tu o ardeai cu ratatul ăla de Ray, eu mi-o trăgeam cu o cantautoare americană care seamănă cu Susan Dey din *LA Law.*

Tot nu mă aude. Rupe o felie de pâine prăjită și-o moaie în sosul de mango.

— Și să știi că m-am simțit OK. N-a fost rău deloc. A fost chiar bine, de fapt.

Nicio reacție. Poate că ar trebui să mai încerc o dată, de data asta cu voce tare, nu în gând:

— Ai aflat totul, nu?

Ridică din umeri, zâmbește și face o față foarte mulțumită de sine.

2. (A șaptea zi, în pat, după.)

— Doar nu crezi că o să-ți spun!

— De ce nu?

— Pentru că la ce ți-ar ajuta? Aș putea să descriu în amănunt fiecare episod, și să știi că n-au fost foarte multe, iar tu ai suferi, dar tot n-ai înțelege primul și cel dintâi lucru cu adevărat important.

— Nu-mi pasă. Vreau să știu.

— Să știi ce?

— Cum era.

Își iese din sărite.

— Ca atunci când faci sex. Tu cum crezi c-ar putea să fie?

Chiar și răspunsul ăsta mă rănește. Eu speram că nu a fost în niciun caz ca atunci când faci sex; speram că a fost o chestie mult mai plictisitoare sau neplăcută.

— Ca atunci când faci sex ca lumea, sau nu prea?

— Care-i diferența?

— Știi foarte bine care e.

— Eu nu te-am întrebat niciodată în legătură cu activitățile tale extracuriculare.

— Ba m-ai întrebat. Să știi că-mi aduc aminte. „Și ia zi, dragă, te-ai simțit bine?“

— Era o întrebare retorică. Haide, te rog eu… acum suntem OK. Am avut parte de un moment plăcut. Hai să ne oprim aici.

— Bine, bine. Dar momentul ăsta plăcut… a fost mai plăcut, la fel de plăcut sau mai puțin plăcut decât momentele plăcute pe care le aveai acum două săptămâni?

Tace.

— Haide, Laura! Spune orice. Spune o minciună, dacă vrei. Eu o să mă simt mai bine și tu o să scapi de pisălogeală.

— Aveam de gând să spun o minciună și acum nu mai pot, pentru că știi că o să te mint.

— Dar de ce voiai să mă minți?

— Ca să te simți mai bine.

Și tot așa. Vreau s-o întreb (numai că, evident, nu vreau să aflu) de orgasmul multiplu, zece numere pe noapte, felații și poziții despre care nici n-am auzit vreodată, dar n-am atâta curaj, plus că nu mi-ar spune în veci. Știu că au pus-o, ceea ce e deja destul de rău; tot ce pot spera e că pagubele nu au fost majore. Aș vrea să-mi spună că a fost anost, că a fost de rahatul rahatului, că stătea pe spate și se gândea la Rob, că până și Meg Ryan s-a simțit mai bine în cafenea[39] decât ea în patul lui Ray. Doar nu-i cer cine știe ce!

Se ridică într-un cot și mă sărută pe piept.

— Rob, așa s-a întâmplat. Și e bine că s-a întâmplat așa din multe puncte de vedere, pentru că noi nu ne îndreptam spre nimic bun, iar acum e posibil ca lucrurile să se schimbe. Și dacă o partidă de sex ar fi atât de importantă pe cât îți închipui tu, iar eu aș fi trăit experiențe sexuale extraordinare, atunci n-aș mai fi în pat lângă tine acum. Și e ultimul cuvânt pe care-l am de zis despre subiectul ăsta, e clar?

— E clar.

Aș fi putut avea parte de cuvinte finale mult mai neplăcute, deși știu că nu mi-a spus mare lucru cu asta.

— Aș fi vrut, totuși, să ai și tu penisul la fel de mare.

Judecind după durata și intensitatea sughițurilor, hohotelor, urletelor și gemetelor care urmează, se pare că asta e cea mai bună glumă pe care a făcut-o în viața ei – cea mai bună glumă pe care a făcut-o cineva în întreaga istorie a omenirii, de fapt. Bănuiesc că e o mostră a acelui extraordinar simț feminist al umorului. Foarte amuzant, ce să zic.

3. (Al doilea weekend, în mașină, pe drumul spre maică-sa, în timp ce ascultăm o compilație pe care și-a tras-o ea și pe care apar nu numai Simply Red, ci și Genesis, bașca Art Garfunkel, cu „Bright Eyes“.)

— Nu mă interesează, poți să te strâmbi cât vrei. Fac ce vreau cu mașina mea. Cu casetofonul meu. Cu caseta mea. Pe care o ascult pe drumul spre părinții mei.

Lăsăm pluralul să plutească în aer, îl vedem cum se târăște înapoi, de unde a venit, apoi îl dăm uitării. Las să treacă un timp până să mă întorc la bătălia asta, probabil cea mai cumplită luptă dintre bărbați și femei.

— Cum se poate să-ți placă în același timp Art Garfunkel și Solomon Burke? E ca și cum ai spune că ții și cu evreii, și cu palestinienii.

— Ba nu-i deloc așa, Rob. Art Garfunkel și Solomon Burke cântă muzică pop, evreii și palestinienii, nu. Art Garfunkel și Solomon Burke nu sunt angajați într-un conflict teritorial violent, spre deosebire de evrei și de palestinieni. Art Garfunkel și Solomon Burke…

— OK, OK. Dar…

— Și, oricum, de unde-ai scos-o că-mi place Solomon Burke?

Asta e prea de tot.

— Solomon Burke! „Got to Get You off My Mind“! Asta-i melodia noastră! Lui Solomon Burke i se datorează întreaga noastră relație!

— Ei, na? Ai tu numărul lui de telefon? Aș vrea să-i zic vreo două.

— Chiar nu-ți aduci aminte?

— Melodia mi-o aduc aminte. Dar nu-mi mai aminteam cine-o cântă.

Dau din cap, neîncrezător.

— Păi vezi, ăsta-i exact genul de situație în care bărbaților pur și simplu le vine să renunțe la tot. Chiar nu vezi nicio diferență între „Bright Eyes“ și „Got to Get You off My Mind“?

— A, ba da. Una e despre iepuri și pe cealaltă apar niște alămuri.

— Niște alămuri! Niște alămuri! E vorba de un solo de corn! Mama dracului!

— În fine, cum spui tu. Eu îmi dau seama de ce-l preferi pe Solomon lui Art. Pe cuvânt. Și, dacă m-ai întreba care din ei e mai bun, ți-aș spune și eu că Solomon. E autentic, e negru, e un monstru sacru și așa mai departe. Dar îmi place și „Bright Eyes“. Îmi place

cum sună și cu asta, basta, mai mult nu mă interesează. Există pe lume lucruri mult mai importante. Știu că vorbesc ca maică-ta, dar sunt doar niște discuri pop și să știi că nimănui nu-i pasă, de fapt, care din ele e mai bun, în afară de Dick, de Barry și de tine. Din partea mea, e ca și cum ai discuta despre diferențele dintre McDonalds și Burger King. Sunt convinsă că există, dar pe cine crezi tu că interesează?

Culmea e că eu chiar știu care-i diferența, că mi-am format deja opinii complexe și argumentate asupra acestui subiect. Dar, dacă încep să-i explic cum stă treaba cu BK Flamers și Quarter Pounder cu brânză, o să avem amândoi sentimentul că a reușit să pună punctul pe i, așa că nu mă obosesc.

Dar discuția asta merge mai departe, se angajează în viraje, trece prin intersecții, face stânga-mprejur și, până la urmă, ajunge într-un loc pe care niciunul din noi nu l-a mai explorat până acum – în orice caz, nu ziua-n amiaza mare și treaz fiind.

— Înainte, erai mai preocupată de lucruri de genul ăsta. Când te-am cunoscut și ți-am tras caseta aia, erai foarte entuziastă. Mi-ai spus, citez, „e așa de bună, că mi se face rușine când mă gândesc la colecția mea de discuri“.

— Ce nerușinată!

— Cum adică?

— Păi mi-a plăcut de tine. Tu erai DJ, mi se părea că ești foarte cool și îmi doream să am un prieten.

— Deci muzica nu te interesa deloc?

— E, ba da. Un pic. Mai mult decât acuma, oricum. Dar asta-i viața, nu?

— Dar, cum să-ți spun… Asta e viața mea. Și nimic altceva. Dacă nu te mai interesează asta, înseamnă că nu te mai interesează nimic. Și atunci ce rost mai are să fim împreună?

— Tu chiar crezi ce spui?

— Da. Uită-te la mine. Uită-te la casa mea. Ce am eu în casă în afară de discuri, CD-uri și casete?

— Și tu te simți bine așa?

Ridic din umeri.

— Nu chiar.

— Păi, uite, de-asta suntem împreună. Eu cred că ai un potențial pe care pot să ți-l pun în valoare.

— Ce fel de potențial?

— Ca om. Ai tot ce-ți trebuie. Când vrei, știi să fii foarte plăcut. Dacă îți dai silința, poți să fii amuzant, ești un om bun și, când îți place de cineva, atunci respectiva se simte ca și cum ar fi centrul universului, ceea ce e foarte sexy. Numai că, în general, nu-ți dai silința.

— Nu.

Asta-i tot ce pot să zic.

— Pur și simplu… pur și simplu nu faci nimic. Te închizi în tine. Stai degeaba și te tot gândești, în loc sa faci ceva concret, și, de cele mai multe ori, te gândești la prostii. Niciodată nu-ți dai seama de ce se-ntâmplă în realitate.

— Asta e deja a doua piesă Simply Red. Și una singură era prea mult. Două înseamnă crimă de război. Pot să derulez mai departe?

Derulez fără să mai aștept un răspuns. Ajung la o chestie oribilă de Diana Ross din perioada post-Motown. Laura îi dă înainte.

— Știi expresia „țara arde și baba se pieptănă“? Asta ești tu.

— Și eu ce să fac?

— Nu știu. Ceva. Orice. Să muncești. Să mai ieși. Să organizezi o trupă de cercetași sau chiar să ții un club. Nu doar să stai și să aștepți să ți se schimbe viața, lăsând toate opțiunile deschise. Tu ai fi în stare să faci asta toată viața. Te și văd pe patul de moarte, cu o boală incurabilă provocată de fumat, gândindu-te că, ei, măcar am lăsat deschise toate opțiunile. Măcar n-am sfârșit prin a face ceva din care să nu mai pot ieși. Să știi că, de fiecare dată când lași deschisă o opțiune, de fapt nu faci altceva decât s-o închizi. Ai treizeci și șase de ani și încă nu ai copii. Când ai de gând să faci? La patruzeci de ani? La cincizeci de ani? Să zicem că faci la patruzeci de ani, iar copilul tău nu o să aibă nici el copii până la treizeci și șase de ani. Asta înseamnă că trebuie să treci bine de speranța ta de viață, adică șaptezeci de ani, ca să poți avea măcar pretenția să-ți vezi nepotul. Înțelegi cum îți refuzi singur fel de fel de lucruri?

— Aha, deci aici voiai să ajungi.

— Poftim?

— Ori facem copii, ori ne despărțim. Poveste clasică.

— Du-te dracului, Rob. Nu asta îți spuneam. Nu mă interesează dacă vrei sau nu copii. Eu, una, vreau, asta e clar, dar nu știu dacă vreau să-i fac cu tine sau dacă tu vrei să ai copii. O să văd eu. Nu vreau decât să te trezesc la realitate. Nu vreau decât să-ți arăt că ți-ai trăit deja jumătate din viață, dar, dacă ar fi să ne luăm după câte ai realizat, ai putea foarte bine să ai nouăsprezece ani, și aici nu mă refer la bani, case sau mobile.

Știu că nu la asta se referă, ci la detalii, la mărunțișuri, la lucrurile care-ți dau o anumită greutate.

— Ție ți-e ușor să vorbești așa, don'șoara avocată de fițe. Nu-i vina mea că magazinul merge prost.

— O, doamne!

Schimbă viteza foarte violent și, un timp, nu-mi mai vorbește. Știu bine că eram gata să ajungem la un rezultat; știu bine că, dacă aș avea sânge, ar trebui să-i spun că are perfectă dreptate, că o iubesc, că am nevoie de ea și aș cere-o în căsătorie sau ceva de genul ăsta. Numai că, mă rog, vreau să-mi las opțiunile deschise și, oricum, nu mai apuc, pentru că nu a terminat ce avea de zis.

— Știi ce mă scoate pe mine din minți?

— Da, toate lucrurile alea pe care mi le-ai spus adineauri. Cum îmi păstrez eu opțiunile deschise și așa mai departe.

— În afară de asta.

— Dracu' știe…

— Pot să-ți spun precis – dar precis – care e problema ta și ce-ai de făcut, și poți să-mi spui și tu mie același lucru. De acord?

— Mda.

— Păi dă-i drumul.

— Ești sătulă de slujba ta.

— Și tu crezi că asta-i problema mea, nu?

— Mai mult sau mai puțin.

— Vezi? Habar nu ai.

— Mai lasă-mă să mă gândesc. Abia am început să stăm din nou împreună. Sunt sigur că găsesc eu ceva într-o săptămână-două.

— Dar nici măcar nu sunt sătulă de slujba mea. Chiar îmi place, de fapt.

— Spui așa doar ca să mă faci să mă simt prost.

— Nu, nu. Îmi place slujba mea. Mă stimulează. Îmi plac oamenii cu care lucrez, m-am obișnuit să fiu bine plătită… dar nu-mi place faptul că-mi place. Mă simt aiurea. Nu așa îmi închipuiam că o să fiu când o să cresc mare.

— Dar cum?

— Nu mă vedeam la costum, cu secretară și umblând să mă fac partener. Voiam să fiu avocată la o firmă de asistență juridică oarecare, cu un prieten DJ, dar uite că toată treaba a derapat.

— Păi de ce nu-ți găsești un DJ? Eu ce vrei să fac?

— Nu vreau să faci nimic. Vreau doar să înțelegi că pe mine nu mă definește exclusiv relația cu tine. Vreau să înțelegi că, dacă noi doi ne-am împăcat, asta nu înseamnă că eu, una, sunt împăcată. Mai am și alte îndoieli, griji și ambiții. Încă nu știu cum aș vrea să-mi trăiesc viața, nu știu cum aș vrea să arate casa mea, mă îngrijorează gândul la cât o să câștig peste doi-trei ani și…

— Și nu puteai să spui așa de la început? Eu de unde să ghicesc? Ce-i așa secret?

— Nu-i niciun secret. Pur și simplu încerc să-ți arăt că ceea ce ni se întâmplă nouă nu înseamnă totul. Că viața mea merge înainte și atunci când nu suntem împreună.

Până la urmă m-aș fi prins și singur de lucrul ăsta. Mi-aș fi dat seama că, dacă eu îmi pierd busola când nu am pe cineva, asta nu înseamnă că toată lumea funcționează la fel.

4. (În fața televizorului, în seara următoare.)

— … într-un loc frumos, în Italia, în State. Sau în Caraibe, de ce nu?

— Bună idee. Fii atentă, mâine pun mina pe o cutie de single-uri cu Elvis de la Sun Records și fac rost de bani.

Îmi aduc aminte de cucoana din Wood Green pe care o lăsase soțul, cu colecția aia fantastică de discuri, și mă încearcă o umbră de regret.

— Bănuiesc că asta-i o glumă sarcastică a colecționarilor de discuri.

— Doar știi că sunt lefter.

— Doar știi că o să plătesc eu și pentru tine. Chiar dacă încă mai ai o datorie la mine. Ce rost are să muncesc atâta ca să-mi petrec vacanța la cort, pe insula Wight?

— Așa, și eu de unde să-mi plătesc jumătatea mea de cort?

Pe ecran, Jack Duckworth[40] încearcă să ascundă de nevastă-sa o bancnotă de cincizeci de lire pe care a câștigat-o la curse.

— Știi bine că nu banii contează. Nu-mi pasă cât de puțin câștigi. Singurul lucru care mă interesează e să-ți placă mai mult serviciul tău, în rest poți să faci ce vrei.

— Nu m-am gândit că o să fie așa. Când te-am cunoscut, amândoi eram la fel, dar acum lucrurile s-au schimbat și…

— Cum adică eram la fel?

— Tu erai genul de om care venea la Groucho, iar eu eram ăla care punea muzica. Amândoi purtam geacă de piele și tricou. Spre deosebire de tine, eu mă îmbrac și acum la fel.

— Pentru că eu nu mai am voie. Nu mă îmbrac așa seara?

Încerc să găsesc alt mod de a spune că nu mai suntem așa cum eram, că am evoluat fiecare în felul lui, bla bla bla, dar efortul ăsta e peste puterile mele.

— „Nu mai suntem așa cum eram, am evoluat fiecare în felul lui.“

— Ce-i cu tonul ăsta stupid?

— Sugerează ghilimelele. Încercam să găsesc un alt fel de-a o spune. Așa cum tu ai încercat să găsești un alt fel de-a spune că ori facem copii, ori ne despărțim.

— În niciun caz nu am…

— Glumeam.

— Deci vrei să punem punct? Asta încerci să zici? Pentru că, în cazul ăsta, să știi c-o să-mi ies din sărite.

— Nu, dar…

— Dar ce?

— Dar de ce ai impresia că nu contează dacă nu mai suntem așa cum eram?

— În primul rând, cred că trebuie să-ți atrag atenția că tu nu ai absolut nicio vină aici.

— Mulțumesc.

— Tu ești exact același om. De când te știu, în toți anii ăștia nu te-ai schimbat câtuși de puțin. Dacă am evoluat fiecare în felul lui, atunci eu sunt singura care a evoluat în vreun fel. Și, de altfel, nu am făcut altceva decât să-mi schimb serviciul.

— Și coafura, și hainele, și atitudinea, și prietenii…

— Vorbești prostii, Rob. Știi bine că n-aș putea să mă duc la servici cu părul așa. Și că, acum, îmi permit mai multe cumpărături. Iar în ultimul an am cunoscut câțiva oameni care chiar îmi plac. Mai rămâne atitudinea.

— Ești mai dură.

— Poate am mai multă încredere în mine.

— Mai aspră.

— Mai puțin nevrotică. Tu ai de gând să rămâi neschimbat toată viața? Cu aceiași prieteni sau, de fapt, fără prieteni? Cu aceeași slujbă? Cu aceeași atitudine?

— Nu mă plâng.

— Da, nu te plângi. Dar nu ești perfect și în niciun caz nu ești fericit. Și ce-o să se întâmple dac-o să-ntâlnești fericirea – da, știu că ăsta-i titlul unui album al lui Elvis Costello, l-am citat special, ca să fii atent, ce, crezi că sunt complet cretină? În momentul ăla o să ne despărțim, pentru că m-am obișnuit ca tu să fii trist? Ce-o să se întâmple dacă, nu știu, dacă o să-ți faci casa ta de discuri și-o să meargă bine? Îți iei altă prietenă?

— Hai că ești proastă.

— De ce? Ia explică-mi care-i diferența dintre chestia cu casa de discuri și faptul că eu am trecut de la asistența juridică la o firmă de avocatură din City?

Nu-mi vine în minte niciun răspuns.

— Ce vreau să zic e că, dacă îți dorești o relație monogamă de durată, trebuie să accepți că oamenii se mai schimbă, că mai apar și lucruri bune, și lucruri rele. Păi altfel cum?

— Sigur că da.

O spun pe un ton exasperat, dar sunt copleșit – de inteligența, de ferocitatea ei, de faptul că are întotdeauna dreptate. În fine, cel puțin cât să mă lase pe mine fără replică.

5. (În pat, două nopți mai târziu, se întâmplă cam înainte de termen, dacă înțelegeți ce vreau să spun.)

— Nu știu, îmi pare rău. Cred că-i din cauză că mă simt nesigur.

— Îmi pare rău, Rob, dar nu cred. Cred că-i din cauză că ești abțiguit. Știi că ni s-a mai întâmplat, tot din cauza asta.

— Acum nu. Acum e din cauza nesiguranței.

Am probleme cu cuvântul „nesiguranței”, care, în pronunția mea, îl pierde pe „i“. Bâlba asta nu-mi susține deloc afirmația.

— Și de ce zici tu că ești nesigur?

— Ha! exclam, sec, într-o exemplificare ca la carte a artei râsului nervos.

— Tot nu m-am prins.

— „Sunt prea obosită ca să mă despart de tine.“ Toate astea. Și treaba cu Ray. Și am impresia că… ești mereu supărată pe mine. Te enervează că nu pot ieși din situația asta.

— O lăsăm baltă, până la urmă?

Se referă la partida de sex, nu la conversație sau la relația noastră.

— Cre’ că da.

Mă dau la o parte și mă întind alături, ținând-o în brațe, cu ochii în tavan.

— Știu. Îmi pare rău, Rob, nu am fost foarte… știu că nu am lăsat să se vadă că vreau cu adevărat să o luăm de la capăt.

— Și anume de ce?

— Stai un pic. Vreau să încerc să-ți explic asta ca lumea. OK. Am crezut că relația noastră se ține doar într-o ață și că dacă o s-o rup n-o să fie mare scofală. Deci am rupt-o, dar n-a fost așa. Nu era doar o ață, erau sute și mii, peste tot – de exemplu, faptul că Jo a rămas tăcută în momentul în care i-am spus că ne-am despărțit, faptul că m-am simțit aiurea de ziua ta sau că mă simțeam aiurea… nu în timp ce făceam sex cu Ray, ci după aia, și că m-a luat cu leșin când am ascultat o casetă pe care o trăsesei pentru mine și pe care o găsisem în mașină, și că mă tot gândeam ce mai faci și… tot felul de lucruri. Iar pe tine te-a afectat mai tare decât aș fi crezut, și atunci mi-a fost mai greu să… și când cu înmormântarea… eu am vrut să te chem, nu mama. Adică sigur că i-a făcut plăcere, probabil, dar nu

mi-a trecut niciun moment prin cap să-l chem pe Ray. În momentul ăla am simțit cât sunt de obosită. Nu eram pregătită pentru un asemenea, chin. Nu merita, doar ca să scap de tine.

Râde un pic.

— Frumos mi-o mai spui, ce să zic.

— Știi că nu mă pricep la chestiile siropoase.

Mă sărută pe umăr.

Ați auzit ce-a zis? Că nu se pricepe la chestiile siropoase! Pentru mine, asta chiar e o problemă, și cred că ar fi pentru orice băiat care l-a ascultat pe Dusty Springfield la o vârstă mai impresionabilă cântând „The Look of Love“. Eu așa m-am gândit că o să stea lucrurile când o să fiu însurat (pe vremea aia spuneam „însurat”, acum zic „așezat” sau „aranjat”). M-am gândit că o să am parte de o femeie sexy, cu un glas sexy și farduri sexy, iar pasiunea pe care o va simți pentru mine îi va iradia prin toți porii. Și că există, într-adevăr, privirea dragostei – Dusty nu ne-a dezvăluit toate detaliile –, numai că privirea dragostei nu e așa cum mi-am închipuit-o eu. Nu e vorba de ochii enormi în care arde văpaia dorinței, plasați undeva în mijlocul unui pat dublu, cu așternuturile date într-o parte ispititor; poate foarte bine să fie vorba de o privire binevoitoare și indulgentă pe care o mamă i-o aruncă pruncului ei, de o privire în care se citește exasperarea amuzată sau chiar de o privire îngrijorată. Dar cum rămâne cu privirea dragostei așa cum o descrie Dusty Springfield? Să fim serioși. E doar un mit, ca și desuurile exotice.

Femeile se înșală atunci când se plâng de reflectarea imaginii lor în mass media. Noi înțelegem foarte bine că nu toate au sânii lui Brigitte Bardot, gâtul lui Jamie Lee Curtis sau fundul lui Felicity Kendall, și asta nu ne deranjează câtuși de puțin. E clar că o preferăm pe Kim Basinger lui Hattie Jacques, tot așa cum femeile îl preferă pe Keanu Reeves lui Bernard Manning, dar nu corpul contează, ci nivelul la care trebuie să ne coborâm. Ne-am prins din prima că tipele din filmele cu James Bond nu sunt de nasul nostru, dar cei mai mulți dintre noi ne-am dat seama mult mai greu că femeile nu ne privesc așa cum îl privea Ursula Andress pe Sean Connery și nici măcar așa cum îl privea Doris Day pe Rock Hudson. Eu, unul, nu mi-am dat seama.

Cred că încep să mă obișnuiesc cu ideea că Laura s-ar putea să fie femeia cu care-mi voi petrece viața (sau, cel puțin, încep să mă obișnuiesc cu ideea că sunt atât de nefericit fără ea, încât nu merită să mă gândesc la o alternativă). Însă e mult mai greu să mă obișnuiesc cu ideea că fantasmele romantice pe care mi le făceam când eram mic, cu neglijeuri, cina la lumina lumânărilor și privirile lungi și languroase nu au nicio bază reală. Asta trebuie să le intre bine în creier femeilor; din cauza asta nu putem noi să funcționăm ca lumea într-o relație. Nu e vorba de celulită sau de laba-gâștei. E vorba de… de… de lipsa de respect.

Douăzeci și opt

La vreo două săptămâni după ce ne-am împăcat, după multe discuții, multe partide de sex și un număr rezonabil de ciondăneli, mergem la cină la Paul și Miranda, prietenii Laurei. Probabil că nu vi se pare ceva extraordinar, însă pentru mine înseamnă mare lucru: e un vot de încredere, un fel de legitimare, un semn, pentru restul lumii, că o să fiu și eu prin preajmă măcar câteva luni de-acum încolo. Laura și cu mine nu ne-am întâlnit niciodată în patru cu Paul și Miranda; eu nici măcar nu i-am cunoscut. Laura și Paul au intrat în biroul de avocatură cam în același timp și s-au împrietenit, așa că, în momentul în care a fost invitată pe la ei (împreună cu mine), eu nu am vrut să mă duc. Nu-mi plăcea ideea de a-l întâlni și nici entuziasmul pe care Laura îl manifesta față de el, deși, când mi s-a spus că există și o Miranda, mi-am dat seama că am reacționat ca un prost, deci am început să născocesc o mulțime de alte pretexte. I-am spus că tipul ăsta mi se părea tipic pentru genul de oameni cu care urma să se tot vadă acum, de când își luase slujba asta meseriașă, că pe mine o să mă dea la o parte, iar ea s-a enervat, așa am început să-i prefațez numele cu cuvintele „labagiul ăla de“ ori de câte ori îl pronunțam; i-am atribuit o voce fandosită și o serie întreagă de năravuri și atitudini pe care probabil că nu le are, iar Laura chiar s-a enervat și s-a dus singură. Și, pentru că l-am făcut de atâtea ori labagiu, am căpătat sentimentul că relația mea cu Paul a pornit-o cu stângul; când Laura i-a invitat pe la noi, am stat plecat de-acasă până la două noaptea, ca să fiu sigur că nu dau de ei, deși știam că au un copil și, deci, oricum plecau până în ora unsprezece și jumătate. De aceea, când Laura mi-a zis că ne-au invitat din nou am știut că e ceva important, nu numai pentru că era dispusă să-mi mai acorde o șansă, ci și pentru că asta însemna că i-a povestit că ne-am împăcat, ceea ce era de bine.

Stăm pe treptele casei lor (nu-i deloc cine știe ce lux; o casă cu patru camere din Kensal Green) și-mi frichinesc un nasture de la

șlițul blugilor – un tic nervos pe care Laura îl detestă, din motive destul de evidente. Dar astă-seară se uită la mine și-mi zâmbește; mă strânge de mână (mâna cealaltă, nu aia cu care mă scociorăsc ca un disperat între picioare) și, înainte să-mi dau seama, intrăm, într-un zumzet de zâmbete, îmbrățișări și introduceri.

Paul e înalt și arată bine, are un păr lung și negru (lung în sensul că neglijent, netuns, de adolescent șleampăt, nu aranjat la frizer) și cam neras. E îmbrăcat cu niște blugi vechi, maro, și cu un tricou pe care e desenat ceva verde, o șopârlă, un copac, o legumă, ceva. Mai bine mi s-ar fi descheiat niște nasturi la șliț, ca să nu mă mai simt așa de elegant. Miranda e îmbrăcată ca Laura, cu o bluză lălâie și niște pantaloni mulați, are niște ochelari mișto, fără ramă, e blondă, simpatică și plinuță, nu foarte, dar suficient cât să observi imediat. Deci nu mă intimidează nici hainele, nici casa, nici oamenii, care sunt așa de drăguți cu mine că mai să-mi dea lacrimile: e evident, până și pentru cel mai timid om, că Paul și Miranda sunt încântați că am venit la ei, fie pentru că au ajuns la concluzia că sunt un element pozitiv, fie pentru că Laura le-a spus că e fericită așa cum merg lucrurile acum (și, oricum, dacă m-am înșelat, iar ei se prefac, ce importanță mai are când actorii sunt atât de buni?).

Nu se discută despre nume de câini și alte chestii de genul ăsta, pe de o parte, pentru că știm, cu toții, unii de ceilalți (Miranda este lector de engleză la un colegiu) și, pe de alta, pentru că, deocamdată, conversația nu a ajuns acolo. Întreabă de tatăl Laurei, iar ea le povestește câte ceva de la înmormântare și mai spune și unele lucruri pe care eu nu le știu – cum ar fi faptul că, înainte s-o copleșească durerea și tristețea, a avut un moment de surescitare, că „Dumnezeule, ăsta e lucrul cel mai matur care mi s-a întâmplat până acum“.

Miranda vorbește și ea despre moartea mamei, iar eu și Paul îi punem întrebări, apoi Paul și Miranda mă întreabă despre părinții mei, după care toată conversația se deplasează spre aspirațiile noastre, spre ceea ce ne dorim, spre ceea ce ne lipsește și… nu știu cum să spun… Sună penibil, dar, în ciuda lucrurilor pe care le discutăm, chiar mă simt bine – nu e nimeni care să-mi inspire teamă, ceilalți mă iau în serios și, din când în când, prind privirea

afectuoasă a Laurei, ceea ce-mi ridică moralul. Nu că vreunul dintre noi ar spune ceva memorabil, înțelept sau profund; e vorba mai degrabă de atmosferă. Pentru prima oară în viața mea mă simt ca și cum aș fi într-un episod din *Thirtysomething,* și nu într-un episod din… din… dintr-un serial despre trei tipi care lucrează într-un magazin de discuri și discută toată ziua numai despre sandvișuri și solo-uri de saxofon; și descopăr că-mi place. Și știu că *Thirtysomething* e siropos, plin de clișee, americănesc și nașpa; da, îmi dau seama perfect. Dar, când stai într-un apartament de două camere din Crouch End, afacerea ți se duce de râpă, iar prietena ți-a fugit cu vecinul de sus, un rol secundar într-un episod din *Thirtysomething* – cu tot cu copiii, căsniciile, slujbele, petrecerile și CD-urile cu k.d. Lang – este tot ce-ți poți dori de la viață.

•

Prima oară când m-am amorezat s-a întâmplat cu patru-cinci ani înainte să apară Alison Ashworth. Eram în vacanță, în Cornwall; la restaurant, lângă masa noastră era un cuplu de tineri căsătoriți, cu care am intrat în vorbă și de care m-am îndrăgostit. Nu de unul sau de celălalt, ci de amândoi, de ansamblu. (Și acum, dacă stau bine să mă gândesc, nu numai Dusty Springfield, ci și ăștia doi sunt de vină pentru așteptările mele atât de nerealiste în legătură cu o relație.) Cred că fiecare din ei încerca, așa cum se întâmplă, uneori, cu tinerii însurăței, să arate cât de mult îi plac copiii, ce tată fantastic și ce mamă extraordinară ar fi, iar eu am profitat cât am putut: m-au luat să înot, să caut scoici, mi-au cumpărat acadele și, când au plecat, mi-au frânt inima.

Cam așa e și seara asta cu Paul și Miranda. Mă îndrăgostesc de amândoi – de ceea ce au, de felul cum se poartă unul cu celălalt, de faptul că îmi dau sentimentul că mă aflu în centrul universului lor. Îmi place de ei la nebunie; aș vrea să ne întâlnim de două ori pe săptămână câte zile mai am de trăit.

Nu-mi dau seama că mi s-a întins o capcană decât spre sfârșitul serii. Miranda e sus, cu copilul; Paul s-a dus să caute dacă mai are vreun rest de băutură uitată printr-un fund de dulap, ca să ne mai potolim arșița din stomac.

— Ia du-te să te uiți prin discurile lor, îmi spune Laura.

— Nu e cazul. Să știi că pot să supraviețuiesc și fără să-mi bag nasul prin discurile altora.

— Te rog mult. Fă-mi plăcerea asta.

Deci mă deplasez până la raft, îmi aplec capul pe umăr și-mi mijesc ochii; bineînțeles, e o zonă calamitată, genul ăla de colecție de CD-uri atât de poluată, încât ar trebui pusă într-un container de oțel și aruncată într-o groapă de gunoi din Lumea a Treia. Sunt de toate: Tina Turner, Billy Joel, Kate Bush, Pink Floyd, Simply Red, Beatles, evident, Mike Oldfield (*Tubular Bells I* și *II*), Meat Loaf… nu mai am timp să mă uit atent și la discuri, dar văd vreo două albume Eagles și mi se pare că zăresc ceva ce seamănă suspect de bine cu un album Barbara Dickson[41].

Paul se întoarce în sufragerie.

— Nu prea cred să fie pe gustul tău.

— De, știu și eu… Beatles au fost o trupă mare.

Râde.

— Mi-e teamă că suntem cam rămași în urmă. Cred că trebuie să trecem pe la tine pe la magazin, să ne mai luminezi.

— Ei, fiecare cu-ale lui.

Laura se uită la mine.

— Nu te-am mai auzit până acum zicând așa. Credeam că „fiecare cu-ale lui“ e un sentiment pasibil de pedeapsa capitală în minunata lume nouă a lui Fleming.

Reușesc un zâmbet crispat și-mi întind paharul, ca să-mi toarne un strop de Drambuie vechi dintr-o sticlă lipicioasă.

•

— Ai făcut-o special, îi spun, pe drumul spre casă. Ai știut de la început c-o să-mi placă de ei. A fost o înscenare.

— Da. Ți-am înscenat o întâlnire cu niște oameni foarte simpatici. Te-am prins în capcană și te-am forțat să petreci o seară plăcută.

— Știi ce vreau să zic.

— Ei, credința trebuie pusă la-ncercare din când în când. M-am gândit că e amuzant să-ți fac cunoștință cu niște oameni care au albume cu Tina Turner și să te văd dacă o ții tot pe-a ta după aia.

E clar că o țin. Sau că o s-o țin. Dar în seara asta trebuie să mărturisesc (doar mie însumi, asta-i limpede) că, poate, dată fiind o

anumită serie de condiții particulare, cu totul aiurea și probabil irepetabile, contează cu adevărat cum ești, nu ce-ți place. Însă n-am de gând să mă apuc să-i explic lui Barry așa ceva.

Douăzeci și nouă

O duc pe Laura s-o asculte pe Marie și-i place la nebunie.

— Dar e foarte mișto! De ce nu e mai cunoscută? Ar trebui să fie sala plină.

Îmi vine să și râd, pentru că, de când mă știu, am tot încercat să-i dau să asculte artiști care ar trebui să fie celebri, și nu sunt; dar nu mă obosesc să-i mai fac morală.

— Trebuie să ai gusturi bune ca să-ți dai seama de valoarea ei, și mulți nu le au.

— A văzut magazinul?

Mda. M-am și culcat cu ea. Tare, nu?

— Mda. A și cumpărat câte ceva. Tare, nu?

— Supermișto.

Când Marie termină o piesă, o aplaudă cu dosul mâinii în care ține halba de Guinness.

— De ce nu vorbești cu ea să cânte în magazin? Doar ea. N-ai mai făcut niciodată chestia asta.

— Nici n-am avut cum s-o fac.

— De ce nu? Ar fi ca lumea. Probabil că nici n-ar avea nevoie de microfon.

— Păi, dac-ar avea nevoie de microfon la Championship Vinyl, ar însemna că stă prost de tot cu vocea.

— Ai vinde niște casete de-ale ei și probabil că lumea ar mai cumpăra și alte chestii. Și așa ai putea să apari în *Time Out,* la concerte.

— Oho, Lady Macbeth! Ia potolește-te și ascultă muzica!

Marie cântă o baladă despre un unchi de-al ei care a murit și câțiva oameni din public se uită la noi când Laura o aclamă, extaziată.

Dar îmi place ideea. Un concert! Ca într-un magazin mare! (Oare pe casete se dau autografe? Nu văd de ce nu.) Și, poate, dacă merge bine ăsta cu Marie, o să mai găsesc și alți interesați – ceva trupe,

plus că, din câte se aude, Bob Dylan și-a cumpărat o casă în nordul Londrei… ei, bine, de ce nu? Știu că superstarurile nu prea cântă în magazine ca să impulsioneze vânzarea discurilor lor mai vechi, la mâna a doua, dar, dacă aș reuși să scap de exemplarul ăla mono din *Blonde on Blonde* la un preț baban, aș face jumi-juma cu el. Poate că m-aș mulțumi și cu un patruzeci la sută dacă mi-ar da un autograf.

Și, pornind de la acest mic concert *unplugged* al lui Bob Dylan la Championship Vinyl (dacă am trage și un disc live, în ediție limitată? S-ar putea să ne împiedicăm de niște chichițe din contractele lui, dar se poate rezolva până la urmă, că, altfel, nici nu aș fi ridicat problema), pot să întrezăresc la orizont și zile mai bune. Poate aș putea să redeschid celebrul The Rainbow? E chiar aici, la doi pași, și nu are nimeni de gând să-l cumpere. Aș putea să-i fac lansarea cu un eveniment de binefacere, poate chiar cu o reeditare a concertului lui Eric Clapton, care a mai cântat aici…

La pauză, când Marie își vinde casetele, mergem să vorbim cu ea.

— Eeei, bună seara! L-am văzut pe Rob în sală cu cineva și speram că e vorba de tine, îi spune Laurei, cu un zâmbet larg.

Am fost atât de absorbit de proiectul meu de promovare, că am uitat să mă mai gândesc ce-o să se întâmple dacă Laura și Marie dau nas în nas (două femei și un bărbat: era clar că o să apară o problemă etc.); deja sunt dator cu niște explicații. Oficial, Marie a trecut pe la magazin de vreo două ori. Și atunci cum se face că spera că Laura e Laura? („în total, cinci lire noășnouă, vă rog. Ce chestie, și prietena mea are un portmoneu la fel. Mi-ar face plăcere să vă cunoașteți, dar ne-am despărțit, din păcate.“)

Laura pare destul de surprinsă, dar trece mai departe.

— Îmi plac foarte mult melodiile tale. Și felul în care le cânți.

Roșește un pic și-și dă părul pe spate cu un gest nervos.

— Mă bucur mult. Rob avea dreptate. Chiar ești o persoană deosebită.

(„Uitați restul, patru lire și un penny. Fosta mea prietenă e o persoană deosebită.”)

— N-am știut că vă cunoașteți așa de bine, spune Laura, cu o aciditate care-mi dă arsuri la stomac.

— A, Rob a fost foarte drăguț cu mine. Și Dick, și Barry. Chiar m-au ajutat să mă acomodez foarte ușor aici.

— Hai mai bine s-o lăsăm pe Marie să-și vândă casetele, Laura.

— Marie, te-ar interesa să cânți într-o zi la Rob în magazin?

Marie râde. Râde și nu zice nimic. Noi stăm ca doi proști.

— Vorbești serios?

— De ce nu? într-o sâmbătă, după-amiaza, când magazinul e plin. Mă gândesc că ai putea să stai pe tejghea.

Ultima înfloritură a scos-o pe loc. Mă uit lung la ea. Marie ridică din umeri.

— OK. Dar banii din casete îmi rămân mie.

— Evident, răspunde Laura.

Mă uitam deja lung la ea, așa că acum nu pot decât să mă uit și mai lung.

— Mulțumesc mult. Mă bucur că te-am cunoscut.

Ne întoarcem la locurile noastre.

— Vezi, Rob? Ce-a fost așa de greu?

În aceste prime săptămâni de când s-a întors Laura, stau și încerc să-mi dau seama cum este viața mea în momentul ăsta: e mai bine, e mai rău, sentimentele mele pentru ea s-au schimbat, oare, și, dacă da, cum anume, sunt mai fericit decât înainte, cât o să mai treacă până o să calc iarăși pe-alături, Laura s-a schimbat în vreun fel, cum este viața alături de ea? Răspunsurile nu sunt greu de dat – mai bine, oarecum, da, o să mai treacă ceva timp, nu prea, destul de mișto –, dar nu mă satisfac, pentru că știu că sunt superficiale. Dar, într-un fel, de când s-a întors am mai puțin timp să mă gândesc. Suntem mult prea ocupați cu discuțiile, cu serviciul, cu sexul (în momentul de față avem parte mai tot timpul de sex, iar majoritatea partidelor le inițiez eu, încercând să-mi înving sentimentul de nesiguranță), cu statul la masă și cu mersul la film. Poate că ar trebui să iau o pauză, ca să mă gândesc ca lumea la toate astea, pentru că îmi dau seama că e o perioadă importantă din viața mea. Sau poate că nu; poate că așa trebuie să meargă lucrurile. Poate că așa se întreține o relație.

•

— Da, mă, extraordinar. Pe noi nu ne-ai chemat niciodată să cântăm aici.

Barry. Face pe tâmpitul. Eram convins că o să aibă el ceva de comentat în legătură cu concertul lui Marie.

— Ei, nu! Eu parcă știu că ți-am zis, și tu ai spus că nu.

— Cum să mai scoatem și noi capul, dacă nici măcar prietenii nu ne ajută?

— Rob te-a lăsat să-ți pui afișul, Barry. Să fim corecți.

Asta e chiar o dovadă de îndrăzneală din partea lui Dick, însă e în el ceva care respinge ideea că Barry are o trupă. Cred că, în mintea lui, o trupă înseamnă acțiune, pe când el e fanul absolut.

— Păi da, ce să zic, mare căcat. Un căcat de afiș.

— Da' unde vezi tu că poate să încapă aici o trupă? Doar n-ai vrea să cumpăr și magazinul de alături numai ca să faci tu cântarea lu' pește într-o sâmbătă după-amiază!

— Am putea să cântăm *unplugged.*

— Că bine zici. Kraftwerk *unplugged.* Ar fi mișto.

Dick izbucnește în râs; Barry se uită la el plin de nervi.

— Ia mai taci din gură, bă, boule! Ți-am zis că nu mai cântăm chestii dintr-alea nemțești.

— Da' care-ar fi poanta? Ai ceva de vândut? Ai scos vreun disc până acum? Ia zi!

Logica mea e atât de nemiloasă, că Barry nu mai are altceva de făcut decât să se vânture prin magazin vreo cinci minute, după care se duce la casă și-și îngroapă capul într-un număr vechi din *Hot Press.* Din când în când mai mormăie câte ceva cu jumătate de glas – „Doar pentru că te-ai cordit cu ea“, de exemplu, sau „Cum poți să ții un magazin de discuri dacă nu te interesează deloc muzica?“ Dar în general tace din gură, pierdut în reveriile despre ce-ar fi fost dacă Barrytown ar fi avut șansa de-a cânta live la Championship Vinyl.

Cântarea asta e, de fapt, o prostie. Până la urmă o să fie vorba de vreo șase melodii cântate la chitară rece, în fața a vreo șase oameni. Mă deprimă nerăbdarea cu care aștept evenimentul și plăcerea cu care am făcut jalnicele pregătiri (câteva afișe și vreo două telefoane, ca să fac rost de niște casete).

Nu cumva acest gen de existență începe să mă lase rece? Și, dacă e așa, eu ce mă fac? Ideea că felia de… de viață pe care o am în farfurie nu o să mă sature mă înspăimântă. Eu credeam că ar trebuie să filtrăm tot ce e superfluu și să trecem mai departe, dar se pare că lucrurile nu stau deloc așa.

•

Ziua cea mare trece ca-ntr-un fel de ceață; cred că așa s-a simțit și Bob Geldof la Live Aid. După ce apare Marie, încep să curgă o mulțime de oameni (magazinul e arhiplin; nu cântă cocoțată pe tejghea, ci în spatele ei, pe niște lăzi mari pe care le-am adus special); lumea aplaudă și, la sfârșit, unii cumpără casete, iar alții, fel de fel de lucruri din magazin; cheltuielile mele se ridică la vreo zece lire și vând de vreo treizeci sau patruzeci, așa că sunt fericit. Satisfăcut. Mulțumit, în orice caz.

Marie îmi vinde marfa ca pe pâinea caldă. Cântă vreo douăsprezece melodii, dintre care doar vreo jumătate sunt compoziții de-ale ei; înainte să înceapă, stă ceva timp și cotrobăie prin rafturi, să vadă dacă am toate piesele pe care vrea să le cânte și notându-și titlurile și prețurile albumelor pe care figurează. Dacă nu le am în magazin, le taie de pe lista ei și le înlocuiește cu altele.

„Vă voi cântă acum o piesă de Emmylou Harris care se numește «Boulder to Birmingham». Este de pe albumul *Pieces of the Sky,* pe care Rob îl vinde în această după-amiază la incredibilul preț de doar cinci lire și nouăzeci și nouă de pence; îl găsiți la raftul «Country Artists (Female)».“ „Urmează o melodie de Butch Hancock intitulată…” Iar la sfârșit, când oamenii vor să cumpere, dar au uitat de cine sunt piesele, Marie îi ajută imediat. Este extraordinară și, când cântă, mai că-mi doresc să nu fiu cu Laura și regret că lucrurile n-au mers mai bine în noaptea aceea pe care-am petrecut-o cu ea. Poate că data viitoare, dacă va mai fi o dată viitoare, n-o să mai fiu așa de nefericit când o să mă părăsească Laura, poate că lucrurile o să meargă mai bine între mine și Marie și poate că… dar știu că întotdeauna o să fiu nefericit dacă o să mă părăsească Laura. Lecția asta am învățat-o. Așa că ar trebui să fiu fericit că e cu mine, nu? Așa ar trebui să stea treaba, nu? Și așa și este. Într-un fel. Dacă nu stau prea mult să mă gândesc.

S-ar putea spune că modestul meu eveniment este, păstrând proporțiile, mai reușit decât Live Aid, cel puțin din punct de vedere tehnic. Nu apare nicio pană, niciun rateu (bine, acuma, ca să fim corecți, ce-ar putea să se-ntâmple? Poate doar să se rupă vreo coardă sau să cadă Marie) și intervine un singur eveniment neprevăzut: după primele două melodii, se aude o voce cunoscută dinspre ușă.

— Da' „All Kinds of Everything" n-ai de gând să-l cânți?

— Din păcate, nu-l știu, îi răspunde Marie, amabilă, dacă-l știam, îl cântam cu cea mai mare plăcere.

— Cum, nu-l știi?

— Nu.

— Cum, chiar nu-l știi?

— Nu, după cum am spus.

— Aoileu, fimeie, păi ăsta a câștigat și Eurovisionu'.

— E, păi atunci înseamnă că am o mare lacună, îți promit că, până data viitoare când mai vin aici, mă pun la punct.

— Păi așa, 'tu-i mama mă-sii.

După care mă duc spre ușă, ne facem numărul și reușesc să-l azvârl afară. Dar, în orice caz, nu e ca atunci când i-a căzut lui Paul McCartney microfonul pe „Let it Be".

***

— M-am simțit extraordinar, îmi spune Marie la sfârșit. Nu credeam c-o să iasă, dar uite c-a ieșit. Și am făcut amândoi ceva bani! Lucrul ăsta mă înveselește întotdeauna.

Acum, că s-a terminat, eu nu sunt deloc vesel. Timp de o după-amiază pot spune că am lucrat într-un loc unde lumea își dorea să intre, și asta a însemnat ceva pentru mine – m-am simțit, m-am simțit, m-am simțit, haide, zi odată, da, m-am simțit mai bărbat; un sentiment șocant și liniștitor în același timp.

Bărbații nu lucrează pe străduțele liniștite și pustii din Holloway, ci în City sau în West End, în fabrici, în mine, în gări, aeroporturi sau birouri. Lucrează unde lucrează toată lumea și trebuie să se lupte ca să ajungă acolo; poate că de asta nu au, ca mine, sentimentul că viața adevărată se petrece altundeva. Eu nici măcar nu am sentimentul că sunt centrul propriului meu univers, deci cum

m-aș putea simți în centrul universului altcuiva? Când iese pe ușă și ultimul client, iar eu încui după el, simt cum mă cuprinde un atac de panică. Îmi dau seama că trebuie să fac ceva, odată pentru totdeauna, cu magazinul ăsta – să-l las baltă, să-i dau foc sau ceva de genul ăsta – și să-mi fac o carieră.

Treizeci

Dar uitați-vă un pic aici:

Lista slujbelor la care visez:

1. Redactor la *NME* în perioada 1976-1979

Îi cunosc pe The Clash, Sex Pistols, Chrissie Hynde, Danny Baker etc. Primesc gratis o mulțime de discuri – dintre care unele bune. Prezint un concurs de cultură muzicală.

2. Producător la Atlantic Records în perioada 1964-1971 (aproximativ)

Îi cunosc pe Aretha Franklin, Wilson Picket, Solomon Burke. Primesc gratis o mulțime de discuri (probabil) – dintre care unele bune. Fac o grămadă de bani.

3. Muzician de orice fel (în afară de rap și muzică clasică)

Clar ca bună ziua. Dar am rămas la ideea de a face parte din Memphis Horns[42] – nu am pretenția să fiu Hendrix, Mick Jagger sau Otis Redding.

4. Regizor de film

Din nou, de orice fel, deși aș prefera nu german și nu de filme mute.

5. Arhitect

O surpriză pe locul 5, știu, dar în școală eram destul de bun la desen tehnic.

Și cam atât. Lista asta nu e nici măcar un *top five*; nu există un număr șase sau șapte pe care să le fi lăsat pe dinafară din cauza limitelor impuse. Ca să fiu cinstit, chestia cu arhitectura nici nu mă frământă cine știe ce – pur și simplu m-am gândit eu că, dacă nu reușesc să enumăr cinci, o să arăt cam penibil.

Lista asta a fost ideea Laurei; nu mi-a venit în minte una ca lumea, așa că am făcut una aiurea. N-am avut de gând să i-o arăt, dar nu știu ce mi-a venit – poate mila față de mine însumi, poate ciuda, habar n-am.

Nu se enervează.

— Deci rămâne doar treaba cu arhitectura, până la urmă.

— Așa se pare.

— Șapte ani de studii.

Ridic din umeri.

— Ești în stare de așa ceva?

— Nu prea.

— Mda, așa ziceam și eu.

— Nici nu știu dacă-mi doresc cu adevărat așa ceva.

— Deci ai aici o listă cu cinci meserii pe care le-ai face dacă nu s-ar pune problema de studii, de timp, de istorie sau de salariu, iar una dintre ele nu te interesează, de fapt.

— Păi de-aia am și pus-o pe locul cinci.

— Deci ai prefera să fii redactor la *NME* decât, să zicem, explorator în secolul al șaisprezecelea sau rege al Franței?

— Evident!

Dă din cap.

— Dar tu ce-ai trece pe listă?

— Sute de chestii. Dramaturg. Balerină. Da, și muzician, dar și pictoriță, profesor universitar, romancieră sau bucătar celebru.

— Bucătar?

— Da. Mi-ar plăcea să am talentul ăsta. Ție nu?

— Nu m-ar deranja. Dar nici n-aș vrea să muncesc seara.

Și chiar n-aș face-o.

— Păi atunci poți, la fel de bine, să rămâi la magazin.

— De unde ți-a venit?

— Ai prefera să rămâi la magazin decât să te faci arhitect?

— Cam așa.

— Deci ăsta ești. Ai pus-o pe locul cinci pe lista slujbelor la care visezi și, cum nu se pune problema de celelalte patru, preferi să rămâi unde ești.

•

Lui Dick și Barry nu le spun că mă bate gândul să-nchid prăvălia. Dar îi pun să facă o listă cu slujbele la care visează ei.

— Avem voie să detaliem? mă întreabă Barry.

— În ce sens?

— Adică, de exemplu, saxofonist și pianist contează ca două slujbe?

— Cred că da.

În magazin se lasă tăcerea; pentru un timp, devine ca o sală de clasă în care toți copiii scriu în caiete. Se roade capătul pixului, se fac tăieturi, sprâncenele se încruntă, iar eu mă uit peste umărul lor.

— Dar basist și chitarist?

— Nu știu. Cred că se pune doar o dată.

— Adică după tine Keith Richards și Bill Wyman au aceeași slujbă?

— Eu n-am zis că au…

— Ce chestie, nene, și ei habar nu au cum stau acolo și se calcă pe picioare.

— Dar, să zicem, cronicar de film și cronicar muzical? întreabă Dick.

— Una singura.

— Super. Păi atunci îmi mai rămâne loc și pentru alte chestii.

— Aha! Ca, de exemplu?

— Pianist și saxofonist, pentru început. Și tot mai am două poziții.

Și dă-i înainte, tot așa. Dar ideea e că, până la urmă, s-a dovedit că lista mea nu e deloc aiurea. Putea să fi fost scrisă de oricine. De aproape oricine. În orice caz, de oricine lucrează aici. Nimeni nu întreabă cum se scrie „jurisconsult“ sau dacă „veterinar“ și „doctor“ se pun de două ori. Amândoi băieții au luat-o pe câmpii, prin studiouri de înregistrări, cabine de machiaj și baruri de cinci stele.

Treizeci și unu

Am venit, împreună cu Laura, să-i vedem pe ai mei; vizita are aer destul de oficial, ca și cum am vrea să-i anunțăm ceva. Cred că sentimentul ăsta vine mai degrabă de la ei decât de la noi. Mama e îmbrăcată în rochie, iar taică-meu nu mai moșmondește, ca de obicei, la porcăria aia a lui de vin de casă și se abține să butoneze telecomanda; stă pe scaun, ascultă și pune întrebări; așa, în penumbră, ai zice că seamănă cu un om normal care poartă o conversație cu musafirii.

E mai ușor să ai părinți dacă ai și o prietenă. Nu știu motivul, dar adevărul ăsta e. Alor mei le place mai mult de mine când sunt cu cineva și se simt și ei mai bine, ca și cum Laura s-ar transforma într-un microfon în care vorbim ca să ne facem auziți.

— V-ați uitat la *Inspector Morse*? întreabă Laura, hodoronc-tronc.

— Nu, răspunde taică-meu. L-au dat în reluare, nu? O avem pe casetă, de când l-au dat prima oară.

Vedeți, asta e ceva tipic pentru taică-meu. Nu-i ajunge că a zis că nu se uită la reluări, că e cel mai tare din parcare; trebuie să le mai și înflorească.

— Când l-au dat prima oară nici nu aveați video, îi atrag atenția, și pe bună dreptate.

Taică-meu se face că n-a auzit.

— De ce-ai zis asta? îl întreb.

Îi face cu ochiul Laurei, ca și cum ar fi vorba de o glumă de familie pe care ea nu poate s-o înțeleagă. Ea îi zâmbește. Dar a cui familie, de altfel?

— Se găsesc la magazin, îmi spune. Sunt gata înregistrate.

— Da, știu. Dar tu nu o ai.

Se face din nou că nu m-a auzit și, în clipa asta, dacă aș fi fost doar cu ai mei, ar fi început scandalul. Eu i-aș fi zis că e sărit de pe fix și/sau mincinos; maică-mea mi-ar fi zis să nu fac din țânțar

armăsar și așa mai departe, eu aș fi întrebat-o dacă stă toată ziua și ascultă tâmpenii de-astea și de-aici ar fi pornit totul.

Însă, când e și Laura de față… n-aș merge până acolo încât să zic că se înnebunește după ai mei, dar e clar că după părerea ei chestia cu părinții e în general ceva de bine și că trebuie să le îndrăgești micile ticuri și tâmpenii, nu să le arăți cu degetul. Știe să se strecoare cu îndemânare și cu o anumită plăcere printre gogoșile, basmele și aberațiile pe care le scoate taică-meu.

— Dar ați văzut ce scumpe sunt alea înregistrate? îi spune. Eu i-am luat lui Rob două casete acum vreo câțiva ani și m-au costat spre douășcinci de lire!

Asta e chiar nerușinare! Ei douăzeci și cinci de lire nu i se par o sumă mare, dar știe că lor, da; de altfel, așa cum era de așteptat, maică-mea trage un chițăit sănătos și înspăimântat, fix de douășcinci de lire. Și după aia îi dăm cu prețurile – ciocolată, case, tot ce ne trece prin minte – și uităm de minciunile sfruntate ale lui taică-meu.

Când spălăm vasele, o apucă pe maică-mea.

— Mă bucur că te-ai împăcat cu el. Numai bunul Dumnezeu știe ce-ar fi ajuns casa aia dacă rămânea singur să-și vadă de grijă.

Chestia asta chiar mă calcă pe nervi, pentru că a) i-am spus să nu pomenească incidentul, b) nu-i spui unei femei, și Laurei mai ales, că una dintre calitățile ei cele mai importante e aceea că are grijă de mine și c) dintre noi doi, eu sunt cel mai ordonat și, de altfel, casa a fost mai curată cât nu a fost ea.

— Nu știam că te-ai apucat să ne inspectezi bucătăria.

— Nici n-am nevoie, să fii tu sănătos. Doar te știu așa de bine cum ești…

— Știi cum eram la optișpe ani. Nu știi cum sunt acum. Ghinion!

De unde a apărut „ghinionul“ ăla atât de infantil, golănesc și penibil? A, știu de unde, pe bune. Fix din 1973.

— Să știți că e mult mai ordonat decât mine, spune Laura, simplu și pe un ton serios.

Am mai auzit fraza asta de vreo zece ori, spusă pe exact același ton, încă de când am fost obligat s-o aduc pe Laura aici pentru prima oară.

— Da, de fapt e băiat bun. Aș vrea doar să se adune și el.

— O să se adune.

Și îmi aruncă amândouă o privire plină de afecțiune. Deci da, am fost urecheat, dădăcit, bătut la cap, dar acum atmosfera s-a încălzit, în bucătărie plutește un aer de afecțiune, de unde puțin mai înainte nu erau decât nervi de ambele părți, care urmau să degenereze într-o scenă în care maică-mea ar fi început să plângă, iar eu aș fi ieșit trântind ușa. Ca să fiu sincer, mi se pare mai bine așa; mă bucur că Laura e cu mine.

Treizeci și doi

Afișe. Sunt un fan al lor. Singura idee creativă pe care am avut-o vreodată a fost aceea a unei expoziții cu fotografii ale afișelor. Mi-ar fi luat două-trei decenii până să adun suficient material, dar în final ar fi arătat ca lumea. Pe vitrina magazinului de vizavi, care a dat faliment, sunt expuse niște documente istorice extrem de importante: afișe care anunță un meci de box al lui Frank Bruno, un miting antinazist, ultimul single al lui Prince, spectacolul unui actor din Caraibe și o mulțime de concerte, dar în câteva săptămâni o să dispară, acoperite de nisipurile mișcătoare ale timpului – sau, în orice caz, de o reclamă la ultimul album U2. În felul ăsta poți percepe spiritul vremii, nu? (Să vă spun un secret: de fapt, eu am și demarat proiectul. În 1988 am și făcut vreo trei poze, cu aparatul meu Kodak Instamatic; era vorba de un magazin închis de pe Holloway Road, dar apoi a fost închiriat și mi-a cam pierit entuziasmul. Pozele au ieșit bine – binișor, în orice caz –, însă nimeni n-o să mă lase vreodată să expun trei fotografii, nu?)

În orice caz, din când în când îmi place să mă pun la încercare. Examinez vitrina respectivă, ca să văd dacă am auzit de trupele care urmează să aibă concerte, dar tristul adevăr e că nu prea mai sunt la curent. Înainte știam tot ce mișcă, știam toate trupele, oricât de obscure și oricât de nenorocită ar fi fost sala în care aveau de gând să se producă. După care, acum trei-patru ani, când am încetat să mai citesc și pe muchie toate revistele muzicale, am început să-mi dau seama că nu mai știam unele trupe care cântau în cârciumi sau cluburi mai mici; anul trecut am văzut vreo două trupe care cântau în Forum și care nu-mi spuneau absolut nimic. În Forum! O sală cu o mie cinci sute de locuri! O mie cinci sute de oameni se duceau la concertul unei trupe de care eu nu auzisem în viața mea! Prima oară când mi s-a întâmplat așa ceva am fost deprimat toată seara, poate și pentru că am făcut greșeala de a-mi mărturisi ignoranța în fața lui Dick și Barry. (Barry aproape că s-a înecat de dispreț; Dick a rămas

cu privirea în fundul paharului, prea jenat de jena mea ca să mi se uite în ochi.)

În orice caz, revenind. Îmi fac verificarea de rutină (figurează și Prince, așa că nu înregistrez zero puncte – într-o zi o să se întâmple și asta, iar atunci o să mă spânzur) și văd un afiș care-mi pare cunoscut. „LA CEREREA PUBLICULUI!“, zice. „GROUCHO CLUB REVINE ÎN FORȚĂ!“ Și, dedesubt, „ÎN FIECARE VINERI, ÎNCEPIND DIN 20 IULIE, LA THE DOG AND PHEASANT“. Stau și mă tot zgâiesc, cu gura căscată. Are aceleași culori și dimensiuni ca pe vremuri și au avut chiar tupeul să copieze macheta și sigla – ochelarii și mustața lui Groucho Marx pe al doilea „o“ din „Groucho“ și trabucul care iese din țâmburușul (probabil că nu ăsta e termenul corect, dar noi așa îi ziceam) de la „b“, la sfârșitul lui „club“.

Pe afișele noastre mai apărea un rând, jos, în care ziceam pe ce gen de muzică mergeam; la sfârșit de tot treceam numele extraordinarului și fabulosului DJ, în speranța deșartă că o să ia, astfel, naștere o sectă de fani. Pe afișul ăsta nu se vede partea de jos, pe care o trupă a lipit o mulțime de fluturași; îi jupoi și ce văd? „STAX ATLANTIC MOTOWN R&B SKA MERSEYBEAT ȘI EVENTUAL MADONNA – MUZICĂ DE DANS PENTRU VÂRSTA A DOUA – DJ ROB FLEMING“. E plăcut să constat că, după atâta amar de vreme, tot cu asta mă ocup.

Ce se întâmplă? De fapt, există doar trei posibilități: a) afișul ăsta datează din 1986 și a fost dezgropat de cine știe ce arheolog; b) m-am hotărât să relansez clubul, am făcut afișele, le-am lipit prin oraș și apoi am suferit un atac de amnezie, lucru de înțeles, de altfel; c) s-a găsit altcineva care să relanseze clubul în numele meu. Bănuiesc că explicația c) este cea mai probabilă; mă duc acasă și aștept să se întoarcă Laura.

— E un cadou de ziua ta puțin cam întârziat. Mi-a venit ideea când eram cu Ray și mi s-a părut așa de bună, încât am început să regret că nu mai suntem împreună. Poate ce de-aia m-am și întors. Mulțumit?

S-a dus cu niște prieteni la un pahar după ce a plecat de la servici și acum e un pic luată.

Nu m-am gândit dinainte, dar sunt mulțumit. Nervos și speriat – trebuie să scot toate discurile alea și să fac rost de scule –, dar mulțumit. Ca să spun drept, ard de nerăbdare.

— Da' cu ce drept? Să presupunem... – ce anume? – să presupunem că aveam o treabă care nu suporta amânare.

— Dar când ai tu vreo treabă care nu suportă amânare?

— Nu asta-i ideea.

Oare de ce trebuie să fiu mereu așa de căpos, ciufut și nesimțit? Ar trebui să izbucnesc în lacrimi de iubire și recunoștință, în loc să stau botos.

Oftează, se aruncă pe canapea și-și dă jos pantofii.

— Mamă, ce dur ești! Deci te bagi.

— Poate.

Probabil că într-o zi, dacă o să se mai întâmple așa ceva, o să-i spun pur și simplu mulțumesc, e minunat, ce frumos din partea ta, abia aștept. Dar nu acum.

•

— Știi că o să avem și noi o apariție în club? îmi spune Barry.

— O să aveți un rahat.

— Laura a zis că ne lasă. Dacă o ajutăm cu afișele și celelalte chestii.

— Stai un pic, doar n-o să te iei după ea.

— Păi, ba da.

— Vă dau zece la sută din încasări dacă nu cântați.

— Păi atâta luăm oricum.

— Cine dracu' a pus-o să se bage? Bun, douăzeci la sută.

— Nu. Avem mare nevoie de concertul ăsta.

— O sută zece la sută. Oferta finală.

Râde.

— Nu glumesc. Dacă vin o sută de oameni a câte cinci lire biletul, înseamnă că-ți dau cinci sute cincizeci de lire. Ca să vezi cât de mult înseamnă pentru mine să nu te ascult cântând.

— Să știi că nu suntem așa de slabi cum crezi tu, Rob.

— Sunt convins. Fii atent, Barry, o să vină colegi de-ai Laurei, oameni cu cățel, cu copii, cu discuri cu Tina Turner. Ce te faci tu cu ăștia?

— Mai bine pune-ți problema ce-o să se facă ei cu noi. Apropo, ne-am schimbat numele. Băieții s-au săturat de chestia cu Barry-Barrytown. Ne cheamă acum SDM. Sonic Death Monkey.

— Sonic Death Monkey?

— Cum ți se pare? Lui Dick îi place.

— Barry, ai trecut de treizeci de ani. Eu cred că ar trebui să-ți cunoști interesul și să te gândești ce-ar zice prietenii tăi, ce-ar zice maică-ta și taică-tău dacă ar afla că ești într-o trupă care se cheamă Sonic Death Monkey!

— Eu îmi cunosc interesul și vreau să merg până la capăt, Rob, iar această trupă chiar merge până la capăt. Chiar mai departe, de fapt.

— Eu îți zic că, dacă te apropii de mine vineri seară, o să ajungă până la capăt garantat.

— Asta și vrem să obținem. O reacție. Și ce dacă prietenii Laurei sunt niște burghezi de-ăia de prin cabinete de avocatură și n-o să le convină? Dă-i în puii mei. Lasă-i să facă scandal, că-i rezolvăm. Ne descurcăm noi.

Trage un rânjet care se vrea diabolic și dement.

•

Alții s-ar distra într-o asemenea situație. Ar face bancuri pe tema asta, ar începe să le născocească încă din clipa în care cheful s-ar sparge iar avocații s-ar îndrepta spre ieșire în lacrimi și cu timpanele bubuind. Eu nu sunt așa. Eu stau și adun în mine toate astea, într-un ghem compact de nervi, pe care mi-l pun la păstrare în măruntaie, undeva între nasturele de la pantaloni și gaura curului. Nici măcar Laura nu pare așa de îngrijorată.

— E doar prima seară. Și le-am și zis că nu au cum să cânte mai mult de jumate de oră. OK, e posibil să-i pierzi de mușterii pe câțiva dintre prietenii mei, dar ei oricum n-o să poată lua *babysitter* în fiecare săptămână.

— Știi că trebuie să plătesc o garanție. Și chiria pentru sală.

— S-a rezolvat deja.

Și, dintr-o dată, simt cum această scurtă propoziție mă răscolește. Mi se ridică un nod în gât. Nu e vorba de bani, ci de modul în care s-a îngrijit de toate: într-o dimineață m-am trezit și am găsit-o

umblând prin single-urile mele, scoțând fel de fel de lucruri pe care-și amintea că le puneam și așezându-le în cutiile pe care le foloseam pe vremuri și care acum zăceau aruncate în fundul unui dulap. Știa că am nevoie de un șut în fund pentru un pas înainte. Și mai știa și cât eram de fericit pe vremea când mă ocupam cu așa ceva; și, oricum aș lua-o, n-ar avea de ce să facă asta dacă nu m-ar iubi.

Mă simt copleșit de un sentiment care mă rodea de ceva vreme; o iau în brațe.

— Îmi pare rău că am fost cam tâmpit. Îți mulțumesc pentru ce-ai făcut pentru mine și știu că ai făcut-o cu cele mai bune intenții. Să știi că te iubesc, chiar dacă nu ți-o arăt.

— Nu-i nimic. Dar tot timpul pari atât de întors pe dos…

— Știu. Nu-mi dau seama ce-i cu mine. Însă, dacă ar fi să mă risc, aș zice că sunt întors pe dos pentru că-mi dau seama că nu mai am scăpare, ceea ce nu-mi place deloc. Într-un fel, ar fi mai bine dacă n-aș fi atât de legat de ea; ar fi mai bine dacă aceste posibilități extraordinare, dacă visurile pe care ți le faci atunci când ai cincisprezece, douăzeci sau chiar douăzeci și cinci de ani și știi că cea mai frumoasă făptură din lume poate să apară în orice moment la tine în magazin, în birou sau la petrecerea unui prieten… ar fi mai bine dacă toate astea s-ar mai ascunde încă pe undeva, printr-un buzunar sau printr-un sertar uitat. Dar duse sunt, cred eu, și asta poate să întoarcă pe dos pe oricine. Dacă e să ne gândim cum e viața mea acum, atunci se poate spune că viața mea înseamnă Laura, și n-are niciun rost să neg evidența.

Treizeci și trei

Pe Caroline o cunosc când vine să-mi ia un interviu pentru revista la care lucrează; mă îndrăgostesc de ea subit, pe bune, când o văd cum stă la bar, ca să-mi ia ceva de băut. E o zi călduroasă, prima din anul ăsta, așa că mergem afară, la o masă pliantă, și ne uităm la lumea care trece pe stradă. Caroline e rumenă în obraji; poartă o rochie largă, fără mâneci și bocanci; culmea e că-i stă foarte bine îmbrăcată așa. Dar cred că astăzi m-aș îndrăgosti de oricine. Soarele ăsta mă face să mă simt ca și cum aș fi scăpat de toți nervii amorțiți care mă împiedicau să simt ceva și, lăsând la o parte asta, cum să nu te îndrăgostești de cineva care vrea să-ți ia un interviu într-o revistă?

Scrie în *The Tufnell Parker,* o revistă dintr-alea gratuite, pline de reclame, care ți se îndeasă pe sub ușă, iar tu le iei și le îndesi în coșul de gunoi. Ca să fiu sincer, e încă studentă – la jurnalism – și-și face practica. Și, ca să fiu și mai sincer, îmi mărturisește că nu știe sigur dacă redactorul o să vrea materialul, pentru că nu a auzit nici de magazin, nici de club, iar Holloway e chiar la marginea parohiei lui, sau a ariei de distribuție sau de acoperire sau cum naiba i-o fi zicând. Dar Caroline venea în club în zilele lui bune, îi plăcea și de-aia a vrut să ne dea o mână de ajutor.

— N-ar fi trebuit să te las să intri. Probabil că n-aveai mai mult de șaișpe ani.

— Vai, dragă! îmi răspunde, și la început nu înțeleg de ce.

N-am vrut să sune ca o vrăjeală de doi bani sau ca o vrăjeală în general; voiam să zic că, dacă acum e studentă, înseamnă că pe vremea aia era la școală, chiar dacă are aproape treizeci de ani, dacă nu și mai bine. Când aflu că e o studentă întârziată și că pe vremea aia lucra ca secretară la o editură de stânga, încerc să repar impresia pe care probabil că i-am lăsat-o, fără să pară ceva cusut cu ață albă, dacă înțelegeți ce vreau să spun, și până la urmă iese o varză.

— Când am zis că nu trebuia să te las să intri nu am vrut să zic că arăți tânără. Nici nu arăți. — Dumnezeule-doamne! — Adică nu că arăți în vârstă. Arăți exact de vârsta pe care-o ai. — Au, băga-mi-aș picioarele! Dacă are patrușcinci de ani? — Adică, înțelegi. Poate un pic mai tânără, dar nu cu mult. Nu cine știe ce. Exact atât cât trebuie. Nu m-am gândit că sunt unii care-și încep studiile mai târziu.

Aș da orice să nu mai fiu chiar în fiecare ziulică un bou încălțat și împiedicat. Nu trece mult, însă, și regret amarnic momentele în care am fost un bou încălțat și care sunt de-o mie de ori mai bune decât următoarea mea încarnare: Libidinosul.

— Probabil că ai o colecție de discuri imensă, îmi spune Caroline.

— Păi cred și eu. Vrei să treci pe la mine, să ți-o arăt?

Și am vorbit serios! Am vorbit serios! M-am gândit că poate vor să-mi fac o poză stând lângă discuri sau ceva de genul ăsta! Dar, când se uită lung la mine peste ochelari, dau banda înapoi și mă ascult, după care scot un geamăt prelung de disperare. Măcar asta o face să râdă.

— Să știi că de obicei nu sunt așa, pe cuvânt.

— Stai liniștit. Oricum nu cred că o să-mi publice un portret dintr-ăsta gen *Guardian*.

— Nu asta mă frământa.

— Nu-i nicio problemă, pe bune.

Dar totul e dat uitării când îmi pune următoarea întrebare. Am așteptat momentul ăsta toată viața și acum, când a sosit, nu-mi vine să cred: nu mă simt deloc pregătit, mă ia ca din oală.

— Care sunt cele cinci piese preferate ale tale din toate timpurile?

— Poftim?

— Un *top five* al pieselor tale preferate. Discurile pe care le-ai lua pe o insulă pustie, mai puțin, câte, trei?

— Mai puțin trei ce?

— Păi în *Discuri pe o insulă pustie*[43] sunt opt, nu? Deci opt minus cinci fac trei, nu?

— Așa. Plus trei, în cazul ăsta. Nu minus trei.

— Nu, eu ziceam că… în fine. Deci un *top five* al discurilor tale preferate.
— În club, sau acasă?
— E vreo diferență?
— EVIDENT…
Prea pițigăiat. Mă prefac că am ceva pe gât, îmi dreg vocea și o iau de la început.
— Deci, sigur, într-un anumit fel. Una e un *top five* al pieselor de dans, și alta e un *top five* al tuturor timpurilor. De exemplu, una dintre piesele mele preferate e „Sin City”, Flying Burrito Brothers, dar nu aș pune-o în club. E o baladă country-rock. Ar pleca lumea acasă.
— Nu contează. Care vrei tu. Deci încă patru.
— Cum adică încă patru?
— Păi, dacă una e aia cu „Sin City”, înseamnă că mai ai patru.
— NU! — De data asta nu mai încerc să-mi ascund panica. — Eu nu am zis că e în primele cinci! Am zis doar că e una dintre piesele mele preferate! S-ar putea să fie pe locul șase sau șapte.
Știu că mă fac de râs, dar asta este: e ceva mult prea important, și am așteptat atâta acest moment. Dar unde-au dispărut oare toate piesele alea pe care le-am avut ani de zile în minte, pentru cazul în care m-ar fi contactat Roy Plomley, Michael Parkinson, Sue Lawley sau cine s-a mai întâmplat să facă *My Top Twelve* la Radio One, ca înlocuitor de ultim moment pentru cine știe ce celebritate? Nu-mi dau seama din ce cauză, dar singurul titlu care mi se-nvârte prin cap e „Respect”, și asta nu-i în niciun caz piesa mea preferată din repertoriul Arethei.
— Pot să mă duc acasă ca să mă gândesc ca lumea și să te sun eu când sunt gata? Așa, cam într-o săptămână?
— Lasă, dacă nu-ți vine nimic în minte, asta e. Bag eu de la mine. Ce-mi plăcea mie pe vremuri la Groucho Club, ceva de genul ăsta.
Bagă de la ea! Vrea să-mi răpească unica șansă de a alcătui un top care să apară într-o revistă! N-aș prea crede!
— Ia stai, că-ți spun imediat.
„A Horse with no Name“, „Beep“, „Ma Baker”, „My Boomerang Won’t Come Back”. Dintr-o dată încep să-mi umble prin cap o

mulțime de titluri spăimoase și simt că încep să am palpitații.

— Bine, poți să treci acolo „Sin City”.

Trebuie să mai fie vreo melodie ca lumea în întreaga istorie a muzicii.

— „Baby Let’s Play House”.

— Asta cine-o cântă?

— Elvis Presley.

— A, da, sigur.

— Și…

Aretha. Ia să mă gândesc la Aretha.

— „Think”. Aretha. Franklin.

Plicticoasă, dar merge. Am trei. Îmi mai trebuie două. Haide, Rob!

— „Louie, Louie”, Kingsmen. Și Prince, cu „Little Red Corvette”.

— Perfect. Super.

— Gata?

— Păi, dacă ai timp, aș vrea să mai stăm un pic de vorbă.

— A, sigur. Dar eu ziceam de listă.

— Sunt cinci. Vrei să schimbi ceva?

— Am pus Bob Marley, „Stir it Up“?

— Nu.

— Păi hai s-o trecem.

— Și ce scoți?

— Prince.

— Bun.

— Și aș băga „Angel“ în loc de „Think“.

— Am notat.

Se uită la ceas.

— Haide să-ți pun câteva întrebări în timpul pe care-l mai avem. De ce ai vrut să relansezi clubul?

— De fapt, a fost ideea unei prietene. — Unei prietene! Ce penibil! — Ea a organizat totul fără să-mi spună, ca un fel de cadou de ziua mea. Cred că aș băga și un James Brown. „Papa’s Got a Brand New Bag“. În loc de Elvis.

O supraveghez atent în timp ce taie și scrie în loc.

— Drăguță prietenă.

— Mda, așa e.
— Cum o cheamă?
— Mmm… Laura.
— Și numele de familie?
— Păi… Lydon.
— Motto-ul, „Muzică de dans pentru vârsta a doua“, e-al tău?
— Al Laurei.
— Și ce vrea să spună?
— Stai un pic. Îmi cer mii de scuze, dar aș vrea să bag și Sly and the Family Stone, cu „Family Affair“. În loc de „Sin City“.
Taie din nou și adaugă.
— „Muzică de dans pentru vârsta a doua“…
— A, așa… există mulți oameni care încă mai vor să meargă în cluburi, dar nu mai au vârsta pentru acid jazz, garage, dance ambiental și așa mai departe. Vor să asculte Motown, funk clasic, Stax, și ceva noutăți, amestecate la un loc, și pur și simplu nu au unde să meargă.
— Am înțeles. Cred că am tot ce-mi trebuie.
Își soarbe sucul de portocale rămas pe fundul paharului.
— Pa. O să vin și eu vineri. Îmi plăcea mult muzica pe care-o puneai.
— Îți trag o casetă, dacă vrei.
— Se poate? Pe bune? Mi-ar plăcea să am acasă muzica de la Groucho.
— Sigur că da. Îmi face plăcere să trag casete.
Știu că așa o să și fac, diseară, probabil, și mai știu și că, în momentul în care o să scot țipla de pe carcasă și o să apăs pe pauză, o să mă simt ca un trădător.

•

— Nu pot să cred, îmi spune Laura când îi povestesc despre Caroline. Cum ai putut să faci așa ceva?
— Ce anume?
— De când te știu mi-ai tot spus că „Let's Get it On“, de Marvin Gaye, e cel mai tare single din toate timpurile, și acum nu-l mai bagi nici măcar în *top five.*
— Aoleu! Futu-i morții… Știam eu că…

— Și Al Green? Și Clash? Și Chuck Berry? Și ăla pe care ne-am certat? Solomon și nu mai știu cum?

Fir-ar al dracului!

Dimineață o sun pe Caroline. Nu o găsesc. Îi las un mesaj. Nimic. O mai sun o dată. Îi mai las un mesaj. Devine cam jenant, dar nici nu se pune problema să nu pun „Let's Get it On“ pe listă. A treia oară dau în sfârșit de ea; pare jenată, dar își cere scuze; când își dă seama că am sunat-o ca să schimb topul, se liniștește.

— OK. Lista definitivă. Pe locul unu, Marvin Gaye, „Let's Get it On“. Pe doi, Aretha Franklin, „This Is the House that Jack Built“. Pe trei, Chuck Berry, „Back în the USA“. Locul patru, The Clash, „White Man în the Hammersmith Palais“. Și ultimul, dar nu și cel din urmă, ha ha ha, Al Green, „So Tired of Being Alone“.

— Să știi că nu mai pot s-o schimb încă o dată. Așa rămâne.

— Perfect.

— Dar mă gândeam că poate ar fi mai bine să-mi dai un *top five* al pieselor de club. Apropo, redactorului i-a plăcut materialul, mai ales chestia aia cu Laura.

— Aha.

— Ia spune-mi, ai putea să-mi dictezi rapid o listă cu cinci piese de dans, sau îți cer prea mult?

— Nu, ți le zic.

I le dictez pe toate pe litere (deși, când iese revista, văd că scrie „*In* the Ghetto", ca melodia lui Elvis, o greșeală pe care Barry mi-o pune mie în cârcă.

— Mai am un pic și termin de tras caseta pe care ți-am promis-o.

— Ei, na?! Mulțumesc mult.

— Ți-o trimit la redacție? Sau mai bine ne întâlnim la un pahar?

— Mmm… Hai să ne-ntâlnim. Fac eu cinste, că-ți sunt datoare.

— Perfect.

Și zi așa, cu caseta. Chestia asta merge de fiecare dată.

•

— Pentru cine e? mă întreabă Laura, când mă vede meșterind la fade-uri, bași și balans.

— A, pentru tipa aia cu interviul. Carol? Caroline? Cam așa ceva. Mi-a zis că mi-ar fi mai ușor dacă ar ști exact ce muzică pun la club.

Dar se vede clar că roșesc și mă uit fix în casetofon; îmi dau seama că nu mă crede. Ea știe cel mai bine ce înseamnă, de fapt, compilațiile astea.

•

În ajunul întâlnirii cu Caroline, dezvolt toate simptomele îndrăgostitului, ca la carte: golul din stomac, pe fond nervos, visele cu ochii deschiși, neputința de a-mi aduce aminte cum arată. Îmi amintesc de rochie și de bocanci, parcă văd și un breton, dar chipul i se pierde în ceață, așa că îl mobilez cu trăsăturile unei gagici standard – buze roșii și pline, deși ce mi-a plăcut la ea e tocmai aerul de englezoaică tocilară; ochi migdalați, i-am văzut, deși purta ochelari de soare; tenul palid și impecabil, deși știu că are pistrui. Sunt conștient că, atunci când o să ne întâlnim, o să am un sentiment de dezamăgire – pentru asta m-am frământat eu atâta? —, apoi o să găsesc altceva care să mă stârnească: faptul că nu a apărut, vocea sexy, inteligența, ironia și așa mai departe. Și, între cea de-a doua și cea de-a treia întâlnire, știu că o să-mi creez o întreagă mitologie.

De data asta, însă, lucrurile stau altfel. E din cauza viselor cu ochii deschiși. Procedez ca de obicei; îmi imaginez în cele mai mici detalii cum o să decurgă relația – primul sărut, după care ajungem în pat, se mută la mine, ne căsătorim (pe vremuri, vreau să zic că stabileam până și lista melodiilor de la nuntă), apoi îmi închipui cât o să fie de frumoasă când o să fie însărcinată și mă gândesc cum botezăm copiii –, până îmi dau seama, brusc, că nu mai are ce să se întâmple, de fapt. Le-am făcut pe toate, am trăit întreaga relație în gând. Am derulat filmul până la capăt cu viteză; știu deja intriga, finalul și poantele. Acum nu mi-a mai rămas decât să-l derulez înapoi ca să-l văd din nou, la viteză normală, și, în cazul ăsta, care mai e plăcerea?

Ei, futu-i… dar când o să înceteze odată tot futaiul ăsta? Chiar am de gând să zbor din floare-n floare până nu mai rămâne niciuna? Chiar am de gând să calc pe-alături de fiecare dată când mă ia cu mâncărici? Fiindcă mă ia cam o dată pe lună, când vine și factura la întreținere. Și, când suntem pe ora de vară, chiar și mai des. De la paișpe ani încoace tot gândesc cu pula și, ca s-o spun pe-a dreaptă,

între noi fie vorba, am ajuns la concluzia că pula mea are numai rahat în cap.

Eu știu foarte bine care-i problema cu Laura. Problema cu Laura e că n-o să mă mai întâlnesc niciodată cu ea a doua sau a treia oară. Niciodată nu o să mai stau ca pe ace două-trei zile, încercând să-mi aduc aminte cum arată, niciodată n-o să mă mai duc la cârciumă cu o jumătate de oră înainte ca să mă întâlnesc cu ea, stând cu ochii pe aceeași pagină de revistă și uitându-mă la ceas o dată la treizeci de secunde, niciodată gândul la ea nu o să mai stârnească în mine aceleași emoții pe care mi le stârnește „Let's Get it On". Sigur că da, o iubesc, îmi place de ea, pot spune că avem conversații plăcute și că ne potrivim la pat, mai avem și scandaluri, are grijă de mine, mi-a aranjat chestia cu clubul, dar ce importanță au toate astea în momentul în care o ființă cu brațele dezgolite, un zâmbet simpatic și bocanci de firmă intră la mine în magazin și-mi spune că ar vrea să-mi ia un interviu? Niciuna, asta-i problema, deși poate că nu-i bine așa.

Mama mă-sii! O să-i trimit la redacție porcăria aia de casetă. Eventual.

Treizeci și patru

A întârziat un sfert de oră, ceea ce înseamnă că stau în cârciumă și mă uit în revistă la aceeași pagină de patruzeci și cinci de minute. Își cere scuze, dar nu se omoară cu firea, dacă stau să mă gândesc; nu-i atrag atenția. Astăzi nu-i momentul.

— Noroc, îmi spune, și-și ciocnește paharul de șpriț de sticla mea de bere mexicană.

Machiajul a început să i se cam ducă, din cauza căldurii, și e roșie în obraji; e frumoasă foc.

— Să știi că mi-ai făcut o surpriză plăcută.

Nu spun nimic. Sunt prea încordat

— Îți faci griji pentru mâine seară?

— Nu chiar.

Sunt foarte ocupat să împing felia de lămâie pe gâtul sticlei.

— Auzi, ori discuți cu mine, ori îmi scot ziarul!

— Discut, discut.

— Bun.

Îmi agit berea, ca să ajungă la lămâie.

— Și ce-ai de gând să discuți?

— O să discut dacă vrei să te măriți, sau nu. Cu mine.

Râde de se prăpădește.

— Ha ha ha. Hăă hăă hăă!

— Vorbesc serios.

— Sunt convinsă.

— Ce să zic, îți mulțumesc din suflet.

— Îmi pare rău, parcă acum două zile te-ndrăgostisei de tipa aia cu interviul, nu?

— N-aș merge până acolo, dar…

— Păi atunci scuză-mă și pe mine, dar mă gândesc că nu ești chiar cea mai sigură partidă de pe lumea asta.

— Și dac-aș fi te-ai mărita cu mine?

— Sinceră să fiu, n-aș prea crede.

— Perfect. Bun; deci mergem acasă?
— Ia nu fi botos! De unde ți-a venit?
— Nu știu.
— Foarte convingător.
— Am vreo șansă să te conving?
— Nu, nu prea. Sunt pur și simplu curioasă să aflu cum de-ai ajuns în două zile de la caseta pentru cineva la căsătoria cu altcineva. Am dreptul?
— Da.
— Deci?
— Pentru că m-am săturat să mă gândesc tot timpul numai la asta.
— La ce?
— La chestiile astea. La dragoste, la căsătorie. Vreau să mă mai gândesc și la altele.
— Hai că m-am răzgândit. E cel mai romantic lucru pe care l-am auzit vreodată. Da, te iau!
— Taci din gura. Lasă-mă să-ți explic.
— Scuze. Zi mai departe.
— Cum să-ți spun, întotdeauna mi-a fost frică de căsnicie pentru că, știi tu, că-ți pierzi libertatea și așa mai departe. Dar când m-am gândit la fata aia mi-am dat seama că e exact invers: dacă te însori cu o femeie pe care o iubești și lucrurile merg cum trebuie, chestia asta îți dă posibilitatea să mai faci și altele. Știu că nu știi ce simți pentru mine, dar eu știu ce simt pentru tine. Știu că vreau să fim împreună, deși mă prefac că nu, și față de mine, și față de tine, și tot batem pasul pe loc. E ca și cum am semna un nou contract o dată la câteva săptămâni, și nu mai vreau așa ceva. Și știu că, dacă ne-am căsători, aș lua-o în serios, n-aș vrea s-o dau în bară.
— Și tu poți să iei o asemenea hotărâre așa, pur și simplu? Cu sânge rece, țac-pac, dacă faci aia, atunci se întâmplă ailaltă? Nu sunt sigură că așa merge treaba.
— Ba tocmai că da! Chiar dacă-i vorba de o relație, care se bazează pe sentiment, asta nu înseamnă că nu poți să iei o decizie rațională. Există momente când chiar asta trebuie să faci, altfel nu ajungi nicăieri. Aici greșeam eu. În loc să mă hotărăsc eu, mă

dădeam după cum era vremea afară, după cum simțeam un gol în stomac sau după vreo schimbare de acord mișto dintr-o piesă de Pretenders; m-am săturat.

— Poate.

— Cum adică poate?

— Adică poate că ai dreptate. Dar eu ce-aș putea să fac? Tu ești tot timpul așa. Tot timpul născocești câte ceva, și ceilalți trebuie musai să se ia după tine. Chiar te așteptai să spun da?

— Habar n-am. Nici n-am stat să mă gândesc ca lumea. Important a fost să te cer.

— Ei, uite că m-ai cerut. – Dar o spune cu blândețe, ca și cum ar recunoaște că e ceva frumos ce i-am cerut, că înseamnă ceva, chiar dacă nu e interesată. – Mulțumesc.

Treizeci și cinci

Înainte să intre trupa, totul merge ca pe roate. Pe vremuri îmi lua ceva timp până se încălzea publicul, dar astăzi au un chef nebun. E și din cauză că majoritatea celor care au venit au câțiva ani în plus față de acum câțiva ani, dacă înțelegeți ce vreau să spun – cu alte cuvinte, e exact aceeași gașcă, nu echivalentul ei din 1994 –, și nu sunt dispuși să mai aștepte până la douăsprezece și jumătate sau până la unu ca să-și dea drumul: acum sunt prea obosiți pentru așa ceva și, oricum, unii trebuie să ajungă acasă ca să-i dea drumul femeii care stă cu copilul. Dar în primul rând din cauza aerului de petrecere, o atmosferă de genul „haideți toată lumea cu mâinile sus și să ne bucurăm de noaptea asta“, ca și cum ar fi o nuntă sau ziua cuiva, nu un club unde să mai poți veni și săptămâna viitoare și poate și peste două săptămâni.

Dar trebuie să zic că și eu sunt meseriaș, nu mi-am pierdut nimic din talent. Bag o serie care-i stoarce de tot: The O'Jays („Back Stabbers”), Harold Melvin and the Bluenotes („Satisfaction Guaranteed”), „The Ghetto“ (primită cu urale, ca și cum ar fi piesa mea, nu a lui Donny Hathaway) și The Specials, cu „Nelson Mandela”. Și apoi vine momentul să intre trupa.

Mi s-a spus să-i prezint eu; Barry chiar mi-a dat un bilet cu ce trebuie să zic: „Doamnelor și domnilor, țineți-vă bine! Vi-i prezint pe… SONIC DEATH MONKEY!“ Dar nu mă țin de el, până la urmă, și mormăi scurt numele trupei în microfon.

Sunt îmbrăcați la costum, cu cravate subțiri; când își bagă sculele în stație se aude un vuiet îngrozitor de microfonie și, pe moment, mă sperii, crezând că asta e piesa lor de deschidere. Dar Sonic Death Monkey nu mai e ce era odată. De fapt, nici nu mai sunt Sonic Death Monkey.

— Nu ne mai numim Sonic Death Monkey, spune Barry când ajunge la microfon. S-ar putea să ne cheme pe viitor The Futuristics,

dar încă nu ne-am hotărât. În seara asta, însă, ne cheamă Backbeat. Unu, doi, trei și… WELL SHAKE IT UP BABY.

Și se dezlănțuie pe „Twist and Shout“, pe care-o cântă la milimetru, iar lumea înnebunește, pur și simplu.

Și culmea e că Barry chiar se descurcă cu vocea.

Cântă „Route 66“, „Long Tall Sally“, „Money“ și „Do You Love Me“, iar la bis, „In the Midnight Hour“ și „La Bamba“. Pe scurt, toate piesele sunt absolut normale și recognoscibile și merg la sigur pentru oamenii ăștia de treizeci și ceva de ani, care cred că hip-hop-ul e pentru copiii lor, la orele de muzică și de sport. Până la urmă, publicul e așa de mulțumit, că stă și pe piesele pe care le pregătisem ca să-l ajut să-și revină din spaima pe care credeam că o să le-o tragă Sonic Death Monkey.

— Care-i poanta? îl întreb pe Barry când vine la mine la pupitru, transpirat, gâfâind și plin de el.

— A fost OK?

— A fost mai bine decât mă așteptam.

— Laura ne-a zis că ne lasă să cântăm doar dacă învățăm niște piese ca lumea. Dar ne-a plăcut. Băieții se gândesc să renunțe la glorie și să se apuce de cântat pe la nunți de argint.

— Și tu ce părere ai?

— În fine, la o adică… Oricum începusem să-mi pun probleme în legătură cu direcția noastră muzicală. Parcă prefer să văd că lumea dansează pe „Long Tall Sally“ decât să fugă din sală cu mâinile la urechi.

— Îți place clubul?

— E OK. Dar, mă-nțelegi, cam popular pentru gustul meu.

Vorbește serios.

Ce-a mai rămas din seara asta se scurge ca finalul unui film. Întreaga distribuție dansează: Dick cu Anna (el stă liniștit și doar se leagănă, Anna îl ține de mâini și încearcă să-l facă să-și dea un pic drumul), Marie cu T-Bone (Marie e beată, T-Bone se uită peste umărul ei la altcineva – la Caroline! – care se vede clar că-l interesează), Laura cu Liz (care vorbește agitată și, din câte se pare, plină de nervi despre nu știu ce).

Pun și Solomon Burke, „Got to Get it Off My Mind“; toată lumea își dă silința, deși doar cei mai buni dansatori o să fie în stare să se descurce cât de cât, iar printre cei de față nu e nimeni de genul ăsta și nici măcar la un nivel mediu. Când aude primele măsuri, Laura se întoarce spre mine, îmi zâmbește cu gura până la urechi și face semne cu degetul mare în sus, iar eu încep să pun cap la cap, în minte, o compilație pentru ea, ceva numai cu piese pe care le știe și pe care ar fi dispusă să le cânte. În seara asta, în premieră absolută, cred că îmi dau seama cum anume trebuie s-o fac.

[1] Dramatizare de A.A. Milne după *Vântul prin sălcii,* de Kenneth Graham, un clasic al literaturii pentru copii.

[2] La St. Martin's School of Art au debutat pe scenă, în 1975, Sex Pistols. Aici a studiat Malcolm McLaren, managerul trupei, figură legendară a fenomenului punk. Johnny Rotten (pe numele său adevărat John Joseph Lydon) a fost vocalistul trupei.

[3] Album din 1966 al lui Bob Dylan.

[4] Josephine Edwina Jacques (1922-1980), actriță britanică de comedie.

[5] Realizator britanic de emisiuni TV de succes, cu subiecte SF.

[6] Personaj creat și întruchipat de David Bowie.

[7] Operă rock a trupei The Who.

[8] Actor britanic, cunoscut pentru rolul din serialul de acțiune *Blue Peter.*

[9] Cântăreț de origine irlandeză, prezentatorul varieteului de sâmbătă seara de la televiziunea BBC, în anii '70.

[10] Cunoscut DJ de la BBC Radio 1.

[11] Artistă country-folk americană.

[12] Piesă a trupei Beach Boys.

[13] Joc de cuvinte în original: *soul* - suflet, *blues* - melancolie, tristețe, cele două cuvinte desemnând și genurile muzicale respective.

[14] Cotlet (engl.).

[15] Duo pop de succes în anii '80.

[16] Artistă pop britanică.

[17] Studio și casă de discuri din Statele Unite în care au înregistrat artiști celebri.

[18] Scriitor și publicist britanic de origine australiană.

[19] Artist american country-folk.

[20] Spectacol TV pentru copii din anii '80.

[21] Comedie britanică din 1953.

[22] Protagonistul unui serial britanic de comedie de la începutul anilor '70.

[23] Actor britanic (1914-1982), cunoscut mai ales pentru rolurile de revistă și comedie. Interpretează unul dintre rolurile principale din *Genevieve.*

[24] Trupă scoțiană de punk rock.

[25] Actriță britanică (1904-1986).

[26] Anne of Green Gables – personajul principal al unei serii de cărți pentru copii scrise de autoarea canadiană Lucy Maud Montgomery (1874-1972).

[27] *Moss* (engl. brit.) – mușchi (bot.); mlaștină.

[28] Joc de cuvinte intraductibil în original: *„lie-down, lied-on",* expresii care trimit la actul sexual.

[29] Trupă de muzică country.

[30] Numele real al lui Bob Dylan.

[31] Serial britanic SF de animație produs la începutul anilor ’60.

[32] Mașină sport de colecție.

[33] Om politic conservator; a deținut diverse portofolii, printre care și cel de externe, în guvernele Thatcher și Major.

[34] Om politic social-democrat, ministru de externe al Marii Britanii în perioada 1977-1979.

[35] Jurnaliști de la Radio BBC.

[36] Actriță britanică, populară în anii ’60.

[37] John McCarthy, jurnalist britanic, răpit și ținut ostatic în Liban timp de cinci ani (1986-1991); prietena lui, Jill Morrell, a inițiat și a condus campania pentru punerea sa în libertate.

[38] Trupa de acompaniament a lui Bob Marley.

[39] Aluzie la o scenă din comedia *Când Harry o întâlnește pe Sally,* în care personajul interpretat de Meg Ryan mimează orgasmul.

[40] Personaj din serialul *Coronation Street.*

[41] Cântăreață britanică care interpretează adaptări ale unor piese tradiționale.

[42] Orchestră de acompaniament care a participat la înregistrarea unor piese celebre, precum „Sledgehammer", de Peter Gabriel, sau „Angel of Harlem“, de U2.

[43] *Desert Island Discs* – cunoscută emisiune de la BBC Radio 4.